KALENDAR

DOBRI PASTIR

ZA GODINU

1955

DOBRI PASTIR

KALENDAR

ZA GODINU 1955

UREDIO: Dr. KARLO KARIN

IZDALO: Udruženje katoličkih svećenika Narodne Republike Bosne i Hercegovine

SARAJEVO 1954

»Gradska štamparija« — Sarajevo

Šta treba znati o ovoj godini?

Godina 1955

Godina 1955. je prosta godina te ima 365 dana. Tako ova godina ima 52 nedjeljna blagdana. Građanska godina počinje 1. siječnja. Crkvena godina počinje s prvom nedjeljom adventa (došašća) i traje od 28. studenog 1954 do 26. studenog 1955.

Izlaz i zalaz sunca

U kalendarij je za svaki mjesec zabilježeno kada sunce izlazi, a kada zalazi. To je izračunato za svakih mjesec dana, a prema srednje-evropskom vremenu.

Mjesečeve mijene

Mjesečeve mijene u našem kalendariju izračunate su prema srednje-evropskom vremenu.

Kvatre

Proljetne: 2., 4., 5. ožujka.
Ljetne: 1., 3., 4. lipnja.
Jesenske: 21., 23., 24. rujna.
Zimske: 14., 16., 17. prosinca.

Zapovjedni blagdani

Nova Godina (Obrezanje Isusovo) 1. siječnja. — Sv. Tri Kralja (Bogojavljenje) 6. siječnja. — Sv. Josip 19. ožujka. — Uskrs 10. travnja. — Spasovo 19 svibnja. — Duhovi 29 svibnja. — Tijelovo 9. lipnja. — Sv. Petar i Pavao 29. lipnja. — Velika Gospa (Uznesenje Bl. Dj. Marije) 15. kolovoza. — Svi Sveti 1. studenog. — Bezgrješno Začeće Bl. Dj. Marije 8. prosinca. — Božić 25. prosinca. — Sve nedjelje.

Ti blagdani su kao i nedjelje u našem kalendariju štampani crvenim slovima.

Više nisu zapovijedni blagdani: Svijećnica, Blagovijest, Mala Gospa, te drugi dan Uskrsa, Duhova i Božića, ali ih katolici većinom još dragovoljno svetkuju, jer je tako bilo od starine. Ti blagdani, kao i još neki drugi blagdani, koji se u našem narodu štuju općenito ili u pojedinim krajevima, u našem kalendariju tiskani su crnim masnim slovima.

Državni i narodni praznici

Međunarodni praznik trudbenika 1. svibanj. — Praznik pobjede 9. svibnja. — Dan narodnog ustanka u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj 27. srpnja. — Nacionalni praznik proglašenja Republike F. N. R. J. 29. studenog.

Još neki narodni praznici: Međunarodni dan žena 8. ožujka. — Dan Jugoslavenskog ratnog zrakoplovstva 21. svibnja. — Rođendan Maršala Tita 25. svibnja. — Dan tenkista Jugoslavenske Armije 16. srpnja. — Svesavezni dan fiskulturnika 21. srpnja. — Međunarodni omladinski dan 1. rujna. — Dan mornarice 10. rujna. — Dan artiljerije Jugoslavenske Armije 7. listopada. — Međunarodni dan studentske omladine 17. studenoga. — Dan Jugoslavenske Armije 22. prosinca. — Dan prava čovjeka 10. prosinca.

Ove praznike nismo štampali u našem kaledariju, jer svatko ima, uz ovaj naš, i koji drugi kalendar, pa ih može tamo lako naći.

Nebeski zaštitnici pojedinih zvanja

Zaštitnik advokata, sv. Ivo, 19. srpnja; — inžinjera, sv. Toma apostol, 21. prosinca; — šofera, sveti Kristofor, 25. srpnja; — bolničara, sv. Ivan od Boga, 8. ožujka; — bolničarki, sv. Agata, 5. veljače; brijača, sv. Kuzma i Damjan, 27. rujna; — cipelara, sv. Krispin, 25. listopada; — cvjećara, sv. Doroteja, 6. veljače; — seljaka-težaka, sv. Isidor, 10. svibnja; — đaka, sv. Toma Akvinski, 7. ožujka; — svirača i pjevača, sv. Cecilija, 22. studenog; — invalida sv. Rok, 17. kolovoza; — kočijaša, sv. Fijaker, 20 kolovoza; — kovača, sv. Dunstan, 19. svibnja; — metalaca, sv. Eligij, 1. prosinca; — krojača, sv. Homobonus, 13. studenog; — kuhara, sv. Lovro, 10. kolovoza; — lovaca, sv. Hubert, 3. studenog; — mlinara, sv. Viktor, 21. srpnja; — trudnica, sv. Margareta, 20. srpnja; — vatrogasaca, sv. Florijan, 4. svibnja; — porodilja, sv. Ana, 26. srpnja; — putnika, sv. Anto Padovanski, 13. lipnja; — prvopričesnika, sv. Tarzicije, 15. kolovoza; — zanatlija, sv. Josip, 19 ožukja; — rudara, sv. Barbara, 4. prosinca; — trgovaca, sv. Franjo Asiški, 4. listopada; — prosjaka, sv. Anto Pad., 13. lipnja; — vojnika, sv. Jure, 23. travnja; — domaćih životinja, sv. Anto pustinjak, 17. siječnja, — Novinara i štampara, sv. Franjo Saleški, 29. siječnja.

Siječanj • Januar

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
S	**1 Nova godina**	**19 Bonifacije mč.**
N	**2 Ime Isusovo**	**20 Nedjelja sv. Otaca**
P	3 Genoveva	21 Julijana dj. m.
U	4 Dafroza m.	22 Anastazija mč.
S	5 Telesfor p. m.	23 10. mč. na Kreti
Č	**6 Sv. Tri Kralja (Bogojav.)**	24 Eugenija mč. Badnjak
P	7 Lucijan, Marcel	**25 Rožd. Hrist.**
S	8 Severin opat	**26 Zbor presv. Bogor.**
N	**9. 1. po Bog. Sv. OBITELJ**	**27 Stjepan prvomuč.**
P	10 Agaton papa	28 Mučenici u Nikom.
U	11 Higin p. m.	29 Mladenci
S	12 Ernest m.	30 Anizija dj. mč.
Č	13 Bogomir	31 Melanija
P	14 Hilarije b.	1 Obrez. Gosp. Nova god.
S	15 Pavao pust.	2 Silvestar p.
N	**16 2. po Bogojavljenju**	**3 Nedjelja pred Bogoj.**
P	17 Antun pust.	4 Zbor 70 uč. Isus.
U	18 Stol. sv. Petra u R.	5 Navečerije Bog. (Kr. dan)
S	19 Marije i dr. m.	**6 Bogojavljenje**
Č	20 Fab. i Sebast.	**7 Zbor sv. Iv. Krst.**
P	21 Agneza dj. m. (Janja)	8 Georgije i Emil
S	22 Vincencije	9 Polieukto mč.
N	**23 3. po Bogojavljenju**	**10 Nedjelja 1. po Bog.**
P	24 Timotej b. m.	11 Teodozije Vel.
U	25 Obrać. sv. Pavla	12 Tatjana mč.
S	26 Polikarp b. m.	13 Emil i Stratilat
Č	27 Ivan Zlatoust.	14 Benedikt
P	28 Petar Nolasko	15 Pavao i Ivan
S	29 Franjo Saleški	16 Petar u lancima
N	**30 4. po Bogojavljenju**	**17 Nedjelja 2 po Bogoj.**
P	31 Ivan Bosko, Geminijan	18 Atanazije i Ćiril

Mjesečeve mijene:

Prva četvrt	1.	u	21	s	29	m
Uštap	8.	u	13	s	44	m
Zadnja četvrt	15.	u	23	s	13	m
Mlađak	24.	u	2	s	6	m
Prva četvrt	31.	u	6	s	5	m

Sunce:

Izlazi:
1. I. u 7 s 15 m

Zalazi:
1. I. u 4 s 25 m

Veljača • Februar

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
U	1 Ignacije b. m.	19 Makarije
S	2 **Svijećnica**	20 Jeftenije
Č	3 Blaž (Vlaho) b. m.	21 Maksim
P	4 Andrija K., Vera	22 Timotij
S	5 Agata dj. m.	23 Kliment
N	**6 Sedamdesetnica**	**24 N. Mitra i Fariz.**
P	7 Romualdo ☺	25 Gregorije Bog. b.
U	8 Ivan Mat.	26 Ksenofon
S	9 Ćiril Aleks. b.	27 Ivan Zlatousti
Č	10 Skolastika dj.	28 Efrem Sir.
P	11 Ukaz Gospe u Lurdu	29 Pren. m. sv. Iv.
S	12 Sedam Utemelj.	**30 Tri Svetitelja**
N	**13 Šesdesetnica**	**31 N. blud sina**
P	14 Valentin, Zdravko ☾	1 Trifon m.
U	15 Faustin i Jov. Vitomir	**2 Sretenije**
S	16 Julijana	3 Simeon
Č	17 Donat i dr. m.	4 Izidor
P	18 Bernardica	5 Agata
S	19 Konrad	6 Vukol
N	**20 Pedesetnica**	**7 Nedj. Mesopost**
P	21 Eleonora, Irena	8 Teodor Strat.
U	22 Stol. sv. P. u Ant. ●	9 Nikifor
S	23 **Pepelnica (post)**	10 Haralampij
Č	24 Matija apostol	11 Vlasij
P	25 Viktorin	12 Meletije
S	26 Aleksandar b.	13 Martinijan
N	**27 1. n. Kor Čista**	**14 Nedj. Siropost**
P	28 Teofil m.	15 Onizim

Mjesečeve mijene:

Uštap	7. u 2 s 43 m
Zadnja četvrt	14. u 20 s 40 m
Mlađak	22. u 16 s 54 m

Sunce:

Izlazi: 1. II. u 6 s 59 m

Zalazi: 1. II. u 17 s 02 m

Ožujak • Mart

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
U	1 Albin b. ☽	16 Pamfil
S	2 Simplicije p. (Kvatre)	17 Teodor
Č	3 Konigunda dj.	18 Lav papa rim.
P	4 Kazimir (Kvatre)	19 Arhipa
S	5 Euzebije m. (Kvatre)	20 Sadak i Ag.
N	**6 2. n. kor. Pačista,**	**21 1. n. vel. posta**
P	7 Toma Akvinski	22 Petar i Atan.
U	8 Ivan od Boga ☺	23 Polikarpo
S	9 Franciska Rim.	24 Obret gl. Iv. Krst.
Č	10 40 muč.	25 Tarasij
P	11 Heraklije	26 Porfirije
S	12 Grgur veliki	27 Prokopije
N	**13 3. n. u kor. Bezimena.**	**28 2. n. vel. posta**
P	14 Matilda	1 Eudocija m.
U	15 Longin m.	2 Teodot
S	16 Herbet ☾	3 Evtropije
Č	17 Patrik b. (Domagoj)	4 Gerasim
P	18 Ćiril Jeruz.	5 Konon
S	**19 Josip zar. BDM**	6 42 mučenika
N	**20 4. n. u kor. Sredoposna**	**7 3. n. vel. posta**
P	21 Benedikt opat, Benko	8 Teofilakt
U	22 Oktavijan mč.	9 40 mučenika
S	23 Oton	10 Kodrat
Č	24 Gabrijel arhanđ. ●	11 Sofronije
P	25 **Blagovijest**	12 Teofan
S	26 Emanuel i dr. m.	13 Nikifor
N	**27 Gluha nedjelja**	**14 4. n. vel. posta**
P	28 Ivan Kapistran	15 Agapije mč.
U	29 Ćiril, Jona	16 Savin
S	30 Kvirin. Viktor ☽	17 Aleksije
Č	31 Amos pror.	18 Kiril

Mjesečeve mijene:

Prva četvrt	1. u 13 s 40 m
Uštap	8. u 16 s 41 m
Zadnja četvrt	16. u 17 s 36 m
Mlađak	24. u 4 s 42 m
Prva četvrt	30. u 21 s 10 m

Sunce:

Izlazi: 1. III. u 6 s 18 m

Zalazi: 1. III. u 17 s 40 m

Travanj • *April*

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
P	1 Sedam žal. B. M. Dj.	19 Hrizanto
S	2 Franjo Paulski	20 Ap. sv. Otaca
N	**3 Cvijetnica**	**21 5. N. Vel. posta**
P	4 Izidor b.	22 Vasilije A. m.
U	5 Vinko Ferer.	23 Nikon i 200 muč.
S	6 Siksto	24 Zaharija
Č	7 Vel. Četvrtak	**25 Blagovijest**
P	**8 Vel. Petak**	26 Zb. Ark. Gab.
S	**9 Vel. Subota**	27 Matrona
N	**10 Uskrs**	**28 Cvjetna**
P	**11 Uskrsni ponedj.**	29 Marko ep. m.
U	12 Julije p.	30 Ivan M.
S	13 Hermenegildo	31 Hipatije
Č	14 Justin m.	1 Vel. Četvrtak
P	15 Anastazija	**2 Vel. Petak**
S	16 Bernardica	**3 Vel. Subota**
N	**17 Bijela nedj.**	**4 Uskrs**
P	18 Apolonij	**5 Uskrs. ponedj.**
U	19 Krescenije	**6 Uskrs. utorak**
S	20 Marcelin b.	7 Grigorije
Č	21 Anselmo b.	8 Irodij
P	22 Soter i Kajo	9 Eupsihije
S	**23 Juraj m.**	10 Terencije i dr. m.
N	**24 2. n. po Uskrsu**	**11 Tomina nedj.**
P	25 Marko evanđ.	12 Vasilije Par. ep.
U	25 Kleto i Marcelin	13 Artemon m.
S	**27 Zaštita s. Josipa**	14 Martin p.
Č	28 Pavao od Križa	15 Aristarh
P	29 Petar od Ver.	16 Agapij
S	30 Katarina Sienska	17 Simeon, prep.

Mjesečeve mijene:

Uštap	7. u 7 s 35 m
Zadnja četvrt	15. u 12 s — m
Mlađak	22. u 14 s 6 m
Prva četvrt	29. u 5 s 28 m

Sunce:

Izlazi:
1. IV. u 5 s 23 m

Zalazi:
1. IV. u 18 s 19 m

Svibanj • *Maj*

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
N	**1 3. po Uskrsu**	**18 N. ž. Miron**
P	2 Atanazije b.	19 Pafnucije
U	3 Našašće sv. Kr.	20 Teodor
S	4 Florijan, Monika	21 Januarije
Č	5 Pio V. papa	22 Teodor S.
P	6 Ivan pred Later.	**23 Georgij Vm.**
S	7 Stanislav b. m.	24 Sava m.
N	**8 4. po Uskrsu**	**25 N. o raslab.**
P	9 Grgur Naz. b.	26 Vasilije b. m.
U	10 Antonin b.	27 Simeon
S	11 Franjo H.	28 9 muč. Kriz.
Č	12 Pankracije m.	29 Izon
P	13 Servacije b.	30 Jakov ap.
S	14 Bonifacije m.	1 Jeremija
N	**15 5. po Uskrsu Sofija**	**2 N. o Samar.**
P	16 Ivan Nep., Ubaldo	3 Timotej
U	17 Paskal	4 Pelagija
S	18 Venacije m.	5 Irenta
Č	**19 Spasovo**	6 Job
P	20 Bernardin Sien.	7 Poj. sv. Križa
S	21 Andrija B., Fel.	8 Ivan bogosl.
N	**22 6. po Uskrsu**	**9 N. o slijepcu**
P	23 Deziderij, Željko	10 Simon Zelota
U	**24 Marija Pomoćnica**	11 Metodij
S	25 Grgur papa	12 Epifanij ep.
Č	26 Filip Neri	**13 Voznesenije, Spas. dan**
P	27 Beda Časni	14 Izidor m.
S	28 Augustin b.	15 Pahomije
N	**29 Duhovi**	**16 Nedj. Sv. Otaca**
P	**30 Duh. pon., Ferdin.**	17 Andronik
U	31 Marija Posrednica	18 Teodot i dr. m.

Mjesečeve mijene:

Uštap	6. u 23 s 14 m
Zadnja četvrt	15. u 2 s 42 m
Mlađak	21. u 21 s 58 m
Prva četvrt	28. u 15 s 1 m

Sunce:

Izlazi:
1. V. u 4 s 33 m

Zalazi:
1. V. u 18 s 55 m

Lipanj ● Juni

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
S	1 Gracinijan m. (Kvat.)	19 Patricij i dr. m.
Č	2 Erazmo b. m.	20 Talalej m.
P	3 Klotilda (Kvat.)	21 Konstatin i J.
S	4 Kvirin b. m. (Kvat.)	22 Basilisko
N	5 Sv. Trojstvo	23 Duhovi
P	6 Norbert b.	24 Duhov. ponedj.
U	7 Pavao carigr.	25 N. pl. sv. Ivana
S	8 Medardo b.	26 Karpo
Č	9 Tijelovo	27 Heladije
P	10 Margareta Šk.	28 Nikita ep.
S	11 Barnaba ep.	29 Teodozija dj. m.
N	12 2. po Duh.	30 Nedj. svih Svetih
P	13 Sv. Anto Pad.	31 Sostrad. Bogor.
U	14 Bazilije Vel.	1 Justin
S	15 Vid. m.	2 Nikifor patr.
Č	16 Franjo Reg.	3 Lukijan
P	17 Srce Isusovo	4 Mitrofan
S	18 Efrem Sirski	5 Dorotej ep. m.
N	19 3. po Duhov.	6 2. nedj. po Duh.
P	20 Silverije b. m.	7 Teodot m.
U	21 Alojzije Gonz.	8 Teodot Strat.
S	22 Paulin b.	9 Kiril Aleks.
Č	23 Sidonija	10 Timotej ep. m.
P	24 Ivan Krstitelj	11 Barnaba
S	25 Vilim	12 Onufrije
N	26 4. po Duhov.	13 3. nedj. po Duh.
P	27 Ladislav k.	14 Elizej pr.
U	28 Irenej b. m.	15 Amos pr., Vid.
S	29 Petar i Pav.	16 Tihon ep.
Č	30 Sp. sv. Pavla	17 Manuilo i dr. m.

Mjesečeve mijene:

Uštap	5.	u	15	s	8	m
Zadnja četvrt	13.	u	13	s	37	m
Mlađak	20.	u	5	s	12	m
Prva četvrt	27.	u	2	s	44	m

Sunce:

Izlazi: 1. VI. u 4 s 1 m

Zalazi: 1 VI. u 19 s 27 m

Srpanj ● Juli

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
P	1 Presv. Krv Is.	18 Leontije
S	2 Pohod BDM	19 Juda ap.
N	3 5. po Duhov.	20 4. po Duhov.
P	4 Berta dj.	21 Julijan m.
U	5 Ćiril i Metod	22 Eusebij
S	6 Izaija pror., Miroljub	23 Agripa
Č	7 Vilibald b.	24 Rod. I. Krst.
P	8 Elizabeta k.	25 Febronije
S	9 Nikola i dr. muč.	26 David pust.
N	10 6. po Duhov.	27 5. po Duhov.
P	11 Pio I. p., Veronika	28 Prenos moći K. i I.
U	12 Mohor b.	29 Petar i Pavao ap.
S	13 Margareta	30 Zbor 12 apost.
Č	14 Bonaventura b.	1 Kuzma i Dam.
P	15 Henrik, Vlado	2 Haljina Bogor.
S	16 Gospa od Karm.	3 Jakinto
N	17 7. po Duhov.	4 6. po Duhov.
P	18 Kamilo	5 Ćiril i Metodije
U	19 Vinko Paulski	6 Atanazije Atoški
S	20 Ilija prorok	7 Toma
Č	21 Praks., Danijel	8 Prokopije m.
P	22 Marija Magd.	9 Pankracije ep. m.
S	23 Apolinar b. m.	10 45 mučen.
N	24 8. po Duhov.	11 7. po Duhov.
P	25 Jakov ap.	12 Proklo i Ilar. m.
U	26 Ana majka BDM	13 Zbor arh. Gabr.
S	27 Pantaleon	14 Akila
Č	28 Inocent m.	15 Vladimir
P	29 Marta dj.	16 Antinogen
S	30 Abdom i Senen	17 Marina
N	31 9. po Duhov.	18 8. po Duhov.

Mjesečeve mijene:

Uštap	5.	u	6	s	28	m
Zadnja četvrt	12.	u	21	s	31	m
Mlađak	19.	u	12	s	34	m
Prva četvrt	26.	u	16	s	59	m

Sunce:

Izlazi: 1. VII. u 4 s — m

Zalazi: 1. VII. u 19 s 58 m

Kolovoz • August

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
P	1 Petar u okovima	19 Makrina
U	2 Porciunkula	20 Ilija prorok
S	**3 Augustin Kažotić**	21 Simeon
Č	**4 Dominik**	22 Marija Magd.
P	5 Snježna Gospa	23 Trofim i Teofil
S	**6 Preobraž. Kr.**	24 Boris
N	**7 10. po Duhov.**	**25 9. po Duhov.**
P	8 Cirjak i dr. m.	26 Parask. dj. m.
U	9 Ivan Vianey	27 Pantaleon
S	**10 Lovro m.**	28 Prohor i Nikan
Č	11 Suzana dj. m.	29 Kalinik
P	12 Klara dj.	30 Sila
S	13 Hipolit, Kasijan	31 Jedokim
N	**14 11. po Duhov.**	**1 10. po Duhov.**
P	**15 Vel. Gospa**	2 Pr. m. sv. Stj.
U	**16 Rok.** Joakim	3 Izak
S	17 Hijacint, Miron	4 7 djece efeš.
Č	18 Jelena Križar.	5 Evsigenij
P	19 Ljudevit b.	**6 Preobraženje**
S	20 Stjepan kr.	7 Dometije
N	**21 12. po Duhov.**	**8 11. po Duhov.**
P	**22 Srce Marijino**	9 Matija ap.
U	23 Filip Benicij	10 Laurentije
S	**24 Bartol apostol**	11 Euplo
Č	25 Ljudevit kr.	12 Fokije i Aniketa
P	26 Zefirin p. m.	13 Maksim
S	27 Josip Kalasancij	14 Mikeja
N	**28 13. po Duhov.**	**15 Uspen. Bogor.**
P	29 Glavosjek Iv. Krst.	16 Pr. ubrusa Kr.
U	30 Ruža Limska	17 Miron
S	31 Rajmund	18 Flor i Lauro

Mjesečeve mijene:

Uštap	3. u 20 s 30 m
Zadnja četvrt	11. u 3 s 33 m
Mlađak	17. u 20 s 58 m
Prva četvrt	25. u 9 s 51 m

Sunce:

Izlazi: 1. VIII. u 4 s 27 m

Zalazi: 1. VIII. u 19 s 16 m

Rujan • Septembar

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
Č	1 Egidije	19 Andrija
P	2 Maksima	20 Samuilo
S	3 Serafina dj. m.	21 Tadej ap.
N	**4 14. po Duhov.**	**22 13. po Duhov.**
P	5 Lovro Just.	23 Lup. Irenej b.
U	6 Zaharija dj.	24 Eutihij m.
S	**7 Marko Križevč.**	25 Bartol i Tit.
Č	**8 Mala Gospa**	26 Andrijan
P	9 Petar Klaver	27 Pimen
S	10 Nikola Tolent.	28 Augustin b.
N	**11 15. po Duhov.**	**29 Usjek. sv. Ivana**
P	12 Ime Marijino	30 Aleksandar patr.
U	13 Amat b. (Ljubomir)	31 Pol. pojas Bogor.
S	14 Uzviš. sv. Križa	1 Simeon
Č	**15 7. žal BDM**	2 Mamant
P	16 Ljudmila	3 Antim ep. m.
S	17 Rane sv. Frane	4 Vavilo
N	**18 16. po Duhov.**	**5 15. po Duhov.**
P	19 Januarij b. m.	6 Eudoksije m.
U	20 Eustahije m.	7 Sozont
S	**21 Matej ap. i ev. (Kvat.)**	**8 Rođ. Bogor.**
Č	22 Mauricije	9 Joakim i Ana
P	23 Lino, Tekla (Kvat.)	10 Minodora
S	24 Marija Merc. (Kv.)	11 Teodora
N	**25 17. po Duhov.**	**12 16. po Duhov.**
P	26 Ciprijan i Just.	13 Kornelije ep.
U	27 Kuz. i Damj.	**14 Uzvišenje č. Križa**
S	28 Većeslav	15 Nikita got. m.
Č	29 Mihovil arhan.	16 Eufemija
P	30 Jeronim	17 Sofija

Mjesečeve mijene:

Uštap	2. u 8 s 59 m
Zadnja četvrt	9. u 8 s 59 m
Mlađak	16 u 7 s 19 m
Prva četvrt	24. u 4 s 40 m

Sunce:

Izlazi: 1. IX. u 5 s 2 m

Zalazi: 1. IX. u 18 s 29 m

Listopad • Oktobar

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
S	1 Remigije b.	18 Evmenije
N	**2 18. po Duhov. Anđeli č.**	**19 17. po Duhov.**
P	3 Terezija Dj. Is.	20 Eustahije m.
U	**4 Franjo Asiški**	21 Kodrat
S	5 Placid i dr. m.	22 Foka
Č	6 Bruno, Vjera	23 Zač. sv. Iv.
P	**7 Sv. Krun. BDM**	24 Tekla
S	8 Brigita	25 Jevrosima
N	**9 19. po Duhov.**	**26 18. po Duhov.**
P	10 Franjo Borg.	27 Kalistrat i dr.
U	**11 Materinstvo BDM**	28 Hariton
S	12 Maksimilijan	29 Kirijak
Č	13 Eduard kr.	30 Grigorij
P	14 Kalist p. m.	1 Pokr. Bogor.
S	15 Terezija dj.	2 Kiprijan
N	**16 20. po Duhov.**	**3 19. po Duhov.**
P	17 Margareta Alak.	4 Jerotej ep. m.
U	**18 Luka evanđelist**	5 Haritima
S	19 Petar Alkan.	6 Toma ap.
Č	20 Ivan Kancij	7 Sergije
P	21 Uršula dj. m.	8 Pelagija
S	22 Kordula dj. m.	9 Jakov ap.
N	**23 21. po D. Misijska n.**	**10 20. po Duhov.**
P	24 Rafael arh.	11 Filip ap.
U	25 Hrisant i Darija	12 Proh i Tarah
S	26 Demetrije m.	13 Karpo
Č	27 Sabina m.	14 Lazarij
P	**28 Šimun i Juda T.**	15 Lukijan
S	29 Narcis b.	16 Longin
N	**30 Krist Kralj**	**17 Krist Kralj**
P	31 Naveč. Svih Sv.	18 Luka evanđ.

Mjesečeve mijene:

Uštap	1. u 20 s 17 m
Zadnja četvrt	8. u 15 s 4 m
Mlađak	15. u 20 s 32 m
Prva četvrt	24. u 0 s 4 m
Uštap	31. u 7 s 4 m

Sunce:

Izlazi: 1. X. u 5 s 37 m

Zalazi: 1. X. u 17 s 35 m

Studeni • Novembar

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
U	**1 Svi Sveti**	19 Prohor
S	**2 Dušni dan**	20 Artemije
Č	3 Hubert b.	21 Ilarijon
P	4 Karlo Borom.	22 Averkije
S	5 Emerik (Mirko)	23 Jakov ap.
N	**6 23. po Duhov.**	**24 22. po Duhov.**
P	7 Engelbert b.	25 Markijan m.
U	8 Gotfrid	**26 Dimitrije**
S	9 Teodor m.	27 Nestor
Č	10 Andrija Av.	28 Petka
P	11 Martin b.	29 Anastasija
S	**12 Gracija Kotorski**	30 Zinovije
N	**13 24. po Duhov.**	**31 23. po Duhov.**
P	**14 Nikola Tavilić**	1 Kuzma i Damj. m.
U	15 Albert Veliki	2 Akindin
S	16 Ivan Trogirski	3 Akepsinij
Č	17 Grgur b.	4 Joakinije
P	18 Odon, Eugen	5 Galaktion
S	19 Elizabeta kr.	6 Pavao
N	**20 25. po Duhov.**	**7 24. po Duhov.**
P	21 Prikaz. BDM u hr.	**8 Zbor Mihailo, arh.**
U	22 Cecilija dj. m.	9 Onizifor
S	23 Klement p. m.	10 Erasto
Č	24 Ivan od Križa	11 Mino
P	25 Katarina dj. m.	12 Jozafat
S	26 Ivan Berhmans	13 Ivan Zl.
N	**27 1. Adventa**	**14 25. po Duhov.**
P	28 Jakov Markij.	15 Gurije m.
U	29 Saturnin	16 Matej ev.
S	**30 Andrija apostol**	17 Georgije čud.

Mjesečeve mijene:

Zadnja četvrt	6. u 22 s 56 m
Mlađak	14. u 13 s 1 m
Prva četvrt	22. u 18 s 29 m
Uštap	29. u 17 s 50 m

Sunce:

Izlazi: 1. XI. u 6 s 15 m

Zalazi: 1. XI. u 16 s 43 m

Prosinac • Decembar

Dani	Rimokatolički kalendar	Grkokatolički kalendar
Č	1 Eligije b.	18 Platon
P	2 Bibijana dj. m.	19 Abdija
S	3 Franjo Ksav.	20 Gregorij
N	**4 2 Adv. - Barbara**	**21 Uvod. Bogor.**
P	5 Sava opat	22 Cecilija m.
U	6 **Nikola b.**	23 Amfilohij
S	7 Ambrozije b.	24 Katarina
Č	**8 Bezgr. Začeće**	25 Kliment p. m.
P	9 Leokadija dj. m.	26 Alipij
S	10 Prijenos sv. k.	27 Jakov
N	**11 3. Adventa**	**28 27. po Duhov.**
P	12 Maksencije i d. m.	29 Paramon m.
U	13 Lucija dj. m.	30 Andrija
S	14 Spiridion b. (Kvat.)	1 Naum
Č	15 Irenej	2 Avakum
P	16 Adelhajda dj. m. (Kv.)	3 Sofonije pr.
S	17 Lazar b. (Kv.)	4 Barbara
N	**18 4. Adventa**	**5 28. po Duhov.**
P	19 Urban p., Vlado	**6 Nikolaj arh.**
U	20 Liberat	7 Ambrozije b.
S	**21 Toma apostol**	8 Patapije
Č	22 Zenon m.	**9 Bezg. Zač. Bog.**
P	23 Viktorija dj. m.	10 Mino
S	**24 Badnjak (post)**	11 Danilo
N	**25 Božić**	**12 Ned. Praotaca**
P	**26 Stjepan muč.**	13 Eustracije m.
U	**27 Ivan ap. i ev.**	14 Tirso m.
S	28 Mladenci	15 Eleuterije m.
Č	29 Toma b. m.	16 Agej pr.
P	30 Sabin, David	17 Danijel pror.
S	**31 Silvestar I. papa**	18 Sevastijan

Mjesečeve mijene:

Zadnja četvrt	6. u	9 s	35 m	
Mlađak	14. u	8 s	7 m	
Prva četvrt	22. u	10 s	39 m	
Uštap	29. u	4 s	44 m	

Sunce:

Izlazi:
1. XII. u 6 s 54 m

Zalazi:
1. XII. u 16 s 16 m

Dva jubileja

Naš mali i Marijin veliki jubilej.

Naša petgodišnjica, a njezina 100—godišnjica.

Naš mali dar prigodom malog Jubileja našoj velikoj Majci: to je smisao ovog kalendara.

A Marija će biti velikodušna, pa će ovaj mali dar od male djece primiti s velikom ljubavlju.

Kao i dosadašnjih godina, tako i ove godine, nastojat ćemo zadovoljiti i potrebe djece svete Crkve, a i sinova naše lijepe i slobodne domovine.

Svake godine nastojali smo u pristupačnom ruhu obraditi jednu od istina naše svete vjere. Tom običaju ostajemo vjerni i ove godine.

Crkva je odmah od početka kršćanstva u svoje »Vjerovanje«, i to usred Vjerovanja stavila: »Rođen od Djevice Marije«. Zar bismo mi smjeli u ovoj svetoj godini Marijina jubileja propustiti priliku i ne obraditi istinu Marijina majčinstva?

Trideset godina Sin Božji nazivao je Mariju: »Majko«. Kad je stupio u javni život, u Kani Galilejskoj promijenio je naziv i počeo je zvati »Ženo«. Onoga časa, kad je Isus ostavio Nazaret i počeo razvijati svoju Spasiteljsku djelatnost, i Marija je prestala biti samo majkom njegovom. Postala je majkom svih onih, kojima je on Spasitelj. Postala je ona u zemaljskom raju obećana »Žena«. Postala je majka svih vjernika, svih ljudi.

Kao što je Marija držala u krilu Krista u Betlehemu, tako je pod svojim okriljem čuvala Crkvu na Kalvariji. Ona ju je štitila od njezina osnutka, u njezinom daljnjem razvoju, pa sve do danas. Ona je Majka Božjeg Sina i sve Božje djece.

Ona je čežnja ljudske duše. Ona je majka - junakinja vjere, materinstva i uzor - djevičanstva. Ona je vrhunac ljudskog dostojanstva. Ona je dokaz, da je čovjek slika i prilika Božja, da ima dušu, koja čezne za Bogom i vjernošću.

Marijino majčinstvo i njezino ljudsko dostojanstvo: to je istina, koju vam ovogodišnji kalendar želi predočiti, učiniti pristupačnom.

Kao i svake godine, drugi dio kalendara posvetili smo našoj lijepoj i dragoj domovini. Pokušali smo opisati njezine ljepote. Pokušali smo vam pokazati, kako imamo pra-

vo ponositi se s njom. Lijepu nam ju je Bog stvorio. Ali i naši ljudi svakim danom čine je još ljepšom. Ljepšom i sretnijom čine je milioni i milioni radnih ljudi i žena širom naše zemlje, radeči u duhu nove stvarnosti, da svaka republika, svaki grad, općina i selo na isti način i u istoj mjeri osjeti blagodati novog života, i to jednako seljak, radnik i službenik.

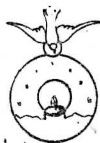
Naša zemlja postaje svakim danom sve uglednija i priznatija u međunarodnom svijetu. Triufalna putovanja našeg maršala Tita u prijateljsku Grčku i Tursku, kao i njegov predstojeći posjet Indiji i Burmi, svratio je pogled cijelog svijeta na nas, na našu slavnu prošlost i našu radinu sadašnjost.

Posebno je ova godina dokazala svijetu, da smo mi narod, koji je željan mira, i koji je spreman i žrtve dati za mir. To smo bjelodano dokazali prigodom nagodbe i rješenja tršćanskog pitanja.

Zato imamo pravo tražiti, da nas svatko poštuje, ali i sami da se ponosimo s onim, što jesmo i što imamo.

Uzmite i ovaj put naš kalendar, čitajte ga i produbljujte svoju kršćansku ljubav prema nebeskoj Majci, a svoju domovinsku ljubav prema FNRJ.

Dr. K. Karin

Čežnja ljudske duše

Kraljice bez grijeha začeta!

O Tebi stoji napisano na prvim stranicama Svetog Pisma, da zmija zavodnica, sotona, ne će uspjeti da ozlijedi ni petu tvoju, jer ti ćeš roditi i Onoga, koji će sotoni satrti glavu.

O Tebi stoji napisano na zadnjim stranicama Svetog Pisma, u knjizi Otkrivenja, da si najljepša od svih stvorova, da si »žena odjevena u sunce, mjesec pod nogama Tvojim, a oko glave Tvoje kruna od 12 zvijezda«.

O Tebi stoji napisano na prvoj stranici svetog Evanđelja, da si »puna milosti«.

O Tebi stoji napisano na zadnjoj stranici svetog Evanđelja, da Te je propeti Spasitelj postavio za našu Majku, govoreći Ivanu: »Evo ti Majke«!

O Tebi stoji napisano na svakoj stranici povijesti kraljevstva Božjeg na zemlji, svete Crkve.

O Tebi stoji napisano na svakoj stranici povijesti svih duša, koje su otkupljene krvlju Tvoga Sina.

Bilanca 3 života

Bilanca Isusova života:

12 godina za Marijom,
18 godina s Marijom,
3 godine pred Marijom
ukupno: 33 godine u pratnji Marije.

Toj se bilanci nema šta prigovoriti. Kroz čitavo svoje djetinjstvo Isus je Mariji poslušan — išao je za njom. Kroz čitavo mladenačko i muževno doba bio joj je sinovski odan i vjeran — išao je s njom. Kroz tri godine javnog života Isusova, i na Kalvariji, Marija je bila vjerni pratilac Isusov — išla je za njim.

Bilanca života Otkupitelja i njegove Majke:

33 godine za nas,
čitavu povijest s nama,
čitavu vječnost pred nama.
ukupno: Kršćanstvo ne može biti bez Marije kao ni bez Isusa.

Ni toj se bilanci nema šta prigovoriti. Isus je došao na svijet za nas. Marija je začeta bez grijeha, obasuta puninom milosti, da mogne biti majka Spasiteljeva, dakle za nas. Njihov je čitav život jedno jedino djelo: otkupiteljsko djelo. Dakle 33 godine života i patnje za nas.

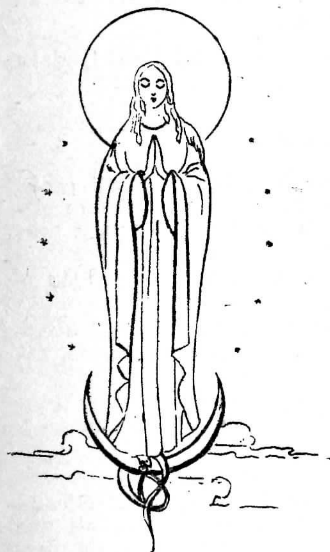
Kroz sve dane do konca svijeta i povijesti Krist će ostati s nama. To je njegovo obećanje i posljednja riječ prije nego što je uzašao na nebo. On je u životu i smrti nerastavljiv od Marije. Čitava povijest Crkve jest život s Isusom i Marijom.

Kroz svu vječnost u raju Isus i Marija bit će predmet našeg divljenja i naše radosti. Oni će zauvijek biti pred našim očima.

Bilanca života kršćanske duše:

Do gubitka nevinosti: bježanje k Mariji;
od gubitka nevinosti: bježanje od Marije;
u danima vjere: dnevno 3 Zdravomarije;
u danima grijeha: dnevno 3 psovke proti Marije;
u danima bolesti: ponovo učenje Zdravomarije;
na času smrti: obraćenje preko Marije.
ukupno: kršćanska duša ne može živjeti bez Marije.

Ni ovoj bilanci se ne može ništa prigovoriti.

Čežnja ljudske duše

Neki fotograf stavio je u svojoj radnji slijedeći »Cijenik«:

Slika, kako izgledaš u stvari — 1 dolar;

Slika, kako misliš, da izgledaš — 2 dolara;

Slika, kako bi želio izgledati — 3 dolara.

Marija je ona treća slika. Svi želimo izgledati bez ljage i mane. Bezgriješna je vrhunac čovječanstva, ostvarenje najplemenitijih težnja svake ljudske duše.

Marija bezgrješna je jedini ostatak naše nekadašnje slave, one iz zemaljskoga raja. Ona je naša baščanska ploča, jedina plemićka povelja, koja dokazuje, da smo plemići. Ona dokazuje, da vodimo lozu od onoga, koji je »svet i slavno je ime njegovo«.

Kad je, godine 1854., proglašena istina vjere o Marijinom bezgriješnom začeću, onda su neki protivnici počeli predbacivati Papi: »To je pjesma, a ne nauka; to je izraz naše želje, a ne zaključak naših dokaza«.

Uistinu, to je pjesma. Ali utjelovljena pjesma.

To je čežnja naše duše, koja progovara kroz riječi pjesnika, koji pjevaju oblacima, snijegu, brezama i svemu, što im izgleda »djevičansko, netaknuto«. — Ali ta je čežnja u kršćanstvu postala plodnom majkom iz Betlehema.

Paul Rittinger naslikao je sliku: »čežnja čovječanstva«.

Duboka noć. Morska pučina. Izdaleka preko mora korača lik jedne žene. Oko nje sja: zora. Pastirica po izgledu. Koraca po morskoj pučini, a glava joj upire u nebo. U rukama drži i na srce pritište jedno dijete. Posvuda na obali sjene, tamne, pružaju ruke prema njoj: čovječanstvo čezne za Spasiteljem, za obećanom ženom i njezinim sjemenom.

Naše su istine ljepše nego sve pjesme svijeta; naše su čežnje sigurnije nego svi dokazi svijeta.

U Mariji je pjesma čovječanstva postala tijelom; ljudske čežnje sigurnije nego svi dokazi svijeta.

Prije 33 godine — i sinoć

Izjurili smo iz vlaka na Glavnom kolodvoru, grnuli preko ulice, kao da smo izletjeli iz sijačice-mašine, trčećim korakom ulijetali u tramvaj. Nekog zapalo u kolima, nekog na ulazu, a neki su i visjeli, kao da su torbe, a ne ljudi.

Najsretniji je bio neki »gospodin«. Imao je mjesto. Sjeo je na klupu odmah do izlaznih vrata.

Upravo da pođemo, kad vozač otvori prednja vrata i uvede majku s dvoje djece. Zamoli konduktera, da joj nađe mjesto, zatvori vrata i pođosmo.

Jedini muškarac, koji je sjedio, bio je naš »gospodin«. Kondukter mu se nakloni i zamoli ga, da napravi mjesto majci s djecom.

Ovomu je to bilo previše. Upravo se razgoropadio:

— Kud vas vrag nosa? Šta se skitate po svijetu? Sjedite doma, čuvajte kuću...! I dosad su žene rađale djecu, ali ove današnje, kao da su kokoši, moraju svemu svijetu kazati, da imaju i one svoju sreću... Ako si rodila dijete, nisi cara... Ne može čovjek putovati od dječjeg kmečanja...

Žene su započele graju: »Bezobraznik jedan« i nastavile one svoje »Tramvajske litanije«.

Muškarci su šutjeli. Ali kondukter ga upozori, da je kažnjivo putnike vrijeđati. I doda:

— Ako ste čovjek, morate poštivati svaku majku, i svoju i tuđu. Ako niste čovjek, ne ćete nikada ni biti. Ali ni u tom slučaju nemate pravo vrijeđati naše majke. Danas ste uvrijedili ovu, sutra ćete drugu. Kad dođe red na moju, onda ću vas ubiti kao zeca.

Stigli smo do prve stanice. I »gospodina« je nestalo.

Na zadnjoj stanici, kad je izlazila žena s dvoje djece, htio sam da joj pomognem. Nisam uspio. 20 pari ruku prije mene poseglo je za djecom, da ih iznesu.

Izašao sam i ja. Bog zna, po koji put je tramvaj došao i otišao, a ja sam još stajao. Gledao sam za majkom i djetetom, a njih već davno nije bilo.

Kad sam došao k sebi imao sam suzu na oku.

Sjetio sam se. Prije 32 godine i mene je moja majka kao malo dijete vodila u gimnaziju. Na maloj seoskoj stanici kasno u noći čekali smo na vlak. Odnekuda izbi ciganka s nejakim djetetom u naramku. Možda od navike, a možda i od potrebe pruži ruku prema mojoj majci:

— Živ ti bio sin, udijeli štogod ciganki...

Majka izvadi i udijeli od svoje sirotinje.

Ciganka je otišla, a ja sam majku pitao:

— Mama, zašto si joj dala? Pa mi smo veći siromasi nego ona!

Majka me nije ni pogledala. Sve mi se čini, da se bojala, da joj ne vidim suzu u očima.

Ali mi je odgovorila. I to glasom blagim, blagim, da bi se srce rastopilo u prsima, odgovorila:

— Sine moj. I tvoja je majka o prosjačkom štapu othranila vas šestero. Ne zaboravi, sine, poslije Boga najviše dugujem onim ljudima, koji suzu puste, čim im spomeneš majku. Oni su često puta gladovali, a mene pomagali. Toliko su volili svoju majku, da nisu mogli gledati ni tuđu majku u nevolji.

Sine moj, budi im zahvalan!

— Bit ću, mama, ali koji su to ljudi?

— Nisu, sine, ni oni pitali mene, tko sam, i čija sam mama. Budi kao i oni. Ne prođi ni kraj čije mame, što joj ne ćeš biti dobar kao i svojoj majci.

— — —

Obećao sam joj.

Ipak onog dana rado bih poletio na grob svoje majke, da je probudim, pa da joj ispričam, kako je mnogo onih, koji se drže njezina savjeta pa i tuđoj mami učine ono isto, što bi učinili i svojoj.

Još nešto!

Kazao bih joj, da sam sinoć bio prošao mimo onu staricu, što na uglu moli prolaznike:

— Daruj baki, živ bio majki.

Bio sam prošao, ali — čak ovamo na mostu — sjetio sam se onih riječi, koje sam od svoje majke čuo prije 33 godine.

Vratio sam se i dao sam joj banku.

Šta ću! Kad nemam više?!

R.

Po svojoj naravi, ljudska se duša okreće prema onome, što je lijepo, dobro i plemenito. U Mariji je toliko nutarnje ljepote, da nas njena sveta pojava i nehotice privlači, kao što cvijeće svoju čašku okreće prema suncu, kojega oživljuje, Kad stanemo pred slikom bezgrješno čiste Majke Božje i zagledamo se u njene čiste i duboke oči, osjećamo, da u nama rastu najplemenitije snage naše duše. Gledajući blaženu Djevicu okrunjenu zvijezdama obuzme nas reizreciva čežnja, da i mi postanemo tako dobri, blagi, tako čisti kao i ona. (T. Toth).

Tužna ljepota

Jedna mlada žena rodi svom mužu bliznakinje. Dvije lijepe, slatke djevojčice.

Dok su djeca bila još nejaka, muž odluči napustiti ženu. Zatražio je rastavu braka.

Uvečer, uoči brakorazvodne parnice, majka je stavila djevojčice u krevet, da spavaju. Onda je pored njihove postelje klekla i molila.

Molila se Majci Božjoj — uvijek se njoj mole žalosne majke.

Dugo je trajala ta molitva. Ona je moleći i zaspala. Glava joj je klonula na jastuk — upravo među dvije male glavice njezinih bliznakinja.

Svijeća je gorjela i dogorjevala. Napokon je i izgorjela. Tama je nastala, a majka je još spvala među glavicama svoje male djece.

Najednom se prenula; prepala se... od tame, a možda i od sna. Nije se snalazila gdje je. Brzo je našla šibicu, kresnula i — opazila, da djevojčice ne spavaju, da su budne.

— Jeste li se prepale, srce....?

— Mi se, mama, nikad ne plašimo, kad si ti s nama.

— Ali zar vas nije strah, kad ja spavam?

— Onda si ti najljepša, onda te mi milujemo.

— A šta biste vi, da ja umrem, da se ne probudim?

— Mi bismo te poljubile, i ti bi se morala probuditi.

— Spavajte vi. Ne će vaša mama nikada umrijeti.

Bila je sretna i sigurna. Nekud joj je i život bez muža i oca djece izgledao ipak siguran i vedar. Vjera njezine dječice u majčinsku svemoć probudila je i u njoj nešto, što je zaspalo.

Probudila se u njoj djetinja vjera u Boga i nebesku Majku.

Spoj dvaju riječi

F. Olgiatti pripovijeda:

Vozio sam se u vlaku. Jedna gospođa držala je na krilu dijete, koje je istom počelo progovarati. Znalo je izgovoriti samo jednu riječ: »Mama«.

Ali majka ga je zabavljala, i dijete je uživalo stalno ponavljajuć:

— Mama!

— Radost! — odgovarala je sa smijehom mama.

— Mama!

— Radost — opet je odgovorila.

Tako je to išlo dosta dugo, dok dijete nije naučilo i tu drugu riječ, a onda je počelo ponavljati:

— Mama, radost!

Osjećala se Majka sretno....

— — —

Tako nekako stoji između nas i Marije: mi ne prestajemo moliti je, a ona ne prestaje tješiti nas, dok mi ne spojimo dvije riječi »mama« i »radost« u jednu rečenicu: Radost u Mariji i po Mariji.

Vrhunac humanizma

Jeste li promatrali kadgod, kad se jedna žena pojavi, i to nenadana, među mnogo muškaraca?

Mislim, ona prava, čedna, pobožna, svijesna žena.

Svi muškarci, koliko god ih ima, odjednom promjene razgovor (ako je bio nepristojan), počnu popravljati kravatu, uređivati kosu...

Bez riječi, samom svojom pojavom učini žena, da se društvo pretvori u dotjerano, pristojno, uljuđeno.

To je Marija učinila svojom pojavom među narodima.

Koliko god ima naroda u Evropi, svi su oni izišli iz šuma, pojavili se kao divljaci pred kršćanskim misionarima. Nije prošlo nego par stoljeća, a ti narodi podižu katedrale: u Reimsu, u Parizu, Kölnu, Burgosu i posvuda. Sve su te katedrale posvećene Gospi. Na njima je svak pokazao, šta može dati: siromasi svoje žuljeve, bogataši svoj novac, učenjaci svoje znanje, umjetnici svoje umijeće. Stvoreno je nešto, što još svijet nije uspio dostići. Stvorene su najgenijalnije tvorevine čovječanstva.

To je Marija svojom pojavom među divljim narodima učinila. Stvorila je kulturu, ljudstvo, pristojnost.

Marija je humanizam prije humanizma.

Žena zna sakupljati ljepotu. Žrtvovati će sve, da bi za jednu sitnicu postala ljepša. Gdjegod se, pojavi prava, uzorna žena, posvuda oko nje ljudi postaju sretniji, pristojniji, ljepši. Posebno tamo, gdje se nalaze oni, koji je ljube. Tamo je ona glavna pokretna snaga u izgradnji »ljepšeg čovječanstva«.

Marija je naša kršćanska »žena«, koju je Bog na vratima izgubljenog raja obećao dati čovječanstvu; koju je Sin Božji s križa uistinu i darovao; koju je Crkva na 8. XII. 1854. u svoj njezinoj slavi kršćanima i svemu svijetu objavila.

Marija je dar Boga čitavom čovječanstvu. Ona je čežnja svake ljudske duše. Jer u njoj je oslikan svaki čovjek, kakav

bi trebalo da bude. Ona je slika svakog od nas. Ali u onoj ljepoti, u kojoj se mi nismo pojavili, jer smo je izgubili, prije nego smo se rodili, naša slika u bezgriješnosti.

Ne samo Crkva, nego i sva kultura čovječanstva pjeva pjesmu Bezgriješnoj.

Ideal modernog kozmopolita

Dva potpuno nepoznata čovjeka sastala su se u potpuno tuđem kraju:

Jedan od njih bio je Engelbert Krebs, njemački pisac-svećenik. Drugi je bio neki trgovac, moderni svjetski vagabund, koji je bio gotovo nevjernik, a priznavao se panteistom.

Sastali su se u Campo Santo u Rimu.

Panteist je otvorio usta i izgovorio sve, što mu je ležalo na srcu. Valjda je to nosio dugo, pa nije više mogao izdržati. Morao je nekome reći. A takove se stvari najlakše reknu svećeniku.

— Kad bih mogao vjerovati, bio bih samo katolik. A znate li, zašto? Radi vaše nauke o Bezgrešnom Začeću.

Krebs je ostao iznenađen:

— Zašto baš radi te nauke?

Panteist je nastavio:

Ako u crkvenim dogmama ima i malo istine, onda nam dogma o Bezgrešnom Zečeću svijedoči, da je bar nekada bila jedna ljudska duša, koja se nije valjala u grijehu. Ja vam mogu sigurno reći ovo: poznat mi je velik dio svijeta. Poznato mi je, kako je velika poplava grijeha na svijetu. Nama, svjetskim ljudima potrebna je duša, ova jedina duša, koja nikada nije dotaknuta ni jednom kapljom te poplave. Duša nikada ne okaljana, bezgrešna duša. Treba nam duša bez ljage, da prema njoj mognemo uprijeti svoje poglede, da u njoj gledamo ideal ljudske čiste i svete duše.

Mi smo izgubili vjeru u čovječanstvo. Da tu vjeru ponovo stečemo, potrebna nam je Bezgrešna; Ona, u koju vi katolici vjerujete.

Na Božjem sudu

Ne će to tako dugo trajati. Ne će Bogu biti potrebno listati po knjigama i tražiti naša djela i nedjela.

On će postupati jednostavnije:

Najprije će pokazati na našu dušu sa svim njezinim manama:

— Evo, šta si ti!

Zatim će kazati sliku naše duše, kako ju je on zamislio, prije nego nas je stvorio:

— A evo, šta sam htio da budeš. Uspoređuj!

Šta ćemo ustanoviti?

Svi smo daleko od onoga, što smo morali biti. Samo kod Marije ne će se moći razlikovati slika i stvarnost. Ona je točno onakova, kako ju je Bog zamislio, prije nego je išta drugo stvorio.

Zašto smo na svijetu?

Jednom misionaru u Kini prijavilo se dosta novih odraslih Kineza, da ih poučava za krštenje.

Prvi dan, kad su se svi sabrali, i misionar počeo s poukom, opazi pred sobom tri odrasla muškarca.

Prvome od njih postavi pitanje:

— Zašto si ti na svijetu?

— Da jedem, — glasio je odgovor.

Pitao je drugoga:

— Ja? Zato, da se srdim.

— A ti? — pitao je trećega.

— Ovaj je opet, kao budist, vjerovao, da duša poslije smrti ne ide u nebo, nego prijeđe u druge pametnije ljude, a nekada i u životinje. I kako je treći Kinez bio gonič, koji je na svom magarcu pregonio robu, on jednostavno odgovori:

— Zašto sam na svijetu? Sad zasada ide magarac preda mnom, a ja ga gonim. Poslije smrti moja će duša prijeći u magareće tijelo. Onda ću ja ići naprijed, a magarac će ići iza mene i gonit će me.

A da je misionar upitao kršćansko dijete, šta bi ono odgovorilo?

Dalo bi odgovor, koji je dostojan najvećeg filozofa, a ujedno sposoban učiniti sretnim i smirenim svako ljudsko srce.

A tu je promjenu u svijetu stvorila Bezgrješna sa svojim dolaskom.

Španjolski običaj

U nekim Španjolskim mjestima vlada stari običaj: kad netko dođe u jednu kuću i nikoga ne vidi, onda on poviče:

— Zdravo Marijo, Djevice prečista!

Ako itko ima u kući, mora se javiti i odgovoriti:

— Ti si bez grijeha začeta.

Tako nešto slično čini i sveta Crkva s misama zornicama. Na početku crkvene godine, u vrijeme došašća sjećamo se onoga vremena, kad na svijetu nije bilo nikoga. Kad su ljudi vapili: »Rosite nebesa, neka nam oblaci spuste pravednika«.

Tada je Marija Bezgriješna bila jedina nada palog čovječanstva. Pozdrav njoj značilo je dolazak Spasitelja.

Jedna mlada radnica . . .

Povratila se iz tvornice tekstila. Ulazi u svoju malu sobicu, negdje gore pod krovom. Čim uđe, klekne na pod i počne plačnim glasom: »Gospodine, otpuštena sam s posla«.

Ali taj vapaj traje samo za časak. Opet poprima smiren, zadovoljan izgled i moli dalje:

— Ja se, Gospodine, ne plašim. Neka bude volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.

Na vratima netko zazvoni. Ona se podigne i pođe da otvori. Nađe se na vratima pred poštarom. On joj pruža hitan brzojav.

— Umro ti je bogati rođak u Americi. Čitav imetak ostavio je tebi. Postala si bogata...

Ona problijedi.

— Hoću li javiti, da ćeš odmah doći?

— Nemoj ništa javljati.

— Zašto? pita poštar iznenađen.

— Ja ne želim biti bogata. Evo već se navršuje 17 godina, otkako sam na svijetu. Uvijek sam bila puki siromah. Ali Bog me nije ostavio. Ne će me zapustiti u buduće...

— Ali radi se o milionima dolara. Bit ćeš sretna i ti i svi tvoji, dok ste god živi!

— Ja sam sretna bila i dosada. Meni dosta moj Bog i njegova ljubav. Ne treba mi drugo bogatstvo.

— Ali uzmi novac. Možeš pomagati siromahe!

— Tko ljudima dadne Boga, dao im je sve...

Poštar se nasmiješi. Odbacuje poštansku uniformu i pojavi se u nebeskoj ljepoti:

— Ne boj se, Marijo,... Našla si milost kod Boga. Začet ćeš i rodit ćeš sina... On će biti Sin svevišnjega Boga...

Ali Marija ne će ni tu vijest, da primi, kao ni dolare.

Slijedi onaj razgovor, koji nam je svima poznat iz Evanđelja, i koji završava s Marijinim riječima: »Neka meni bude, po riječima tvojim«.

— — —

Tako se opisuje naviještenje anđeosko u francuskoj knjizi »Isus u 20. stoljeću«, koja je štampana s crkvenim odobrenjem.

Da je anđeo Gabrijel zakasnio za 1954. godine, i da je Marija čekala sa svojim rođenjem isto toliko godina, — kako računa francuski pisac — naviještenje bi se odigralo tako.

Možda on pregoni. Možda i ne dogoni. Ali ima u tom jedno zrne istine: Marija je proživljela takav život, da može biti uzorom svakom ljudskom biću. Jednako današnjem čovjeku, kao i onom od prije 19 stotina godina, a i onom, koji bude živio uoči sudnjega dana.

Marija je ne samo djevojka, nego djevojaštvo; ne samo žena, nego i ženstvo; ne samo majka nego i majčinstvo. Ona je model, prema kojemu treba, da se dogoni svaka ljepota i nevinost i svetost.

Marija je pokaznica presvetog Trojstva. Ona je čovječanstvu pokazala dotada nevidljivu razliku između Oca i Sina.

— — —

Marija je svaki čas svoga života bila savršeno ostvarenje novoga idealnog čovjeka, čovjeka osnovana s jedne strane na zakonu slabosti, patnje i boli, a s druge strane na zakonu milosti. U Mariji su ideal i stvarnost savršeno jedno. Stoga je Marija ideal ideala.

Dar sirotnoj duši

Iskustvo pokazuje, a to i psihologija znanstveno dokazuje, da siročad imaju neki posebni biljeg na duši. Oči su »prozor duše«, a kroz njihove oči, od vremena do vremena, poviri nešto tužno, nešto tamno, da čovjek mora imati prema njima sažaljenje. Ta tuga i tama, to je »ožiljak na duši« ostatak od zarasle rane, koja je nastala, kad je siroče izgubilo majku.

Zašto taj trag na duši ostaje i kod onog siročeta, koje je dobilo maćehu bolju od rođene majke?

To je Božji dokaz, da mora biti jedna žena, koja je majka i sreća ljudske duše, a koju opet ne može nitko i nikada izgubiti.

Svako siroče, koje je majku izgubilo još u kolijevci, krije u sebi dokaz, da je Bezgriješna Majka ono »ženstvo, koje čovječanstvo vječno privlači«.

Bezgriješna je veliki dar Boga ljudskoj naravi. Bez nje bismo bili siročad duše.

Nešto iz ljubavnog života. Svi filozofi, koji su ljubav proučavali, slažu se u ovoj tvrdnji:

Dvoje zaljubljenih potpuno su sretni samo do onog časa, dok se u srcu pojavi prva sumnja. Dosta je, da samo jedan trenutak »sine« u glavi mladića pomisao: »Možda moja djevojka i nije tako idealna kako ju ja zamišljam«. Ili u srcu djevojke pojavi se — opet samo jedan trenutak — bojazan: »Možda moj mladić mene i ne ljubi iz sve duše«. Ljubavna sreća preokreće se u ljubavnu bol, koja se lako pretvori u ljubavnu nesreću.

Zašto je tako stvoreno ljudsko srce?

To je Stvoriteljeva propovijed u kojoj upozorava svakog čovjeka, da ne smije i ne može ostati samo kod ideala na zemlji. Samo ona jedna, koja je bez ikakove i najsitnije mane, koja

je bila vjerna pratilica Otkupitelja, a sada je milosrdna majka nas otkupljenih: samo ona je ideal u koji se nikad ne može posumnjati, ideal ljepote, dobrote i vjernosti.

Bezgriješna Majka je najljepša pjesma, koja je ikad ispjevana u slavu čovječanstva. U molitvi »Sva si lijepa, o Marijo«, kojom častimo Marijino Bezgriješno začeće, ima i poklik: »Ti, časti puka našega«. Misli se na čitavo čovječanstvo, kojemu je Marija iskazala najveću čast. »Po njoj smo mi ljudi, bili dostojni, da svijetu dadnemo početnika života«, moli se u jednoj molitvi za vrijeme svete mise.

Marijina duša i tijelo su prava ljudska narav, kakovu imamo i svi mi. I ta ljudska narav je postala Majkom Božjom. To imamo zahvaliti Mariji. Ona je od ljudi uzela ono, što je bilo najljepše, tj. svoje tijelo, i dala ga je Bogu, da Bog od toga uzme dio za svoje tijelo, Božje tijelo. Po njoj je ljudsko tijelo postalo Božjim tijelom.

Nazvali su je svećenikom ljudske naravi. Ona to jest. Ona je uspjela ljudsku narav učiniti prvim velikim darom, koji je Bog od nas primio »na ugodni miris«.

Marija je zapjevala »Veliča duša moja« Bogu. Tu istu pjesmu treba zapjevati njoj svatko, tko nosi u svojim prsima ljudsko srce i dušu. Šta više i sva ljudska kultura i povijest ljudske plemenitosti trebalo bi da njoj pjeva pjesmu zahvalnosti.

Ona je naša najljepša pjesma. Ali njoj i pripada naša najljepša pjesma.

Da budeš sretan —

potrebno je imati:

zdravlja toliko, da možeš uživati u radu;

novca toliko, da možeš pokriti najnužnije potrebe svoje i svojih najbližnjih;

snage toliko, da mogneš nadvladati poteškoće, protiv kojih ti se je boriti;

poniznosti toliko, da mogneš priznati pogreške, kad u njih upaneš;

strpljivosti toliko, da mogneš ustrajati u radu sve dotle, dok ne dovršiš kakovo dobro i korisno djelo;

dobronamjernosti toliko, da i u drugom vidiš bar nešto dobro, a ne u svakom zlo;

ljubavi toliko, da i drugi vidi od tebe neku korist, a da ti ne mora za to plaćati;

vjere toliko, da vjeruješ u svaku riječ Božju;

nade toliko, da ne strahuješ, šta će od tebe biti u budućnosti.

To je rekao njemački književnik Goethe, kojega su nazivali krštenim poganinom, jer se malo brinuo za kršćanstvo u svom životu.

Mi kršćani znamo, da je čovjeku potrebno samo jedno, da bude sretan:

Ljubav Isusova i njegove Majke.

Naši su se mučenici pekli na ražnju i sjali od radosti; naše bolničarke gledaju i njeguju gubavce po 30 i više godina, a onda se i one počnu raspadati od gube, i opet sjaju od radosti. Sretne su. Zbog čega? Imaju sreću, jer

Sreća je — Bog u nama i mi u njemu.

Melem na ranu

Njemačkom piscu Winnigu dogodilo se ovo:

Dobio je odsustvo 15 dana. Pohitio je na vlak, da prispije kući na Uskrs. Na stanici nije mogao dobiti vozne karte, jer mu je manjkalo 5 pfeniga, (jedan dinar) a vlak je bio spreman za polazak.

Sav snužden Winnig je uzdahnuo:

— Jadna majko, koliko li ćeš suza proliti radi jednog dinara!

Netko ga potegne za rukav. Okrene se. Stariji gospodin pružao mu je novčanicu od deset maraka (200 dinara):

— Uzmi, vojniče, i budi sretan, dok još imaš mamu. Kad je izgubiš kao ja, imat ćeš vremena za plakanje. Sad štedi suze...!

Uzeo je novac, kupio kartu, uletio u vlak i prispio majci za Uskrs.

Kao stariji gospodin i poznati pisac Winnig je napisao:

— Ostao sam mu dužan njegovih 10 maraka. Vratio bih mu ih rado. Ali on ne će novca. On bi htio da ga povratim u krilo njegove majke. A ja ne umijem mrtvace uskrisivati iz groba!

Ne umijemo mrtvace uskrisivati ni mi. Ali suze siročadi znamo obrisati. Majčinska ljubav i dobrota Marijina je melem. kojom naša Crkva liječi rane na srcima siročadi!

To graniči s uskrisivanjem mrtvaca.

Iz ispovijedaonice

— Znaš li vjerovanje?
— Ne znam.
— A Očenaš?
— Ne znam.
— Šta ću dati za pokoru?
— Ne znam ni to.
— Kako ti je palo na pamet, da dođeš na ispovijed?
— Ne znam ni to.
— Znaš li možda Zdravomarijo?
— To znam. Molim s ocem svake večeri.
— Eto vidiš, ja sad znam, šta te je dovelo na ispovijed. Dovela te je ta jedna Zdravomarija.

— I pokora je bila sastavljena od samih Zdravomarija.

Marijin lični opis

Čelo: kao zlatna kruna, koja je natkrila zavjetni kovčeg i upozoravala na blizinu Božju.

Usne: otvaraju se samo da dadnu mudrost i pokažu blagost.

Pogled: dolazi s neba i povraća se tamo.

Srce: svetište, gdje se klanja služavka i majka svom Bogu, koji je ujedno njezino dijete.

Duša: zlatni kalež za Božju milost, ali obložen djevičanskim plaštem.

Tijelo: anđeosko više nego ljudsko.

Život: ne zna se, ili je savršenija slika naše nekadašnje plemenitosti, ili naše buduće slave.

(Löffler)

Ime Marijino

Kad Bog nekome dadne posebno ime, onda je i u tom imenu sadržana i uloga, koju ta osoba ima u kraljevstvu Božjem.

Apostola Šimuna nazvao je Petrom to jest pećinom, i danas vidimo, da je taj apostol postao klisurom o koju se razbijaju razna mišljenja.

Sinu Božjem dao je ime Isus, to jest Spasitelj, i on to uistinu i jest.

I Marijino je ime od Boga nadahnuto. U njemu je dakle sadržana Marijina uloga u svetoj Crkvi.

A šta onda znači ime Marija?

Isus je svojim materinjskim jezikom Majku nazivao »Mirjam«. Ta riječ ima 70 raznih značenja, od kojih su najznačajnija ova:

More gorkosti,
Zvijezda mora (sjevernjača),
Sunce koje nas obasjava,
Gospodarica,
Kraljica,
Majka Gospodinova,
Pečat Gospodnji,
Dar Božji,
Bog je moj rod,
Uzvišena žena,
Gospodarica dana i vremena,
Buntovnica protiv vraga,
Ljepota sama,
Ljubav Božja,
Puna milosti.

Koje god značenje uzmemo odgovara Mariji.

Ona je posrednica svih milosti!

Stajala je pod križem, da podnese svoje vlastito mučeništvo. Križ je bio mrtvi, a Marija živi žrtvenik, na kojem je Sin Božji prikazivan i žrtvovan.

Velika putnica

Putnik, neumorni putnik, bila je naša nebeska Majka za vrijeme svog zemaljskog života.

Rođena je u najbližoj blizini hrama u Jerusalemu. Tu je provela mladost.

U 16. godini zaručena je sa svetim Josipom i morala je u daleku Galileju, pet dana puta, s njim skupa.

Čim je primila od anđela vijest i postala Majkom Božjom, pohitila je — opet pet dana putovanja — k svetoj Elizabeti, da joj bude pomoćnicom u danima njezina porođaja.

Tu je ostala 3 mjeseca, i onda opet otišla u Nazaret.

Nakon šest mjeseci izašla je naredba o popisu pučanstva, i ona je morala 6 dana putovati od Nazareta do Betlehema.

Tu je rodila Spasitelja.

Tu je našla i poruku anđelovu, da bježi u Egipat, preko pustinje, koja je i za današnje kamione teška i opasna.

Kad je umro Herod, opet je isti put prevalila nazad. Ali ni u Betlehemu nije mogla imati mira, nego je od Arhelaja bježala ponovo 6 dana putovanja do Nazareta.

Odatle je svake godine o Pashi (naš Uskrs) putovala u Jeruzalem i nazad, a to znači 10 dana putovanja.

Kad je Isus počeo javno naučavanje, pratila ga je na svim putovanjima sve do muke u Jeruzalemu. A to znači, da je svaki dan bila na putu.

Putovala je i križni put skupa s Isusom. To je moglo trajati nekoliko časova, a valjda su joj se učinili duži od vječnosti.

Poslije uskrsnuća provodila je dane u sredini među apostolima, koji su se oko nje okupljali. A kad su apostoli počeli obilaziti svijet, da nose svijetlo evanđelja, ona je bila vjerni pratilac svetog Ivana kao nekoć Krista u Galileji.

I na koncu nije se ni u grobu smirila, nego je i s tijelom i s dušom nastavila put, prešla je tamo, gdje je njezin uskrsli Sin, kraj prijestolja Svemogućega.

Velika putnica nekoć. To je ona i danas.

U Francuskoj je »Marijino putovanje« trajalo 4 godine. Kip Majke Božje Lurdske nošen je iz biskupije u biskupiju, iz župe u župu. Tako je Majka Božja pohodila 12.000 župa. Deset miliona Francuza posvetili su se prečistom Srcu Marijinu. Bile su to najteže godine francuskog naroda: svršetak rata i poslijeratne ruševine. Bila im je anđeo mira i utjehe.

U čitavom katoličkom svijetu započelo je »Marijino putovanje« iz Fatime na 13. svibnja 1947. Traje još.

Kip Fatimske Gospe prenešen je kroz Portugal, Španjolsku, Francusku do Belgije. Bio je to kraljevski put: posvuda su je dočekali predstavnici vlasti, radnje su bile zatvorene, ulice okićene, milioni su stajali ili klečali pored ceste. »Nikada slično nešto nije svijet doživio«, moglo se posvuda tih dana čuti.

Godine 1948. prenesen je kip u Afriku. To je istom bilo pravo slavlje. Bez iznimke: katolici, protestanti, muslimani, pogani — svatko se natjecao, da »Velikoj putnici« priredi svečani doček. U gradu Durbanu protestanski biskup molio je »da se Gospa navrati u njegovu katedralu«. Udovoljeno mu je. 10.000 crnaca u Basuto — zemlji išli su u procesiji pred kipom. U Mozambiku su muslimani predali svečani dokumenat, u kojem stoji: »Draga Fatimska Gospo, primi ovo naše priznanje. Makar to bio sitan dar, ali on je znak našeg iskrenog i dubokog štovanja«. U Adis Abebi je čitavo pučanstvo došlo, da oda počast. Car Haile Selasi je održao govor, u kojem je naglasio: »Moja zemlja voli i štuje Gospu. Mi u njoj gledamo kraljicu mira«.

Godine 1949. nastavila je Fatimska Gospa put po Aziji: U Delhiju, glavnom gradu Indije, priređen joj je kraljevski doček. Tu je u osam dana podijeljeno 1 milion pričesti. Gradonačelnik grada Patna, hindus, poganin, dao je izjavu: »Nikad u životu nisam tako nešto lijepo vidio«! U Bombaju nije mogla masa stati ni na jedan gradski trg, pa je slavlje preneseno na stadion. Biskup - misionar je izjavio, da to mora biti čudo, kad su se u Indiji i kršćani i pogani, bez razlike staleža i kaste, toliko zagrijali.

Godine 1950. put je nastavljen po Kini i Japanu.

Godine 1951. doživljela je veliko slavlje u Australiji, a zatim u velikom otočju i Sjevernoj Americi.

Godine 1952. nastavila je put po Južnoj Americi. U Braziliji ju je primio gradonačelnik grada Sao Paolo i predao joj zlatni ključ, da bi tako pokazao, da se odsada njegov grad zove Marijinim gradom. Poslije je kip primljen s kraljevskim počastima u prostorijama gradske općine.

Jedan biskup je dočekao kip na vratima svoje katedrale, počeo držati govor i rekao: »Nebeska Majko, štiti moje svećenstvo ...«, zaplakao je i nije uspio reći:«... i narod«, ali je narod to zavapio iz stotinu tisuća grla sam.

Ove svete godine u mnogim zemljama uzeti su kipovi iz velikih Marijinih svetišta i obilaze sve župe, da svi vjernici mognu pristupiti svojoj nacionalnoj zaštitnici i moliti je za posebnu milost.

A Marija hoda i hoda...

Hodala je, kad je trebalo zaštititi Sina jedinorođenoga; hodat će i kad trebadne zaštititi sinove pod križem stečene.

Ona je pod križem primila i obećala, da ne će praviti razlike između nas i Njega, koji joj je od Boga dan.

Mi smo svjedoci, da je ispunila obećanje.

Povijest jednog samoubojstva

Prije dvadesetak godina u Napulju je počinio samoubojstvo vojvoda Pignatelli. Ubio se je uoči samog dana svog vjenčanja. Na stolu su mu našli otvorenu »Etiku«, to jest nauku o životu, Kristova protivnika, filozofa Nitsche-a. A na zidu, nad stolom, visjela je slika Majke Božje, okrenuta prema zidu. Samoubojica nije mogao podnijeti, da ga oči Gospine gledaju, dok sam sebi oduzimlje život.

Nitsche-ova filozofija je od Pignatellija stvorila samoubojicu, a Majka Božja ga je u tom smetala.

Ništa istinitije od toga. Povijest samoubijstava istražena je vrlo dobro. Ona dokazuje, da je samoubojstvo u starom poganstvu bilo rašireno kao kuga. Isto tako neprestano raste u današnjem svijetu. Samo od godine 300. do 1700. samoubojstava je bivalo uvijek manje. A to je upravo doba, koje se zove kršćanskim. Istina, bilo je tada svakojakih nevolja. Pa uza sve to život se cijenio! Tko ih je naučio, da ga cijene?

Krist, koji je rekao »Ja sam život«.

Pismo samoubojice

Djevojka je skočila u vodu. Počinila je samoubojstvo. Ostavila je pismo adresirano na majku:

»Majko, ti si kriva mojoj smrti. Ti imaš vremena za svakoga. Samo za mene nemaš ga nikada. Ja sam ti uvijek bila samo »balavica«. A dokle ću to biti! Moja kolegica ima također majku, ali ona je drugačija, nego ti. Kad god mi se je trebalo isplakati, ja sam išla k njezinoj mami. Morala sam njezinu mamu pitati ono, što si ti dužna,da mi kažeš. Nisam više mogla od stida ići k njoj. Učinila sam onako, kako sam mislila, da je za mene dobro. Sad moram u vodu ili sramotu. Izabrala sam vodu. Ako sam krivo učinila, majko, na tebi leži krivica.....«

Strašno pismo. A da nemamo Marije, zar ne bi i ponekoga od nas zadesila ista sudbina.

Nađe se majki svakakovih. A ljudsko srce ne može živjeti bez majčinske ljubavi.

Blago nama. Mi imamo Mariju!

Imamo se pred kim isplakati!

NAJRAŠIRENIJE MOLITVE MARIJI

Zdravo Marijo

Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus.

Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike sada i na čas smrti naše. Amen.

Zdravo Kraljice!

Zdravo, Kraljice, Majko milosrda, živote slasti i ufanje naše zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje. O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

Moli za nas, sveta Bogorodice.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Svemogući vječni Bože, koji si sudjelovanjem Duha Svetoga pripravio tijelo i dušu slavne Djevice, Majke Marije, da bude dostojno prebivalište Sinu tvomu: daj, da nas ona, koje se s radošću spominjemo, milostivim zagovorom izbavi iz sadašnjih zala i vječne smrti. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Pozdrav anđeoski

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji.
I ona začela po Duhu Svetomu.
Zdravo Marijo itd.

Evo službenice Gospodnje.
Neka mi bude po riječi tvojoj.
Zdravo Marijo itd.

I Riječ je tijelo postala.
I prebivala među nama.
Zdravo Marijo itd.

Moli za nas, sveta Bogorodice.
Da dostojni postanemo Kristovih obećanja.

Pomolimo se. Milost svoju, molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Srce Kristove Crkve

Pod križem Isusovim Marija je stajala uspravna, neslomljena tijela i duše. To izričito tvrdi očevidac sveti Ivan apostol.

Je li njezina bol bila tako malena, da je nije mogla skršiti?

Ne! Nego je njezina ljubav bila tako velika, da ju je mogla i pod križem uspravnu, neslomljenu održati.

Marijina je bol bila gotovo neizmjerna. Sveti Bonaventura veli, da su se sve rane Isusove ujedinile u jednu jedinu: onu na Marijinu srcu. Sveti Bernardin dodaje: Marija je na križu izgubila veće blago, nego što ga sav ostali svijet skupa ima. Zato je njezina bol veća, nego što bi sav svijet skupa mogao podnijeti. I kad bi dragi Bog njezinu bol razdijelio na komadiće i stavio je u srce svih nas, svi bismo pomrli od žalosti.

Pa ipak ona je stajala uspravno. Šta više, da je Isus počeo silaziti s križa — jedan svetac tako piše — Marija bi ga opet povratila na križ. Toliko je njezino srce bilo željno našega spasenja.

Kao danas svećenik kod oltara, tako Marija kraj križa: uspravna, očiju uperenih na križ, a iza križa na nebo. U tom času ona je bila veliki svećenik čovječanstva: ono, što je prema nebu pružala, bilo je tijelo i krv Božja. Ali ona je imala pravo reći: »Ovo je tijelo moje, ja sam ga rodila«. Ona je postala kraljica svih svećenika, kraljica mučenika, kraljica svih posvećenih, kraljica svih otkupljenih.

Ona je stajala uspravno pored križa. Naslonjena na križ, ali i križ naslonjen na nju.

»Odmaknute Mariju ispod križa, i on će pasti,« rekao je sveti Ćiril Aleksandrijski na Efeškom saboru pred svim biskupima svijeta. I oni su njegove riječi primili s odobravanjem.

Radi čega je Marija ostala uspravna pod križem? Zašto je tako odrešito primila smrt Kristovu?

U isto vrijeme, dok je Krist umirao, rađala se je naša sveta Crkva, majka svih otkupljenih. Rodila se iz krvi Kristove i Marijinih suza. Krist joj je otac. Marija joj je mati. Njezine boli bile su porođajne boli.

Majčinski svjesno stajala je pod križem gledajući čedo, svetu Crkvu, koja će istoga časa, čim se rodi, osjetiti potrebu njezinog majčinog krila.

Zato je Marija ostala neskršena. Da odmah mogne stupiti u djelo kao Majka svete Crkve.

I tako je i bilo. Prvi dokumenat iz povijesti Crkve svjedoči nam, da su apostoli, čim su izgubili Isusa između sebe, počeli kupiti se oko Marije.

I onda su došli Duhovi. Apostoli su bili okupljeni oko Marije. Duh Sveti je sašao na Mariju i na njih.

Dva puta je Duh Sveti silazio nad Mariju. Prvi put u Nazaretu, kad je bila sama. I postala je Majkom jedinoga Sina Božjega. Drugi put je Duh Sveti sašao na nju, kad je sva Crkva bila okupljena oko nje. I postala je majkom čitave Crkve.

Duhovi su Marijino velikosvećeničko pomazanje. Ona je »rukopoložena«, ređena, da preuzme službu majčinskog srca u grudima čitave Crkve.

Krist je bio i ostao glava Crkve. Sva milost i snaga dolazi od njegove krvi. Ali kao što srce krv šalje po tijelu, tako i Marija svu milost prima od Isusa i dijeli je. Ona je posrednica svih milosti. Svi darovi našoj duši prolaze kroz njezine majčinske ruke. Ona je ono nevidljivo središte, od kojega polazi sva toplina i nježnost, koju naša Crkva širi u dušama. Ona je ono srce, koje nikada ne miruje, koje ni na jedan dio tijela ne zaboravlja.

Čudan je stvor majka. Bolest i udarci oslabe snagu svakog drugog bića, samo majci daju novu snagu: povećaju njezinu ljubav prema djeci, a pojačaju njezinu snagu i borbenost prema neprijateljima njezine djece.

Dokaz je ranjena lavica.

Dokaz je i Marija.

Ona je primila na svoje srce najtežu ranu u povijesti ljudske patnje ipak je ostala neslomljena u svojoj neizmjernoj boli. Šta više, ona je upravo po toj boli postala ono, što jest: toplo, majčinsko srce u grudima Crkve, koje se zna pretvoriti u nesavladivu kulu Davidovu, ako je u pitanju život njezine djece.

Majka žalosna pretvorila se pod križem u utjehu žalosnih.

Najstarija vijest

Najstarija vijest o životu Crkve, poslije, nego je Isus uzašao na nebesa glasi:

»Kada se (apostoli) vratiše u Jeruzalem s gore, koja se zove Maslinska koja je blizu Jeruzalema jedan subotnji dan hoda, i kad dođoše kući, popeše se u gornju sobu, gdje su obično boravili, i to: Petar i Ivan . . . Svi su oni bili jednodušni i ustrajni u molitvi s Galilejskim ženama i s Marijom, Majkom Isusovom«.

Prvi dokumenat u povijesti Crkve svjedoči, kako je čitavo kršćanstvo okupljeno oko Marije.

Nalazi se u Svetom Pismu, u Djelima Apostolskim, u prvoj glavi.

Je li danas u Katoličkoj Crkvi drugačije? Nije li to biljeg, da je naša Crkva uistinu apostolska?

Vječni dokumenat

Ima svega 31 riječ. Nosi naslov: »Zdravo Marijo«.

U početku je svatovska pjesma Zaručnici Duha Svetoga: »Zdravo, puna milosti, Gospodin s Tobom«.

U sredini je pjesma majci nad kolijevkom: »i blagoslovljen plod utrobe Tvoje«.

U sredini sredine: »Isus« to je pjesma mačinskom srcu. Kad bi i njezino srce mogli operirati, u sredini bismo našli — Isusa.

Završetak je zborna pjesma: vapaj griješne djece svojoj svetoj majci: griješna bića traže pomoć svete i bezgrešne; ljudska djeca kucaju na srce, pod kojim je Bog 9 mjeseci ležao. A zašto kucaju? Traže pomoć za sve potrebe od ovog časa do smrti. Riječi: »moli za nas grešnike, sada i u času smrti naše«, mogle bi se slobodno pretvoriti u ovakovu rečenicu: »Ti si posrednica svih milosti. Daj nam sve, što nam treba. Ti to možeš. Ti to hoćeš. Amen«.

Katolik broj 1

U poslanici sv. Pavla Židovima čitamo, da je druga Osoba presvetog Trojstva, Sin Božji, polazeći na svijet, da se utjelovi i rodi od Marije Djevice, rekao svom Ocu nebeskom:

»Evo, ja dolazim,
da vršim volju tvoju, Bože!«

U istom času je Majka Božja dala svoj pristanak na riječi anđela Gabrijela:

»Evo, službenice Gospodnje,
neka mi bude prema riječi tvojoj!«

Najprije su se sjedinile dvije duše u predanosti, poslušnosti i vjernosti Bogu, a onda je uslijedilo nerastavljivo ujedinjenje božanstva i čovječanstva u Kristovoj osobi.

Na početku našega spasenja stoje dva poslušna »evo« izrazi djetinjskih osjećaja prema Bogu.

A onda!?

Onda su slijedila dva srca, koja su kucala kao jedno srce. Onda su se rastavila u kucanju, ali ne u ljubavi i posluhu prema volji Oca nebeskoga.

A onda!?

Poslije 30 godina u jednom govoru pred narodom, Isus je tumačio, kakav izgleda pravi Kristov učenik. Naprosto je opisao Mariju, kakova je izgledala u času, dok je izgovarala riječi: »Evo službenice Gospodnje...!« Isus je rekao:

»Tko bude vršio volju Oca nebeskoga, on je brat moj i sestra, on je majka moja«.

Drugim riječima: tko bude sličan Mariji u primanju Božje riječi i Božjih zapovijedi, on će kao i ona stupiti u krvno srodstvo s Bogom, bit će moj brat i moja sestra.

A onda!?

Nakon nekoliko stoljeća naša je Crkva uvela običaj, da se tri puta na dan zvoni, i da svaki kršćanin-katolik tri puta na dan ponovi Marijine riječi: »Evo službenice Gospodnje... »Negdje vlada običaj, da se nagne glava i pokloni se volji Božjoj, kao što je to, vjerojatno, učinila i Marija, dok je te riječi izgovarala.

Zašto to toliko puta ponavljati?

Crkva hoće, da postupi prema svojim »slušateljima«, kao i Krist prema svojim: hoće da nas upozori, da je i Marija kršćanin broj 1. Prva po vremenu, najsavršenija u djelu, najuzvišenija u nagradi.

Svaki, koji pođe njezinim putem, putem posluha i poniznosti, vršenja volje Božje i prihvaćanja njegovih riječi, on će biti druga Marija, majka Isusova.

Majka je uvijek prvi član obitelji.

Povijest dvaju srdaca

Devet mjeseci ležalo je jedno pored drugog: Srce Isusovo pored Marijina. Ali samo jedno srce, Marijino, grijalo je oba sveta tijela.

Onda su se rastavila, i kroz 33 godine kucala su oba srca, jedno pored drugoga, i svako je grijalo svoje sveto tijelo.

Na Golgoti su oba probodena; srce Marijino mačem boli, Isusovo kopljem rimskog vojnika. Ali ni jedno ni drugo nije prestalo kucati, nego su počela grijati samo jedno sveto tijelo: našu svetu Crkvu.

Tako su iscrpljene sve tri mogućnosti:

1 srce grije dva tijela — 9 mjeseci
2 srca griju dva tijela — 33 godine
2 srca griju jedno tijelo — do sudnjeg dana.

Marija u životu jednog katolika

U svakom danu njoj smo posvetili: početak, svršetak i sredinu. Zvono nas pozivlje svako jutro, večer i na podne, da se pridružimo anđelu Gabrijelu pa da i mi »pozdravimo Gospu«. — Tako je i pravo: ona je stajala na početku našega spasenja kao Majka Spasiteljeva; molimo je, da bude uz nas »na času smrti naše«; molimo je, da kroz život bude naša »pomoćnica«. Ona je zora i suton, a i podne u našem životu. Neka bude i u svakom danu.

U svakom tjednu njoj smo posvetili jedan dan. To je subota. — Tako je i pravo! Subota nam donosi »dan Gospodinov«, to jest nedjelju. Treba je posvetiti onoj, koja nam je donijela Gospodina. Osim toga i subota popodne je najljepši dio u sedmici. A djeca majci daruju ono, što im je najdraže.

U svakom mjesecu po nekoliko dana smo posvetili Mariji:

U siječnju slavimo svetkovinu: 8. Gospa od hitne pomoći; 23. Gospine zaruke sa svetim Josipom;

U veljači: 2. Svijećnica, t. j. Gospa prikazuje Isusa u hramu; 11. Ukazanje Gospe u Lurdu; 17. Bijeg Gospe u Egipat;

U ožujku: 25. Blagovijest, t. j. anđeo navješćuje Mariji, da će postati Majka Božja; petak u glušnoj nedjelji: 7 žalosti Blažene Djevice Marije.

U travnju: 16. Gospa, utjeha žalosnih; 26. Gospa majka dobrog savjeta;

U svibnju: 1. Gospa kraljica svibnja; 6. Gospa kraljica svih svetih; subota iza Uzašašća: Gospa, kraljica apostola? 13. Gospa, klanjateljica Svetotajstvenog Isusa; 24. Gospa pomoćnica kršćana; 30. Gospa majka lijepe ljubavi; 31. Gospa posrednica svih milosti; subota iza svetkovine Srca Isusova: svetkovina prečistog srca Marijina?

U lipnju: 9. Majka Božje milosti; 27. Gospa, pomoćnica u svakoj potrebi;

U srpnju: 2. Pohođenje svetoj Elizabeti; 16. Gospa od Karmela; 17. Gospa, ponizna službenica; subota uoči 4. nedjelje srpnja: Majka milosrđa;

U kolovozu: 2. Gospa od anđela (porciunkulska Gospa); 5. Snježna Gospa; 13. Utočište grešnika; 15. Uznesenje Marijino (Velika Gospa); 22. Bezgriješno Srce Marijino; 27. Sedam radosti Blažene Djevice Marije; subota uoči zadnje nedjelje u kolovozu: Gospa zdravlje bolesnih;

U rujnu: 3. Majka Božanskog Pastira; 8. Rođenje Blažene Djevice (Mala Gospa); 12. Ime Marijino; 15. Sedam Žalosti; 24. Gospa, otkupiteljica sužanja;

U listopadu: 7. Kraljica svete krunice; 11. Majčinstvo Majke Božje; 13. Ukazanje u Fatimi; 16. Gospa, Majka prečista;

U studenom: Prvi slobodni dan poslije Svih svetih. Marija zaštitnica svih žena; 8. Gospa, naša odbrana; subota uoči 3. nedjelje u studenom: Majka Božje Providnosti; 21. Prikazanje Marije u hramu; 27. čudotvorna medalja Majke Božje.

U prosincu: 8. Svetkovina Bezgrješnog Začeća Marijina; 10. Loretska Gospa; 12. Gvadalupska Gospa; 15. Kraljica franjevačkog Reda; 18. Očekivanje poroda Blažene Djevice Marije.

Ukupno kroz godinu 50 svetkovina.

U građanskoj godini njoj smo posvetili čitava dva mjeseca: svibanj kao najljepši, listopad kao najplodniji.

Sve skupa, mi katolici posebne molitve šaljemo Mariji i slavimo njezinu posebnu uspomenu točno 186 dana a to je tri dana više nego polovica.

Je li to previše?

Kad Isusu nije bilo previše, da njoj posveti 30, a ostalom narodu 3 godine, zašto bi bilo previše ono, što joj mi dajemo u svom životu?

Sveti Vianney: »Ja sam iz tog srca toliko crpio, da bi davno ostalo prazno, kad ne bi bilo neiscrpivo«.

Puna Krista — puna Marije

Šesti biljeg

Isus nije htio doći na svijet, prije nego je od Bezgriješne Djevice dobio pristanak, da će mu biti Majkom i pratilicom kroz život.

Isus nije htio poći ni na križ, da dovrši djelo našega Spasenja, dok Marija nije stala pod križ, da sa svojim suzama bude suotkupiteljica, njegova jedina suradnica u otkupljenju čovječanstva.

Isus nije htio ni u svojem nebu kraljevati s desne Oca, nego se je požurio, da sebi s desnu postavi istu bezgriješnu Majku kao kraljicu na nebo uznesenu.

Isus nije htio ni u svetoj Crkvi »ostati do konca svijeta«, dok nije u njoj osigurao prisustvo svoje Majke. Zato je najprije kršćanstvu dao Mariju za majku, predajući je Ivanu: »Evo ti mati«. A istom onda je nageo glavu, rekao: »Svršeno je« i umro. To je značilo: otkupljenje je svršeno, moja krv i tijelo, moj život, a sada evo i moja Majka predana je čovječanstvu; sve je gotovo, Crkva moja može se roditi i početi razvijati.

To je bio čas, kad je u bolovima Isusa i njegove Majke rođena Crkva, zajednica svih otkupljenih. Marija je Isusa rodila bez majčinih bolova; nas, svoju drugu djecu rodila je pod križem u teškim bolovima. Ali zato je uvijek s nama i među nama kao prava majka. Kako god je Isusova muka s nama i među nama u svakoj svetoj misi, tako i Marijina bol i suze moraju biti među nama.

Crkva ne može biti bez Isusa: ona je punina Isusova. Nerastavljiva od Isusa. — A Isus je nerastavljiv od Marije. Zato Crkva mora biti puna Marije.

Sveti Pijo X. primio je u posjetu đake jedne katoličke gimnazije i s njima se srdačno razgovarao. Odjednom počne ispitivati, kako znaju vjeronauk:

— Koliko ima, i koja su glavna obilježja prave Kristove Crkve? — upitao je prvoga.

— Četiri. Ona je jedna, sveta, katolička i apostolska, — odgovorio je dečko kao s nokta.

— Samo četiri? — pitao je Papa dalje.

— Rimotakolička, — dodao je đak.

— Potpuno ispravno, ali koje je najsigurnije i najočitije obilježje Kristove Crkve?

Svi su ušutjeli.

— Dobro, ja ću vam kazati. Crkva Kristova mora biti progonjena. U Evanđelju stoji riječ Isusova: »Ako su mene progonili, progonit će i vas«. Progonstvo je znak, da smo pravi učenici Isusovi.

Mogao je svetac slobodno dalje nastaviti:

— A ima i šesto obilježje. Ono je još očitije. To se svagdje može opaziti, gdjegod ima Isusovih ljubljenih učenika. Isus je svom najdražem učeniku, Ivanu, predao svoju Majku. I danas, tamo gdje se nalazi Isusova Majka, tu je i Isusova Crkva, ljubljeni učenici Isusovi.

Ljubav i štovanje prema Mariji, to je najsigurniji biljeg kojim je obilježena Isusova Crkva.

To je uz jedinstvo, svetost, katoličanstvo, apostolsku vezu i progonstvo, šesti biljeg prave Crkve.

A to je ujedno ono, čim se Katolička Crkva odlikuje iznad svih ostalih vjerskih zajednica!

Znak raspoznavanja

U Yunnynu u Kini, prije prvog svjetskog rata, desio se ovaj slučaj:

Biskup Fenouil upravo je sjedio i pisao pastirsko pismo svom svećenstvu, kad osjeti, da netko potiho kuca na vrata.

Ustao je, otvorio — i pred njim se nađe jedan starac, napola slijep, pogrbljen, oslanjajući se na štap.

— Jesi li ti kršćanin? — pitao je starac biskupa.

— Jesam, starče.

— A moliš li se ti Blaženoj Djevici Mariji?

Biskup se iznenadi, odakle Kinez zna za to ime. Ali drago mu je bilo to pitanje, i on veselo odgovori:

— Naravno, da joj se molim. Štujem je više nego anđele i svece, ali opet ne može se ona isporediti s dragim Bogom.

Starac se složio pred vrata i počeo suze lijevati.

Biskup ga je uspio podići i uvesti k sebi u sobu. Tada mu je starac ispripovjedio:

— Prije 40 godina bio sam načelnik u jednom brdskom mjestu. U selo je došao jedan liječnik. Bio je dobar. Sve je selo došlo da traži od njega pomoć. Stanovao je kod mene. On mi je govorio o katoličkoj vjeri i nagovarao me, da i ja postanem katolik. Kad je polazio, ostavio mi je raspelo, katekizam i molitvenik. Rekao mi je, da će, kad li tad li, i u naše mjesto doći misionari.

— Ali pazi dobro, — tako mi je rekao liječnik na rastanku — ne idi k misionarima, ako se ne budu molili Blaženoj Djevici. Nije pravi Isusov prijatelj, tko njegovu Majku ne voli.

— Evo 40 godina čekam — tako je pripovijedao dalje starac — na te misionare. Progonili su me, oduzeli su mi imetak. Osjećam, da mi nema još duga života. A oni ne dolaze. Pošao sam tražiti ih. Hvala Bogu, evo našao sam, što sam čekao. Biskup je stajao i s udivljenjem slušao pripovijest jednog traženja vjere.

— Oče, ti si Božji čovjek. Daj mi sveto krštenje, na koje čekam evo 40 godina.

Poučavao ga je par dana. Krstio ga je. Već slijedeći dan bio je mrtav.

Marija je znak na nebu i na zemlji. Po ljubavi prema njoj poznaju se pravi prijatelji Isusovi.

Od dragosti bi plakao...

Francuski misionar Petitjean bio je prvi katolički svećenik, koji je stupio u Japan nakon velikog progonstva kršćana u sedamnaestom stoljeću.

On je s još nekoliko svećenika došao u japansku luku Nagasaki, godine 1857., da pruži vjerske utjehe katoličkim mornarima, strancima.

Zapravo on je to tako mislio. U Japanu nije bilo katolika, jer je posljednji misionar bio mučen prije 218 godina.

Ali doživio je radosno iznenađenje.

»Na 17. ožujka 1865., točno u podne — ovako je on to sam opisao — pred vratima naše male crkvice skupila se čudna grupica žena, djece i staraca. Moglo ih biti ukupno 15.

Približio sam im se i upitao ih:

— Želite li pogledati crkvicu?

— Da! — odgovorili su mi.

Otvorio sam crkvicu i pošao s njima pred glavni oltar. Tu sam časak klekao, da se pomolim Svetotajstvu. Dok sam klečao, već mi neka starija žena šapnu u uho:

— Mi svi ovdje imamo isto srce kao i ti.

Skočio sam, kao da me je polila vrelom vodom. Nisam mogao pojmiti, šta to znači? Odakle katolici ovdje? A šta im onda znači »isto srce«?

— Tko ste vi? Jeste li Japanci?

— Jesmo — odgovori ista starica — Mi smo ovdje iz okolice sa sela. Jeste li čuli za selo Urakami. Gotovo čitavo selo ima isto srce kao i mi.

Sad mi je bilo još čudnovatije. Neko sam vrijeme mislio, da sanjam. Probudila me je opet ista starica:

— Imaš li ti sliku »Sancta Maria«?

— Dragi Bože, šta je ovo — šaptao sam sebi. — Odakle ovo, da japanska seljanka zna latinsko ime naše Gospe?

Pade mi odjednom na pamet slutnja: da to nisu potomci onih mučenika iz 17. stoljeća? Da nisu sačuvali svoju vjeru kroz 218 godina?

Upro sam prstom u oltar Majke Božje. Nisam mogao otvoriti usta. Od čuđenja sam bio zanijemio. Svih petnaestero pošli su pred Gospin oltar.

Kad su ugledali sliku Gospe s djetetom Isusom, kao da se led rastopio na njihovim srcima. Svi su blaženo upirali prstom:

— Da! To je »Sancta Maria«. Gle! Ima u rukama »on ko Jesu Sama« (a to japanski znači: uzvišeno čedo, Isus Gospodin).

Kad su vidjeli, da ja klečim pred oltarom, počeli su se nadati, da su našli istu vjeru kao i kod svojih djedova. A kad su ugledali sliku Majke Božje, onda im je to bio siguran znak Isusove prave vjere.

Plakali su.

Starci i starice najviše. Valjda su im uspomene na njihove djedove bile najživlje.

— Mi u prvom zimskom mjesecu (tj. prosincu) na 25. slavimo rođenje »Jesu Sama«. Naši su nam stari pripovijedali, da se on toga dana u ponoći rodio u siromašnoj štalici.

— Mi imamo još jednu veliku svetkovinu »pasuka« (latinski Uskrs) — nastavili su pripovijedati. — Naši stari su pripovijedali, da je toga dana Jesu Sama uskrsnuo od mrtvih. Imate li i vi takove svetkovine?

— Imamo, imamo, odgovorio sam im. — Sad će brzo doći pasuka.

— Mi imamo jedan običaj, koji zovemo sakramento. Ni jedno dijete ne umire bez sakramento. Imate li vi taj običaj?

— Naravno, imamo, bez krštenja se ne može biti Isusov.

Nastavili su moliti Očenaš, Zdravomarijo, Vjerovanje.

A onda se jedan starac uozbilji i postavi pitanje, a svi su pozorno slušali:

— A poznaš li ti kralja Velike istine? Naši stari su nam pripovijedali, da on stanuje u gradu Roma, i da će doći vrijeme, kad će nam poslati misionare.

— To je i meni bilo previše. Proplakao sam kao malo dijete.

— Braćo moja, poznam ga. Ja sam taj misionar. On je mene spremio k vama.

Još smo dugo razgovarali.

Bilo mi je, kao da sam u drugom nebu. Našao sam vjeru, koju ni 218 godina krvavog progonstva nije moglo uništiti. Bez svećenika, bez crkava, bez škola i knjiga, samo s vjerom u duši i svetim krštenjem, koje su oni samo dijelili svojoj djeci, 218 godina čuvali su vjeru čistu kao suzu.

Bilo mi je kao u raju. Našao sam mjerilo, po kojem nepismeno dijete može odvagnuti mudrost svega svijeta: gdje se klanja tijelu i krvi Isusovoj na oltaru, gdje se voli i moli Majka Isusova, gdje se sluša zamjenik Isusov, to je prava vjera.

Nevidljivi izvor ljubavi

Srce je sakriveno duboko u grudima; ono radi od prvog do zadnjeg časa života; ali ni jedno od njegovih djela ne može se vidjeti.

Pa ipak ono je najviše opjevani dio našeg tijela. Nije moglo ljudskom oku ostati sakriveno, da ono najljepše i najprivlačnije u svakom životu dolazi od srca: ljubav.

Takova je uloga i Marije u našoj svetoj Crkvi.

Ona je bila prva kršćanska bolničarka. Pošla je hitno u brda, da bude pomoćnica porodilji Elizabeti. Danas katolička Crkva ima nekoliko stotina hiljada sestara bolničarki. One svojom ljubavlju prema bolesnicima usrećuju ljude. Ali njihova srca hrane se ljubavlju i toplinom nevidljivog srca čitave Crkve, Majke Božje.

Marija je bila prva milosrdna sestra u kršćanstvu. U Kani Galilejskoj pomogla je mladencima, kad su se nalazili u velikoj neprilici. Danas ima takovih milosrdnih sestara u Katoličkoj Crkvi na stotine tisuća. Nestalo bi ih davno, kad bi prestalo kucati ono milosrdno srce, koje je očima svijeta nevidljivo: srce Marijino.

Marija je prva od svih kršćana radi Krista pretrpjela progonstvo.

Marija je prva okupila kršćane na molitvu za utamničenika, Petra apostola.

Marija je prvi pjesnik kršćanstva. Njezin »Veliča« je himna Katoličke Crkve.

Marija je prva ispovjedaonica kršćanstva. Ona je svojom blizinom Ivanu Krstitelju donijela očišćenje od istočnoga grijeha.

A i danas je ona izvor snage svim pjesnicima, ispovjednicima, apostolima i dobročiniteljima bijednika.

Gdjegod se radi o nježnosti, umjetnosti, toplini, ljubavi i pjesmi — Mariji pripada prvenstvo u prošlosti i sadašnjosti. Jer ona je odmah od početka bila i do danas ostaje srce cijelog kršćanstva.

Kako na nebu...

Dante, veliki kršćanski pjesnik, opjevao je pakao opisujući ga kao duboki ponor, u kojem svaki korak u dubinu otvara pogled na nove strahovite grozote. U onim najdubljim dubinama otkriva pjesnik strašne muke, da ljudski um nešto strašnije zamisliti ni ne može.

Slično opisuje i raj, samo se penje u visinu.

Čitaoca odjednom spopane radoznalost, kakovu li će radost pjesnikova mašta izmisliti na onoj najvišoj stepenici u raju? Hoće li uspjeti da dočara najveću ljepotu, kao što je uspio dočarati najveću grozotu?!

Uspio je. Dante opisuje, kako je u najvišoj visini nebeske slave našao anđele i svece, gdje pjevaju pjesmu: »Kraljice neba, raduj se«.

Marija je najveća ljepota svemira.

A zar nije tako i u našoj Crkvi. Zar se nije i ona pretvorila, osobito ove godine, u općinstvo svetih, koje joj i riječima i djelom dovikuje pozdrave!

Ima Gospa Lurdska i Fatimska; ima Gospa Sinjska, Trsatska, Olovska i Bistrička; ali ova je godina pokazala da ima i »Gospa svemirska«. Nebo i zemlja su se pokrenuli, da joj odaju što veću počast.

Ili — ili

Islanski pripovijedač — propovjednik P. John Svenson kaže: »Danska je protestantska zemlja. Ja sam tamo bio misionar kroz 20 godina. Tamo ima mnogo protestanata, koji kupe krunicu i onda mole Rožarje svaki dan. Pokazalo se, i to je sigurnim istraživanjem ustanovljeno, da se svaki takav protestant, ako ostane ustrajan u svojoj pobožnosti, obrati i dođe u krilo naše Crkve«.

Samo u Katoličkoj Crkvi!

Učenjak Spalatin bio je veliki prijatelj s Lutherom. A Luther je zabranio molitvu Mariji.

Jednoga dana posjete Spalatina neki ljudi iz njegova rodnog mjesta i postave mu pitanje:

— Mi smo poslani od čitavog grada, da te pitamo, šta treba da radimo. Ili da prijeđemo svi k Lutheru ili da ostanemo katolici?

Spalatin izvadi iz džepa mali kipić Majke Božje, predade ljudima i reče im:

— Pođite natrag mojim zemljacima. Pokažite im ovaj kip i recite: ako vam se ovaj kip sviđa, i ako želite i dalje moliti Mariju, ostanite i dalje katolici.

Ostali su. I danas se u njihovoj crkvi moli pred tim malim kipićem.

Biste li vi?

U vlaku su sjedili jedno prema drugome: katolički svećenik i protestantska metodistička misionarka.

Nakon što su razgovarali o svemu i svačemu, svećenik postavi pitanje:

Recite mi, gospojice, vjerujete li, da je Majka Isusova bila metodistkinja?

— Ne vjerujem.

Smijala se grohotom, toliko joj je smiješno izgledalo, Mariju proglasiti metodistkinjom.

— Eto vidite, a ja za sav svijet ne bih htio pripadati jednoj vjeri, kojoj ne pripada Majka Isusova.

Ne bih ni ja. Bog, koji se ne bi brinuo, da spasi svoju Majku, ne bi bio pravi Bog.

A vi?

Dakle:

Gdje je Isus, tu mora biti i Marija; gdje je Marija, tu mora biti i Isus.

Naša je Crkva između svih ostalih puna Marije. Dakle je puna i Isusa.

Negdje neka majka učila je dijete, kako se pravi znak križa:

— U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

— Mamice, a zašto nema »u ime majke«?

— Ima, sine, i majka. Samo ona se je sakrila.

— Mama, zašto se je majka sakrila?

— Čim ti počneš moliti, pojavit će se ona...

Uistinu! U »znaku križa« nema Marije. Nema je za dječje uši, ali ima je za našu vjeru. Ona nije nikad bila rastavljena od Sina. Ni u životu, ni u smrti, ni poslije smrti.

Nije od njega rastavljena ni danas! Nigdje!

Ni u našoj vjeri: nalazi se u trećem članku vjerovanja.

Ni u našoj molitvi: uvijek iza molitve Gospodinove, Očenaša, dolazi Zdravomarijo.

Ni u našem životu: u našim crkvama pored velikog oltara sa Svetotajstvom uvijek se nalazi i manji oltar s Marijinom slikom; u našem životu pored strahopočitanja prema Gospodinu uvijek se nađe u srcu i jedan kutić nježnosti prema Mariji.

»Kako mora biti tužna vjera, u kojoj nema majke«!?, uskliknuo je jedan pisac.

A kako je puna utjehe vjera, koja je puna majke! A to je naša Crkva. Ona je puna Marije. To je šesti, naočitiji i najsigurniji biljeg!

SEDAM RIJEČI MARIJI:

1. Anđeo Gabrijel: Zdravo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama.

2. Anđeo Gabrijel opet: Ne boj se, Marijo! Našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i rodit ćeš sina i nadjeni mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. I dat će mu Gospodin Bog prijestolje Davida, oca njegova, i kraljevat će u domu Jakovljevu uvijeke, i kraljevstvu njegovu ne će biti kraja.

3. Anđeo Gabrijel treći put: Duh će sveti doći na tebe i sila Svevišnjega osjenit će te. Zato će se i sveto, što će se roditi od tebe, zvati Sin Božji.

4. Elizabeta: Blagoslovljenja ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje. Otkuda meni ovo, da dođe k meni mati Gospodina moga? Blago tebi, što si vjerovala...

5. Isus kao 12 — godišnji dječak u hramu: Zašto ste me tražili? Niste li znali, da ja moram biti u onome, što je Oca moga?

6. Isus u Kani: Ženo! Što ja imam s tobom? Moj čas još nije došao!

7. Isus s križa: Ženo! Evo ti sina (pokazujući na Ivana apostola).

„U zajednici s Marijom"

Pomoćnica kršćana

Čim je Isus na dan Uzašašća ostavio apostole, oni su se okupili oko Marije i bili ustrajni u molitvi. To nam svjedoči Sveto Pismo u Djelima Apostolskim.

Uspjeh je bio, da je nakon 10 dana sišao na njih Duh Sveti. Tim je mlada Crkva Kristova dobila novu snagu i novi zamah. Naglo se je proširilo kraljevstvo Božje, posvuda su nicali novi uzori svetosti, revnosti i učenosti. To je bilo prvo veliko doba Crkve, doba mučeništva.

Od toga časa, prvih Duhova, pa do dana današnjega, postalo je zakonom povijesti: **kadgod se sinovi ljudski okupe oko Majke Božje, pa svoje molitve ujedine s njezinim molitvama, to znači početak novog, sretnog razdoblja u povijesti Crkve.** Okupljanje vjernika Kristovih oko Marije znači uvijek novi izlijev snage i jakosti Duha Svetoga na Crkvu.

Kad god se Majka Božja pojavi na zemlji, počinje zlatno doba Crkve, znači obraćenje grešnika, a uzvišenje i svetost pravednika.

Godine 353. krivovjerje arijanizma bilo je na vrhuncu. Car je bio s krivovjercima, a imao je svu vlast u rukama. Preko 300 biskupa bilo je u zatvoru i progonstvu. Protjeran je bio i papa Liberije. Krivovjerci su zaposjeli biskupije protjeranih biskupa i održali crkveni sabor, na kojem su sebe proglasili pravom Crkvom. Te noći potresla se zemlja, pa su se ljudi šalili, da se i zemlja čudi, kako to odjednom svijet postade krivovjeran.

Ali tada se snježna Gospa pojavi u Rimu, na 5. kolovoza, kad je najvrući dan. Na brežuljku, gdje se Majka Božja spustila među ljude, osvanuo je snijeg. Ubrzo iza toga umro je car, Papa se povrati, biskupi izidoše na slobodu. I slijedilo je I. zlatno doba kršćanstva, doba svetosti i učenosti, doba svetog Ambrozija, Augustina, Jeronima, Atanazija, Ivana Zlatoustog i mnogih drugih svetaca i učenjaka.

Poslije 850 godina ponovilo se opet nešto slično. Krivovjerci valdenzi, albigenzi, patareni i drugi slični poplavili su cijelu Evropu. Da bi napakostili crkvenim poglavarima, razni plemići pridružiše se krivovjercima. Čitave pokrajine su bile otpale od Crkve. Tada se 1202. Gospa ukaza svetom Dominiku, a 1217. svetom Franji u Porciunkuli. I opet je slijedio preokret, i opet se razlila kroz Crkvu snaga i svetost Duha Svetoga, i opet je nastupilo novo doba svetosti i učenosti: doba svetog Franje i Dominika, svetog Ante, Bonaventure, Tome i mnogih drugih. To je II. zlatno doba u povijesti Crkve.

U 16. stoljeću stanje je bilo još gore. Nutarnji razdor i otpadi čitavih naroda od Crkve, a još više vanjska opasnost, koja je dolazila s Istoka, dovodila je mnoge duše do sumnje i očaja. Bojali su se potpunog uništenja kršćanstva u Evropi. Tada se Gospa ukaza papi-svecu, svetom Piji V. Malo iza toga slijedile su pobjede kršćanske vojske i na moru i na kopnu. Nestalo je turske opasnosti, a u Crkvi je opet nastupilo doba svetosti i učenosti. To je doba svetog Franje Saleškoga, svetog Belarmina, svetog Franje Ksaverskoga, svete Tereze Velike i tolikih drugih. To je III. zlatno doba u povijesti Crkve.

I onda je došla 1854. Bilo je takovo stanje, da se je na sveučilištima po Evropi svaki student stidio priznati, da je vjernik. Crkvu su prezirali »u ime znanosti«. Proglašen je članak vjere o Bezgrješnom začeću. Malo iza toga, 1859., ukaza se opet Majka Boja u Lurdu. I kao i uvijek, kad se Gospa pojavi među ljudima, slijedilo je novo zlatno doba svetosti i učenosti. To je doba svetog Don Boska, svetog Pije X., svete Terezije male, Blaženog Damiana, oca gubavaca, blažene Assunte Palota i toliko drugih. To je IV. zlatno doba Crkve.

Godine 1917. pojavila se je Gospa u Fatimi. Slijedilo je veliko doba marijanskih slava, godine 1950. i 1954. Majka Božja se je pojavila među ljudima. Ljudi su se okupili oko nje kao nikada prije. Što to znači?

Povijest se u tom ne može prevariti. Ovo marijansko slavlje je predznak novog izlijeva snage Duha svetoga i učenosti. Mora doći novo doba slave, snage, raširenja, svetosti i učenosti u Crkvi Katoličkoj.

Već su se početci tog doba osjetili u marijanskoj godini 1954.

Marijanska godina po katoličkom svijetu

Kad se majka iznenada pojavi među svojom djecom, nasmijana i sretna u svojoj ljubavi, onda se svakom od djece otvori i srce i usta. Svi se vješaju oko nje, svi joj tepaju, svi joj pokazuju i nude ono najljepše što imaju.

Ta velika djeca smo mi katolici ove svete marijanske godine.

Evo samo nekoliko vijesti s raznih strana svijeta.

Pred više stotina tisuća hodočasnika, u Rimu, 1. XI. 1954. Pijo XII. proglasio je svetkovinu »Marije, Kraljice neba i zemlje«; svetkovat će se na 31. svibnja.

U Rimu su vjernici hodočastili velikoj bazilici Snježne Gospe. Svaki dan, kroz čitavu godinu, tu se našla po koja grupa hodočasnika. Od 1. II. do 12. VI. časne sestre iz čitavog Rima iz raznih kuća raznih škola i bolnica, napravile su raspored, tako da je svaki dan nova redovnička zajednica bila »Gospina službenica«.

Na Mali Uskrs je bilo najdirljivije. Bolničarke iz Rima i okolice toga dana su dovele sa sobom bolesnu i sakatu djecu, koju su njegovale. Djeca su posluživala kod svete mise, koju je govorio kardinal Valeri. Redovnice su pjevale. Kardinal je u propovijedi rekao, da u Italiji ima časnih sestara bolničarki 30.000, a nekoliko miliona bolesnika su one njegovale ili danas njeguju. Svi su oni s njima ujedinjeni, da odaju zahvalnost Mariji, prvoj kršćanskoj bolničarki.

Od 24. X. do 1. XI. održan je veliki kongres svih katoličkih učenjaka, koji proučavaju ulogu Majke Božje u našoj svetoj Crkvi. Preko 300 predavača održali su svoja učena predavanja. Sve je to organizirao, vodio i duša svega bio naš zemljak, učenjak svjetskog glasa, franjevac fra. Karlo Balić.

U Austriji više od 1,500.000 odraslih katolika poslali su molbu na Narodnu skupštinu u Beču, da bi se ozakonilo i za čitavu Austriju uvelo svetkovanje 8. prosinca, kad katolici slave svetkovinu Bezgrešnog Začeća Marijina.

U jednoj maloj Državi s jedva 7 miliona stanovnika to predstavlja uistinu veličanstvenu manifestaciju odanosti naroda prema Mariji.

To je broj glasova, koji bi i po Ustavu bio dostatan, da se smatra »voljom čitavog naroda«.

Kancelar Raab dao je nezvaničnu izjavu, da će na jesenskom zasjedanju parlamenta biti uzakonjeno svetkovanje B. Začeća, i to tako da će radnici dobivati svoju plaću kao i na državne blagdajne.

Još 1645. kad su Švedski vojnici stajali pred Bečom, zavjetovao se bečki car Ferdinand III., da će on i njegov narod svetkovati 8. prosinca po čitavoj zemlji kao zapovjednu svetkovinu. To je kroz stoljeća držano, dok nije 1945. Austrija dokinula taj običaj, jer je zemlju trebalo što hitnije obnoviti. Sad Austrijski narod traži, da se svetkovina opet uvede, jer je materijalna obnova zemlje napredovala, a duhovna ne smije za njom zaostajati.....

1. svibnja, početak Marijina mjeseca i radnički dan, proslavili su austrijski radnici na taj način, da su 7.000 mladih radnika i radnica hodočastili pješke i moleći krunicu, u Marijino svetište Maria Zell. Tu su na nogometnom igralištu u pola noći slušali svetu misu, primili svetu pričest i položili zavjet, da će Marija i ubuduće ostati »Majka austrijskih radnika«.

U Irskoj su najveći dio u marijanskim proslavama imali radnici i vojnici.

Vojnici su dobili novi vojni marš »Pozdrav Mariji«, koji se kroz cijelu godinu, na svakoj vojnoj priredbi svirao.

Radnici i poslodavci su se dogovorili, pa je u svakoj tvornici priređen Marijin dan, ili negdje i Marijin tjedan, kada su se po tvornicama govorile svete mise, a radništvo je bilo prisutno, pače je negdje sve osoblje primilo svetu pričest.

U svakoj tvornici radnici su po nekoliko dana žrtvovali po jedan sat svog posla, da se plaća dadne siromasima i nevoljnicima.

Na velikom kongresu katolika u Dublinu ulicama je prošlo u procesiji 20.000 radnika sa 100. zastava radničkih sindikata.

USA je posvećena Majci Božjoj još za Pape Pija **IX.**, ima tomu gotovo 100 godina. Ove godine su razne narodnosti održali svoje nacionalne marijanske kongrese. I Hrvati su održali svoj uoči Velike Gospe u Chicagu.

Katolici su se stavili, da ove godine proširé molenje krunice ne samo u privatne domove, nego i u javne ustanove. I ima i uspjeha.

U mjestu Wayne — na primjer — općinsko vijeće sastaje se jedanput sedmično, da u vijećnici, u jednoj sali, zajednički svi vijećnici izmole krunicu.

U New Yorku u hotelu »Elizej« svakoga dana poslije podne skupi se sve osoblje: kelneri, sobari, kuhari, gosti, koji žele, i mole zajednički krunicu. To je zavela glumica Ketty Kelly. Ona je čula preko radija, gdje P. Peyton upozorava: »Obitelj, koja moli krunicu, ne rastavlja se« i došla je do zaključka: »I mi u hotelu morali bismo biti kao jedna obitelj«. I ostvarila je to.

U Kanadi vrhunac marijanskih proslava sačinjavalo je hodočašće Indijanaca, crvenokožaca, Majci Božjoj u Cap.

Bilo je tu divljaka, poludivljaka, a malo kulturnih ljudi. 30 raznih plemena iz najudaljenijih krajeva poslali su svoje ljude. Govorilo se i molilo na 30 raznih jezika, nitko nikoga nije razumio, ali su svi bili povezani u ljubavi prema Majci Božjoj.

U Meksiku se nalazi najveće Gospino svetište na Američkom kopnu, Gospe Gvadalupske. To svetište Meksikanci nazivaju »zaštitnicom radnog naroda«.

Samo u jednom danu hodočastilo je tamo do pola miliona, uglavnom radnika.

Kroz čitavu godinu broj radnika - hodočasnika premašio je jedan milion.

Magnifikat

(Pjesma, koju je sastavila i ispjevala Majka Božja)

Veliča duša moja Gospodina.

I raduje se duh moj u Bogu, spasu mojemu.

Što je pogledao na poniženje sluškinje svoje, jer gle, odsad će me blaženom zvati svi naraštaji.

Jer mi učini velike stvari Svesilni, i sveto je ime njegovo.

I milosrđe je njegovo od koljena do koljena onima, koji ga se boje.

Pokazuje jakost mišicom svojom, rasipa one koji su oholi u mislima srca svojega.

Skida s prijestolja silne vladare i visoko diže ponizne.

Napunja gladne dobara, a bogataše otpušta prazne.

Štiti Izraela slugu svojega sjećajući se milosrđa svoga.

Kao što je obećao ocima našim, Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka.

U Argentini, održan je veliki kongres, na kojem je glavno predavanje održao naš zemljak, učenjak fra Karlo Balić.

Argentinski katolici u sve svoje priredbe umiješaju i slavlje pokojne Evite Peron, žene predsjednika republike. To je ove godine prešlo granice, tako da je biskup u Buenos Airesu posebnom okružnicom upozorio svoje vjernike, da je Evita imala veliko srce za sitni narod, ali to im još ne daje pravo, da je štuju kao sveticu. To pravo ima samo Crkva.

U Chile-u se slavi posebni Marijin mjesec, koji traje od 8. XI. do 8. XII. To je najljepše doba godine u Južnoj Americi, kao kod nas svibanj.

I u Crnačkoj Africi ima jedna Marijina zemlja. To je Uganda, koja se nalazi u srcu crnačkog pučanstva. Kad su prije 75 godina (na srebreni jubilej Bezgrešnog Začeća) prvi misionari prispjeli u tu Zemlju, položili su zavjet: »Gospodine, sve uspjehe, koje u ovoj zemlji postignemo, pripisat ćemo zagovoru Tvoje bezgrešne Majke«.

Danas je ta zemlja katolička, jer je više od pola pučanstva katoličko. Uistinu je to Marijina zemlja.

Katolici u Indiji nazivlju Mariju »Nebeski cvijet«. A vole je i nekatolici.

Grad Madras dobio je ime po Mariji. To znači »Marijin grad«. Tu je od 4. do 8. prosinca održan kongres indijskih katolika.

To je poslije 33 godine prvi put, da se katolici sastaju, da proslave Mariju, Godine 1921. sastali su se također u Madrasu i stvorili odluku, da će svojim molitvama od Marije isprositi obraćenje Indije. Uspjeh nije još potpun, ali je velik.

Na Filipinima, u glavnom gradu Manili, priređeno je glavno slavlje ove godine, početkom prosinca. To je bio prvi marijanski kongres nakon 28 godina. Godine 1926. održan je kongres, i tada je filipinski narod darovao zlatnu krunu čudotvornoj slici Majke Božje.

Ove godine raspisan je natječaj za »Himnu Majke Božje«; pozvani su svi pjesnici svijeta, da se natječu, tko će bolje riječi ispjevati, a glazbenici, da te riječi uglazbe. Na kongresu će se odabrati himna i to će biti dar Filipina Mariji.

U Njemačkoj je održan »Katolički kongres« u Fuldi, i tom prigodom je Njemačka posvećena Majci Božjoj. To su njemački katolici bili odlučili već 1942., ali tada je Hitlerova vlada to zabranila.

Još jedna radosna činjenica dogodila se u Njemačkoj. Preneseni su smrtni ostatci velikog Marijina štovatelja, jednog od najvećih učenjaka kršćanstva, blaženog Ivana Duns Skota. On je za života bio »mučenik ljubavi i vjernosti«: ljubavi prema Mariji, jer je protiv ostalih učenjaka pariškog sveučilišta branio nauku o Bezgrešnom Začeću Marijinu, pa je radi toga izazvao njihovo neprijateljstvo protiv sebe. Bio mučenik vjernosti prema svetom Ocu Papi, jer je protiv francuskog kralja ustao u obranu Papine nepogrešivosti, i radi toga je morao otići u progonstvo u Köln, gdje je i umro kao prognanik.

Njegov grob su bombe oštetile za vrijeme rata, pa je sada napravljena nova grobnica u franjevačkoj crkvi u Kölnu, gdje će se posmrtni ostatci tog velikog Marijina učitelja prenijeti i pohraniti.

Francuski katolički narod nabavio je od milodara iz cijele zemlje nova zvona za baziliku Majke Božje u Lurdu.

Među darovateljima se posebno ističe unuk slavnog francuskog političara Combesa. Taj je političar prije 50 godina izvršio progon redovnika iz Francuske i oduzeo njihove samostane. A ove godine je njegov unuk darovao Gospi Lurdskoj mjedeno poprsje svoga djeda, da se prelije, i da se od njega napravi zvono. To će zvono odsada navještavati slavu Marije pomoćnice kršćana, a i slavu svete Crkve, koja pobjeđuje upravo onda, kad ljudi misle, da je na rubu propasti.

»Seljački papa«

Jedini papa u zadnjih 200 godina, koji nije dobio ni doktorsku ni profesorsku diplomu, bio je Pio X. — Ali on je također jedini, koji je do sada dobio nebesku diplomu. Proglašen je svecom, 31. svibnja 1954.

Proglašen je svecem, 31. svibnja Pio V., prije 400 godina. Zato i nama kršćanima izgleda neobično, kad čujemo, da se govori o papi-svecu«. Ali Pia X. su još za života zvali »sveti čovjek«. A na dan njegove smrti rimske novine, koje su bile protipapinske napisale su: »Povijest će od njega učiniti velikog papu, a Crkva velikog sveca«.

Uostalom, ove godine je američki protestanski časopis (koji papinstvo ne voli ama baš nimalo!) »Christian Century« objavio:

»I mi, nekatolici, znamo, da je Pio X. živio kao svetac. Nije bilo potrebno proglasivati ga svecem. To je i bez toga bilo svakom poznato«.

On je jednom za života izjavio, da je najnevjerniji čovjek, kad se radi o proroštvima, ukazanjima, ili ranama na tijelu. On vjeruje samo u svetost kreposnih djela i izvršivanje svetog Evanđelja.

Po tom se i on posvetio.

Njegov je život bio život »Božjeg siromaška«. Živio je onako, kako bi živio sveti Franjo Asiški, da ponovno dođe na svijet.

Rođen je na selu od seljaka.

Otac mu je bio podvornik u seoskoj općini. Živio je prosjački. Josip Sarto, koji je, eto, postao papa, a sada i svetac, bio je najstarije od njegovih osmero djece.

U školu je išao bos, kao i ostala djeca siromašnih seljaka.

U gimnaziju je išao sa sela udaljena 8 kilometara. Roditelji su mu bili nabavili cipele, ali on bi ih na putu izuo i nosio na putu.

Moji bi se roditelji morali dugo mučiti, dok bi druge nabavili, a ja mogu i bos — rekao je jednom profesoru, kad ga je ukorio, što ide bos.

U Bogosloviji je dobio vijest, da mu je umro otac. Došao je k majci i ponudio joj, da on ide na rad, pa da hrani nju i svoju braću i sestre.

Ostani, sinko, gdje jesi. Tu ćeš i meni i cijeloj obitelji donijeti najviše blagoslova.

Kao kapelan nosio je drvene cipele. Pravih nije imao, ili ih je dao siromasima. Majka mu je bila uboga sirotinja, ali svoju prvu plaću nije dao njoj, nego jednoj drugoj siromašnoj obitelji. Majci je samo javio da »ima većih siromaha« nego je ona.

Župnik je bio 8 godina. Premjestili su ga, — kako je biskup izjavio, — da ne hoda kao prosjak, jer i odijelo sa sebe razdijeli drugome. A on je opet molio, da ga ostave. Kao razlog naveo je: »Ostavite me, jer sam postao jedno sa svojim župljanima: seljak sa seljacima«.

Imenovan je za biskupa u Mantovi. Njegovi su svećenici čuvali njegov biskupski prsten, jer je i njega nekoliko puta pokušavao dati siromasima. Kad su ga pitali:

— Kako ćete, Preuzvišeni, nabaviti drugi prsten, ako ovaj dadnete?

— Bog će providjeti.

Postavljen je za patrijarha u Mlecima. Ostao je, što je bio: siromah. Kad je ubrzo iza toga imenovan kardinalom, talijanska vlada se pobunila protiv toga. Ali obični puk priredio mu je slavlje i to tako veliko, da je vlada morala povući svoj protest.

Zato su mu dali naziv »seljački kardinal«. Kad je, godine 1903. umro veliki učenjak, diplomata, pjesnik i umjetnik, Leon XIII., izabran je za papu. Pomoglo mu je i to, što je bečki car zabranio izbor kardinala Rampole. Kad se mislilo, da će novi papa reći »hvala« Franji Josipu, on je izdao dekret, kojim se bečkom caru zauvijek zabranjuje miješanje u izbor pape.

I tu je dobio naziv **»Seljački papa«.**

Bila je jedna grupa učenih ljudi, koji su se smatrali pametnijim i učenijim i od Duha Svetoga, pa su počeli Evanđelje tako iskrivljavati, kao da u njemu ima više laži, nego istine. A htjeli su biti katolici. Papa ih je pozvao, da vjeruju u svako slovo, ili da će ih baciti u crkveno prokletstvo. Oni su mu se narugali, da je »sposoban za seoskog župnika, ali ne za papu«. On ih je izbacio. I pokazalo se, da istinu Božju čuvaju svete, a ne učene glave; oni, koji imaju apostolsku vlast, a ne oni, koji imaju, doktorske diplome.

Učinio je mnogo.

Njegovom zaslugom podesetorostručio se je broj svetih pričesti.

Njegovom zaslugom ustanovljeno je tisuće katoličkih škola, a po čitavoj Crkvi uvedeno je poučavanje djece u katekizmu.

Njegovom zaslugom Crkva je dobila najsavršeniji Zakonik svijeta. Njegovom zaslugom crkvena je muzika postala najumjetničkija tvorevina, što ju svijet pozna.

Njegova je zasluga, da većina biskupija ima sjemeništa, i da se broj i stručna sprema svećenika svakim danom povećaje. Njegova je zasluga, da je kršćanskom puku sveta misa postala shvatljivija i privlačivija. On je dao preporuku: nemojte samo »slušati svetu misu«, nego sa svećenikom molite, prikazujte, žrtvujte.

Kamogod se okrenete, unutar crkvenog života, naići ćete na tragove njegova rada.

Uza sve to i na papinskoj stolici ostao je **papa-siromah.**

Njegova oporuka ne ostavlja nikom ništa, jer nije ni imao ništa svog. On pače svog nasljednika moli, da bi njegovim siromašnim sestrama davao mjesečno neku milostinju. Uostalom, evo njegove oporuke:

Oporuka sv. Pape

Kratka i jednostavna. Živa slika njegove osobe:

»Rođen sam u siromaštvu. Živio sam u siromaštvu. Hoću i da umrem u siromaštvu.

Ne želim, da mi se tijelo balzamira. Ja molim Sv. Stolicu, da mojim sestrama isplaćuje mjesečno 300 lira (to je onda bila penzija, koja se isplaćivala najvećim siromasima).«

Ništa više. Ostalo je rekao Bog svojim čudesima, a Crkva svojim proglašenjem svecem.

Pijo X. i prvi svjetski rat

Naš je svetac umro nekoliko mjeseci, nakon što je izbio prvi svjetski rat godine 1914.

Jedan katolički povjesničar napisao je o njegovoj smrti ovo: »Bio je najsimpatičniji od svih ljudi. Kad je izbio rat, on je morao glumiti, da je i protiv jedne i protiv druge strane. Njegovo je srce bilo široko kao ocean. Pa ipak i s jedne i s druge strane počeli su ga optuživati, da je tjesnogrudan. To nije mogao podnijeti. Srce mu je moralo pući«.

Ponetko pogdjegdje napiše, da je Pijo X. bio »ratni huškač«. Najbolje je pozvati se na nepristrane svjedoke. Svakom je poznato, da protestanti ne vole ništa, što je papinsko. Evo šta oni pišu ove godine u svojim časopisima, pred svojim vjernicima.

Jedan njemački protestant napisao je ovo:

»Mi protestanti pozdravljamo proglašenje Pija X. svecem. Divimo se njegovim krepostima. U njemu je lako prepoznati sveca. Bio je sin siromaha i ostao je čitav život pun ljubavi prema sitnom puku. Umro je slomljenog srca zbog toga, što je Evropa 1914. upala u ludost, koja se zove svjetski rat. Imao je sva svojstva pravog sveca: bio je ponizan, jednostavan, nježan i velikodušan. A pobožnost je sjala iz čitavog njegovog bića«.

Sunce se ne da dlanom sakriti. Sveti Pio X., moli za vjernike i za nevjernike! Jednako za sve ljude!

»On je svetac providnosti, kojega je Bog poslao našem dobu«, rekao je Papa proglašujući ga svecem.

Pravila lijepog vladanja Marijine djece

1. Uzdaj se više u snagu Božju, nego u svoju!
2. Ne bježi od ljudi, nego idi među ljude!
3. Nemoj zastajkivati na putu kroz život, idi uvijek samo naprijed.
4. Budi junak! Ne daj se uplašiti!
5. Budi veseo! Ne izgledaj nikada satrven!
6. Širi istinu, kamogod dođeš! Ne sakrivaj je u podrum svoje duše!
7. Budi ljubezan sa svakim. Ne vrijeđaj nikoga!
8. Na prvo mjesto u svom životu stavi ono, što je najvažnije, a onda ostalo!
9. Svakome ulijevaj volju za život, ne ubijaj je ni u kome!
10. Boj se zla! Bolje je od njega previše strahovati, nego ga se nikako ne bojati!

Kršćanska računica

Pravednost = plaćanje,
Ljubav = davanje,
Pravednost bez ljubavi = sebičnost,
Ljubav bez pravednosti = milostinja,
Pravednost + ljubav = Evanđelje.

Sitnice — iz Marijine bilježnice

Nije svijet spašen velikim djelima velikana, nego poniznošću »male služavke Gospodinove«, koja je postala Majkom Božjom.

Otada pa do sudnjeg dana procvat Kraljevstva Božjega na zemlji, naše sv. Crkve, a i sreća cijelog čovječanstva, oslanja se više na one sitne nezapažene poniznosti i nesebičnosti »sitnih sluga i službenica Božjih«. Neće to nikada ući u ljudsku povijest. Ili ako uđe, bit će negdje u nekoj bilježnici sitnim slovima.

Ali Marija vodi o njima posebnu bilježnicu. Kao što je povijest naše Crkve produženje života Isusova u vremenu i prostoru, tako su i te sitne duše nastavak (Marijina života i pomaganje) Spasitelju u njegovu otkupiteljskom djelu.

Među tim milijardima »sitnica« sigurno se nalaze i ove, koje su ipak izbile na javu:

Engleski katolici štampali su »Molitvu« Pape Pia XII. za marijansku godinu na malim papirićima pa su je onda dijelili po ulicama kao kakove letke. Stotine tisuća ponijele su je kućama. Sigurno će je mnoge kuće i moliti kroz cijeli život.

U jednoj fabrici na Filipinima posao počinje s 15 minuta zakašnjenja, jer su se radnici i poslodavci dogovorili, da prvih 15 minuta radnog vremena svakog dana mole zajednički krunicu.

Od 500 radnika ni jedan jedini se ne izdvaja. Svi mole, a nakana im je, da od Gospe izmole mir u svijetu.

Jedan indijski šofer prolazeći pored svetišta Majke Božje na brijegu Gunadala, ustavio je svoj kamion, ostavio ga na sred ceste i potrčao punim trkom na brdo k svetištu. Oni su ga prepoznali, a nije bio uopće kršćanin. Kad su ga pitali, zašto je došao, odgovorio je:

— Kad god sam prolazio cestom mimo ovo brdo, ja sam uvijek skinuo kapu i sviranjem sirene pozdravio Gospu. Ona me je do danas sačuvala i od svake nezgode na putu.

Stavio je milostinju na oltar i potrčao nazad. Ni ovoga puta ga Gospa nije iznevjerila. Auto je bio na svom mjestu. Ni ovaj puta nije nitko ni krenuo u njega.

Mau-Mau crnci i Gospa vole se dobro. U čitavoj biskupiji Najrobi uglavnom živi samo pleme Kikuju, koje je postalo poznato po organizaciji Mau-Mau. Iz toga plemena ima mnogo kršćana. A ti su kršćani vrlo pobožni.

Svakoga mjeseca uoči prve subote crkva mora biti otvorena cijelu noć. Staro i mlado, a mnogo puta i nekršteni pogani provedu cijelu noć u crkvi moleći se. Svetotajstvo je cijelo vrijeme izloženo, svećenici ispovijedaju, a zatim mole skupa s pukom krunicu, poslije toga propovijedaju, čitaju razmatranja i molitve. Tako to traje sve do sutra u 9 sati. Tada je sv. misa, pod kojom se svi vjernici pričeste.

Katoličko sveučilište u Milanu proslavilo je marijansku godinu »znantsvenim duhovnim vježbama«. Najveći stručnjaci svete znanosti kao Gemelli, Olgiatti, Longpre i dr. održali su profesorima i studentima »znanstvena razmatranja i propovijedi«. Trajalo je to 8 dana, 9—16 svibnja.

Katoličko sveučilište u Nimwegenu u Holandiji proslavilo je Mariju na taj način, da su i studenti i profesori svakoga ponedjeljka uvečer, kroz cijelu godinu, zajednički se skupili na sveučilištu i molili krunicu.

U Kamerunu u Africi crnci prodaju svoje kćerke njihovim budućim muževima. Ali ta se prodaja svršavala između roditelja djevojke i momka, dok su još u kolijevci. Redovito sve djevojke pokupuju nekoliko najbogatijih poglavica, koji onda drže po više stotina žena.

Zbog toga su roditelji protiv toga da njihova djeca postaju kršćani. Jer čim se djevojka krsti, onda ne će da pođe za muža, koji ima već jednu ženu.

Koliko mučeništvo proživе takove pokrštene djevojke svjedoče nam ovaj slučaj:

Jedna mala crnkinja donijela je iz škole krunicu. Objesila ju je kao đerdan o vratu. Otac je odmah pobjesnio, strgao joj krunicu s vrata i ispremlatio je, da je ostala napola mrtva ležati.

Mala crnkinja i sutra otišla u školu, izmolila od vjeroučitelja mali križić, usijala ga u vatri i užegla u svoje tijelo na prsima. Onda se vratila kući i rekla ocu:

— Ovoga mi križa ne možeš oteti.

Poglavica afričkog plemena Midžurtini, musliman, poslao je Gospinoj crkvi u Cremoni u Italiji vreću tamjana. Tamjan je predan biskupu za vrijeme svečane svete mise. U popratnom pismu poglavica je napisao, da on taj dar šalje upravo u ovoj marijanskoj godini, da tim pokaže zadovoljstvo, budući da i Koran govori o Mariji kao svetici.

»Litanije mira« sastavila je austrijska pjesnikinja Getrud von le Fort.

Otpjevane su na katoličkom zborovanju u Linzu. Zazive je pjevalo 2.000 pjevača, a odgovarao puk od 40.000 vjernika. Evo nekoliko zaziva:

Svećenik: Molimo za mir u našoj zemlji, jer u našem narodu mir je teško bolestan.

Pjevači: Pomozi nam slatka Djevice Marijo!

— Daruj nam mir — odgovara puk.

Da bi zarobljenici bili oslobođeni.

— Daruj nam mir!

Da bi se raspršeni ponovo vratili svojim domovima.

— Daruj nam mir!

Da bi sve ratne rane konačno zacijelile!

— Daruj nam mir!

A onda su pjevači promijenili melodiju i ponovo počeli:

Naš je mir često bolestan.

— Spasi naš mir!

Naš mir mrtav.

— Spasi naš mir!

Moli, Majko, da i naš mir uskrsne.

— Spasi naš mir!

Za ljubav kršćana, koji već padaju u očaj.

— Spasi naš mir!

Nek onaj, koji je svoj prazni grob obasuo ružama, daruje uskrsnuće i našem miru.

— Spasi naš mir!

Nek i naš mir proslavi svoj Uskrs.

— Spasi naš mir!

»Gospin putnik« dobio je nadimak irski katolik David Kearney. On je dosad obašao 60.000 puta po raznim dijelovima svijeta. Kad su mu sva djeca dobila namještenje i postala neovisna o njemu, on je prodao kuću, da ima čim plaćati put. Onda je počeo obilaziti svijet i propovijedati o ukazanjima Majke Božje u Fatimi. Dopro je do u Australiju. Tamo je već održao 318 predavanja. On je od svoje 9. godine u Marijinoj kongregaciji.

»Marijina misionarka«

Seoska djevojka od 19 godina, bez ijednog razreda osnovne škole, ruku žuljavih kao hrastova kora, najstarija kćerka u kući punoj djece, roditelji siromašni do prosjačkog štapa:

Marija Palotta iz jednog sela na sjeveru Italije.

Jednoga dana stupi ona pred svoje roditelje s malim zavežljajem u ruci; opraštala se s njima. Majka je plakala.

— Kome, kćeri, ostavljaš svoje roditelje?

— Majko! znam, da sam vam potrebna. Ali ne smijem ostati; moram poći.

— A tko te goni, kćeri?

— Bog me zove, majko.

— Ima on, sinko, i školovanijih i bogatijih nego si ti.

— Znam, majko, ali on upravo traži mene, siromašnu i bez škole.

— Šta ćeš mu?

— Ne znam ni to. Nema drugog razloga, osim da me ljubi. A šta onda meni ostaje? Moram mu ljubav ljubavlju uzvratiti.

Pošla je na jug. Kucala je na vrata od samostana do samostana i dospjela je u samostan sestara franjevaka, koje se zovu i »Marijine misionarke«. Tu su je primili.

Bilo je to 1898. u Rimu.

Dvije godine ostala je kao pripravnica. Radila je »najniže poslove«, što znači, da je bila »za sve«: u štali, u kuhinji, u praonici, u vrtu, posvuda.

Sve joj je »cvalo za rukom«. Prozvali su je »ljubičica«.

Kad se poslije njezine smrti počelo raspitivati o njezinu životu u to doba, nitko nije znao ništa. Njezina poglavarica opisala ju je ovako:

— Ja sam iz njezinih usta kroz 2 godine čula samo **tri riječi.** Kad smo joj naredili lakši posao, rekla bi tiho: »Za ljubav Isusovu«. Kad smo joj zapovjedili nešto vrlo teško, onda bi još tiše prošaptala: »Fiat«, »Neka bude«. Jednom sam je upitala:

— Marijo, kako dospiješ toliko poslova završiti u tako kratko vrijeme? Ja uvijek radim jedno, pa onda drugo, odgovorila mi je sliježući ramenima.

Samo je nešto na njoj bilo upadno: Kad je pred oltarom klečala, bila je kao kip, nepomična, očiju uprtih u hostiju.

Jednom ju je pitala poglavarica:

— Marija, šta ti je najdraže na svijetu?

— Da smijem stanovati pod istim krovom s Isusom.

Godine 1900. Marija je obukla redovničko odijelo svetog Franje i stupila u novicijat. Iste godine prolile su mučeničku krv sedam sestara iz tog samostana, koje su prije nekoliko godina otišle u misije u Kinu.

Kad je poglavarica sestrama saopćila tu vijest, one najmlađe obuzela je neka sveta vatra i uzbuđenje, da su se počele tresti.

— Dobila sam dojam, da će mučenička krv mojih sestara odgojiti nove ljiljane i ružice za Gospodina, — te je riječi poglavarica napisala u svom dnevniku toga dana.

Kad je Marija sa 6 drugih novakinja — nakon tri mjeseca — polagala svete zavjete, sve su dobile nova imena: onih sedam mučenica. Nju je zapalo ime Marija Assunta.

Poslije zavjeta nastavila je opet sa svojim starim zanimanjem: kao crv raditi, a da te nitko ne vidi.

No, 1904., marijanske godine, odluče sestre obnoviti onu kuću u Kini, makar ih opet stajalo mučeničke krvi. Tražilo se sedam sestara. Javile su se sve. Izbor je pao i na Mariju Assuntu.

Nije mogla vjerovati, da ta sreća može zapasti nju, bez škole. Bila je sva izvan sebe od dragosti.

— Zašto si tako radosna? — pitali su je.

Ne znam, sestre, šta bih vam rekla, niti znam, šta bih radila. Fiat, neka bude, — odgovorila je.

Radovala se mučeništvu.

U marijinoj godini, 19. ožujka 1904., ukrcala se u brod, koji je iz Napulja polazio za Kinu. Postala je prava »Marijina misionarka«.

Brod je zapao u strahovitu oluju, i već su bili spušteni čamci za spasavanje. Assunta je molila svoj brevijar.

— Sestro, biste li voljela živjeti ili umrijeti? — upitali su je začuđeni mornari.

— Pa to je ista stvar: volja Božja jedno i drugo.

U njezinu životu je bilo uistinu tako.

Putovala je 3 mjeseca.

U Kini je provela svega 9 mjeseci. Kineza zapravo nije ni vidjela, Njezina je dužnost bila, da riba, kuha, pere, krpi, dok su ostalih 6 sestara poučavale djecu i bolesnike njegovale.

Kad se navršila godina dana od njezinog polaska u misije, točno na 19. III. 1905., pala je u tifus. Ležala je skupa još s jednom sestrom, koja je također bolovala od tifusa. Assunta je jedne noći zapala u vrućicu i izgubila svijest. Sestra poglavarica čuvala ju je cijelu noć. Pred zoru Assunta otvori oči. Bila je pri svijesti. Kad je vidjela kraj sebe poglavaricu, poče je moliti:

— Majko, hoćete li mi dozvoliti, da ponudim dragom Bogu, neka primi moj život, a ovu drugu sestru sačuva na životu?

— A zašto bi to činila?

— Ako ja umrem, ne će biti nikakva gubitka. A ona bi mogla još mnogo učinit za kraljevstvo Božje.

— Najbolje je, da mi to prepustimo dragom Bogu. Ne treba da mi biramo,niti da ga molimo za takove stvari.

— Fiat, neka bude, — rekla je kao i uvijek u životu.

Malo je potrajalo. Opet je pala u agoniju, ubrzo je i umrla. Posljednje riječi bile su joj »Svetotajstvo, Svetotajstvo«. Izgovorila ih je na kineskom.

Među njezinim stvarima našli su jednu stranicu od arka ispisanu gotovo nečitljivim dječijim pismom: »Moj ugovor s dragim Bogom«, tako je počinjala. A završila je s riječima: »Htjela bih svojom krvlju napisati, da ću sve učiniti iz ljubavi prema Isusu«.

Neki tajanstveni, ugodan miris počeo ispunjavati najprije njezinu mrtvačku sobu, zatim čitavu kuću, pa se počeo širiti i oko kuće. Privukao je mnoštvo vjernika i nevjernika. Sutra je došao i biskup, da vodi sprovod. Kad su je spustili u grob, progovorio je biskup narodu:

»Kaže se, da grob znači otškrinuta vrata zemlje. Ovaj grob sa svojim mirisom izgleda, kao da je Bog za časak otškrinuo vrata svoga raja, da i mi smrtnici osjetimo, šta je Bog pripravio onima, koji mu vjerno služe«.

I tako se izvršilo ono, što joj je Gospodin rekao, prije nego ju je pozvao s njezina sela:

»Pobrinut ću se, da svak sazna, koliko sam te ljubio«.

Marijanske godine je rođena, 1879.

Marijanske godine je pošla u misije, 1904.

Umrla je kao djevojka od 26 godina.

Marijanske godine 1954. uvrstio ju je sveti otac Pijo XII. među blaženike naše Crkve.

Nitko nije vjerovao, da je »Bog vuče na jug«. Nisu mogli pojmiti, da kraljevstvu Božjem treba nepismena »seljančica«. Ali Bog je pokazao, da je Bog: izabire ono, što je ljudima sitno i maleno, da po tom postidi ono, što je u očima ljudskim veliko i snažno.

Tisuće i stotine tisuća svetih, nevinih, poniznih i pobožnih seoskih djevojaka, ljubičica sa sela, dobile su u njoj svoju zaštitnicu na nebu. Dobile su i primjer, kako se trebaju posvetiti. Dobile su i dokaz, da se isplati ostati u poniznosti i svetosti pred Gospodinom.

— — —

Sveti papa Pio X. razgovarao je jedamput o sestri Assunti. Pitali su ga, zašto ona nije činila nikakova čudesa. Svetac je odgovorio: »Nekoć je đavao ulazio u ljude, i trebalo ga je silom izgoniti. Danas je promjenio svoj plan. On se krije, i to u licemjernim dušama, koje se prave svetima. On tim licemjercima nekada daje toliko pomoći i znanja, da mnogi ljudi povjeruju u njihov proročki duh . . . Kad se radi o izvanrednim djelima, ja sam najnevjerniji čovjek na svijetu. Svetost se krije jedino u kreposnom životu i savjesnom izvršavanju dužnosti. Zato ja vjerujem u svetost te male redovnice«.

— — —

U nedjelju, 7. XI. 1954., papa Pio XII. proglasio je malu »Marijinu misionarku«, sestru Assuntu Palotta, blaženicom. Tim je preporučio svim katolicima da joj se utječu svojim molitvama, a da je nasljeduju u svom kršćanskom životu.

Evo ti Sina!

Divna stvarnost, koja ujedinjuje snagu križa sa slatkoćom majčinskog krila.

Tako se u kršćanstvu snaga mučeništva pretvara u slatkost, a majčinstvo u žrtvu.

Katolik treba znati...

— da u samoj USA ima 36 katedrala, t. j. biskupskih crkava, koje su posvećene Mariji. Ostalih Marijinih crkava ima 3.278;

— da je u indijskom gradu Bombay-u jedan veliki sportski stadion o Božiću 1953. posvećen uspomeni pokojnog isusovca Josipa Fell-a, koji je neko vrijeme bio predsjednik jednog sportskog društva sveučilištaraca u tom gradu;

— da su »Male sestre Isusove«, misionarke u Kongu, u Africi uspjele uhvatiti vezu s patuljcima iz afričkih prašuma, tako zvanim pigmejcima, te su osnovale prvu školu za taj narod. Škola se nalazi u mjestu Beni, a pohađa je 50 djece. Inače ti patuljci mrze sve, što miriše na evropsku kulturu, a ni s crncima ne žele imati nikakove veze;

— da je prvi motor za automobile pronašao i patentirao katolički svećenik, redovnik Barsanti. On je za svoj patent dobio tri priznanja: od Talijanske, Francuske i Engleske Akademije znanosti. Bilo je to 1853.;

— da je njemačka vlada službeno izjavila, da se obnova i izgradnja Njemačke ne bi dala ni zamisliti bez pomoći američkih katolika;

— da se najbrojnija škola za svećeničke pripravnike (sjemenište) nalazi u Milanu: ima 1192 učenika. A najmanje sjemenište nalazi se u Štokholmu: ima samo 4 učenika;

— da je biskupija s najviše biskupa New-York. Biskupijom upravlja kardinal-nadbiskup Spellmann i ima još pet biskupa pomoćnika. Jedan od tih pomoćnika jest Fulton Sheen, poznati pisac i govornik preko radija;

— da je najbrojniji Red u katoličkoj Crkvi franjevački. U tri grane ima ih 43.196, i to franjevaca 25.318. konventualaca 3.650, kapucina 14.198;

— da je najbrojnija kongregacija u katoličkoj Crkvi isusovci. Ima ih 30.461;

— da su pape u posljednjih 100 godina (1849.—1954.) izdali 653 enciklike, govora i pisama, koja rade o Mariji;

— da su druga dva nova sveca mučenici: Gaspar Bufalo Josip Marija Pignatelli (1737.—1811.) je zaslužio naziv drugog utemeljitelja Isusovaca. On je svojoj braći pokazao put. kako će se vladati, kad je Sv. Stolica koncem 18. stoljeća udovoljila želji nekih država i zabranila isusovce. Poslušali su Papu, a svojim zavjetima ostali su vjerni. Kad je zabrana skinuta, svetac je skupio braću i obnovio Red;

— da su druga dva nova sveca mučenici? Gaspar Bufalo (1786.—1837.) nije umro kao mučenik, ali ga je Napoleon radi vjernosti sv. Ocu Papi bacio u tamnicu i u progonstvo. On je najveći širitelj štovanja predragocjene krvi Isusove. Pierre Louis Marie Chanel (1803.—1841.) je francuski svećenik, koji je najprije

bio najamnik i čuvao tuđe ovce, a zatim postao svećenik, pa redovnik marist, onda je otišao u misije na divlji otok Novu Kaledoniju. Tu mu je uspjelo obratiti kraljeva sina. Zato su ga pogani na putu uhvatili i u strašnim mukama umorili;

— da je jedina nova svetica Marija Crocifissa de Rosa (1813.—1847.) bila najprije direktor fabrike tekstila. Otac joj je povjerio tu dužnost, kad je kao 17-godišnja djevojka odbila jednog bogatog prosca. Ona je svoje radnike toliko voljela, da je ostavila fabriku i pošla u bolničarke, samo da prigodom kolere mogne liječiti i njegovati svoje radništvo. Osnovala je jednu kongregaciju časnih sestara bolničarki;

— da na svijetu ima 206.280 časnih sestara bolničarki. Sve one nasljeduju Mariju, prvu kršćansku bolničarku.

Arapska priča

Kad je Alah svijet stvarao, stvorio je zemlju i na zemlji mora i rijeke, planine i ravnice. More je napunio kitovima, rijeke krokodilima i nilskim konjima. U planine je postavio lava i tigra, a u pustinju žirafu i gazelu.

Samo još nije bilo čovjeka na svijetu.

Tada se Alah spusti na zemlju pored rijeke Nila. Iz onog posvećenog mulja zahvati punu pregršt. Ali se dogodi, da je upravo tu bio jedan rak, i on je Alaha ugrizao za prst. Tri kaplje Božje krvi potekoše iz prsta i pomiješaše se sa svetim muljem.

Od mulja je Alah stvorio čovjeka, a od one Božje krvi majčinsko srce.

— — —

Lijepa je priča. Ali samo priča.

Marija je toliko sveta majka, da je Bogu dala krv. I Bog nije od njegove krvi napravljeno majčinsko srce, nego od jednog majčinskog srca napravljeno je Božje tijelo i Božje srce.

Marija je toliko sveta majka, da je Bogu dala krv. I Bog ju je primio.

»Znate li, šta me je sačuvalo, da ne postanem propalicom? Imao sam siromašnu majku, ali vrlo dobru. Od nje nisam nikada čuo ništa osim molitve i dobrih savjeta. Zato, kad god bi me povukla krv, da učinim nešto nevaljalo, ja bih se sjetio svoje majke, i napast bi odmah prestala«.

To su riječi velikog i svetog Kolpinga, kojega nazivlju »ocem šegrta«.

Mladiću i djevojko! I vi imate majku, koju vam je Isus darovao s križa. Ona je svetija i čistija i od anđela i svetaca. Ona vas uvijek i svagdje prati svojim majčinskim pogledom. Sjetite li se ikada nje, kad vas napast vuče na grijeh?

Majka svakome i svugdje

Majka ljudske duše

Ima samo jedan otac, koji nam nije rođeni otac, a moramo ga poštivati kao da nam je rođeni. — To je Bog Otac.

Ima samo jedna, koja nije naša rođena majka, a moramo je poštivati, kao da nam je rođena. — To je Božja Majka.

Za nebeskog Oca ne može biti sumnje. Stvorio je našu dušu, a i dušu naših roditelja. Dakle više od 50% našeg bića primili smo iz njegove očinske ruke. Moramo ga zato sinovski poštivati.

Ali zašto moramo poštivati Mariju, Majku Božju? Ona nas nije stvorila!

To pitanje postavlja razum, prije nego ga rasvijetli svijetlo svete vjere. Naprotiv, kršćanska duša, koja živi od svoje vjere, postavlja pitanje: kako je moguće zvati se kršćaninom, a ne štovati Mariju? Ona nam je majka kao i rođena!

Neka katolička majka podučavala svoje dijete u vjeronauku. I tumačila mu, kako se pravi znak križa:

— U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

— Mamice, a zašto nema »u ime majke«?

Svaka je majka dosjetljiva, kad razgovara sa svojim djetetom. Ljubav je učini dosjetljivom. Tako je i ona smjesta našla odgovor:

— Doći će i majka na red, kad počnemo učiti Zdravomariju.

— A zašto nije majka s Ocem i Sinom? — dijete hoće sve da zna.

— Znaš, da ne valja da se žene i djeca miješaju, kad ozbiljni ljudi razgovaraju.

I dijete se zadovoljilo s odgovorom.

Nije taj odgovor djetinjast, kako to na prvi mah izgleda. Ima u njemu zrno mudrosti:

Mi katolici Mariju štujemo, ali je nikada ne stavljamo »na ravnu nogu« s dragim Bogom. Kad je ispoređujemo s Bogom, ona je čovjek kao i mi. Ali ako zavirimo u svoju dušu, onda opet vidimo, da Bog u nama nije nikada bez Marije.

Uz milost i svetost našega Boga, osjeća se u nama i Marijina nježnost, toplina, majčinska ljubav i pomoć. Osjeća se Marijina pomoć u svakoj kršćanskoj duši, svakog zanimanja, svakog doba, svake rase, svake naobrazbe, svakog položaja i materijalnog stanja.

Naša je Crkva katolička, to jest sveopća. Dobila je to ime ne samo zato, što obuhvaća cijelu kuglu zemaljsku, nego i zato, što svakoj duši daje utjehu i pomoć u svakoj potrebi. Ali i Marijina je majčinska ljubav katolička, sveopća.

Marija je srce naše Crkve. Što u Crkvi ima topline i nježnosti, to izvire iz tog srca. Nekoć, na Efeškom koncilu, godine 431., Crkva je dokazivala, da je Marija Majka Božja. Danas se Marija odužuje Crkvi. Svojom ljubavlju ona daje dokaz, da je naša Crkva prava majka svih duša.

Poljska narodna priča

Sunce nije sjajno po sebi, nego svoju svjetlost dobiva od očiju Majke Božje. Kroz mala nebeska vrata, koja su stalno otvorena, padaju zrake svjetlosti iz Marijinih očiju i obasjavaju sunce. A sunce onda obasjava sve: i sirote i nejake i grešnike i bolesnike. Kad bi Bog ta nebeska vratašca zatvorio, prestalo bi sunce sjati. Smrt bi obavila cijelu kuglu zemaljsku.

Priča. Potpuno izmišljena, starinska priča. I djeca znaju, da je to priča, a ne istina.

Pa ipak! Koliko mudrosti u toj priči ima? Mudrosti božanske, a ne ljudske. Jer Marijina ljubav i dobrota, njezina darežljivost i milosrđe grije cijeli svijet kao i sunce. Ona je svjetlo naših dana kao i sunce. Kad nje ne bismo imali, bila bi u našim dušama tama i smrt, isto kao u našem tijelu, kad bi nestalo sunca.

Marijine majčinske oči uistinu obasjavaju naše duše.

Božji buntovnici

Jeste li ikada čuli, da je u koncetracionom logoru u Dachau bilo i svećenika? Konačno jednom, u marijanskoj godini objavljena je jedna knjiga uspomena, na te »Božje buntovnike«. Evo nekoliko sitnih doživljaja:

»U Dachau bilo nas je — tako pripovijeda Reinhold Friedrich — 4000 svećenika. Nema toga, što nije pokušano, samo da nas prisile, da izdamo svoju vjeru. Mučili su nas svakom mukom: neke su bacili u okove, drugima su prebijali noge i ruke, treće su ispatili gladom, a onda su onako napola mrtvima nudili slobodu, ako se odreknemo vjere.

Od 4000 pokleknuo je jedan jedini. Pustili su ga na slobodu. Susreli smo se, kad je ostavljao logor.

— Ti si svećenik do vijeka, a ne samo do danas — rekao sam mu pozivajući se na riječi Sv. Pisma.

— A dokle će trajati glad? — odgovorio mi je i otišao.

To je bilo 1942. Te godine je 800 svećenika umrlo od gladi. I nitko, osim jednoga, nije izdao svog Gospodina.

U dvadesetom stoljeću od 4000 svećenika izdao je Krista samo jedan, a u Kristovo vrijeme od 12 je bio jedan izdajnik«.

Tim riječima ne treba nikakva tumačenja.

— — —

Sačuvan je dnevnik svećenika - mučenika Alberta Riesterera. Tu su zapisani i ovi retci:

U srpnju 1941. došli su SS-ovci, da me vode. Moja majka, starica od 74 godine, pala je, ogrlila noge jednoga od njih i molila:

— Ostavite mi sina, on mi je jedini. Kud ću ja ovaka stara?

— Narod ga je osudio. Mi tu ne možemo ništa mijenjati — odgovorio joj je i odgurnuo je.

Na Božić 1942., kad su moja braća svećenici umirali kao snoplje od glada, zapalo je mene, da im održim propovijed. Ja sam im rekao samo tri rečenice.

Lijepo je — biti s Isusom;
Još je ljepše biti s Isusom;
Najljepše je biti s Isusom.

To ne odgovara propisima propovjedništva, ali te su riječi izgovorene iz duše svih onih stotina svećenika - mučenika.

I on je poslije umro u logoru od gladi.

— — —

Svećenici su imali dužnost kupiti smeće po logoru i ispred stražarskih stanova. Sve su to iznosili na smetište izvan logora.

Jedan je svećenik kopao po kanti za smeće i duboko pod gnjilim rajčicama i pepelom našao je raspelo. Jedna ruka je bila odlomljena, a sve je bilo blatom zamazano i zagađeno. Izvadio ga je i zagrlio sa strahopoštovanjem.

Sakrio ga je pod odijelo i donio u logor ostalim svećenicima. Uvečer su obavili pred njim klanjanje pobožnije, nego ikada na Veliki Petak u crkvi.

Bio je to za njih dan opće radosti.

Vjerujem, da su i Gospodin Isus i njegova Majka pustili po koju suzu radosnicu nad tim primjerom.

— — —

Jeste li to mogli slutiti?

Kad Majka Božja otvori arhive i objavi povijest suza svoje djece; suza, koje su samo njoj poznate, onda će svijet uvidjeti, da ona ima pravo i danas vapiti: »O vi svi, koji prolazite, obazrite se i vidite, ima li boli, kao što je bol moja i moje djece«.

Cijena koštanja

Šta košta jedna duša? Koliko nudi tko za nju?

Đavao: »Dat ću ti sve, što vidiš, samo pani i pokloni mi se«. Dao bi i cijeli svemir.

Krist: svoju krv.

Marija: cijeli svoj mučenički život i svog jedinorođenog Sina.

Grešnik: ništa. On je još nudi bud zašto.

Izjave i priznanja

»Ono, što mi u ovoj samoći i progonstvu najviše manjka jesu: zvona. Posebno mi je teško što ne mogu čuti, kad zvoni pozdravljenje. Nisam nikad u životu čuo večernja zvona, a da me nisu taknula u dno duše. Ja bih se tada prenio u dane svoga djetinjstva, kad sam bio još nevin. To je bio moj najugodniji odmor«. — To su riječi velikog Napoleona, koje je napisao za vrijeme progonstva na otoku svete Helene.

Jedan svetac

Sveti Klemens Marija Ofbauer, apostol Beča, ležao je na smrtnoj postelji. Oko njega su se okupila braća i prijatelji. Sve je bilo zbunjeno.

U tom metežu nitko nije čuo, da je upravo otkucavalo podne i da su crkvena zvona odzvonila pozdravljenje.

Ali svetac, koji tu molitvu nikad nije propustio, nije je ni ovaj put prečuo. Uspravio se na postelji, zamolio sve prisutne, da kleknu i mole »Anđeo Gospodnji«.

Poslušali su ga. Klekli su i molili. Kad su svršili, našli su sveca mrtva s blaženim smiješkom oko usana.

Savjet jednog junaka

Moj sine! Stavi se odmah pod zastavu Majke Božje, neka svatko zna, čije si dijete. Nakon 48 sati ne smije nitko od tvojih kolega u to više sumnjati. To je jedini način, kako se može izbjeći kriv stav. Budi katolik, jasno i otvoreno. Nada sve, kod tebe ne smije biti nekog ljudskog obzira. Pogotovo ne straha. Biti kršćanin i imati Mariju za majku, to je čast. Mi ne trebamo nikoga moljakati, da imadne obzira prema našem uvjerenju. Mi imamo pravo tražiti, da nas se radi toga poštiva; ja se toga držim već 40 godina«.

Tako je prije nešto više od 100 godina pisao španjolski junak pukovnik Paqueron svom sinu, koji je u Parizu studirao tehniku.

Jedan brodolomac

U rujnu godine 1934., na Atlanskom oceanu, zapalio se Američki brod »Morrow castle«.

Na brodu se nalazila i katolička djevojka Marion Slack, Ona je jedna od rijetkih, koji su uspjeli spasiti se. Evo kako je uspjela pobjeći smrti:

»Kad sam čula povike »vatra, vatra«, izletila sam na palubu. Vidjela sam, da nema spasa. Imala sam uza se krunicu, koju mi je blagoslovio Sveti Otac Papa. Izvadila sam je, klekla, ruke i krunicu digla prema nebu i počela moliti. Desetak drugih putnika klekli su pored mene i počeli moliti sa mnom.

Odjednom se brod jako nageo, da smo se počeli valjati po palubi. Krunica mi se rastrgala, zrnca se razljetjela, samo mi je križ ostao u ruci. U tom času zgrabi me jedan mornar i baci me u vodu. Ne znam, šta je sa mnom bilo poslije. Samo znam, da su me napola mrtvu spasili poslije nekoliko sati. U rukama sam još uvijek držala križ. Držala sam ga tako jako, da mi je bio potpuno urastao u tijelo.

Kad sam se osvijestila, prve su mi riječi bile: »Bilo mi je dodijalo. Pustila bih, da se potopim, da se nisam uzdala u križ. Pomogla mi je moja krunica«.

Čobanče

Neki filozof izletnik susreo čobanče i upustio se s njim u razgovor:

— Zašto si se, dečko, raspjevao tako rano?
— Zašto ne bih, kad mi Bog daje dobro? — odgovara čobanče.
— Zašto se ne brineš, šta će biti od tebe i tvojih ovaca?
— Mene čuva Majka Božja.
Tko ti kaže, da te čuva?
— Pa ja joj se molim svako jutro.
— Moliš ti, ali čuje li ona tvoju molitvu?
Filozof je počeo ovako tumačiti čobančetu:
— Je li Majka Božja svuda i na svakom mjestu?
— Nije. Samo je Bog svagdje i svakom mjestu.
— Eto vidiš, a ima čobana i u Americi, u Africi, na Sjeveru. Svi se oni mole. Kako može Majka Božja čuti i tebe i njih, kad nije svuda?

Čobanče se zamislilo. Nije znalo ništa odgovoriti.
— Eto vidiš. Badava ti moliti.

Filozof se nasmijao i otišao dalje u brda, a dijete ostalo zamišljeno.

Uvečer, kad se filozof vraćao, namjeri se opet na čobanče. I opet započne razgovor:

— Jesi li sada postao pametniji? Znaš li sad, da Majka Božja tvoju molitvu ne čuje?
Ali čobanče je mislilo i smislilo:
— Ah ne! Ona me ipak čuje! Znaš kako?
— Kako?
— Bog je posvuda, sve čuje i vidi. A ona ima Boga u svom krilu kao ti knjigu. Ona u Bogu bolje čita, nego ti u knjizi.
Ovoga puta se filozof zamislio!

Jedna majka

Za vrijeme svjetskog rata umro je u bolnici jedan ranjeni vojnik. Sutra se pojavila njegova majka, pala pored lijesa i počela gorko cviliti. Već se približilo vrijeme i pokopa, a ona nije prestala cviliti.

— To mi je bio jedini sin — odgovarala je ožalošćena majka na svaki pokušaj tješenja.

Na koncu je sestra bolničarka stavila pred nju sliku 13. stajališta: »Mrtvo tijelo Isusovo polažu u krilo Majke«.
— To je bio njezin jedini sin — rekla je bolničarka.
Majka je utihnula.
— Kad bih se morala tješiti primjerom, koje bilo majke na svijetu — tako je poslije priznala — ne bi me to moglo utješiti, jer ne vjerujem, da je itko ljubio svoje dijete više nego ja. Ali pogled na Majku Božju, bio je dostatan, da zanijeme moja rasplakana usta.
O Isusu je napisao prorok: »modricama njegovim mi smo izliječeni«. On je, uistinu, umro, da mi ne moradnemo umirati. Ali slobodno možemo dodati: »Suzama njezinim mi smo utješeni«, jer Marija je plakala, da mi ne moradnemo plakati.
Suze njezine postale su melemom, koji nikada nikakva medicinska znanost ne će moći dostignuti.

Jedan zlatomisnik

Kad mi je bilo 10 godina, roditelji su očajali radi moje nepopravljivosti. Nije im pomagala ni strogost ni dobrota.
Jednog dana sam u školu pošao, ali nisam došao. Sakrio sam se na putu s još nekoliko sebi sličnih dječaka. Igrali smo se. Odjedamput pojavi se među nama moj otac. Prihvati me za vrat i poče me vući kući. Usput smo prolazili ispred crkve. Otac — onako mene držeći za vrat — uđe u crkvu i pred Marijinim oltarom poče moliti muški kratko i jednostavno:
— Majko Božja, ja ti ovo dijete darujem potpuno. Ako ti od njega štogod možeš učiniti, učini. Ja ne mogu s njim na kraj.
Moram vjerovati, da ga je Gospa uslišala. Nakon dvije godine, ja sam se prijavio u sjemenište. Postao sam svećenik i odmah sam se javio u misije. Kad sam se opraštao od roditelja, otac — onako pola u šali, a pola ozbiljno reče:
— Gospo, ti si baš uzela moje riječi odveć ozbiljno. Hoćeš, da ovo dijete bude potpuno tvoje. To su riječi jednog misionara. Postao je poslije biskup u Athabaska na sjeveru Kanade. Ovo je ispripovijedio na svojoj zlatnoj misi.

Maturant

Godine 1884. u Toulouse, u Francuskoj.
Maturanti su sjeli, da pišu pismene zadaće. Među njima i jedan 16-godišnji mladić. Najmlađi od svih, ali ozbiljan i čedan.
Prije nego je zamočio pero u tintu, on javno pred svima napravi znak križa, prekrsti se.
Kolege se zgledaše, svi se začudiše, a neki se i porugljivo zasmijaše.
Mladić se nije dao zbuniti, nego još stavi ruku u džep, izvadi mali kipić Majke Božje.
Među kolegama snebivanje.
On stavi kipić preda se, na očigled profesora i đaka, i poče pisati. Čas je pisao, čas pogledao u Majku Božju.

Nije moglo izostati, da ga poslije na ulici neki od kolega ne susretnu s porugljivim pozdravom:
— Kolega, hoćeš li sutra donijeti i raspelo u školu?
— Nije potrebno. Dosta je nama kršćanima uteći se i Majci Božjoj. — Mladić se nije dao zbuniti.
Na koncu je došlo do proglašivanja uspjeha. Prvi, i to bolji nego itko u zadnjih desetak godina, bio je onaj odvažni mladić. Zvao se Fenelon Salignac.

Student i studentica

Neki student dobar i pobožan, ali lakomislen i pomalo lijen, morao poći na ispite. Kako se slabo pripravio prebaci svoju brigu na Mariju.
Uoči ispita klekne pred Marijinu sliku i počne moliti latinsku molitvu: »Monstra te esse matrem — pokaži, da si majka«.
Ali osjeti neki glas u duši, koji mu šapće:
— Pokaži ti prije, da si mi dijete.
Pošao je kući, provaljanio se i polagao redovito.
Nije uspio u onom, što je molio, jer je propao na prvom ispitu. Ali je dobio daleko više: položio je sve ostale redovito.

— — —

U vlaku su se vozili neki studenti i među njima jedan svećenik.
Između svećenika i jednog studenta došlo je do žučnih prepirki. Nekolicina studenata stala je na stranu svog kolege.
Međutim, u tom času studentkinja namjerno otvori svoju torbu i iz nje namjerno ispusti krunicu na pod.
Studenti se prignu, da je podignu. Ona je primi, zahvali im se i nastavi šutjeti.
— Za i vi, kolegice, molite? — upita je s iznenađenjem onaj borbeni student.
— Kako vidite, kolega!
— Onda na ispitima ide sve kao namazano! — nastavio je porugljivo drugi student.
— Oh! ne. Za ispite se mogu pripraviti i učenjem. Ima i važniji stvari, za koje molim.
— Na primjer? — pitali su dalje, ali već manje porugljivo, jer su vidjeli, da nemaju posla s kukavicom.
— Molim, na primjer, da ostanem čista na tijelu i vjerna u duši.
Ušutjeli su.

Nobelovka

Sigrid Undset, velika književnica Norveške, nosilac Nobelove nagrade za književnost, i danas je ponos norveškog naroda.
Godine 1928. priredili su joj u Oslu, glavnom gradu, veliko slavlje. U ime cijelog naroda predali su joj lovorov vijenac.

Sutradan, na svetkovinu Bezgriješnog Začeća, našli su taj vijenac pred kipom Majke Božje u katoličkoj kapelici grada Osla. Sigrida ga je njoj darovala.

Iz plesne dvorane

U životu svetog župnika iz Arsa Vianneya zabilježen je ovaj razgovor:

Jedna pobožna djevojka potužila mu se u ispovjedaonici, da je jedanput išla u plesnu dvoranu.

— Jeste li plesali?

— Nisam.

— A je li vam štogod posebno upalo u oči?

— Nije.

— Zar niste opazili jednog mladića, koji je bio divan. Zar on nije uspio sa svakom djevojkom plesati osim s tobom?

— Jest. Sjećam se. Bio je upravo zanimljiv. Ja sam se plašila od njega.

— Jeste li još štogod zapazila?

— Jesam. Kad je izlazio iz dvorane iz njega su iskre skakale.

— Tako je! drago dijete, ja ću ti kazati, tko je to bio; đavao, osobno. Znaš li, zašto nije uspio tebe nagovoriti?

— Zašto?

— Jer si Mariji posvećena.

Uzduž i poprijeko po Kraljevstvu Božijem

Kinu je kroz zadnje 3 godine napustilo 1.000 časnih sestara misionarki. Sve su prebačene u Hong Kong. Novinari su zabilježili mnogo zanimljivih stvari. Između ostaloga vidjeli su i jednu Francuskinju, staricu od 91 godinu. Imala je tamne naočale.

Šta je vašim očima, sestro? — upitao ju je novinar.

Imala sam operaciju na očima, pa nije uspjela. Sad ne vidim ništa.

— A tko vas je operirao.

— Jedan liječnik u Nankngu.

— Kad je to bilo??

— Ima 25 godina.

— Zašto niste išli u Francusku? Tamo ima tako dobrih liječnika.

— Nagovarale su me i sestre. Ali ja nisam htjela. Znate, ja katekizam znam na kineskom jeziku napamet, pa djecu mogu podučavati i bez očiju.

Isti novinar susreo je jednu drugu malu, suhonjavu sestru do 65 godina, koja je već 39 godina provela u Kini.

— Šta ste naumili sada, sestro? — upitao ju je. Ja idem u Japan, da nastavim sa misijskim radom.

— Ali, sestro, vi ste za te napore prestari — izmaklo se jadnom novinaru.

— Oprostite, gospodine, ali biste morali znati, da misionarke nikad ne stare.

U Lensu u Francuskoj održane su pučke misije i na koncu je obavljena posveta obitelji presv. Srcu Isusovu i Srcu Marijinu.

Zvona su zvonila, čitava župa uredala se u procesiju. Naprijed su išla djeca. Svako je nosilo u rukama ili svoju igračku, ili školske knjige, neka zadaće, a jedno kanarinca u kafezu. Čim su došla u crkvu, djeca su se okupila oko oltara.

Iza djece stupali su momci i djevojke. Momci su u rukama nosili znak svoje ljubavi: nogometnu loptu i kopačke. Djevojke su nosile u ruci: ogledalo i kutiju s puderom. Pogdjekoja je imala i peglu ili vreteno. Točno onako kao i kod kuće.

Muževi i žene nosili su znakove svojega zanimanja: mali šparet, nekoliko tava, lonaca, pače i jednu malu šivaću mašinu.

Na koncu je stupao jedan mladi bračni par i u kolicima vozio novorođenče od 15 dana.

Sve se skupilo i poredalo oko oltara. Tada je svećenik uzeo Svetotajstvo i išao od jednih do drugih. Djeca su Svetotajstvo obasipala cvijećem i cičala: »Isuse, blagoslovi moju mamu«, »Isuse, blagoslovi moga tatu«. Kad je svećenik već odmicao, čuo se glas jedne djevojčice: »Isuse, ne zaboravi ni bakicu«.

Momci se nisu stidjeli. Otvoreno su spominjali ime svoje djevojke i molili: »Isuse, sačuvaj mi je«. Djevojke su se stidjele, ali su poslije pohitjele, da »nadoknade, što su propustile«. I one su kazale, ko im je na srcu.

Roditelji su svi iz reda molili blagoslov za svoju djecu.

A onda su svi zajednički klekli i molili posvetnu molitvu.

Pošli su kući radosni, jer su stekli uvjerenje, da se Isus i njegova Majka za njih zauzimaju i u domovima i u radionicama, a ne samo u crkvi i za vrijeme molitve.

CRKVA I BOLESNICI

Samo nekoliko najnovijih primjera:

Don Karlo Gnochi, »otac sakataja«, talijanski svećenik, osnovao je 9 domova za sakatu djecu, koja su žrtve rata. U tim domovima smješteno je 2.000 sakatih dječaka. Dječaci izučavaju razne zanate i svršavaju razne škole. Sve troškove podmiruje don Karlo iz milostinje, koju prosi. Jedino, na što se tuži, jest: trebalo bi naći mjesta, da se smjesti još 50.000 dječaka i djevojčica, koji su uslijed rata ostali sakati.

Evo, kako je on došao na pomisao, da okuplja sakatu djecu. On to opisuje sam:

Prvih godina, iza drugog svjetskog rata, u okolici Rima igrala su se četiri mala dječaka s jednom bombom, koju su našli na njivi. Bomba je eksplodirala, tri su dječaka ostala na mjestu mrtva, a četvrti je prenesen u bolnicu. Izgubio je obadvije ruke, ostao je bez jednog oka, a i po ostalom tijelu zadobio je ozljede.

Bio je to Marko, prvi Gnochi-jev pitomac. Obilazeći nekog prijatelja u bolnici don Gnochi opazi, kako dijete ima bolan izgled. Odmah se upusti s njim u razgovor:

— Marko! Na što ti misliš, kad ti sestra skida zavoj i kopa po ranama?

— Ni na što.

Dijete je zinulo od čuda, kako to može netko i pitati.

— Znaš li ti, da ima netko, tko bi volio, da se njega sjetiš, kad te najviše boli. Kako bi bilo, da njemu prikažeš svoje suze?

Gnochi je mislio na Spasitelja. Ali Marko je samo mahao glavom:

— Ne razumijem.

Don Gnochi je pošao kući, ali je na putu odlučio:

— Ima mnogo takove djece. Njihova je bol teška, a njihova su srca nevina. Treba toj djeci olakšati sudbinu, a treba oh naučiti, da trpe s Kristom.

Izvršio je pripreme. i kad je Marko izišao iz bolnice, bio je prvi njegov pitomac u novoosnovanom domu za sakatu djecu.

U tim domovima vlada radost. Svako dijete je osposobljeno za jedan zanat i jedan šport. Nevjerovatno, ali tu djeca bez jedne noge igraju vrlo dobro nogomet, a djeca bez ruke rukomet i košarku.

Jedan novinar je posjetio Gnochi-jev dom u Rimu, gdje je uprava svih ostalih domova. Otvorio mu je vrata Marko. On je desna ruka Gnochi-jeva, makar i ne imao ni jedne svoje vlastite ruke.

Slijepa misionarka. Francuske časne sestre presvetoga Srca Isusova primile su u samostan jednu slijepu djevojku iz Jordanije. (To je tamo preko Jordana, gdje je đavao kušao Isusa). Odgojile su je, naučile je francuski, a onda je primile kao redovnicu. Ona je izučila slijepačko pismo, dobro proučila katoličku nauku, i pošla u misije. Bez očiju ona će poučavati one, koji imaju oči. Svjetlost u njezinoj duši osposobila ju je za to.

U Newportu u USA ima kuća redovnica, sestara svetog Josipa. Tu su se sestre obvezale, da će svake godine primiti po jednu slijepu djevojku i odgajati je. Ako zaželi, primit će je i u redovništvo kao sestru.

Djevojčice, što skakućeš pred crkvenim stepenicama! Uđi slobodno unutra — čeka te mama!

Djevojko, što čuvaš nevinost za vjenčani dan! Poslušaj slobodno, glas, koji prodire kroz crkvena vrata! To ti šapće mama, prava Majka dobrog savjeta.

Majko, što s dojenčetom na rukama bojažljivo pogledaš, odakle ćeš dobiti zaštitu! Prođi mimo crkvena vrata! Tamo te čeka isto takova majka, koja je isto tako pomoć tražila.

Starice, koja živiš s tuđim sinom! Nasloni se na križ i poslušaj, pa ćeš čuti glas umirućeg Boga, Božjoj Majci: »Ženo, evo ti sina«! Evo ti Ivana mjesto Isusa! I to je glas izrečen Majci.

Griješna dušo, koja strahuješ od strogog pogleda Božjeg! Ne krij se od crkvenih vrata. Uđi slobodno! Prije nego stigneš do Svetotajstva, proći ćeš pored Marijine slike. A onda brigu prepusti njoj. Ona je majka.

Vrata nebeska

Francuski pisac Gay napisao je, da bi Krist — kad bi se ponovno pojavio među ljudima — ponovno morao na križ. Smjesta bi ga propeli. Onda bi i Marija opet morala pod križ. I nju bi probo mač žalosti. To je dvoje nerazdjeljivo. Nerazdjeljivo i u našim dušama. Zato je Marija utočište grešnika. Zato je molimo, da nam bude u pomoći na čas smrti naše. Onda s Isusom skupa »muku muči« za svaku pojedinu dušu. Isto tako općenito, isto tako sigurno, isto tako neprekidno kao i Isus, otkupitelj cijelog čovječanstva.

Dva velika dara ostavio je Isus za konac svoga života. Svoje tijelo i krv dao nam je na početku svoje muke, a svoju majku na svršetku muke. Oba dara ponudio nam je istim riječima: »Evo, ovo je moje tijelo« i »Evo, ovo je vaša majka«, Učinio je to božanski mudro: tim nam je pokazao, da su plodovi njegove milosti i zasluga, koje nam svojom krvi zaslužio, stavljeni u svetu misu i pričest kao u kakav hambar, a Mariji je dan ključ od tog hambara.

Zašto je to učinio?

I to je djelo neizmjerne Božje mudrosti i ljubavi. One ljubavi, koja je tražila, da se i mrtvo srce njegovo otvori, da ne bi ostala ni jedna kaplja krvi neprolivena za ljude. Ta ista ljubav tražila je vrata, koja se nikada ne zatvaraju; ruke koje se nikada ne stiskaju. A to su majčinske ruke i majčinsko srce.

U njih je stavio svoju krv i svoje zasluge. I siguran je, da ne će nikome biti uskraćeno ništa, što bude molio za svoje spasenje.

Pripovijeda se, da je nekad negdje neka kćerka napustila majku, otišla po svijetu i dala se na pokvaren život.

Bila je svakakova i svačija. Poruke stizale od majke, da se povrati kući. Ali ona nije htjela o tom ni čuti.

Kao i redovito: kćerka oboljela, iznemogla, uvenula — i primila plaću za svoj život. Ostala je sama, bez ikoga i ičega svoga.

Istom tada sjetila se majke. Mislila je: možda bi me majka ipak primila. Odlučila se i pošla kući.

U pola noći šuljala se kroz selo, da je ne bi tkogod sreo i prepoznao. Primicala se kući i smišljala, kako će majku moliti za oproštenje, kako će pasti pred nju na koljena itd. itd.

Došla je pred vrata,... a vrata širom otvorena.

Stupila je unutra,... a na sred kuće sjedi majka. Moli krunicu.

Zaboravila kćerka svoju odluku: niti moli za oproštenje, niti pada na koljena. Strah je uhvatio, da se nije štogod majci dogodilo.

— Majko, Bog s tobom, šta je u ovo doba noći? Zašto su vrata otvorena?

— Kćerko! — odgovorila joj je blago majka — vidiš ta vrata. Otkad si ti otišla od kuće, nisu zatvorena. Znala sam, da ćeš se vratiti svojoj majci. Bojala sam se, da se ne prepadneš. Htjela sam, da vidiš odmah: kako su ta vrata uvijek otvorena, da te prime, tako ti je otvoreno i majčinsko srce.

Privinula ju je na grudi. Sve je bilo oprošteno.

Ne znam, da li na zemlji ima takovih majki. Ali Marija je uistinu takova.

Zato je i zovemo vrata nebeska, a nebo je naše srce Isusovo. Uistinu, na tom srcu vrata nisu nikada zatvorena.

U onom starom izgubljenom raju izvirala je rijeka i tekla na četiri strane svijeta i sve oblijevala. — U našem novom raju izvire rijeka krvi iz srca Isusova, teče na sve četiri strane svijeta. Ta rijeka nosi krv Isusovu i njom napaja svaku dušu, koja to ne odbije. Sva ta krv protječe kroz vrata Marijinog srca.

Prilikom Marijina uznesenja na nebo ispalo je svih sedam mačeva iz njezina srca. Gdje su sada? Pali su na zemlju i zaboli se u srce one druge žalosne majke — naše svete Crkve.

To je naša žalost, ali i radost. Boli nas, jer vidimo, koliko trpi naša Crkva. Radujemo se jer znamo, da će napokon i ona biti uznešena i okrunjena slavom kao i Marija.

Kamene litanije

Netko je Gospine litanije nazvao Evanđeljem Majke Božje. One to i jesu: U njima je opisan život i djelo Majke Božje od njezinog Bezgrešnog Začeća do sudnjeg dana.

Ali to se isto može reći i o onim »kamenim litanijama« to jest o Gospinim katedralama i svetištima rasijanim po cijelom svijetu.

Stare katedrale po Evropi većinom su posvećene Majci Božjoj. A one su tako divne! Svaki kamen bi mogao pričati čitavu povijest duše, koja ga je izgradila i u katedralu ugradila.

Svetišta su neke vrste »Marijini sakramenti«. Kao što Isus svoju milost dijeli u krsnom zdencu ili na pričesnoj klupi, tako i Marija svoje posredovanje milosti najviše izlijeva u svojim svetištima. Krist doduše dijeli svoju milost i izvan sakramenata. Ali ipak nam sakramenti daju sigurnost, da smo pravi vjernici, prijatelji i djeca Božja. Isto tako i Marijina svetišta daju dokaz, da smo Marijina djeca, Marijini prijatelji.

Svetišta su dokaz naše ljubavi prema Mariji, a još više Marijine ljubavi prema nama. Ona su dokaz, da je naša Crkva sva Marijina, puna Marije. To znači, da je puna i Krista.

Lurd

Lurd (Lourdes) je malo mjesto. Ima svega 18.000 stanovnika.

Računa se, da ga godišnje pohodi 2,500.000 hodočasnika, koji dolaze, da se mole Gospi. Povrh toga još i blizu milion turista, koji dolaze, ne da se mole, nego iz znatiželjnosti.

Pet godina nakon proglašenja dogme Bezgriješnog Začeća, Marija se tu u jednoj špilji ukazala djevojčici Bernardici i rekla joj »Ja sam Bezgriješno Začeće«.

To je bila potvrda s neba, da su Crkva i njezin poglavar sveti Otac Papa neprevarljivi.

To je bila i nagrada s neba, kojom je Bog nagradio vjeru svih onih, koji »ne vidješe, ali vjerovaše« na jednu riječ Kristova namjesnika na zemlji.

Prošlo je od toga ukazanja blizu 100 godina. Ali Marija među svoju djecu nikada ne dolazi praznih ruku. Uvijek njezino ukazanje poprate čudesa ozdravljenja tjelesa, obraćenja duša, a nada sve proširenje kraljevstva Božjega na zemlji, svete Crkve.

Tako je bilo i u Lurdu.

Hiljade i hiljade su tamo dobile izgubljeno zdravlje, koje im ljudska znanost nije mogla povratiti.

Milioni su tamo dušu pomirili s Bogom ili je obogatili novim blagom milosti Božje.

A Crkva? U Francuskoj je osvojila izgubljenu inteligenciju najviše zahvaljujući lurdskim čudesima. A po ostalom svijetu lurdske špilje postale su ognjišta nove svetosti i ljubavi.

U Lurdu — tokom 1953. godine — hodočastilo je mnogo hodočasnika. Samih stranaca oko 300.000.

Statistika bolesnika:

26.225 bolesnika, od toga:
14.176 Francuza
2.981 Belgijanaca
5.814 Italijana,
1.335 Holandeza,
408 Švicara,
232 Njemca,
902 Engleza
160 Iraca,
175 Španjolaca,
32 Danca
10 ostalih.

U Saliege-u

Mala Melanija bila je malo čobanče. Pobožna i poslušna. Svakom mila osim rođenoj majci.

Svaki put, kad bi se majka »razbjesnila«, istjerala bi malu pred vrata. Tako bi dijete cijelu noć provelo na vani, drhteći i strahujući.

Jedne večeri na vani je zavijao strahoviti vjetar. Kiša je pljuštala kao iz kabla. Majka je opet počela vikati i galamiti. Pograbila je malu Melaniju i bacila ju na kišu i vjetar. Dijete je kleklo i molilo:

»Dragi, mali Isuse, daj, da i ja jednom osjetim, kako majka miluje. Obrati moju mamu, da me počne voljeti, kao što i tebe voli tvoja mama«.

Učinilo joj se, da vidi malog Isusa, kako dolazi k njoj, miluje je po licu i govori joj:

— Budi ti dobra svojoj majci, makar te ona progonila. A ja ću tebi dati drugu dobru majku.

Ujutru se probudila djevojčica, mokra i promrzla, ali sretna u duši.

Kad je sutra sa svojim ovcama pošla uz alpske proplanke, odjednom zasja pred njom svjetlost.

Majka Božja s krunom procvalih ruža na glavi, s vijencem ruža oko pasa i s buketom ruža na stopalima pojavila se sva u sjaju. Melanija je prikovala oči uz nju.

— Ja ću ti od sada biti majka — progovorila je Majka Božja. Melanija je otada ostala uvijek sretnim djetetom svoje nebeske majke.

Bilo je to u Saliege-u. I danas tamo hodočaste Marijini štovatelji.

Mariazell

To je veliko svetište Majke Božje u Austriji. Veliki apostol katoličkih muževa P. Abel sjedio je jednog dana pred crkvom. K njemu je pristupio nepoznati čovjek. Pozdravio ga je i počeo pričati:

— Ja sam novinar. Po svom uvjerenju sam socijal-demokrata. Došao sam ovdje, da sve pregledam i napišem članak protiv sujevjerja. Meni je krivo, što ljudi troše toliki novac i vrijeme, da dođu ovdje, kad je sve to obično praznovjerje.

— Pa? Jesi li pregledao? — upitao ga je P. Abel.

— Obašao sam sve; vidio sve. I članak ne ću napisati. Naišao sam na previše zahvalnica, u kojima se ljudi zahvaljuju na pomoći. Iskreno vam kažem: ja i moje kolege nismo u stanju pomoći u svim onim nevoljama, u kojima je Gospa pomogla.

FATIMA

Danas za to mjesto zna sav svijet. Prije 1917. nije bilo označeno ni na jednoj zemljopisnoj karti. Ali 13. svibnja 1917. ukazala se Gospa grupici od troje djece. Najstarija Lucija imala je 10, njezin rođak Franjo 9, rodica Hijacinta 7 godina. Obećala je, da će im se ukazati još pet puta.

Roditelji nisu vjerovali dječjim pričama. Bilo je batina u obilju. Čitavo selo im se rugalo. Ipak 13. lipnja pridružilo im se je 60 radoznalih osoba. Djeca su tvrdila, da su 10 minuta razgovarali s Gospom. Od onih 60 osoba nitko nije ništa vidio ni čuo.

13. srpnja ponovilo se isto, samo ovaj puta se skupilo radoznalih osoba preko pet hiljada. Djeca su opet rekla, da su Gospu opet vidjeli, i da je obećala 13. listopada napraviti čudo.

13. kolovoza povećao se broj gledalaca na 15 hiljada, ali ni opet nije nitko ništa vidio.

13. rujna narastao je broj na 25 hiljada. I opet ništa. Svatko je pohitio tamo — osim svećenstva. Crkva je ostala po strani i sumjičavo promatrala sve to.

Bog može učiniti čudo, i to gdjegod mu se prohtije. Ali kad učini čudo, onda se može i vidjeti, da to nije bez Božjeg prsta.

Crkva je čekala, dok Božji ili vražji prsti ne budu očiti.

13. listopada skupilo se u to malo mjesto 50 hiljada duša. Kiša je padala. Djeca su došla, a s njima i roditelji. Lucija je naredila, da se sklope kišobrani. Poslušalo ju je svih 50.000 ljudi. Molili su zajednički krunicu.

Gospa se pojavila djeci i rekla šta traži. Molenje krunice i pokoru.

Tada se pojavilo na nebu čudo. Kiša je prestala odjednom. Sunce je najprije izgledalo kao vatromet, sad crveno, sad zeleno, sad plavo. Onda je počelo kružiti, onda padati gotovo do obzorja. I tako tri puta.

Sve portugalske novine poslale su svoje dopisnike. Svi su bili jednodušni u opisivanju tog čudesnog događaja. Neki su to uhvatili na fotografske aparate.

U Portugalu je tada vlada progonila Crkvu. Vojska je odmah poslana u Fatimu, da rastjera hodočasnike. Kad su oni ipak napravili malu kapelicu, vojska ju je silom razrušila.

Ali hodočasnička je vjera bila jača. Oni su ponovno sagradili kapelicu. Crkva je još i nakon toga šutjela. Istom poslije 13 godina biskup iz Leire, u čijoj se biskupiji nalazi Fatima, izdao je okružnicu, u kojoj javlja, da je punih 13 godina vršeno i ispitivanje vjerodostojnosti ukazanja u Fatimi, te da je ustanovljeno, da se ne radi o prijevari.

Priliv hodočasnika raste. Godine 1939. bilo ih je već 500.000.

Sveta mala Terezija molila je jedanput ovako:

— O preblažena Djevice Marijo! Kad bih ja bila kraljica neba, a ti mala Terezija, ja bih se i onda s tobom zamijenila i ostala malom Terezijom, samo da te mognem slaviti kao kraljicu neba.

Tajna poruka iz Fatime

Počelo se po svijetu pričati i pisati, da je Majka Božja u Fatimi saopćila jednu tajnu **poruku**. Samo nitko nije znao, gdje je ta poruka. Jedni su govorili, da je poznata samo Luciji, koja je još jedina živa od one troje djece, kojima se Gospa 1917. ukazala. Drugi su govorili, da je poruka poslana Papi, treći, četvrti ovo.. Pet američkih novinara pošli su »na lice mjesta« u Fatimu. Htjeli su vidjeti Luciju, ali ona je časna sestra i ne puštaju nikog k njoj. Pošli su do mjesta ukazanja, ali ni tamo nema ništa: biskup ne da praviti hotela, nema nikakovih ureda. Ukratko, ne može se ništa saznati.

Onda su otišli k biskupu u Leiru. To je striji čovjek: 76 godina. Za vrijeme progonstva Crkve u Portugalu godine 1910., mučen je, pa i sada ga voze na invalidskim kolicima. Novinari su ga našli u njegovoj sobi i odmah ga počeli pitati:

Je li istina, da ima još neka tajna poruka Gospina?

Istina je! — odgovorio je biskup hladno.

Je li istina, da je ta poruka prepisana, i da se prijepis nalazi kod Pape?

— Nije istina. Niti je prepisana, niti ju je itko pročitao. Ja je čuvam kod sebe. Ali ni ja je nisam čitao.

Zašto je ne pročitate. Šta će biti, ako se ta poruka izgubi ili izgori?

— Lucija je živa, pa će napisati novu.

A ako i Lucija umre i poruka se izgubi?

— Živa je Gospa, pa će nekome ponovno reći.

Novinari su zanijemili od čuda: kako može čovjek biti tako malo znatiželjan.

Onda je biskup upitao njih:

— Možda ste vi u Americi čuli, da tu poruku ne smije nitko čuti prije 1960?

— Da! Čuli smo.

— Eto vidite, a to nije istina. Gospa je Luciji rekla, da biskup ima pravo saznati za sadržaj poruke, kad god hoće. I kad je napisala, Lucija mi je nudila, da pročitam. Ja sam je prisilio, da zatvori i zapečati u kovertu, pa sam je istom onda primio na čuvanje.

Jedan novinar okrenuo se ostalima i prošaptao:

— Da je se ja dočepam, pročitao bih je iste sekunde.

Biskup je i to čuo. Nasmijao se. U pola šale primijetio je:

— Eto vidite! Zato Bog nije ni dozvolio, da **žene** budu biskupi. Smetala bi im znatiželjnost.

— — —

Poruka se nalazi u biskupovu stolu. Zapečačena, a nepročitana. Ako Lucija umre prije konca godine 1960., onda će se poruka odmah iza njezina sprovoda otvoriti i pročitati. Ako ne umre dotle, poruka će se otvoriti koncem 1960. i saopćiti svijetu.

Montserrat

Veliko svetište Majke Božje u Španjolskoj u Montserratu, ima malu sobicu odmah iza čudotvorne slike. Na vratima te sobice stoji natpis: »Biblioteca de la Virgen«, a to znači: »Knjižnica blažene Djevice«.

U sobi nema nikakove knjige.

Tu su samo skupljene sve one drvene noge i ruke, koje su kraj slike ostavili ozdravljeni bolesnici. Ima tu i mnoštvo kamenih ili drvenih tabla s natpisom: »Marija mi je pomogla«.

Zar ta biblioteka nije vrednija od svih papirnatih knjiga ljudske mudrosti?

Deset riječi o Mariji:

1. Bog proklinjući sotonu na vratima raja zemaljskoga: »Neprijateljstvo ću staviti između tebe i »žene«, između roda tvoga i poroda njezina. On će ti satrti glavu«.

2. Sveto Evanđelje proglašuje je sigurnim svjedokom života Isusova: »Marija je sve ove događaje čuvala i razmišljala o njima u srcu svome«.

3. Marija o sebi pjeva u svom »Magnificat« i dokazuje, da je obdarena proročkim duhom: »Gle? Otsada će me blaženom nazivati sva pokoljenja«.

4. Anđeo Gospodnji Josipu daje svjedočanstvo o Marijinu djevičanskom majčinstvu: »Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti sebi Mariju, zaručnicu svoju, jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je Svetoga«.

5. Starac Šimun u hramu najavio joj je život boli: »Tebi će istoj mač probosti dušu, da se otkriju misli mnogih srdaca«.

6. Žena iz naroda povikala je Isusu, dok je propovijedao: »Blago majci, koja te rodila, i prsima, koja si dojio«.

7. Isus, propovijedajući narodu: »Tko čini volju Božju, on je (meni drag kao) brat moj ili sestra moja, ili kao Majka moja«.

8. Isus s križa darovao je čovječanstvu Mariju za majku govoreći Ivanu: »Evo ti majke!«

9. Duh Sveti u Djelima Apostolskim kaže o apostolima i prvim kršćanima: »Bili su jednodušni i postojani u molitvi skupa sa ženama i s Marijom, majkom Isusovom«.

10. Sveti Ivan apostol u Otkrivenju vidio je proročkim duhom Mariju, kraljicu neba i zemlje: »I veliki znak pokaza se na nebu: žena, obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinim, a na glavi njezinoj kruna od dvanaest zvijezda«.

Majka ljubezna

Kad se Bog pojavio pred Izraelcima, da im dadne Deset zapovijedi Božjih, munje su sijevale, a gromovi grmjeli.

Kad se je Bog pojavio pred nama kršćanima, da nam dadne Zakon sv. Evanđelja, pojavio se je kao malo djetešce sa smiješkom na usnama, u rukama nasmješene Majke, koja ga je pružala sretnim pastirima. A sve je popraćeno veselom anđeoskom pjesmom o miru na zemlji.

Evanđelje je vesela vijest. U njemu ima nešto slatko i nježno. Marija je sladost Evanđeoskog života. Ona je majka ljubezna.

Isus je naš brat, ali i naš sudac. Marija je samo majka, i to će ostati i na sudu Božjem.

Marija ne zna davati ukora; ona samo tuguje radi naših grijeha.

Marija ne zna kažnjavati, ona zna samo opraštati.

Marija je majka lijepe ljubavi. Ona zna samo ljubiti. Ali u ljubavi je uistinu sveznajuća. Svaka je majčinska ljubav dosjetljiva. Marija je bezgranično dosjetljiva, sveznajuća.

Nije slučajno, da je u Kani Galilejskoj Marija prva zapazila, da je nestalo vina. Prva, prije sluga, koji su točili.

Nije se radilo o spasenju duša, niti o nekim duhovnim potrebama. Nije se radilo ni o kruhu svagdanjem. Radilo se o luksusu. Radilo se o čisto materijalnim potrebama. I opet je Marija tražila, da Isus učini čudo. Sveti oci i duhovni učitelji nazvali su Mariju »srce Kristove Crkve«. Uistinu! Ono toplo, nevidljivo, nježno srce cijelo tijelo grije, hrani, drži na životu. Srce, koje liječi svaku bolest.

Da je Bog svoju milost objesio na zvijezde nebeske, do danas je nitko ne bi skinuo.

Da je svoju milost spustio u morske dubine kao bisere, do danas je nitko ne bi izvadio.

On ju je stavio u majčinske ruke, koje sve daju, a sebi ništa ne zadržavaju.

Zato je Crkva tako brzo osvojila duše.

To je tajna, zašto svijet hrli Gospi. Zašto se čovječanstvo pomalo pretvara u jednu procesiju prema Gospinim svetištima? Čovječanstvo je željno majčinstva, a u Gospinim svetištima je dom »Majke ljubezne«.

Maćeha

Bilo je to u Sijeni, malom gradiću u Italiji. Jedan dječak je svaki dan odlazio u šumu, i tamo ostajao sate i sate.

Po gradiću se o njemu svašta govorkalo, ali većinom nelijepe stvari.

Samo jedna osoba nije nikad u njega posumljala: maćeha.

Voljela ga je kao majka, a on nju isto tako. Odgojila ga je u pobožnosti prema Mariji.

— Sinko, tko izabere Mariju za majku, taj nije nikada siroče

— Ali, mamice, pa ni ja nisam siroče. Ti si moja majka.

— Jesam, drago dijete. Ali Marija je tebe izabrala, da ti bude majkom.

— Ali, mama! ona je i tebi majka?

— Jest! Ali tebi posebno. Ti si se rodio na Marijin rođendan, Malu Gospu. Ti si se krstio isti dan. Tvoja je majka umrla, da ti pokaže, da svu ljubav daruješ Mariji.

— Hoćeš li se srditi, ako nju budem više ljubio nego tebe?

— Ne ću, sine.

Bilo je to u njegovoj petoj ili šestoj godini.

On je obilazio crkve i tražio Marijine oltare. Postao je pobožno dijete, koje je njegova majka svakim danom sve više voljela.

Jednoga dana, kad mu je bilo već deset godina prestadoše ga viđati po crkvama. Po čitav dan je provodio u šumi. Maćeha je to zapazila, ali je još uvijek imala puno pouzdanje u njegovu pobožnost. Ipak, da ga upozori na šaputanje po gradu, upita ga:

— Kamo, sine, ideš?

U šumu, mama!

— Šta ćeš tamo, moj sinko?

— Čeka me moja draga!

I dečko je odjurio.

Čudno joj je bilo. Dečko je bio sama čednost. Nikad nije nikakve nečedne riječi izrekao, niti je volio društvo djevojčica. Poslala je njegovu sestru, da ga prati iz daleka. Duboko u šumi, dečko se zavuče u grmlje, da ga je sestra gotovo izgubila iz očiju. Odjednom, ugleda kroz granje, kako njezin brat kleči pred malim Marijinim kipom, koji je već davno zarastao u trnje i šikaru. Pred kojim nitko odavno već nije klečao.

To je bila »njegova draga«. Nastavio je tako kroz cijeli život.

Na Marijin rođendan stupio je u franjevce i obukao habit sv. Franje.

Na Marijin rođendan položio je svete zavjete siromaštva, posluha i čistoće.

Na Marijin rođendan postao je svećenik.

Na Marijin rođendan izgovorio je svoju prvu propovijed i postao jedan od najglasovitijih propovjednika svih vremena.

Rođen je s jednom manom: mucao je. Priznavao je posvuda, da ga je Marija izliječila i poslala ga, da propovijeda o njoj.

Bio je vrhovni poglavar svih frnjevaca i uveo je svetkovinu sedam radosti Marijinih. Otada je i franjevačka krunica od sedam radosti.

Od njega potječe i molitva »Pod tvoju obranu se utječemo«.

Uveo je štovanje Imena Marijina.

Od njega potječe bosanski običaj, da se kršćani pozdravljaju na ulici s »Hvaljen Isus i Marija«.

Umro je u Marijinu mjesecu, svibnju, i tada se slavi njegova svetkovina.

Bio je to Bernardin Sijenski, svetac i »učitelj Marije Posrednice«.

Ne ubij me!

Za vrijeme prvog svjetskog rata jurišali su Njemci na jedan francuski položaj. Jedan Bavarac baci se na nekog francuskog oficira. Već je zamahnuo bajunetom da ga probode, kad mu oficir dršćući povikne: »Nemoj me ubiti! Imam majku!«

Istoga časa vojniku je ruka klonula. Nije mogao, da mu učini šta zla.

Kad te svlada sotona i napast, poslušaj dobro! Čut ćeš glas svoje siromašne duše:

»Nemoj me ubiti! Imam majku!«.

Gospina svetišta kod nas

Jedan učeni dalmatinski franjevac napisao je knjigu »Hrvati i Marija«. Tu je nabrojio 234 glasovitija i starija svetišta, kojima Gospini štovatelji iz hrvatskih krajeva hodočaste.

Ali to je tek manji dio. Još daleko više ima Gospinih crkava, o kojima učeni franjevac nije ništa napisao. U samoj mostarskoj biskupiji ima ih 7, a on nije nabrojio ni jedne. Tu se nalazi i svetište Gospe na Širokom Brijegu, gdje se na Veliku Gospu okupi do 20.000 hodočasnika.

Evo kako su poredana ona 234 svetišta po biskupijama:

Zagrebačka 55, Križevačka 1, Djakovačka 17, Senjsko - Modruška 11, Riječka 3, Krčka 11, Pazinska 8, Zadarska 14, Šibenska 20, Splitska 26, Hvarska 18, Dubrovačka 23, Kotorska 7, Sarajevska 9, Banja - Luka 2, Subotica 6, Banatska 1, Beogradska 1, Skopljansko - Prizrenska 1; svega: 234.

Najglasovitija su ova:

1. Gospa olovska. Možda najstarije i najslavnije Gospino svetište na Balkanu. U 16. i 17. stoljeću su iz daleke Makedonije, a i iz Dalmacije hodočašća stizala u Olovo u bosanskim brdima. Jedan putopisac iz 17. stoljeća piše, da se tu čudesa događaju svaki dan. A na Veliku Gospu i po više njih, i to bez razlike na katolicima, muslimanima i drugim nekršćanima. Godine 1704. Turci su spalili i samostan i crkvu. Izgorjela je i čudotvorna slika. Marijanske godine 1954. bila je 250 - godišnjica toga događaja. Obnovljena je crkva, a Gospa je htjela, da je konačno riješeno pitanje, kakova je izgledala čudotvorna slika. Nađene su u isto doba dvije različite knjige, u kojima je ta slika bila otisnuta još prije nego je izgorjela. Mi je ovdje donosimo kakova se nalazi u jednoj od tih knjiga.

2. Gospa Trsatska. Svakako jedno od najglasovitijih svetišta u našim krajevima. Postoji predaja, da je sveta kuća, koja se sada nalazi u Loretu, bila na Trsatu kroz tri godine i 7 mjeseci. Bilo je to 1291. Kada je kuća prenesena u Loreto, papa Urban V. poslao je — za utjehu — u Trsat starinsku čudotvornu Gospinu sliku, za koju su neki tvrdili, da ju je naslikao sv. Luka Evanđelist. Poznate su velike kamene stepenice, koje sa Sušaka vode do pred svetište. Ima 559 stepenica. Počeo ih je graditi junak Petar Kružić. — Kod trsatske Gospe uvijek se nađe po koje hodočašće, a najviše na Veliku Gospu. Godišnje se izmijeni do 200.000 raznih hodočasnika.

3. Majka Božja Bistrička. To je danas najposjećenije proštenište u našim krajevima. Većina župa iz Hrvatskog Zagorja pače i dalekog Međimurja, dođe jedamput godišnje u procesiji i to pješice, romarski. Kip je iz 1500. godine. U doba borbi s Turcima bila je Majka Božja Bistrička često puta posljednje utočište branitelja hrvatskog naroda.

4. Gospa Remetska, u Remetama kod Zagreba. Nazvali su je najvjernijim odvjetnikom hrvatskog kraljevstva. Još godine 1288. započeto je tu štovanje Majke Božje. Crkva je više puta poharana od Turaka, ali ljubav vjernika uvijek ju je obnavljala.

5. Gospa Sinjska. Slika je čudotvorna. Na glas je izašla godine 1687., kad su bosanski franjevci napustili samostan u Rami i došli u Sinj noseći sa sobom čudotvornu sliku. Godine 1715. Turci su opkolili Sinj, ali su, prestrašeni od Majke Božje, napustili opsadu i pobjegli. Kao uspomena na to slavi se još i danas junačka igra alka. Najveće hodočašće je na Veliku Gospu. Toga dana dolaze hodočasnici iz najudaljenijih krajeva Bosne i Dalmacije.

6. Gospa od zdravlja. Nalazi se u centrumu samoga Splita na Dobrome. Godine 1729. tu su franjevci osnovali mali gostinjanjac. Hrvatski pjesnik i rodoljub fra Filip Grabovac poslao je za kapelicu lijepu sliku Majke Božje s Djetetom Isusom u naručju. Godine 1730. harala je kuga u Bosni i Dalmaciji. Opustošila je cijeli Split. Pošteđen je ostao samo kraj oko Dobrog. To su pripisali slici Majke Božje. Tako je bilo i za druge kuge, godine 1763. pa opet tri puta u 19. stoljeću za vrijeme kolere. Napravljena je velika crkva. Najveće je slavlje na 21. XI.

7. Majka Božja Kamenitih vrata. Štuje se od 1731., kada je cijeli grad izgorio, samo Gospina slika ostala neoštećena. Postavljena je na Kamenitim vratima, na prolazu između starog i novog grada u Zagrebu. U svako doba dana i noći tu se nađu zapaljene svijeće i molitelji, kako nasred ulice kleče pred Gospom.

8. »Crna Gospa« u Subotici. U franjevačkoj crkvi na sporednom oltaru. Sliči na Gospu Čenstohovsku u Poljskoj. To je slika, okvirena u srebro, a obučena u svilu. Oko oltara ima mnoštvo zavjetnih darova: križića, prstenja, zlatnih ogrlica, ruku, nogu itd. To su izrazi zahvalnosti za primljene milosti. Slika je nabavljena 1750. — Svaki dan kleče pred njom mnogobrojni vjernici.

9. Gospa od Kondžila. Nalazi se u blizini Teslića u Bosni. Tu se časti slika uznesenja Majke Božje. Velika i brojna hodočašća iz Srednje Bosne skupljaju se tu na Veliku Gospu. O toj slici malo se zna. Prve sigurne vijesti nisu starije od 100 godina.

10. Gospa od Kutjeva. U Požeškoj kotlini. Časti se na Malu Gospu. Tu je bilo svetište još u 13. stoljeću.

11. Gospa Voćinska u Podravini. častila se na tom mjestu još 1500. Ali poslije dva čudesna ozdravljenja, godine 1884., to je svetište postalo još poznatije. Za vrijeme prošlog rata svetište je srušeno.

12. Gospa Tekijska. Nakon pobjede Eugena Savojskog nad Turcima jedna mala džamija pretvorena u Gospinu kapelicu. Princ Eugen je darovao kapelici sliku Snježne Gospe, koju je u svim bitkama nosio sa sobom. Ta se slika i danas tu časti na Snježnu Gospu 5. kolovoza.

Privlačna snaga – naše Crkve

Svemoć na koljenima

Drugom može pomoći samo onaj. tko ima moć i dobrotu. Bez dobrote bi moć bila beskorisna. Bez moći bi dobrota bila siromašna.

Marija ima obadvoje: i moć i dobrotu.

Nazvali su je »svemoć na koljenima«! Svemoć, koja ne može ništa po sebi, a može sve po svojoj molitvi.

Šta joj Bog Otac ne će dati, kad joj je svog jedinorođenog Sina predao? Najprije je nju pitao hoće li pristati, da bude majka Spasiteljeva, pa istom onda dao svijetu spasenje. Zar je onda može odbiti, kad moli za naše spasenje?

Čitamo u Svetom Pismu Starog Zavjeta, kako je jednog dana neka siromašna žena iz Tekue došla kralju Davidu, bacila mu se pred koljena i počela naricati:

— Kralju, pomozi mi! Kralju, pomozi mi!

— Koja ti je nevolja, ženo? — kralj ju je počeo tješiti.

— Šta mi je, kralju? Nesretna sam, eto šta mi je! Ja sam siromašna majka. Imam dva sina. Posvadili su se na njivi, i jedan je od njih ubio svoga brata. I sada je skočilo čitavo selo i traži od mene, da im izručim ubojicu.

Hoće da ga ubiju, da bi tako osvetili njegova brata. A šta ću onda ja? Izgubila sam jednoga, pa sad hoće da mi ubiju i drugoga?

Tako nekako izgleda i molitva naše nebeske Majke pred prijestoljem Božjim. I ona vapije Ocu nebeskom.

— Gospodine Bože! Imala sam svog jedinorođenog. Njegova braća su ga ubila. Pred mojim očima je izdahnuo na križu u groznim mukama. Ostali su mi samo novorođeni sinovi, koje sam rodila svojim suzama. Ako se i oni izgube, šta će mi onda ostati?

David kralj je odgovorio ženi iz Tekue:

— Ako je to istina, Jehova mi je svjedok, da ne će pasti ni dlaka s glave tvomu sinu.

A zar će naš Gospodin Bog biti manje milosrdan, nego njegov sluga kralj David!?

Eto u tom je Marijina snaga!

Ona je svemoć na koljenima. »Moleća svemoć« A to može biti, jer »svemoć na prijestolju« je njezin Sin.

Ne smijemo zaboraviti, da je Krist na križu rekao dvije rečenice: »Evo ti sina« i »Evo ti majke«. Prvom rečenicom ju je postavio za majku ljudima, a drugom ju je ostavio Majkom Božjom. Tako je ona »Majka Božja, da mogne sve dobiti, a majka ljudi da mogne sve podijeliti«.

Zašto se ipak toliki ljudi izgube?

Zato, što Marija samo na Božje Srce može vršiti »nasilje svoje ljubavi«, to jest kod Boga je svemoćna. Ali na ljudsko srce ona te moći nema. Ona može čovjeku sve dati. Ali ga ne može prisiliti da sve primi.

Uza sve to ona je moćna i na ljudsko srce. Ona je Djevica moćna, Djevica milostiva i Djevica vjerna. Povijest obraćenja je uvijek dokaz te njezine moći. Obraćenici svi redom priznaju, da ih je u krilo Crkve dovelo nešto što su opazili, da samo Crkva ima i nitko više. Nešto lijepo, milo, simpatično. Nešto božanski simpatično.

A to »nešto« — to je smiješak Marije i Isusa, kojih je naša Crkva puna.

Naša majka

Sveta mala Terezija govorila je Mariji: Draga moja, nebeska majčice, znaš li ti, da ja nekad mislim, da sam sretnija od tebe. Ja imam tebe za majku, a ti nemaš nikoga, koga bi, kao ja tebe, ljubila djetinjskom ljubavlju.

Zašto ljudi prelaze na katoličku vjeru?

Netko pređe iz sebičnih računa. O njemu ovdje ne mislimo govoriti

Mnogo ih predje radi žene i miraza. Ni o njima ovdje nema govora.

Zašto prelaze oni, kojima je vjera i duša važnija od kruha, važnija od žene, važnija od imetka, važnija od svega svijeta?

Razni su putovi i razni razlozi, koji ih dovode u krilo katoličke Crkve, ali jedno je sigurno: Nitko nije ostavio našu Crkvu, jer je u njoj imao malo mogućnosti, da se Bogu moli i s Bogom živi. Naprotiv, svi koji dolaze u našu Crkvu, osjećaju se sretnima, jer su osjetili u njoj blizinu Božju.

Uostalom, evo nekoliko izjava iz usta samih obraćenika. Uzeli smo primjere iz raznih staleža i raznih krajeva.

Otac i sin, Fulton i Will Oursler

Otac se obratio i postao veliki katolički pisac. Sin je ostao protestant, ali je i on dobar pisac.

Početkom 1954. objavio je najprije otac, da je kroz zadnjih 10 godina u USA na katoličku vjeru prešlo 1,070.897 protestanata.

Malo zatim Will, njegov sin,cbjavio je u svojoj protestantskoj štampi, da su kroz tih istih 10 godina 4 miliona katolika prešli u protestantsku crkvu.

Nastala je rasprava. Dokazalo se, da su protestanti svoje brojke nagadjali, a katolici svoje vadili iz »Matice krštenih«.

No još je važnije, da je sin protestant morao priznati, da je »glavni razlog zašto katolici prelaze u protestantsku crkvu to, što žele, da se vjenčaju s rastavljenim ženama . . . Drugi uzrok njihova prelaska jest, što je katolička Crkva stroga i željezne ruke, osobito u ženidbenim stvarima«.

No najvažnije je priznanje sinovo, da protestanti ne prelaze u katoličku Crkvu iz ženidbenih razloga, nego »radi dubokog uvjerenja u katoličke istine«.

Mi katolici se s tim ponosimo. Tko traži istinu u Boga, nalazi našu Crkvu. Ostavlja je onaj, tko traži tjelesne užitke na račun duše.

Graham Green, engleski književnik

Spada medju najviše čitane pisce današnjice. Predložen je za Nobelovu nagradu. Spada u slavnija imena medju živim umjetnicima.

Godine 1950 obratio se. Postao je katolik. Odrešit, svijestan, borben katolik.

Prošle godine pozvali su ga u Belgiju, da na kongresu belgijskih katolika održi predavanje. Odazvao se. Pred biskupima i svećenstvom i tisućama vjernika, pred Papinim i stranim diplomatima govorio je o budućnosti katoličke Crkve:

»Ja budućnost katoličke Crkve u Evropi gledam ovako:

Jednoga dana katoličanstvo će preći na druge kontinente. U Evropi više neće biti kršćana. Posljednji Papa Evropejac napustit će Evropu s kišnom kabanicom na sebi i papirnatim koferom u ruci. To će biti sve ovozemaljsko blago i njegovo i katoličke Crkve. Možda će sate i sate stajati u repu, da dobije propusnicu«.

Slušatelji su ostali zabezeknuti. Zar je moguće, da jedan obraćenik tako crno gleda na budućnost Crkve, u koju je prije par godina prešao!?

— Zašto si se onda obraćao na našu vjeru? — pitali su ga oni »sitni vjernici«. Radi čega si ostavio vjeru svojih djedova?

Mjesto njega odgovorio je na to pitanje drugi katolički književnik, nosilac Nobelove nagrade, Mauriac:

— Graham Greene-a nije privukla moć ili snaga ili ugled, koji naša Crkva uživa među narodima. Vjerska vanjština ne privlači. On je čovjek, koji traži sakrivenog Boga. Boga, koji se krije među bezbožnim čovječanstvom. Ono strujanje milosti, koje struji nevidljivo, ispod zemlje, to Grahama privlači.

Sami Graham je dodao — u jednom članku objavljenom u francuskim časopisima — još i ovo:

— Gdje je nama Bog najbliži, tu se uvijek pojavi i Božji neprijatelj. Gdje nema Božjeg neprijatelja, tu moramo očajati, jer tu nema ni Boga. Zlo je slično sjeni, koja prati Boga, kuda god korači.

On se dakle, obratio u prvom redu radi toga, što je proučavao progonstvo Crkve. Posebno je proučavao progonstvo u Meksiku godine 1920. U tom progonstvu našao je Božju blizinu i Božju sjenu, to jest neprijatelja Božjega.

Osim toga obašao je sva velika svetišta Marijina i istraživao njihovu povijest. Došao je do zaključka:

— Katolici vole Mariju, a Marija voli katolike. Ona ne čini samo čudesa, da ozdravi njihovo tijelo, nego se ukazuje i čini čudesa, da ozdravi njihove duše. A njezina svetišta čine čudesa povijesti: spasavaju čitave narode od iskorijenuća.

Pokret »dobrog pastira«

U Kyoto u Japanu osnovan je posebni pokret među vjernicima katolicima. Dali su mu naziv »dobri pastir«. Svaki član se obvezuje, da će svakog dana moliti za obraćenje petorice svojih poznanika i prijatelja. Nadalje svakog dana mora prikazati kakovu žrtvu Bogu u istu svrhu. Svakog mjeseca mora toj petorici prijatelja dati kakovu katoličku knjigu ili časopis. Ukratko mora sve pokušati, da ih dovede na pouku iz katekizma.

Pokret je pokrenuo P. James Hyatt. U jednoj godini dana u jednoj župi su primili 800 katekumena.

Slijepa doktorica

U gradu sv. Franje, Asizu, primila je sveto krštenje u veljači 1954. god. — slijepa njemačka djevojka, dr. Marijana Wilke. Slijepa je od rođenja. Ali vrlo sposobna za nauke. Rodom je iz Hannovera u Njemačkoj. Položila je bila dva doktorata, ali nije htjela ni da čuje o Bogu i vjeri. Ostala je nekrštena.

Prije par godina došla je u Bolognu u Italiji, da tamo položi i treći doktorat. U domu, gdje je stanovala, sprijateljila se s jednom dobrom kršćankom profesoricom. Nešto primjer dobre kršćanke, a još više milost Božja, i ubrzo je učena djevojka osjetila želju, da pane u naručje Kristu. Otišla je u Franjin gradić. Tamo u jednom domu za slijepe, u kapelici, primila je sveto krštenje iz ruku asiskog biskupa.

Kum kod krštenja bio je glasoviti pisac Don Giovani Rossi. On piše, da su oči slijepe djevojke za vrijeme krštenja bile slijepe, ali su ipak postale živim izvorom suza radosnica. Čitavi potoci su tekli. Nakon krštenja obratila se Rossi-u i rekla mu:

»Nikada ne ću od Gospodina moliti, da mi dadne očinji vid. Meni je dobro i ovako. Sada u mom srcu sja svjetlost sjajnija od istoga sunca«.

Jedan saveznički vojnik

»Za vrijeme rata služio sam u Velikoj Britaniji. Negdje na južnoj obali posluživao sam radarske naprave. Pripadao sam protestantima zvanim metodistima.

Jednog dana potajno sam posjetio jednog katoličkog svećenika i zamolio ga:

— Nemam namjere postati katolik. Ali ja stojim u službi jedne katoličke dobrotvorne ustanove. Divim se njihovoj nesebičnosti i njihovim idealima. Biste li mi mogli dati kakovu knjigu, iz koje bih ja mogao štogod saznati o katolicima«?

Svećenik je svoj tanjur supe podijelio sa mnom. Zatim mi je dao »Katekizam«.

Poslije toga češće puta, u skloništu, dok su nad nama zavijale sirene i tutnjile bombe, ja sam čitao Katekizam.

Pričao sam to i svojoj zaručnici. Ona je bila katolkinja. Upitala me je:

— Pa šta misliš o Katekizmu?

— Nema u njemu ništa nevjerovatno.

Zaručnica je šutjela. Ali ja sam nastavio:

— Ja bih sad mogao postati katolikom, ako bi me ti na to prisilila.

Ali ona to nije učinila.

Danas je trinaesta godišnjica našeg vjenčanja. Naš najstariji sinčić sprema se da stupi u sjemenište. On želi postati katolički svećenik.

Katica, moja žena, dok je bila još djevojkom, i prije nego se samnom upoznala, jednom prilikom molila se Majci Božjoj i rekla joj:

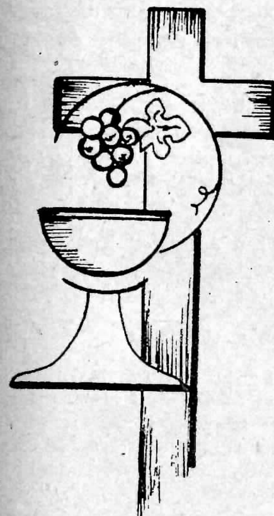
— Gospe, ja sebe potpuno i bezuslovno Tebi povjeravam.

Kad se upoznala samnom, onda joj je ponova rekla:

— Gospe, ja ti povjeravam i predajem i Johna.

Kakvo onda čudo, da nisam mogao odoliti privlačnoj snazi katoličke vjere?«

To je opis obraćenja Robertsa Johna u Catholic Digest, rujan 1954.

Isus oglasuje u novinama . . .

Ja ne znam, kako bi se to drukčije moglo nazvati! Isusova je riječ, da nitko ne može doći k Ocu nebeskom, ako ga Isus ne privuče. Onda oni, koji dođu u krilo vjere preko novinskih oglasa dobili su Isusov poziv i osjetili su Isusov magnetizam upravo preko novina. A ima dosta takovih.

U USA katolički studenti su ima već više godina pokrenuli »ofenzivu na neodlučne duše«. Htjeli su pokrenuti iz mrtvila one, kojima se Isus sviđa, ali nemaju snage, da se pokrenu i bace mu se u naručje. Odlučili su to učiniti kroz novine. I to one najviše čitane novine. Stavili su ovakav oglas: »Zašto ljudi mrze i progone katoličku Crkvu? O tom i o svim tajnama katoličkog vjerovanja možete dobiti poduku pismeno i usmeno. Obratite se . . . . « Dali su adresu jedne organizacije dobrih svećenika, učenjaka.

Kroz nekoliko zadnjih godina dobili su 1,500.000 pisama. Na svako su odgovorili. Ništa manje nego 132.000 ljudi zatražili su, da ih se pismeno pouči u katoličkoj vjeri i pripravi za sveto krštenje.

Godine 1954. počeli su to isto i u Engleskoj. Najprije u malim provincijskim novinama, a poslije u onim najraširenijim, londonskim. Oglas je davalo »Katoličko Misijsko društvo«. I oni su oglasili, da će pismeno odgovarati na sva pitanja iz nauke, povijesti i života katoličke Crkve.

Kroz četiri mjeseca pouku u vjeri zatražilo je 1.985 osoba.

Pisma stižu 60% od muškaraca, a samo 40% od žena. Nema nikakova zvanja ni dobi, da nije slala pisma i upite. Ima i anglikanskih pastora i vjerskih službenika drugih vjera. U tim pismima redovito se susreću izjave udivljenja za pojedine istine katoličke Crkve. Ali isto tako se vrlo često nagla-

šava, kako je pojedinim ljudima teško stupiti u vezu sa svećenikom. Zato predsjednik društva, O. Connor pozivlje sve katolike na apostolat:

»Ovi novinski oglasi dokazali su nama katolicima, da naše doba samo na oko izgleda nezainteresirano za vjeru. U stvari veliko je mnoštvo onih, koji jedva čekaju, da ih netko pozove k Bogu. No taj poziv mora doći iz prijateljskih usta; iz usta, kojima se može vjerovati; kojima se može darovati povjerenje. A to opet dokazuje, da i mi u svojoj vlastitoj kršćanskoj zemlji možemo postati misionari«.

Klara Luce, američki poslanik u Rimu

Klaru Luce broje kao najglasovitiju ženu u USA. Poznata je kao književnica. Dva puta je birana u parlamenat. A kao mlada djevojka bila je poznata kao jedna od najljepših i najpoznatijih djevojaka u USA. Udala se najprije za jednog bankara, pa se rastavila. Opet se udala za milionera R. Luce. Ona ovako opisuje svoje obraćenje na našu vjeru:

U životu mi nije ništa manjkalo. Svaka mi je želja smjesta ispunjena. Isto tako i mojim prijateljima. Pa ipak u kratkom vremenskom razmaku počiniše samoubojstvo dvije moje prijateljice, koje su bile lijepe, bogate i »sretne« djevojke. Malo iza toga počiniše samoubojstvo i dva prijatelja. Nitko nije znao razloga. Govorkalo se samo, da im je »život dodijao«.

Malo iza toga došao je rat. Pošla sam kao novinar na razna bojišta u Evropi. Ništa nisam našla osim smrti, ali svakojake smrti: smrt dragovoljnu, a i nasilnu; smrt slučajnu, a i namjernu; smrt od bomba, metaka, logora i svakojakih mučilišta; smrt od vatre i studeni, od glada i umora; smrt na vodi, pod vodom, u zraku, na zemlji, pod zemljom.

Usjeklo mi se u dušu pitanje: »šta je smrt?« »šta je život?« »Živi li još moja pokojna majka?«

Ja sam i dalje živjela jednakim životom, ali u duši je odgovor sazrijevao. Jednoga dana 1945. našla sam se na koljenima, ne znam ni sama kako. Nije mi ni nakraj pameti bilo, da budem katolkinja. Ali sam osjetila, da me muči jedno vjersko pitanje.

Osjećala sam u duši potrebu, da mi je naći nekoga, tko je savršen, da ga mognem savršeno ljubiti, ali i da on mene savršeno nesebično ljubi.

Polazila sam dugo vrijeme pouku iz vjeronauka. I jednoga dana dala sam svemu svijetu na znanje, da sam postala katolikinja.

Tog istog dana susreo me je jedan prijatelj, vlasnik velikih novina u New Yorku.

— Koji je razlog tvog obraćenja? — pitao me je.

Sklopila sam ruke i izmolila »Vjerovanje«.

— Ne pitam te — nastavio je on — šta katolici vjeruju. Nego te pitam, zašto si ti baš izabrala katoličku vjeru?

— Eto, baš sam je izabrala, jer katolici imaju svoje vjerovanje i vjeruju ga pravom vjerom.

Filmski režiser Filip Giudice

On je sudjelovao u stvaranju filma »Hamlet«, koji će se pamtiti dugo. Velik je umjetnik.

Evo, kako on opisuje svoje obraćenje:

»Više od 30 godina živio sam bez ikakove pomisli na Boga. Jednog ljeta provodio sam odmor u Miami, najpoganskijem modernom gradu. Neki učeni protestantski pastori pokušali su me obratiti. Nije im uspjelo.

A tada se dogodi nešto vrlo sitno: pukla mi je vodovodna cijev u kući. Došao je radnik i popravio je. Radnik je po svemu drugom izgledao kao razbojnik, samo je oči imao vrlo inteligentne. Stalno me je promatrao. Mene je počeo hvatati strah, da me ne će možda ubiti.

Ali on je samo rekao:

— Vi osjećate potrebu za Bogom!

I to je ponovio tri puta.

On je otišao, i u meni su počela kao čekićem tući u mozak dva pitanja: »Ima li Bog?« i »Je li duša besmrtna?«

Tri dana bio sam u groznici. Četvrti dan ustao sam i potražio onog radnika. On me je odveo jednom učenom isusovcu.

Nisam ništa govorio, nego sam odmah s vrata počeo govoriti: Recite mi, kako ja mogu vjerovati u Boga, kad on osudjuje i one, kojima ni na kraj pameti nije, da ga vrijeđaju?

— Ako ima Bog, onda je Bog. On je gospodar, a ne će valjda pitati nas, kako će postupati!

— Dobro! A tko meni garantira, da je ono Božja zapovijed što mi vjera naređuje?

— Mi katolici vjerujemo, da je Krist pravi Bog. A naš je zakon dao on, svojom rukom i svojim riječima.

Recimo da je Krist Bog. A tko mi garantira, da je baš vaša katolička Crkva od njega ustanovljena?

— Lako je to ustanoviti. Evo ti knjiga njegovih riječi, sveto Evanđelje. Pročitaj, pa ćeš i sam vidjeti, da je katoličku Crkvu ustanovio on, i nitko drugi.

Uzeo sam. Pročitao sam. Kad sam pročitao zadnju stranicu, bio sam već vjernik.

Klekao sam i počeo moliti.

Još iste te godine (1951) primio sam svetu pričst.

Slijedeće godine upustio sam se opet u neke grješne veze. Opet sam izgubio vjeru.

Jednoga dana nestane slike propetog Spasitelja, koja je visjela u mojoj sobi. To me je uznemirilo. Tražio sam je posvuda. Nakon tri dana našao sam je među madracima naslonjača.

Slika je tamo zapala slučajno. Ali mene je to potreslo. Pokajao sam se. Ispovijedio sam se. Osjetio sam mir.

Malo poslije obolio sam i borio se sa' smrću. Ali bio sam sretan i miran. To imam zahvaliti svetoj vjeri.

Vjerujem u Boga. Vjerujem u dušu. Očekujem radost.

Dakle:

U Betlehemu su Isusa našli i pastiri i mudraci.

Pastiri, sitni i neuki ljudi, našli su ga, jer su znali, da ne znaju ništa, da su maleni i neuki.

Mudraci su ga našli, jer su bili svijesni, da ne znaju sve: makar i znali mnogo, ima daleko više onoga, što ne znaju nikako.

Od toga dana dolaze u našu Crkvu i obraćaju se k njoj te dvije vrste ljudskih duša:

Sitni ljudi,koji osjećaju potrebu, da nađu Boga. Bakice, koje bi željele svoje potrebe kazati Isusu u tabernakulu; radni narod, koji želi od Majke Božje dobiti riječ ili pogled.

SEDAM RIJEČI MARIJINIH:

1. Kako to može biti (da ja rodim sina), kad ja muža ne poznam (jer sam zavjetovala vječno djevičanstvo)?

2. Evo ja sam službenica Božja, neka mi bude, kako si ti rekao.

3. Mir s vama (pozdrav Elizabeti).

4. Veliča duša moja Gospodina, i raduje se duh moj u Bogu spasenju mojemu....

5. Sine, zašto si nam to učinio? Evo, otac tvoj i ja tražili smo te teško ožalošćeni!

6. Vina nemaju (u Kani na gozbi).

7. Štogod vam Isus rekne, činite.

Sačuvano nam je svega sedam riječi Majke Božje. Posljednja njezina riječ izgovorena je onoga časa, kad je Isus počeo svoju javnu učiteljsku službu u Kani Galilejskoj.

Kad sunce izađe, mjesec se sakrije. Kad se Gospodar neba pojavi, njegova ponizna službenica počinje slušati, a ne govoriti.

Majka Božje milosti

U katakombama, kamo su se prvi kršćani sakrivali od svojih mučitelja, nađena je jedna svjetiljka. Obična stara svijeća - uljanica. Samo što je na njoj naslikana maslinova grančica, a na grančici samo jedan maslinov plod. Sa sve četiri strane svijeta dolijeću golubice, ljudske duše, da odpočinu na toj grani, i da se nahrane plodom, koji nam ona pruža.

To je slika Marije, majke Isusove u povijesti kraljevstva Božjeg, svete Crkve i naših duša.

Nekoć u Betlehemu, ona je čitavom čovječanstvu donijela mir i milost. I danas sa sve četiri strane svijeta duše svake vrste od nje mole i dobivaju milost obraćenja i spasenja.

Ona nije samo majka onoga Isusa, koji je hodao i umro u Palestini. Ona je majka Isusova, koji, prema svom obećanju, živi u svetoj Crkvi do konca svijeta. Ona je majka Isusa, koji stanuje u našim dušama. Kakogod se nije nikad rastavila od Isusa u Palestini, ne rastavlja se od njega ni danas. Kakogod je majčinski pazila i gojila u njemu Božjeg Sina, tako danas u nama čuva i pazi život Božje djece.

Kako je bilo nekoć, tako je i danas: Marija je nerastavljiva od Isusa.. A Isus se u nama rađa i raste.

U svetom krštenju, krizmi, pričesti i ispovijedi, kao u svakoj molitvi i dobrom djelu, Isus »raste« u kršćanskoj duši, dok doraste do punog stasa. To nas uči Sveto Pismo.

Krštenje je naš Betlehem. Mi se tada rađamo kao dijete Božje. Rađamo se kao i Krist iz snage Duha Svetoga i njegove milosti.

Krizma je naš Nazaret: po njoj mi kao i Krist »rastemo u mudrosti i znanju«, da mognemo svojim životom i svojim riječima priznavati svetu vjeru.

Sveta pričest je naša Galileja: Krist u njoj hrani naše duše i tjelesa živim kruhom Božjim.

Sveta ispovijed je naša Betanija. Krist u njoj povraća na život našu mrtvu dušu kao nekoć Lazara.

Sveto bolesničko ulje je naš Getsemani: u smrtnoj boli dolazi k nama tješitelj, samo ne anđeo kao Kristu, nego sam Krist.

Sveta ženidba je Kana Galilejska kršćanskih zaručnika: Krist dolazi da blagoslovi njihov život i da ih pomogne, ako je potreba i čudom.

Sveti svećenički red je dvorana posljednje večere: tu Krist daje naredbu »Ovo činite na moju uspomenu«.

U našim dušama i u cijeloj svetoj Crkvi se Krist rađa i raste.

Marija je majka Kristova i u našim dušama.

Onu dužnost, koju je nekoć Bog povjerio Mariji: da mu pruža majčinsko mlijeko kao novorođenčetu, i majčinsku pomoć kao djetetu, stan i hranu kao odraslom; a pomoć i saradnju kao patniku; to još nije opozvano. Isus je u dušama još potrebniji pomoći nego u štalici. Ona mu je majka, uvijek i svagdje, pa i u našim dušama. Majka, koja nikad i nigdje ne pušta »s vida« svoje dijete.

Eto, to je nauka one starokršćanske svjetiljke.

— — —

Ona je ključ od blagajne Isusove. Doduše, ona nije Spasitelj, milost nije njezina, nego Božja. Ali u njezinoj je ruci ključ. Dao joj ga onaj, koji je rekao s križa: »Evo vam majke!«.

Ona je privlačna snaga naše vjere. O njoj je napisano u Svetom Pismu: »Tko nađe mene, naći će život«. A svi obraćenici, koje je milost dovela u krilo naše Crkve, priznaju, da su u njoj našli mir i životnu radost.

»Ti si jedini odvjetnik grešnicima i svima, kojima nema nitko pomoći. Ti si brodolomcima najsigurnija luka, ti si utjeha svijetu, ti si utočište siročadi, ti si otkupljenje i oslobođenje robovima, ti si radost bolesnika, ti utjeha žalosnih, ti spasenje svih. Ti si čvrstoća redovnika i pustinjaka, ti nada svjetovnjaka, ti slava, kruna i veselje djevica. Ti si veselje svega svijeta, ti kraljica sve slave, ti od svih žena najčistija. Mi se utječemo pod tvoju zaštitu, o sveta Majko Božja! Zaštiti nas i čuvaj nas! . . . Ti si naša luka spasenja, ti o Djevo neoskvrnjena, naša draga pomoćnice!«

(Molitva svetog Efrema, pisana prije 1600 godina).

„Moje obraćenje"

Dominik Savio Nagarajan, indijski »brahmin«, pripravlja se za svećenika. Nema ni pune 4 godine, da je bio brahman.

Evo, kako on sam opisuje svoje obraćenje:

Do svoje 13. godine nisam poznavao nikakovu drugu vjeru, osim svoje brahmanske. Onda sam upoznao neke katoličke misionare, ali sam i njih i njihove vjernike prezirao iz dna duše. Sve su to bili parije. Siromasi i neuki ljudi. A ja sam bio sin plemenite svećeničke obitelji.

Poslije sam ušao u peti razred gimnazije u jednu školu, koju su držali katolički misionari. Kad god se je u razredu molilo, ja sam se izrugivao. Rugati sam se prestao, kad sam vidio, koliko misionari vole siromahe. Ja kod naših brahmanskih svećenika nisam nikad vidio ljubavi, kad se radi o bijednicima. Još više me je uzbunilo, kad sam se uvjerio, da moji kolege katolici uživaju u svojoj vjeri. Zaželio sam, da je i meni doživjeti takovu sreću. Uzeo sam »Život Isusov« i pročitao ga. Jasno mi je bilo, da misionari žive životom Isusovim. Zato ih je sirotinja i voljela.

Moja škola je napravila izlet na selo. Tamo smo ostali mjesec dana i sadili voćke. Osjetio sam, da su svi kršćani braća. I ja sam se zaželio bratstva. Uzeo sam život sv. Ivana don Boska. Svidjelo mi se. Podišla me je želja, da i ja postanem svetac.

Bio sam zreo da postanem kršćanin. Ali tada su moji roditelji nastupili. Za njih nije moglo biti veće sramote, nego da im jedno dijete postane kršćaninom. Nisam se usudio ni progovoriti im. Pitao sam misionara, što da radim. On mi je samo odgovorio Kristove riječi: »Tko voli oca ili majku više nego mene, nije mene dostojan«. Odlučio sam postati kršćaninom. Ali kako? Za moje roditelje ništa na svijetu ne bi bilo tako strašno kao to. Oni više nikada ne bi smjeli stupiti u društvo plemića i svećenika, nego bi čitav život na se-

bi nosili biljeg sramote. Moja sestra je bila zaručena, ali bi se zaruke odmah raskinuti morale, jer bi moja obitelj izgubila svoju plemićku čast.

Rekao sam to sve misionaru. On je samo ponovio Kristove riječi: »Tko ljubi oca i majku više nego mene, nije mene dostojan«.

Odlučio sam stupiti u djelo. Jednoga dana objesio sam raspelo u jednoj sobi naše kuće. Kad je to otac ugledao, postao je upravo bijesan. Izgrdio me je prostački. Tim je počelo moje mučilište.

Ja sam nastavio davati sve očitije znakove svoje odluke, da postanem kršćaninom. Otac me je jedne večeri uzeo nasamo, galamio na mene, a onda se raznježio i počeo plakati. Molio me je očinski, da mu ne učinim tu sramotu.

No, Kristov je pogled bio neizmjerno nježniji. Odluka je pala. Dogovorio sam se s misionarom, da primim krštenje na svetkovinu Pomoćnice kršćana. Kod kuće su za to saznali. Smišljali su sve moguće da do toga ne dođe. Najprije je rodbina došla i prijetila se misionarima. Misionar je upozorio, da sam punoljetan, i da me treba pustiti, da se slobodno odlučujem.

Zatim, me je pozvao šef policije. Rekao mi je: »Mladiću, ti si lud. Bolje ti je u ludnicu nego u kršćanstvo«. Navršio sam bio 19 godina i ni on nije mogao ništa.

Kad je došao dan krštenja, nisu me htjeli pustiti iz kuće. Istom uvečer kasno u 10 sati izvukao sam se krišom i došao u kapelicu. Osjećao sam se u isto vrijeme sretnim i nesretnim. Znao sam, da ću konačno pasti u slatki zagrljaj Kristov, ali zato nikad više ne ću smjeti prekoračiti kućni prag svojih roditelja. Molio sam se. Dok sam bio zadubljen u molitvi, netko me potegnu za rukav: — Otac ti umire!

Bio je to moj rođak. Izgledao je ozbiljan. Nije varao.

Pohitao sam kući. Otac je uistinu ležao; dobio je srčani napad.

— Ti si kriv njegovoj smrti, — napali su svi na mene.

Srećom, otac se osvijestio. Nije mu bilo ništa od toga. Ali bilo je meni: sva rodbina je saznala, da ću te noći biti kršten. Svi su me počeli grditi. Zaključali su vrata, da ne mognem izići.

Ostao sam savršeno miran. U duši sam molio: Isuse, oslobodi me iz ove tamnice, kao što si nekoć oslobodio Petra iz okova.

Moj mir je djelovao na sve. Stekli su uvjerenje, da sam promijenio odluku. Otključali su vrata. Ja sam pojurio na van, a moji za mnom. Pred kapelicom su me stigli. Vrata kapelice su stajala otvorena, a unutra se kitilo za moju slavu Pred otvorenim vratima počeli su me udarati. Izgleda, da su htjeli, da prije umrem, nego postanem kršćanin.

Tada odjednom stupi u moju obranu moj najstariji brat:

— Mladić od 20 godina ima pravo odlučivati o svojoj sudbini.

Zagalamio je tako strašno, da su me odjednom svi pustili. Bio je skaut i športaš. I bojali su ga se. On je primio na se odgovornost za mene, a ostali su otišli kući.

I danas je on jedini od sve rodbine, s kojim imam vezu. Volimo se izvanredno mnogo. On je ipak još uvijek brahman, a ja sam kršćanin.

Kršten sam u ponoći. Dobio sam novo ime Dominik Savio.

Rano zorom došao moj otac u kapelicu. Ja sam se prepao, ali on nije mene tražio. Rekao je misionaru:

— Znam, šta se dogodilo. Reci mom sinu, da šuti. Neka nikom ne kazuje.

Nisam ga poslušao. Nisam ni od koga krio svoje kršćanstvo. Krist je rekao: »Tko mene ne prizna pred ljudima, ne ću ni ja njega priznati pred Ocem svojim nebeskim«. Ja se toga držim.

Znam, moj otac ima izvanredno mnogo neprilika radi mene. On me stalno moli, da ostavim kršćanstvo. Ali i ja njega molim, da ostavi brahmanizan.

Ja se uzdam u Pomoćnicu kršćana, da će i njega nadvladati i dovesti ga u zagrljaj Kristov.

Na Neretvi

Prije kupanja. Dogovorili smo se, da ostanemo cijelo po podne.

— Lako vama, kad ste slobodni.

— A tko je tebe svezao?

— Mama mi je bolesna. Već pola godine ne može s kreveta.

— Baš bi joj se Bog smilovao, da je uzme k sebi! — primjetio netko od nas.

— Bi njoj, ali ne bi meni.

— Velika ti pomoć od nje!? — opet se netko iz društva našalio.

— Veća nego mislite.

Za vrijeme kupanja.
Mislili smo, šali se.
Povirio je iz vode, zavapio: »Majko moja« i po drugi put nestao pod vodom.
Uozbiljili smo se.
Dvojica su skočila u vodu. Kad je treći put povirio, opet je zavapio: »Majko«. Pograbili su ga s leđa. Spasili su ga.
Položili smo ga na pijesak. Kroz nekoliko časaka se osvijestio. Prva mu je riječ opet bila: »Joj, majko moja!«.

— — —

Poslije kupanja. Svima nam je pokvario raspoloženje. Obukli smo se. Pošli smo s njim, da ga otpratimo kući.
Opet je raspoloženje postalo vedro.
— Čuješ, bolan, zašto ti zoveš majku, kad se dušiš? Pa ja sam bolji plivač! — zabadao je onaj, što ga je spasio.
— Zbilja, zar sam ju zvao?
— Jesi. I u vodi i izvan vode.
— Eto, vidite, ja to ne znam. To nije od moje pameti. To je iz duše . . .
— Odakle je, da je, ne valja. Što ćeš je zvati u pomoć, kad ti ne može pomoći!? — nastavio je podbadati onaj isti.
— A ja mislim, da valja. Kad mi je djed umirao, bilo mu je preko 90 godina. I on je u bolesti ponavljao samo: »majko moja«. I ne vjerujem, da bi mu ikakva druga pomoć pomogla više nego pomisao na majku. Više, bolan, valja na majku pomisliti, nego drugo sve na svijetu imati . . . .

— — —

Bila su to mladenačka »zabadanja«.
Danas znam, da je onaj naš »utopljenik« imao pravo. Glas duše progovara iz starca, bolesnika, utopljenika: kad nas svatko ostavi, onda nas duša upozorava, da ima netko, tko nas nikada ne ostavlja. To je majka.
Samo majka zemaljska nema toliko moći, koliko ima dobrote. Majka nebeska ima i jedno i drugo: bezgranično mnogo ljubavi i moći.
Uistinu! Više valja na nju pomisliti, nego sav svijet imati!

»Sve, što Sin Božji zamoli Oca, dat će mu«, osigurao nam je Isus, kad nas je pozvao, da molimo u njegovo ime.

»Sve, što Majka Božja zamoli Sina Božjega, dat će joj«, dodali su sveci preporučujući pobožnost svete krunice.

»Sve, što djeca, kršćani, zamole Majku svoju nebesku, dat će im«, to nam kaže naša kršćanska duša.

Zato i molimo krunicu. Ona je kao tiho kucanje na vrata Marijina srca. Kucanje tiho i ustrajno: 50 puta jedno za drugim.

Imamo Majku — nismo siročad

Gospa s gnijezdom

Raymond Dubois, francuski kipar, napravio je kip »Gospe«, zaštitnice kršćanske obitelji«. Od jednog komada šimširovog drveta, koje je raslo pred vratima Gospine kapelice, napravio je Gospu, kako drži u ruci gnijezdo i u gnijezdu troje ptičića. Kad se bolje pogleda, vidi se, da ti ptičići izgledaju s desne strane kao muž, s lijeve kao žena, a u sredini dvoje male dječice.

Kip je postavljen u šumsku kapelicu, pred kojom je šimšir rastao.

Stotine i stotine mladih muževa i majki hodočaste tamo, da zamole Majku Božju za pomoć u svojim obiteljskim potrebama.

Posvuda umjetnici, kipari dobivaju narudžbe. Ljudi traže, da im naprave takav kip: Gospu s gnijezdom. Ona je postala zaštitnica kršćanskih obitelji.

Ali taj kip ima i više značenje: Ono gnijezdo je sveta Crkva, Božja obitelj na zemlji. To gnijezdo drži Marija na svom toplom majčinskom srcu. Ta toplina podržava život svima, koji su u gnijezdu.

Marija je garancija, da u gnijezdu Katoličke Crkve neće ponestati života, nego će se uvijek povećavati, rasti, množiti i puniti zemlju i nebo.

— Mama, hoću li ja doći u nebo? — pitala je mala djevojčica od tri godine svoju mamu.

— Hoćeš, ako budeš dobra.
— Mama! Ako ja ne budem dobra, hoću li otići u pakao?
— Budi ti dobra, pa se ti ne trebaš bojati, — odgovorila je mama.
— Mama, ja ne bih ni onda otišla u pakao. Ja bih utekla. Ti bi išla u nebo, a ja bih s tobom. Ti bi me morala dobro držati u rukama. Onda me dragi Bog ne bi mogao od tebe otrgnuti.
Majka je poslije u jednom pismu napisala:
— Čitala sam joj u očima, da je čvrsto uvjerena, da joj ni dragi Bog ne može ništa učiniti, dok je u majčinom naručju.
— Bila je to sveta mala Terezija i njezina majka.
Tereziji je bilo 3 godine, pa joj se može oprostiti, što je zamijenila Mariju i rođenu majku. Ali je pogodila, kakovo pouzdanje treba kršćanin imati u Mariju.
Onakovo, kakovo je ona tada imala u rođenu majku!

Pokus

Sam sam pravio pokus: namjerio sam se na dijete siroče, koje je okrenulo u svako zlo. Nabrajao sam mu kazne, koje ga čekaju. Ono je ostalo hladno i pomalo bezobrazno. Nabrajao sam mu sreću poštena i solidna života. Ono je samo odmahnulo glavom.
— A kad bi tvoja pokojna mama ustala, pa te takovog vidjela...
Proplakao je.

— — —

Drugi su opet pravili pokuse:
Našli su pijanicu na putu. Ležao je nepomičan. Plašili su ga s autobusom. Nije se bojao: neka ga satare. Plašili su ga sa zatvorom. Samo se je smijao. Zvali su ga »na rakiju«. I tu je ostao nepokretan.
— Mama ti plače i traži te!
Trgao se je. To ga je pokrenulo.

— — —

Sreli su djevojku na ulici. U vrlo nezgodno doba noći, u blizini vrlo ozloglašena mjesta.
— Djevojko, šta bi ti rekla mama, da te vidi?
Ustavila je korak. Nešto ju je povuklo nazad. Možda se je i vratila.

— — —

Majka je još uvijek najveća snaga svijeta; snaga, koja je nedostiživa.
A opet naša Majka nebeska, nedostiživa je u majčinstvu!

Ne znam, nego dva sredstva, koja mogu srce od 20 godina sačuvati čisto: sveta pričest i pobožnost Majci Božjoj. (Rene Bazin, francuski književnik).

Marijino Evanđelje

To su Gospine litanije.

Život Gospodinov napisala su 4 Evanđelista. Napisali su ga nadahnuti Duhom Svetim. Život i slava Marijina napisana je evanđeoski kratko i jednostavno u njezinim litanijama. Napisala ih je Duhom Svetim vođena Crkva.

49 zaziva ima od »Sveta Marijo« do »Kraljice mira«. Podijeljeni su na 4 dijela: 14 ih govori o majčinstvu, 6 o djevičanstvu, 12 zadnjih o Marijinu kraljevskom dostojanstvu. A onih 17 u sredini, od »Ogledalo pravde« pa dalje do »Pomoćnice kršćana«, govore o dobroti i blagosti nebeske zaštitnice i pomoćnice.

Otvorite četiri evanđelja pa uspoređujte! Najdulje je treće, pa prvo, pa četvrto. Najkraće je drugo: evanđelje po Marku. Isto tako i ova 4 dijela Gospinih litanija: najdulje je treći dio, a najkraći drugi.

Nadalje, treće Evanđelje, po svetom Luki, nazvano je »Evanđelje Kristove blagosti«, jer se u tom Evanđelju nalaze one najsrdačnije slike iz života Kristova: kako miluje djecu, kako oprašta Magdaleni, kako oprašta razbojniku na križu; u njemu se opisuje Marijino naviještenje i pohod Elizabeti itd. — I u litanijama Gospinim onaj treći dio je posvećen Marijinoj ljubavi prema nama.

No najznačajnije je u Evanđelju svetog Luke ono 15. poglavlje, gdje se nalaze Isusove priče o izgubljenom sinu, izgubljenoj ovci i izgubljenom novčiću. Veliki književnik Pascoli u svom izboru najljepših odlomaka iz svjetske književnosti, stavio je to poglavlje na prvo mjesto. A onda je dodao: »Počeo sam s tri male pričice. Malene su, ali one su svijet preobrazile«.

Tom poglavlju Evanđelja odgovaraju tri zaziva iz Gospinih litanija: »Zdravlje bolesnih, utočište grešnika, utjeho žalosnih«. I ta tri zaziva promijenila su mnogu dušu, i od očajnika stvorila sretnog kršćanina.

Na času smrti

Za vrijeme bitke kod Guise, godine 1914., Nijemci su zarobili čitavu jednu bolnicu. Zarobljen je i bolnički vojni svećenik P. Doncoeur.

Još istoga dana prisupi k njemu jedan njemački major i upozori ga, da tu u blizini, na jednoj njivi leži ranjen Francuz.

P. Doncoeur je odmah pohitio k njemu. Našao ga je u potpuno izgubljenom stanju. Već je bio pocrnio od zatrovanja krvi. Lice je bilo potpuno zagnojeno. Vidjelo se, da su mu zadnji trenuci.

Svećenik se prigeo, poklekao kraj njega i pozvao ga.

— Sinko moj! Ja sam kraj tebe! Kapelan 115. bataljona!

— Ah! Zar ste vi? Cijelu sam noć ovdje proveo. Kiša je pljuštala, a ja sam molio krunicu, da bi ste vi prispjeli, dok sam još na životu.

Pružio mu je kršćansku utjehu, koju je Isus ostavio kao dar umirućima.

Umro je ponavljajući:

— Sretan sam!

Kraljica mira

Godine 1908. bio je strahovit potres u talijanskom gradu Mesini.

80.000 ljudi u jednoj sekundi našli su se živi u grobu pod ruševinama.

Grada je uopće nestalo. Svuda samo pustoš i smrt. Ni jedna kuća nije ostala uzgor.

Samo na jednom trgu usred ruševina stajao je velik stup, tankovijast, uspravan, neoštećen, a na stupu: nevina, netaknuta, neoštećena Bezgrješna Majka Božja.

Veli se, da su ljudi pri tom pogledu nesvijesno zapljeskali i povikali: »Evviva, Imaculata!«, slava Bezgriješnoj!

U Hirošimi sve tekovine moderne kulture i civilizacije u rukama grešnih ljudi mogu se pretvoriti u sjeme smrti. Bezgrješna Majko i Djevice! **Ti si najveće dostignuće kulture i čovječanstva.** Ti uvijek oživljuješ, a nikad ne ubijaš; siješ uvijek ljubav, a nikad mržnju. Ti vučeš prema nebu, a ne zatrpavaš čovječanstvo pod zemlju.

Bezgrješna Djevice! Ti si vrhunac čovječnosti. Ti si humanizam izgrađen rukom Božjom, a ne ljudskom.

Zdravlje bolesnih

Isus je došao na zemlju, da donese istinu i spasenje duše. Ali ljudi su od njega najviše tražili zdravlje tijela. I on im ga je obilato dijelio. Liječio je svakoga, tko mu se obratio s vjerom i pouzdanjem.

Marija je dobila poslanje, da dijeli čovječanstvu milost Isusovu. Ali i od nje ljudi najčešće traže zdravlje tijela. I ona ga — kao i Isus — dijeli obilato.

Najnovija vijest iz Lurda, koja je prenesena preko evropskih radio stanica, javlja, da je gluhonijema djevojka Pelagija Senon iz Toga u Africi, hodočastila u Lurd i na povratku joj se razvezao jezik i otvorile uši. Čuje i govori kao i sve zdrave djevojke.

Takovih čudesnih ozdravljenja zabilježeno je na stotine kroz povijest velikih svetišta Majke Božje.

A koliko ima onih ozdravljenja, koja nisu izbila na javu kao čudesna, a uistinu su djelo Marijine pomoći? Koliko ima ozdravljenja duševnih bolesti i patnja?

A to je Marija prenijela i na našu svetu Crkvu. I Crkva se je pretvorila u zdravlje bolesnih. Ona je osnovala prve bolnice. Ona je u najnovije doba osnivala prve i jedine bolnice za njegovanje gubavaca. Ona je odgojila bolničarke, koje postaju žrtvom za bolesnike.

Poput Krista i Marije i Crkva dijeli zdravlje bolesnicima tijela, a milost bolesnicima duše.

Na fronti

Pored smrskanog topa stoji ranjen vojnik: raznijela granata i njega i top. Vojnik već izdiše, ali u ruci drži pismo, koje je bio počeo pisati. Naravno, majci.

Nailazi bolničar, priginje se, i kad vidi, da se usne miču, primakne uho, da čuje:

— Šta će reći moja majka? šaptao je ranjenik.

Majka će za te moliti! I to Majka, kakovu samo mi imamo!

Vojnik je povjerovao. O majci se takove stvari i moraju vjerovati. Umro je spokojan.

Još: Crkva i bolesnici

Mitsuda Kansuke, japanski liječnik, poznat po cijelom svijetu, jer je pronašao način, kako se može ustanoviti, tko je sklon da oboli od gube. Taj postupak nazvan je njegovim imenom »Mitsudina reakcija«. On je osnovao veliku, po cijelom svijetu poznatu bolnicu za gubavce u Aisei-En, u Japanu. On je upravnik te bolnice. Nedavno je unutar bolnice sagrađena i blagoslovljena katolička kapelica. Mitsuda nije katolik, ali je bio prisutan toj svečanosti. Tom prigodom je održao predavanje, u kojem je opisao početak svog istraživačkog rada.

Sve svoje znanje on duguje poticaju katoličkog misionara P. Bertranda. Misionar je blizu Tokya osnovao i uzdržavao bolnicu za gubavce. Svako jutro su se susretali P. Bertrand i liječnik Mitsuda; svaki je išao u svoju bolnicu. Jednoga jutra misionar je upozorio liječnika:

— Kad mi stranci toliko radimo za vaše bolesne sunarodnjake, zašto ne biste i vi učinili štogod za njih?

Potaknut tim riječima ostavio je svoju bolnicu, pošao na sveučilište, da se posebno osposobi za liječenje gube i postao slavan učenjak, ali još veći dobročinitelj. On živi samo za svoje gubavce.

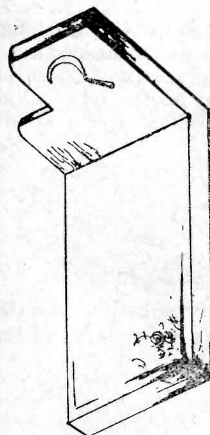
On još nije katolik. Ali njegov sin i nevjesta već su kršteni. I Mitsuda se pokazuje vrlo velikim prijateljem katoličke vjere, a ne krije svoje divljenje pred katoličkom ljubavi za bolesnike, posebno gubavce.

Časna sestra — vitez. U blizini Port-au-prince, glavnog grada crnačke republike Haiti, otvoreno je veliko lječilište za plućne bolesnike. To je djelo sestre Jean de Notre Dame. Ona je svojim zalaganjem i uz pomoć nekoliko dobrih žena najprije otvorila malu ambulantu, a zatim je proširila u veliki sanatorij. Nazvala ga je »Sanatorij Marije Pomoćnice«, jer je uistinu nastao samo na temelju molitava i darova Marijinih vjerenika.

Kroz pola godine primljeno je na pregled i liječenje 15.680 bolesnika. Svečano otvorenje obavljeno je u marijanskoj godini 1954. Prisutni su bili i predsjednik republike sa svojom gospođom. Gospođa je prva prekinula vrpcu, koja je bila stavljena na ulazu u sanatorij. Predsjednik je u posebnom govoru istakao, da je sestra Jean narodni dobrotvor njegove republike. A tada je ministar zdravlja pristupio k sestri i predao joj najveće odlikovanje »za čast i zasluge«, a osim toga joj je uručio diplomu, kojom je Republika Haiti imenuje »vitezom«.

Zapravo, sve je to trebalo uručiti Mariji. Sav uspjeh je djelo njezino!

Ako svaki čovjek ima pravo ponositi se svojim pređima, onda mi kršćani imamo pravo biti najponosniji: mi vučemo lozu od bezgrješne Marije i bezgrješnoga Isusa. Naš početak je djevičansko majčinstvo.

Utočište grešnika

Čudnovato! Grešnici se najlagodnije osjećaju pred Njom, koja nikada grijeha nije kušala.

»Ti znaš ispriku naći za naše grijehe«, pjeva Mariji francuski pjesnik Corneille.

Jedan pobožni pisac veli, da se je na križu obratio onaj razbojnik, koji je visio s one strane Isusova križa, gdje se je nalazila Marija.

Krist nam je Mariju dao za Majku, da nam dijeli sve milosti. Ali u prvom redu oproštenje grijeha. Svaka je majka poznata po tom, da na svom djetetu ne će da vidi manu. I najveće zlo njezina majčinska ljubav zna obojiti, sakriti, tumačiti na dobro. Upravo zato je Krist Mariju, djeliteljicu svih milosti, postavio za našu Majku. I ona pred našim grijesima stisne oba oka, a naša dobra djela budno prati i pamti.

Kako može Ona, bezgriješna, imati toliko razumijevanje za jadne griješne duše?

Ona nije kušala grijeha, ali je kušala, šta znači ljubiti Isusa. Tri dana je za njim tragala. To je Božja škola, koja ju je pripravljala za majku griješne djece.

Uistinu, svršila je tu školu s odličnim uspjehom!

Ima jedna starinska priča, koja se vrlo lijepo može primijeniti na Mariju:

U Njemačkoj, na nekom groblju, ima stari grob. Nitko ne zna, čiji je.Na grobu nema nikakova drugog natpisa ni slike. Samo jedan obični srp.

O tom grobu priča se:

Neka udovica imala jedinog sina. Ovaj se raskalašio i okrenuo u svako zlo. Na koncu je postao i ubojicom. Osuđen je na smrt.

Tada je majka počela obilaziti suce i moliti, da joj sina ostave na životu. Plakala je tako gorko i molila tako gorljivo, da je suci nisu mogli odbiti. A nisu mogli ni pravdu povrijediti. Dali su joj jednu nemoguću zadaću:

— Ako od izlaska do zalaska sunca požanješ čitavo polje pšenice, ostavit ćemo ga na životu.

I tada je njezina majčinska ljubav stupila u djelo. Žela je i žela.Niti je jela, niti pila. Nije ni glavu podizala, da ne bi koju sekundu izgubila. Rukovet za rukoveti padala je pred njom. Kad je sunce zadnju zraku bacilo, ona je zadnju rukovet pšenice požela. Sin je bio spašen, a ona se mrtva od umora srušila na zemlju.

Pokopali su je. Na grob su stavili znak njezine ljubavi i žrtve: srp.

— — —

To je priča. Ali kad se radi o Mariji, onda je istina.

I više nego istina! Marija je čitav život radila, da odgoji Sina, kojega je na križ pratila, i na križu ga prikazala, da izmoli milost za njegove i svoje mučitelje.

Još jedna majka

Njemački svećenik - književnik, Ignac Klug, hodočastio je u Lurd. Nakon što se je pomolio u špilji, pošao je na brežuljak, gdje se nalazi 14 postaja križnog puta. Na svakoj postaji nalazi se Isusov kip u naravnoj veličini. A na četvrtoj postaji, koja predstavlja, kako »Isus susreće svoju žalosnu Majku«, ima i kip Blažene Djevice u naravnoj veličini.

Idući od treće do četvrte postaje, opazi Klug, kako pred njim jedna starija žena, sva u crnini, izvadi svoju krunicu i stavi je Gospi u ruke.

Žena je pošla dalje, a Klug je skinuo krunicu, i stavio je sebi u džep. No žena se upravo u taj čas obazrela i to vidjela. Pošla je dalje šuteći. Kao da ništa nije vidjela.

Kad je žena završila svoju pobožnost, ostala je kod 14. stajališta. Čekala je Kluga.

I ovaj je završio svoju pobožnost. Žena mu pristupi i upita ga:

— Gospodine, jeste li vi uzeli moju krunicu na četvrtom stajalištu?

Klug se nije našao u neprilici, jer je i uzeo krunicu zato, da je vrati ženi. On je odmah počeo tumačiti:

— Jesam, Gospođo. Znate, to nije zgodno, da vaša krunica ostane u Gospinim rukama. Kip je lijep, a krunica bi ga pokvarila. Osim toga, onda Gospa nije mogla moliti samu sebe . . .

Gospođa ga je prekinula:

— Vi muškarci toga ne razumijete. Za to je potrebno biti majka.

I nastavila mu je pripovijedati:

— Moj jedini sin je otišao od mene ima već 16 godina. Negdje je u Africi. Čuje se svašta o njemu, ali samo zle stvari. Svih 18 godina, svaki dan sam izmolila krunicu, da mi ga Majka Božja povrati i obrati. Dodijalo mi je. Danas sam Gospi predala krunicu u ruke i rekla:

Gospo draga, sad nastavi ti moliti. Meni je dodijalo . . .

Ignac Klug se postidio. Htio je živo majčinsko srce mjeriti istim metrom kao i hladne umjetničke kipove.

Uistinu, Mariju mogu pravo razumjeti samo žalosne majke! Ali i njih može razumjeti samo Marija.

Utjeho žalosnih

Jednu jedinu molbu Marijinu zabilježilo nam je sveto Evanđelje. Ona je u Kani Isusa molila: »Vina nemaju«.

Ne radi se, dakle, o spasenju duše. Ne radi se ni o kakovoj »plemenitoj potrebi«. Ne radi se ni o kruhu svagdašnjem. Radi se o svatovskom vinu.

Zar to nije namjerno?

Uvijek je kod djece tako životne potrebe pitaju od oca, a luksus od majke. I da se ne bismo bojali i mi pristupiti Majci nebeskoj s takovim djetinjskim prošnjama, Evanđelje nam je zabilježilo, da Marija takove molbe rado prenosi svom Božanskom Sinu.

Da smo mi bili na Marijinu mjestu, mi bismo svatovima rekli:

— Ako vina nemate, pijte vodu. Vino je luksus.

Ali Bog nam je htio pokazati, da svijet živi od svakog obilja, ali najviše od obilja ljubavi. Luksuz je bio i kad su sveci ljubili gubavce. To nije koristilo gubavcima ništa. Ali Bog je htio, da svijet ima onih, koji ljube previše; jer ima mnogo onih, koji ljube premalo.

A to obilje je melem na bolno srce.

U tom je Marija pošla prva od svih kršćana.

Ispod vojničke bluze

. . . . krije se srce toplo i mekano. Srce, kojemu je potrebno malo ljubavi.

U jednom francuskom gradiću, za vrijeme posljednjeg rata, ustavio je nepoznati njemački vojnik nepoznatu francusku ženu. Vojnik je bio već u muževnoj dobi, a žena s malom djevojčicom u naručju.

— Hoćete li dozvoliti, gospođo, da vas zamolim za jednu veliku uslugu? — upitao je vojnik.

— Šta biste željeli? — odgovorila je žena sumnjičavo.

— Dozvolite mi, da vašu djevojčicu poljubim i pomilujem.

Žena je dijete pružila vojniku. Dobro joj i došlo, da malo ruke odmori.

— Vojnik je plakao, grlio dijete, ljubio ga po sto puta, i nikako da se ustavi.

Na koncu je vratio djevojčicu njezinoj majci i opet zahvalio:

— Hvala vam! Učinili ste mi veliku ljubav. I ja imam kod kuće ženu i jednu tako malu djevojčicu. Sad mi je, kao da sam izljubio svoje dijete.

Otišao je očito sretan.

— — —

I vojnik, ratnik, može svoju ljubav — ako je prava — prenijeti na tuđe dijete, i ljubiti ga kao svoje rođeno. Zašto to ne bi mogla Ona, koja nas je pod križem primila namjesto svog Jedinorođenog? Njezino je srce veliko kao svemir, a toplije je od sunca.

„Buha na zelenom stolu"

»Ja sam obična mala buha, koja je skočila na zeleni stol, ugrizla našu vladu za savjest«. To kaže on o sebi.

U njegovoj legitimaciji opis je ovakav: »Poguren, nizak, crne brade, 42 godine star, svećenik bez župe, odjeven u mantiju franjevca-kapucina, stanuje u najbjednijoj periferiji Pariza, druži se sa sakupljačima otpadaka.«.

A novine opet pišu:

To je čovjek, koji je u roku od 24 sata postao jednom od najpoznatijih i najobljubljenijih osoba u Francuskoj. Još na 1. veljače 1954. **malo tko je** znao za njega. A sutra je njegova slika osvanula u svim novinama. Čitava Francuska govorila je o njemu.

A sve je to zaslužio jednim kratkim govorom preko radija. Govorom od 7 minuta. **Pozvao je Francuze, da spase onih 2.000 beskućnika, koji se smrzavaju od studeni.**

Mali, »bradati fratar« najprije je sam obilazio ulice noseći u jednoj ruci šalicu vruće juhe, a u drugoj stare pokrivače. Pružio bi to bez riječi i nestao bez riječi sa suzom na oku. Nabavio je

vojnički šator i u nj' smjestio one najbjednije. Ali jedan šator je malen za tolike bijednike. Obratio se radio stanici, da mu dozvoli održati jedan govor. Dugo su ga odbijali. Konačno su mu ipak dozvolili, ali samo 7 minuta.

Bez ikakove priprave on je počeo govoriti: »Olakšajte svoje novčanike, pa će vam biti lakša i savjest! Kako možete reći »laku noć!« čovjeku, koji bez kaputa spava na kamenu?

Pomozite, prijatelji! Noćas u tri sata na sred ulice smrzla se je jedna žena. U ruci su joj našli jedan papirić. Taj papirić bio je »sudska odluka«, kojom je izbačen iz svog stana. Svake noći ima u našem gradu 2000 takovih bez kruha, bez stana . . . . Ujedinimo se svi! Nek se u nama probudi ono, što se zove dušom svih Francuza.

Treba mi deka, šatora, pećiju; donesite ih u . . . . . «

Tu je zastao. On nije imao svoga stana. Nije imao gdje staviti, ako mu tko štogod daruje. Sjetio se nekog dobrotvornog hoteljera. Rekao je, da donesu u njegov hotel sve, što misle darovati za beskućnike.

Deset minuta poslije toga navalili su darovi i darovatelji u hotel. Hotelijer se čudom čudio. Ispražnjavao je sobu za sobom, stavljao darove jedne na druge, dok ne bi doprla hrpa do stropa, a onda opet u novu sobu . . . .

U 800 metara dugom repu stajali su ljudi pred vratima hotela: svatko je nosio svoj dar. Svatko je davao, šta je imao. Jedan radnik svojih posljednjih 118 franaka. Neki mesar 25 kilograma mesa. Gospođe svoje krznene kapute. Iz jednog cirkusa su se obvezali, da će ustupiti 5% svojih dohodaka kroz cijelu godinu. Radnici jedne fabrike obvezali su se mjesec dana raditi prekovremeno i svu zaradu dati Abbe-u. Bivši predsjednik republike Auriol dao je 50.000 franaka. Neki trgovci dali su zemljišta i prazne magazine.

Tražio je 5.000 deka, a dobio ih je 20.000; mjesto 1.000 pari cipela, dobio ih 5.000; mjesto 3.000 zimskih kaputa dobio ih je 15.000.

Kroz 6 tjedana skupio je 456 miliona franaka. Država mu je stavila na raspolaganje mnogo zgrada. Vojska opet mnogo šatora i poljskih kuhinja.

On je uspio. Poslije sv. Vinka Paulskog nije nitko uspio Francuze toliko oduševiti za kršćansku ljubav prema bližnjemu.

Tko je taj čovjek?

Sin jednog vlasnika tekstilne fabrike u Lionu. Kao mladić pročitao je život sv. Franje Asiškog, koji je također bio sin trgovca tekstilom. Zavolio je sveca iz Asiza. Pošao je u Asiz. Cijelu noć je obilazio mjesta, koja je obilazio sv. Franjo. Kad je sunce granulo, on je već stvorio odluku, da će postati svećenik - franjevac.

Kad mu se navršilo 19 godina, tražio je od oca, da mu dadne njegov dio imetka. Otac mu ga je dao. On je to sve, u roku od dva sata, razdijelio siromasima.

»Od toga dana ne posjedujem više ništa«, priznaje on sam.

Stupio je u samostan franjevaca-kapucina. Htio je poći u misije, ali radi slabog zdravlja nije dobio dozvole. Provodio je dane u molitvi kao i ostali redovnici. Za vrijeme rata priključio se je pokretu otpora protiv Njemaca. Zaslužio je tri odlikovanja: legiju časti, križ za zasluge i medalju pokreta otpora. Većih odlikovanja Francuzi nemaju.

Poslije rata dao se na politiku. Izabran je za poslanika u Narodno-republikanskoj stranci. Iznajmio je neku ruševinu na periferiji. Kad bi se vratio iz parlamenta, zatvorio bi se i unutra, zidao, popravljao, dogonio. Tko god je zatražio, primio ga je k sebi na stan. Tako se ubrzo skupila grupa »braće«. Jedan robijaš, jedan preživjeli samoubojica, jedan bjegunac iz Češke, jedan bokser s napuklom lubanjom, jedan propali trgovac . . . . svega 18. Živjelo se od njegove poslaničke plaće. Pročulo se nadaleko — naravno samo među beskućnicima — da on daje stan svakome, i navale čitave obitelji. On i njegova »braća« prima soiu ih. Kupovali su stare autobuse bez motora i u njima bi pravili stanove za pojedine obitelji. Ili bi od dasaka nešto »sklepali«, a pokrili plehom od konzervi. Tako je nastalo čitavo naselje, prozvano »konzervni trg«.

Abbe je ispočetka imao jednu sobicu, koja mu je služila kao kapelica. U njoj je govorio misu. A kad je jednom naišao na neku siromašnu radničku obitelj nasred polja, a žena je bez kuće i ičega svoga imala jedno dijete u naručju, dvoje mrtvih od studeni, i još je bila noseća, on ih je smjestio u svoju kapelicu.

»Isus je bio prva žrtva studeni, i on je bio beskućnik u Betlehemu«. To mu je bila isprika.

Godine 1951. nije htio ići na izbore skupa sa svojom strankom. Nije se slagao s programom. Izišao na izbore u svoje vlastito ime i propao. A bio je u milionskim dugovima. Svih 18 njegove »braće« dali su se na skupljanje otpadaka. Zarađivalo se svakako, živjelo se nikako, a uvijek su nove »beskućnike« primali u svoj »konzervni stan«.

Abbe Pierre je svoj naum provodio bez straha. Izradio je plan, kako će izgraditi stanove za sve beskućnike u cijeloj Francuskoj. Kad je vlada 1953. objavila sličan plan, on je poslao svoj prijedlog i tražio pomoć od jedne milijarde franaka. Odbili su ga. Ali istoga dana u blizini njegova naselja jedna obitelj noćila je na daskama nekog starog kamiona. Dijete od tri godine, koje je ležalo između oca i majke, osvanulo je smrznuto. Abbe je odmah napisao pismo i objavio ga u novinama. Pismo je upravljeno na ministra građevina Lemaire-a. Javlja mu smrt djeteta i pozivlje da prisustvuje sprovodu.

Ministar se odazvao. Usput je pregledao čitavo naselje. Duboko ga se dojmilo: Već sutra je vlada dodijelila Abbe-u sumu od 12 milijardi. 12 puta više nego je on tražio. U 1954. Abbe je napravio 3.000 kuća, skupa sa svojom »braćom«.

Svaki dan stižu paketi na njegovo ime. Ali on još uvijek stoji pod krovom od konzervi. U svojoj sobi ima stari vojnički krevet i umivaonik. Usrećio je milione. Ali on sam »ne posjeduje ništa«.

Slično kao i Krist Gospodin i njegova Majka.

Marija i Crkva

Marija je u Nazaretu bila malo nebo, koje je obuhvaćalo velikog Boga. U isto vrijeme bila je malo sjeme, koje je u sebi krilo čitavo stablo naše svete Crkve.

Marija je Crkva u malom.

Marija je rodila Krista na svijet; Crkva daje svijetu Krista i njegovu istinu.

Marija je bila nerastavljiva od Krista, isto tako i Crkva.

Marija je svaku riječ Kristovu čuvala u srcu svome; isto tako i Crkva.

Marija je bila prijestolje mudrosti; naša Crkva je nepre-varljiva učiteljica naroda.

Marija je napunjena snagom Duha Svetoga i ono, što je ona rodila, bilo je Sin Božji; naša Crkva također snagom Duha Svetoga u krsnom zdencu rađa djecu Božju.

Marija je stajala pored križa i Bogu prikazivala muku i smrt Isusovu; naša Crkva stoji pored oltara i pruža Bogu tijelo i krv Isusovu.

Marija je djevica i majka; naša Crkva je zaručnica Kristova, bez ljage i mane.

Marija je zdravlje bolesnih i utjeha žalosnih; naša Crkva također.

Marija je zakrilila cijeli svijet svojim majčinskim krilom;

Marija je srce, kratki sadržaj naše Crkve. Naša je Crkva puna Marije. Velika Marija, Santa Maria Maggiore. Naša je Crkva Velika Gospa, a Marija mala Crkva.

Da nam naša vjera ništa drugo nije dala
Osim Tebe, uzor svakog pravog ženstva i majčinstva,
Tebe, tako blagu, milostivu, jaku, dobru,
Tebe, tako strpljivu i miroljubivu,
Tebe, tako vjernu, ljubaznu i čistu . . .
To bi bilo dosta, da nam dadne dokaz,
Da je naša vjera uzvišenija i istinitija
Od svih vjerovanja, koja je svijet ikada poznavao.
(Američki pjesnik Longfellow).

Naši biskupi su preporučili za marijansku godinu ovih sedam pobožnosti:

1. Hodočastite Marijinim svetištima i pobožno slušajte propovijedi i govore o Mariji.

2. Učvršćivajte vjeru u svojoj duši. Posebno treba da naš život prožme vjera u nepobjedivost Kristove istine i neprevarljivst Kristove Crkve.

3. Neka roditelji ne zaborave, da o njima ovisi vjera u narodu. Zato neka posvete svu pažnju i brigu vjerskom odgoju djece.

4. Ljubav prema Majci Božjoj treba da nas povede u borbu protiv velikih mana: zapuštanja nedjeljne mise, psovke i povređivanja svetosti obiteljskog života.

5. Tko želi dobro svojoj obitelji i samom sebi, ne smije propustiti uskrsnu ispovijed i pričest. Ali i to je malo. Treba još koji put ispovijediti se i pričestiti.

6. Uvedite zajedničku kućnu molitvu. Gdje nije uvedena druga molitva, nek to bude Rožarje, Gospina krunica.

7. Posvetite se prečistom srcu Marijinu, a onda nasljedujte njezin život predanosti u volju Božju.

Marijanska godina je prestala, ali potreba i korist ovih preporuka nije prestala. Ako ih nismo uveli, nije još kasno. Marija će ostati našom majkom uvijek do sudnjeg dana! Treba je i štovati uvijek, svakog dana!

Remek djelo našeg Boga

Gospodin me je imao u početku svojih putova, prije nego je išta učinio na početku. Bila sam određena od vijeka i od davnina, prije nego je postala zemlja.. Još nije bilo bezdana, a ja sam već bila začeta. Izvori voda još nisu bili provalili, niti su postojali golemi skupovi gora: rodila sam se prije bregova. Još nije bio učinio ni zemlje, ni rijeka, ni zemaljskih stožera. Bila sam tu, kad je pripravljao nebo . . .

(Riječi Svetog Pisma, koje Crkva stavlja u usta Majci Božjoj, u poslanici na svetkovinu Bezgriješnog Začeća).

Zašto baš dvanaest?

Oko Marijine glave se uvijek slika vijenac od 12 zvijezda. Mora li to biti baš točno 12?

Ne mora biti. Nekad se slika i sa 7 zvijezda. Nekad se slika i s krunom od bijelih ružica.

Dvanaest zvijezda je oko njezine glave vidio sveti Ivan Apostol u Otkrivenju. On kaže, da je bila ogrnuta suncem, to jest puninom milosti. Imala je mjesec pod nogama, to znači, da je nadvladala svu zemaljsku požudu i bila bez ikakova grijeha. Oko glave je imala dvanaest zvijezda.

To opet znači: 12 plemena Izraelovih, od kojih se razvio sav izabrani narod Božji. Zato one zvijezde označuju, da je Marija kraljica svih svetih.

Sedam zvijezda oko Marijine glave označuju sedam velikih milosti, koje je Marija primila:

1. Bezgriješno Začeće,
2. Puninu milosti i kreposti,
3. Djevičanstvo prije poroda, u porodu, poslije poroda i uvijek,
4. Majčinstvo Božje,
5. Sudjelovanje u otkupljenju,
6. Posrednica svih milosti,
7. Uznesenje i okrunjenje za kraljicu neba i zemlje.

Vijenac od bijelih ruža označuje djevičanstvo (bijela boja), i majčinstvo (miris).

Marija — Bezgriješna

Stvoritelj je na nju mislio, prije nego je išta stvorio — to nam kaže Crkva u svojim molitvama.

Otac nebeski je na nju mislio, prije nego je prvog čovjeka stvorio — to nas uči Sveto Pismo u opisu raja zemaljskog.

Sin Božji je na nju mislio, prije nego je ikoga drugoga otkupio — to nas uči članak vjere o bezgrješnom začeću Marijinu.

Duh Sveti je na nju mislio, prije nego je ikoga drugoga posvetio — to nam posvjedočuje anđeo Gabrijel, kad navješćuje, da će Duh Sveti saći na Mariju, i da će se istom onda Sin Božji utjeloviti.

Čitavo nebo je na nju mislilo, prije nego ijedan drugi čovjek uskrsne s tijelom — to nas uči istina vjere o Marijinu uznesenju.

A Bezgrješna je zato na nas mislila, prije nego smo se rodili — i stajala je pod križem radi nas.

Dječje pretjeranosti

— Voliš li ti svoju mamu?

— Mama je dragi Bog na zemlji. Kako je ne bih volio!

Tako je rekao sveti Rajko, dok je bio još malen.

Istina je to, ali samo o onoj Majci, koja drži Boga u svom naručju, o Majci Božjoj!

Bez grijeha začeta

Upoznaj bolje članak svoje vjere

Upoznaj bolje članke svoje vjere, kršćanine! Nije tvoja vjera neznanstvena, nego nadznanstvena. Ona je mnogo toga naučavala prije 1900 godina, što znanost istom danas saznaje. Ona nas mnogo toga uči danas, a znanost to ne će saznati još za dugo. Ili možda nikada.

A nikada nam vjera nije ništa rekla, što bi stajalo u sukobu s bilo kojim sigurnim pronalaskom znanosti. Pogotovu ne može nešto reći, što bi bilo praznovjerje ili sujevjerje.

Naša je vjera razumna služba Bogu, učitelju svake istine.

Ali ti moraš svaki članak vjere poznavati, a ne samo priznavati. Budi kao Majka Božja. O njoj govori sv. Evanđelje, da je svaku riječ Božju u srcu čuvala i o njoj razmišljala. Istina o bezgriješnom Začeću Majke Božje članak je naše vjere. Moraš i njega poznavati. Zato zapamti bar ovo:

1. Šta nije bezgriješno začeće?

Najprije nije, ono što se dogodilo na Blagovijest. To je utjelovljenje Sina Božjeg. To je presveto začeće Isusovo od Marije. A mi, kad slavimo bezgriješno začeće, spominjemo se onoga časa, kad je Marija začeta od svojih roditelja Joakima i Ane.

Nije ni očišćenje od grijeha. Tko je očišćen, bio je bar jedan trenutak u nečistoći. A Marija je sva čista, sva lijepa. Ona nije očišćena, nego je očišćen čitavi put, kojim je koracala, tako da nije uprljala ni stopalo svoje.

Napokon zapamti, da Marija nije začeta po Duhu Svetome kao Isus. Ona je rođena od oca i majke kao i svaki ostali čovjek. Samo što ostali ljudi skupa s tijelom primaju od roditelja još i posljedice Adamova grijeha. A Marija je baštinila tijelo onakovo,

kakovo je bilo Adamovo, kad je stvoren u čistoći i svetosti Ono, što mi dobivamo po krštenju, ona je dobila u svom začeću: svetost i nevinost.

2. Šta jest bezgriješno začeće?

To je otkupljenje po Isusovoj krvi. I to najsavršenije otkupljenje. Krist je na svojoj Majci pokazao svu snagu svoje krvi. Predstavite si da je Adamov grijeh krvavo more. Mi svi prođemo kroz to more, uprljamo se, i Kristova krv nas od toga očisti u krštenju. I Marija je prošla kroz to more. Ali Krist je svojom snagom pred njom rastavio to more na dva dijela, kao nekoć pred Izraelcima Crveno more. I Marija je prošla čista, nezaprljana. Da bi nas očistio, Krist je stvorio bazen svoje krvi, sveto krštenje. Da Marija bude čista, on je unaprijed očistio sve kaljuže, kroz koje je imala proći.

Marija je otkupljenja kao i mi, ali za nju je njezin sin našao savršeniji način. Nas Krist iščupa iz pandža đavlu. Mariju su zasluge Kristova križa sačuvale, da uopće ne padne u sotonine pandže. Zato je Marijina bezgriješnost i svetost, najljepši plod, koji je izrastao iz drveta križa.

Osim toga Bezgriješno začeće znači izvanredno veliko **obilje milosti, svetosti, Božjeg života i nebeske ljepote u Marijinoj duši.** I u našem svetom krštenju dijete osim oproštenja grijeha prima još i »bijelu odjeću«, po kojoj njegova duša izgleda kao »istom rođeno dijete Božje«. Puno Božje nevinosti, Božje ljepote i svetosti.

Ono, što duša učini na tijelu, kad u njega uđe, to učini i milost na griješnoj duši: unese u nju život, a život je najljepša ljepota. Ta milost je u Mariji neizmjerno viša nego u anđela i svetih ljudi. Nju je Bog uresio i nakitio, da bi u njoj napravio sebi nebesa na zemlji te u njih preselio.

Posebno je Marijina bezgriješnost imala u sebi sadržane — kao u sjemenu, u klici — sve ostale velike milosti, koje je dobila tokom života. Posebno **milost ustrajnosti.**

Ima više vrsta otkupljenih ljudi. Neki nisu nikad ni kršteni: za njih je Krist prolio svoju krv, ali oni mu nisu dopustili, da ih opere, nego su ostali u svojoj griješnosti;

Drugi su kršteni, ali su umrli u grijehu. Njih je Krist u svojoj krvi oprao, ali manjkala im je ustrajnost.

Ima ih, koji su kršteni, opet pali u grijeh, ali su se pokajali, ispovijedili i umrli u milosti. Oni su primili milost i ustrajnost, ali nisu imali bezgriješnosti.

Ivan Krstitelj je očišćen od grijeha još u utrobi svoje majke. Umro je kao svetac-mučenik. Ali opet nije bio bezgriješan.

Mariji nije trebalo krštenja. Njezino bezgriješno začeće bilo je najsavršenije krštenje. Na njoj poslije nije nikada trebalo ništa prati ni čistiti. Dobila je i milost i ustrajnost i bezgriješnost.

To je toliko veliko i savršeno: kad bi to Marija imala od sebe, bila bi sličnija Bogu, nego čovjeku. Ali ona je o sve primila od križa Kristova. Zato je čovjek. Ali vrhunac čovječanstva.

3. Odakle znamo, da je Marija bez grijeha začeta?

To je rekao Bog našim praroditeljima, kad je obećao poslati ženu, koja će zmiji satrti glavu, a njoj sotona ne će ni petu ozlijediti.

To je rekao anđeo Mariji, kad ju je nazvao »Milosti puna«, bez griješnosti nema punine milosti.

To je kršćanstvo vjerovalo uvijek od apostolskog doba do danas. Uvijek ju je nazivalo prečistom, neokaljanom i presvetom.

I sveta je Crkva naredila, da to vjerujemo. A kroz Crkvu govori Duh Sveti.

Marija se pojavila u Lurdu i to potvrdila. Potvrdila svojom riječju i s nekoliko tisuća čudesa ozdravljenja.

Naš razum nam kaže, da bi bez toga manjkao jedan biser u kruni Kristovog otkupiteljskog djela.

Naše nam srce kaže, da bismo i mi to dali svojoj Majci, kad bismo mogli. A Krist je imao srce kao i mi, a ljubav prema majci više nego mi. Mogao je, želio, pa je i učinio.

Naša nam duša kaže, da Božja djela počinju uvijek s čistim stvoriteljskim »neka bude«.Djelo našeg spasenja počelo je, kad je Marija izgovorila: »Neka mi bude po riječi tvojoj!«. To »neka mi bude« nije moglo izići iz usta, koja su nekada bila okaljana grijehom.

Naše nam ljudsko iskustvo kaže, da svako dijete želi imati najljepšu, najbolju, najsvetiju majku. A Isus je bio pravo ljudsko dijete. Dakle: i on je to isto želio. Isus je svoje želje na svetoj Majci i ostvario, jer tu nije imao nikakovih zapreka.

Zadovoljio je i čežnju ljudskih duša: dao im je ideal, koji je stvarnost, ali ipak idealnija od svih ostalih ideala: bezgriješna, presveta i prelijepa.

4. Plodovi naše vjere u bezgriješno začeće.

Častimo presveto Trojstvo. Blažena Djevica je Majka Sina Božjega, a zaručnica Duha Svetoga. Tko časti nju, časti i presveto Trojstvo.

Slavimo nebesku Majku. Ne samo da joj tim tepamo — kao djeca — ne samo da je volimo, nego dajemo i razlog, radi kojega je svako stvorenje mora voljeti.

Bezgriješno Začeće je ujedno uzvišenje naše katoličke vjere. Ona je dokaz, da u našem Evanđelju stoji ono, što može svakoga, pa i današnjega čovjeka oplemeniti i povući bliže k Bogu.

Bezgriješna Majka je ponos svakog pojedinog kršćanina. Početak kršćanstva nije okaljan nikakovim grijehom. Mi smo u svom korijenu sveti i nevini.

8. prosinca 1854.

Kad papa Pijo IX. prije 100 godina proglasio nauku o Bezgriješnom Začeću Marijinu objavljenom istinom naše svete vjere, među slušateljima u crkvi svetog Petra našao se jedan povjesničar. On je taj svečani čas ovako opisao:

Iznenada je odnekuda puhnuo mali povjetarac i podigao zastor na jednom prozoru. Jedna sunčana zraka probila se kroz obojeno staklo i pala upravo na Papino lice . . . To je lice tada postalo slično licu Mojsijevu, kad je silazio s Horeba, da izabranom narodu saopći Božje zapovijedi. Neki sveti uzdah vinuo se iz grudi svih prisutnih. Papin glas, koji je dotada bio slab, odjednom je postao zvonak, i u zadnjem uglu crkve moglo se je jasno čuti: »Izjavljujemo, proglašujemo i točno određujemo, da je nauka, koja uči Bezgriješno Začeće Blažene Djevice Marije, od Boga objavljena, i da je svi vjernici i uvijek moraju vjerovati . . . . « Dok su biskupi i svećenici u svetom zanosu odgovarali »Amen«, iz tisuću grla kršćanskog puka prolomio se povik »Živjela Bezgrješna Djevica«.

Papa je bio toliko uzbuđen, da su mu suze tekle niz lice. Sva zvona svih rimskih crkava brujala su, a topovi s Anđeoske tvrđave grmjeli su i navještali nebu i zemlji radosni događaj . . . «.

(Iz knjige povjesničara Josipa Peczara, Pijo IX. i njegovo papinstvo).

Obraćenje mjesto dokaza

Godine 1862. pošao je protestant, učenjak Bickel u London, da pretražuje stare sirijske spise iz 4. i 5. stoljeća. Imao je cilj dokazati, da se je Katolička Crkva s naukom o Bezgriješnom Začeću udaljila od vjere starih kršćana.

Na polasku je obećao:

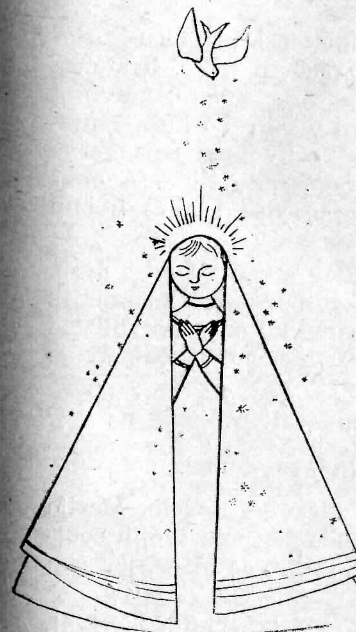
— Ali ako nađem, da su stari naučavali bezgrješno začeće Marijino, onda je to znak, da je to prava Crkva, koja čuva Isusovu nauku nepromijenjenu.

I već prvi dan nađe riječi svetog Efrema iz četvrtog stoljeća:

Kriste! Ti i tvoja Majka, vi ste jedini, koji ste potpuno lijepi. Na tebi, Gospodine, nema nikakove ljage, ni na tvojoj Majci nikakove mrlje.

Obratio se je, postao je katolik, a zatim i katolički svećenik. Godine 1867. rekao je mladu misu.

Puna milosti i kreposti

Punina Božijih darova

Kad je Bog odlučio stvoriti prvog čovjeka, najprije je uredio raj zemaljski sa svom ljepotom, a istom onda svorio Adama i postavio ga u taj raj zemaljski.

Kad je Bog odlučio svoje nebo prenijeti na zemlju, onda je najprije uredio novi raj, svoje novo nebo na zemlji: Mariju svoju Majku. Istom kad je ona bila ukrašena sa svom puninom svih Božjih darova i milosti, sa svom kreposti, svetosti i ljepotom, istom onda je Bog došao na zemlju i nastanio se u tom nebu na zemlji, Marijinoj majčinskoj utrobi.

I Bezgriješno Začeće, i punina milosti, i djevičanska nevinost, pače i njezino slavno uznesenje na nebo — sve je to pratnja, ukras onom velikom daru: majčinstvu Božjem.

Ona je od prvog časa svog života izabrana, da bude Majkom svoga Boga. Zato ju je Bog obdario već u začeću svim darovima, koje jedan stvor može imati.

Od prvog časa imala je puninu milosti.

Zato ju je anđeo — još prije nego je postala Majkom Božjom — pozdravio: »Zdravo, milosti puna«.

Ali opet! Ta punina milosti u njoj se svake sekunde njezina života povećavala.

Anđeo joj je odmah iza pozdrava »Zdravo, milosti puna« najavio, da će dobiti novo obilje milosti: »Duh Sveti sići će na te i Sila Svevišnjega opsjenit će te«.

Kako to može biti? Kako se može punina još puniti?

To je i Marija pitala anđela. On joj je odgovorio jednu rečenicu: »Bogu nije ništa nemoguće!« I ona je to odmah shvatila.

Kao planinar, kad se otisne niz planinsku klisuru i ustavi se negdje na sredini bezdana: pogleda li dolje, hvata ga vrtoglavica zbog dubine, okrene li se prema gore, nesvijest ga hvata i očaj zbog visine. Tako je i onom, tko kuša izmjeriti Marijinu milost! Pogleda li prema ljudima, neizmjerna dubina; pogleda li prema Bogu, neizmjerna visina. A ona? iz one neizmjernosti penjala se sve to više i bliže u onu drugu još višu prema Bogu.

Šta je milost? Život s Bogom. Bog s nama i mi s njim. Samo i sluga može živjeti sa svojim gospodarem i prijatelj s prijateljem. Još bliže je dijete svom ocu. Ali veće blizine nema, nego između majke i djeteta u njezinoj utrobi. To je blizina Marije i Boga.

Milost je bijela odjeća duše, kao što to svećenik na krsnom zdencu tumači kršteniku. Marija je »žena u sunce odjevena«.

Milost je sličnost, sudioništvo naravi s Bogom. Marija je mogla reći: sva ostala djeca imaju samo pola svojih svojstava od majke, a pola od oca. Isus ima sve od mene, jer sam ga rodila bez oca, djevičanski.

Milost je svetost, savršenstvo, krepost. »Budite savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski«, rekao je Krist. Svi mi polagano koracamo prema toj sličnosti. Svi pišemo »Povijest moje nevjernosti prema Božjoj milosti«. Svi smo mi jedan znak odbijanja (—) pred Bogom, jer smo odstupili od onoga, što je Bog htio od nas učiniti. Samo je Marija znak jednakosti (=) jer je ona ostvarila Isusovu naredbu. Ona je dostigla savršenstvo, koje može jedan stvor dostići.

Svet je kalež, ali Marija je daleko svetija. Nije onda čudo, da je Isus iz nje posvetio Ivana Krstitelja u utrobi svoje majke.

Milost je toplina, koja od Boga struji k nama. Kod Marije je strujila od nje na Boga, kojega je nosila u svom majčinskom krilu. Kod Marije je milost majčinstvo, a to znači ne samo Marijin dug Bogu, nego i Božji dug Mariji.

Sva si lijepa!

U jednoj knjizi za djecu pripovijeda se, kako je Marija jedamput upitala Isusa:

— Koje je tvoje najveće djelo? Što je najljepše od svega, što si stvorio?

Isus je šutio. Samo je pogledao u svoju Majku i nasmješio se.

Marija je shvatila. Ona je najljepša od svih stvorova. Ona je remek - djelo našega Boga.

Ona je najljepša ljepota svih ljepota. Tako ju je nazvao sveti Grgur.

Kršćanski graditelji najradije prave planove za Gospine crkve; kršćanski pjesnici najradije pjevaju Marijinoj ljepoti i nježnosti; kršćanski glazbenici ne će propustiti, a da ne uglazbe koju »Zdravo Marijo«; slikarstvo je dostiglo svoj vrhunac u slikama »Madone«, Majke Božje.

»Sva si lijepa, o Marijo« pjevamo i molimo na čast njezina Bezgriješnog začeća.

»Uzvišena, u nebesku ljepotu ogrnuta, Majko Spasiteljeva«, pjevamo na čast njezina majčinstva.

»O mila, o blaga, o slatka Djevice«, molimo i pjevamo na čast njezina Djevičanstva.

Ona je »Majka divna«, »Djevica hvale dostojna«, milosti i miline puna.

Najljepše iz svake umjetnosti njoj je posvećeno.

Najljepše crkvene pjesme i molitve posvećene su njezinoj ljepoti.

Šta je istom njezin jedinorođeni Sin o njezinoj ljepoti izrekao?

Whistler, američki slikar, naslikao je divni portre svoje majke. Broji se među najljepše slike majčinstva.

— Baš ste velik umjetnik! — napravio mu je komplimenat netko od njegovih obožavatelja.

— Znate i sami, kako je; svatko nastoji svoju majku učiniti što god može ljepšom...

Ona je ljepota, kojom se mjeri i odgaja smisao za ljepotu.

Tako je umjetnik komplimenat odbio od sebe, prenio ga je na svoju majku. Da ona nije toliko dobra i draga, ne bi ni slika tako uspjela.

Uistinu, svatko je takav. I Krist je takav. I on je svoju Majku nastojao učiniti najljepšom. I uspio je. Dobili smo Onu, koja je »sva lijepa«.

Sikstinska Madona

Ima stručnjaka, koji misle, da je to najljepša slika na svijetu. Svakako ih nema mnogo ljepših od nje.

Rafael, koji ju je naslikao, opisuje njezin nastanak ovako:

Promatrao sam svaku majku, koju sam sreo. Na svakoj sam našao nešto lijepo. I kao pčela med, tako sam i ja skupljao i skupljao, i onda sve skupa prenio na ovu sliku.

Bog je postupao nekako slično: u svako majčinsko srce stavio je dio svoje dobrote i ljepote, ali u srce svoje Majke stavio je svu svoju dobrotu i ljepotu. A stvorio joj je srce, koje je moglo primiti i obuhvatiti više nego sav svijet skupa. I tako je nastalo Marijino srce.

Uzroče naše radosti

Sve crkvene molitve Majci Božjoj počinju s pozdravom. »Zdravo, Marijo«, »Zdravo, Kraljice«, »Zdravo, nebeska Kraljice«, »Budi uzvišena, Majko Spasiteljeva«, »Kraljice neba, raduj se!«, »Veseli se, slavna Djevice« itd.

Zašto to?

Tako smo naučili od Boga. I on ju je preko anđela Gabrijela pozdravio.

Tako je učinila i Elizabeta: »Blago tebi . . . «

To ima svoje posebno značenje.

Svi pozdravi izražavaju želju, da onaj, koga pozdravljamo, imadne svaku sreću: zdravlje (zdravo), život (živio), veselje i radost (veseo bio!), sreću (sretno) itd. Dok nekoga pozdravljamo, pružamo mu ruku. Hoćemo da kažemo: ja bih ti tu sreću rado dao, kad bih mogao.

Osim toga pozdrav znači i poštovanje. Zato skidamo šešir, kad nekoga pozdravljamo. Povrh toga pozdrav znači i naše veselje, što smo nekoga sreli. Osjećaj sreće u njegovoj prisutnosti.

Sve to mi izražavamo u svakoj molitvi Majci Božjoj: poštujemo je, sretni smo u njezinoj blizini, a napokon kao svoju Majku htjeli bismo je obasuti svim počastima i slavom, koliko god možemo.

Zato svaki dan molimo »pozdravljenje«. Zato sve molitve započinjemo s pozdravom.

Mi smo sretni u njezinoj blizini, jer ni nebo nam nije visoko, dok je Marija na njemu. Njezino majčinsko srce, dok je bilo na zemlji obuhvatilo je čitavo nebo. Danas, kad je na nebu, obuhvata čitavu zemlju.

Ona je uzrok naše radosti.

Naš Gospodin Isus proveo je tri sata svog života vršeći otkupiteljsku službu na golgotskom križu; tri pune godine vršio je učiteljsku službu u Galileji; 30 godina bio je poslušan Mariji u Nazaretu.

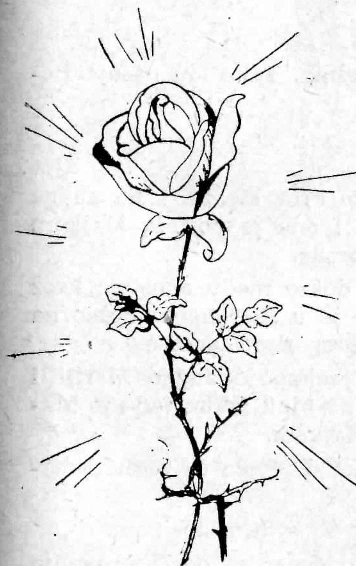
Nema, zato, nikakova čuda u tom, što je njegov silazak na zemlju bio vezan uz djelo posluha i poniznosti Marijine.

»Evo službenice Gospodinove, neka meni bude po riječi tvojoj«, dostojan je uvod u život Boga na zemlji.

»Evo vam majke!«, to je Isusov testamenat, izrečen nekoliko sekunda prije smrti.

Ljubav, koja se ne hrani žrtvom i nesebičnošću, postane ubrzo bljutava, prosta, uličarska.

Djevica — Majka

Ujedinjenje neujedinivoga

S bijelim vijencom nevinosti na glavi i s djetetom u naručju.

Proljetni cvijet pun proljetne svjetlosti i čistoće, a ujedno zreli plod, pun jesenskog bogatstva i plodnosti.

Vječno proljeće u vječnoj jeseni.

To je naša i Božja Majka.

Ima majki, koje su djevičanstvo izgubile prije vjenčanog dana; ima ih, koje su ga čuvale do vjenčanog dana; ali samo je jedna majka, koja ga je sačuvala i na dan svoga majčinstva, na dan porođaja svog Jedinorođenog sina.

Povijest kulture mogla bi se podijeliti na dvoje: jedan dio smatra, da je najljepše i najuzvišenije svojstvo ljudskog bića čisto netaknuto djevičanstvo, djevojačka nevinost. Druga polovica čovječanstva smatra, da je majka s djetetom u naručju najdivniji stvor Božji.

Ono, što bi čovječanstvo — bez iznimke svi narodi, kulturni i nekulturni — željelo imati, a ne može, jest: majka, koja bi bila u isto vrijeme i nevina djevojka; ili djevojka, koja bi bila u isto vrijeme plodna majka.

Ali to je toliko nemoguće, da ni poganski narodi u svom izmišljanju božanstava, takovo nešto nisu nikada mogli ni zamisliti.

A ono, što čovjek nije mogao zamisliti, naš je Bog mogao na svojoj Majci ostvariti. Ona je djevičanska majka, sveta Djeva djevica, a ujedno Majka Kristova i svih nas njegove braće.

Isus, uzvišeni plod Marijine utrobe, nije htio svojoj Majci

oduzeti ono, što je na njoj najljepše. Zato je upotrebio svoju božansku moć, i ostavio ju je nepovrijeđenom.

Kao zraka iz zvjezdice
Krist se rodi od Djevice.

Tako pjeva jedna crkvena pjesma. Tako i u našoj »Božićnoj pjesmi« stoji:

Zrak izađe Zornice
od prečiste Djevice.

Kao što sunčane zrake prolaze kroz staklo, a da ga ne povrijede, Bog je došao u Mariju, i ona je postala Majkom Božjom, a ostala »zatvorenim vratima«.

Kao što je poslije uskrsnuća došao među apostole kroz vrata, koja su bila zatvorena, tako je u Betlehemu došao na svijet kroz vrata Marijina netaknutog djevičanstva.

»Bogu nije ništa nemoguće«, rekao je anđeo Mariji i dokazao joj, da može i to ostvariti na njoj. Istom tada je Marija pristala, da postane Božjom Majkom.

To je prorekao i Izaija prorok: »Djevica će roditi Emanuela, Boga s nama«.

To nam dokazuje anđeo skupa sa svetim Josipom.

To nam dokazuje povijest kršćanstva: od Vjerovanja apostolskoga pa do zadnjeg današnjeg živog kršćanina; nitko ne će nikada spomenuti Mariju, a da je ne okrsti imenom Djevica.

Nekoć je prva žena Eva dobila tijelo od čistog tijela Adamova. Ovaj put je novi Adam primio tijelo iz čistog tijela Marijina. Tako je žena platila svoj dug muškarcu.

Onaj, koji je svoju Majku sačuvao u njezinu začeću bez ikakove ljage grijeha na duši; mogao je, htio je i učinio je, da njegova Majka ostane bez ikakove ljage na tijelu prigodom Isusova začeća i rođenja.

Svaka žena — uza svu sreću u majčinstvu — žali za izgubljenom nevinosti: njezina duša bi željela svaki put iznova darovati »sve« onom, koga ljubi.

Tu želju mogla je ostvariti samo Ona, kojoj je Bog darovao sve, pa i ostvarenje te čežnje ženske duše.

Zato je ona i nama mogla darovati sve: Boga i Djevicu-Majku, ideal za kojim se zanose svi narodi i kulture.

DJEVICA

Kršćanske zaručnice oblače bjelinu na dan vjenčanja, a na glavu stavljaju vijenac od bijelog cvijeća. Hoće tim da kažu, da su sačuvali bjelinu svoje krsne nevinosti i na tijelu i na duši. Od jednog do drugog sakramenta, od krštenja do vjenčanja, ljepota njihove duše i tijela nije se umanjivala, nego povećavala.

Marija je bijela od svog začeća; bijela u svom djevojaštvu; bijela u svom majčinstvu. Bjelina njezine nevinosti nije se s majčinstvom umanjila, nego povećala: postala je žena u sunce obučena. Njezin bijeli vijenac, nije spao s glave na dan materinstva; naprotiv, pretvorio se u vijenac sjajnih zvijezda.

Ljiljan je bijel samo na vrhu. Marija je posebni ljiljan iz Božje bašče; ona je nevina i netaknuta uvijek: prije poroda, u porodu, poslije poroda i uvijek. Ona je ljiljan, koji je bijel od vrha do dna. Od začeća do uznesenja i okrunjenja.

I ta je ljepota Marijina dar Božji svojoj Majci. On je htio, da mu Majka imadne svu ljepotu na duši, i uresio ju je svim milostima. Je li mogao propustiti, da je uresi i svom ljepotom na tijelu? Prigovaralo bi mu se, da je zanemario njezino tijelo na račun duše, da to nije učinio!

Zašto svetog Josipa slikaju kao starca?

Bio je nešto stariji od Marije, ali ne mnogo.

Bio je lijep mladić.

I on je u ranoj mladosti zavjetovao djevičanstvo kao i Marija. Božja je mudrost udesila, da se zaruče, kako bi jedno drugom pomoglo čuvati sveti zavjet.

To je opet bilo potrebno, da se tako Marijino »poštenje« ne ozloglasi pred ljudima, zbog utjelovljenja Sina Božjega.

Napokon, tako je Josip postao svjedokom, da je Marija svoj zavjet sačuvala. Bio je svjedok njezina djevičanstva.

Ali zašto ga slikaju kao starca?

To je slika Marijine netaknutosti, vječnog djevičanstva. Ljudi ne znaju, kako drugačije naslikati »čuvara Djevice«, nego kao starca, koji kao otac bdije nad svojom nevinom kćerkom.

Kad Bog nagrađuje!

I Josip i Marija položili su zavjet djevičanstva. Zaručili su se, da budu čuvari jedno drugom.

Josip se odrekao očinstva, pa je postao otac i hranitelj Boga.

Marija se odrekla majčinstva, pa je kroz njezino djevičansko tijelo prošao onaj, koji je svijetlo svijeta. Prošao je kao i sunčana zraka prozor ne oštetivši ga.

Očinski poticaj

Očinskim srcem potičemo sve svećenike, a i redovnike, da se stave pod posebnu zaštitu Blažene Djevice Marije, koja je Djevica i »Učiteljica djevičanstva«, kako tvrdi Ambrozije, i koja je svemoćna Majka napose svih onih, koji se dadoše i posvetiše Božanskoj službi.

Po Njoj je nastalo djevičanstvo, opaža već Atanazije, a sveti Augustin to jasno uči ovim riječima: »Djevičansko je djevičanstvo započelo od svete Djevice«. I slijedeći svetog Atanazija, i sveti Ambrozije stavlja Mariju kao uzor djevicama: »Nju slijedujte, kćeri... Neka vam dakle bude život Marijin kao slika djevičanstva, u kojoj se, kao u ogledalu, sjaji sjaj čistoće i ljepote kreposti. Odatle slobodno uzmite primjere za život, jer oni zorno pokazuju, što treba popraviti, što nasljedovati, a što držati... Ona je slika djevičanstva. Takva je zaista bila Marija, da je sam njezin život pouka za sve... Neka dakle sveta Djevica bude pravilo vašeg života«. »Tako je velika bila Njezina milost, da milost djevičanstva ne čuva samo za sebe, nego i za sve one, kojima se približi«. Kako je istinita ona riječ svetog Ambrozija: »O, bogatstva Marijina djevičanstva!«. Zbog toga je bogatstva i današnjim djevicama i redovnicama i svećenicima od prevelike koristi promatrati Marijino djevičanstvo, da vjernije i savršenije obdržavaju čistoću svoga staleža.

Ali, neka vam ne bude dosta, predragi sinovi i kćeri, razmatrati samo o krepostima Blažene Djevice Marije. Nego se i utecite k Njoj s najvećim pouzdanjem,slijedeći savjet svetog Bernarda, koji ovako potiče: »Tražimo milost i tražimo je po Mariji«. A napose u ovoj Marijinoj godini u Njezine ruke stavite brigu oko svog duhovnog života i savršenosti, slijedeći primjer svetog Jeronima, koji je tvrdio: »Za mene je djevičanstvo posveta Mariji i Kristu«. (Pijo XII. u okružnici »O svetom Djevičanstvu«).

»Ja te obožavam«

Kad to momak rekne djevojci, smijemo se. Znamo, da je laž. Ako nije laž, onda je glupost.

Kad to isto djevojka rekne o kojem filmskom glumcu, sažaljevamo je: bijedan »bog«, još bjedniji stvor!

Ali kad se majka nagne nad kolijevku i šapuće: »ti si moje božanstvo«; ili: »Ja ti se klanjam«; ili tepajući nudi: »Ti si moje sve«; nitko se ne smije. To slušamo sa nekim svetim strahopočitanjem.

Zašto dozvoljavamo majci ono, što ne dozvoljavamo momku i djevojci?

Zato, što je jedamput jedna majka nad kolijevkom nageta to isto ponavljala i govorila božansku istinu.

Marija je imala pravo i dužnost svom čedu u jaslama tepati: »Ti si moj Bog«, a imala je pravo dodati:»Ja sam te rodila«.

U svakom ženskom srcu ima neka težnja, da joj je nekako svoju nježnost prenijeti na nekoga, tko je kao Bog svet i velik. Željela bi, da taj netko bude njezino dijete, da mu mogne svu svoju ljubav iskazati.

Ta težnja ženske duše jedamput je ostvarena: u Betlehemu.

Ali ta čežnja uvijek dokazuje, da je Božje majčinstvo najveći dar, koji Bog može dati ljudskom srcu . . .

Majka svoga Boga

Kad svećenik, u uskrsnoj noći, posvećuje krsni zdenac, on salije u njega čitavu posudu posvećenog svetog ulja. Ali to mu nije dosta! Nego tada objema rukama »uzburlja« vodu, tako da svaka kapljica vode dođe u dodir sa svetim uljem.

Pun je značenja taj obred. Krsni zdenac je majčinska utroba svete Crkve. Iz njega se u krštenju rađaju djeca Božja, kršćani. A dijete se Božje ne može roditi bez Duha Svetoga, Duha života. Zato Crkva ulijeva sveto ulje u krsni zdenac i moli, da Duh Sveti sađe na tu vodu, kao što je nekoć sišao na Mariju . . .

Marija je prvi krsni zdenac u kršćanstvu. Na nju je sišao Duh Sveti i sila i snaga Svevišnjega »opsjenila ju je«. I ono, što je ona rodila, bio je pravi Sin Boga živoga.

Kao što sveto ulje krsnu vodu, tako je Duh Sveti Mariju: prožeo svojom snagom. Sve je u njoj posvećeno, sve prožeto svetošću Boga. Svijetlo je najsvjetlije tamo, gdje je svjetiljka. A svijetlo svijeta zasjalo je nama iz njezine utrobe.

Stvorovi su najsavršeniji, kad se Bogu najviše približe, Ona je »svojim vlastitim djelima dotakla Boga, jer je Boga začela, rodila i dojila« (Kajetan).

Pa ipak od svih savršenosti najsavršenije je na njoj to, da je Majka svoga Boga.

Neki je pjesnik pjevao slavu Filipa, kralja Makedonskoga. Kad je sve nabrojio, onda je zaključio:

— Ali sve je ovo suvišno nabrajanje. Dosta je spomenuti samo jedno: imao si sina Aleksandra Velikoga.

Imao je pjesnik pravo. Roditelji i djeca čine jedno jedinstvo, kad se radi o slavi ili sramoti. Djeca baštine čast i sramotu roditelja. Isto tako i roditelji djece.

Šta onda treba govoriti o Mariji?

— Imala si sina Isusa!

To je dosta. Više se ne može izreći.

Morao je Bog stvoriti veći svijet; mogao je stvoriti i veće nebo; ali stvoriti majku veću od Majke Božje, to ne može ni Bog (sveti Bonaventura).

Mi svi možemo biti sveti. Onda imamo pravo pokazati na Isusa i reći: »Ovo je moj Bog, a ja sam mu sličan«. Marija je imala pravo pokazati na Isusa i reći: »Ovo je krv od moje krvi, on je meni sličan«.

Šta je Marija dala Kristu?

1. Dala mu je tijelo i krv, dala mu je tjelesni život. On je stablo, kojemu se korijen zove Marija.

2. Dala mu je hranu, toplinu, njegu, odgoj, obranu i ljubav — sve ono, što se razumijeva pod majčinskom službom.

3. Dala mu je dušu svoju. Ona je najprije postala majkom u duši, kad je izgovorila riječi: »Neka mi bude«, i istom onda je postala majkom i u tijelu. Kao što se najprije duše vjenčaju pred oltarom, pa istom onda tjelesa, tako je i Marija sebe povezala s Bogom: najprije je postala majkom u duši. pa onda u tijelu.

4. Dala mu je svoj život. Povezala se s njim, i nije se nikad rastavila. A od njega je opet isto tako primila njegov život. Bio je to neke vrste brak: Marija je sva pripadala Isusu, a Isus Mariji.

Kad majka uzme dijete u naručje, uvijek i svaka, ljubi ga po stotinu puta. To je nesvjesno! To duša traži dušu. Te su dvije duše zaručene, s Bogom dragim vjenčane. Moraju jedna drugoj pripadati, jedna drugu ljubiti. Ljubiti uvijek i neprekidno. To izražavaju oni poljupci, koje majka daje djetetu, kad ga uzme u naručje.

I Marijine su usne tako ljubile Isusa. A koliko ga je ljubila njezina duša? Koliko opet njegova duša nju?

Blago nama . . . !

Čitamo u Evanđelju, kako je neka žena iz naroda povikala Isusu: »Blago majci, koja te rodila, i prsima, koja si dojio!«.

Isus je dodao: »Blago i onima, koji slušaju Riječ Božju!«.

Uistinu, blago nama!

Da naš Gospodin nije imao tijelo, ne bismo čuli njegovu propovijed o ljubavi!

Da nije imao tijelo i krv, ne bismo nikada imali svetu pričest!

Da nije imao tijelo i krv, ne bismo imali raspelo, ne bismo mogli ljubiti znakove svoga otkupljenja.

A to mu je dala Marija. Dala mu je slobodno i dragovoljno. On je nije prisilio. Pitao ju je, i ona je dragovoljno pristala, da postane Majkom Božjom.

Uklonimo li Mariju iz života Isusova, onda ili Bog uopće nije bio nikada na zemlji, ili ono, što je ona rodila, nije Bog, nego obični čovjek.

Marija je naš Spasitelj. Ona nas spašava od Krista bez krvi. Ona nas oslobađa od Spasitelja bez povijesti.

Marija je majka Isusova, ali i naša.

Dala je Kristu krv, ali i nama.

Ona je spasitelj od onih, koji bi htjeli spasenje bez Spasitelja, Božju milost bez Božjeg Sina.

Ima razlike!

Fulton Sheen pripovijeda, kako su negdje u Americi neki sveučilišni profesori i jedan katolički prvopričesnik stanovali jedan do drugoga, vrata do vrata.

Jedno jutro na stepenicama zametnu razgovor upravo o Majci Božjoj.

Prafesor je djetetu dokazivao, da se ne treba Mariji moliti:

— Nema nikakove razlike između Gospe i moje majke.

— Nema razlike između majki, ali ima razlika između njihovih sinova, između, tebe i Isusa — odgovorio je poučeni prvopričesnik.

Profesor je ušutio.

A sva čast je majke — u njezinoj djeci.

Vanjski izgled Marijin

Ne znamo. Možda plava, vjerojatnije crnka. Možda visoka, vjerojatnije srednjeg stasa.

Ali jedno znamo: izgledala je slična Isusu. Još bolje rečeno: Isus je izgledao sličan njoj.

Druga djeca baštine jedno svojstvo od majke, drugo od oca. Isus nije imao po tijelu oca, nego samo majku. Sva svoja tjelesna svojstva baštinio je od Marije.

Majka Božja izgledala je kao i njezin Sin: ures neba i zemlje.

Isus je jednom rekao apostolima: »Tko vidi mene, vidi i Oca moga nebeskoga«. Marija je mogla nadovezati: »Tko vidi mene, vidi živu sliku Sina moga i Boga moga«.

Marija je kraljica djevica, jer ona je ne samo ostala »netaknuta od muškarca«, nego je i bila puna Boga. Ona nije nikada tražila nikakova tjelesnog užitka, jer se je njezina duša »radovala u Gospodinu, Spasitelju njezinu«.

Božji svatovi

Neko vrijeme živio sam skupa s jednim bosanskim seljakom muslimanom. On je kao zarobljenik proveo nekoliko godina u Rusiji. Obišao je mnogo sela. Zalazio u mnoge kuće, i to u svako doba godine. Znao je o tom divno pričati.

Jednoga dana iznenadi me pitanjem:

— Recite mi, molim vas, šta je to Blagovijest?

— To je jedna naša kršćanska svetkovina?!

— Je li najveća svetkovina?

— Ne baš najveća, ali svakako velika.

— A šta vi to slavite na tu Blagovijest?

Kako da mu rastumačim? Radi se o utjelovljenju Sina Božjega. To je jedna od pet najvećih otajstava kršćanstva. To se može samo vjerovati. Shvatiti i razumiti moći ćemo samo u nebu.

Ipak da ne propustim priliku, pokušao sam mu nešto »natuknuti«:

Mi na Blagovijest slavimo onaj čas, kad je jednoj ženi uspjelo pomiriti nebo i zemlju, Boga i čovjeka. To je čas, kad je Bog postao siromašan kao i mi ljudi, da samo mogne nama ljudima dati svoje božansko bogatstvo. A da nam pokaže, da je ta njegova odluka božanski velikodušna, ostavio je svoje nebo, postao je malenim čedom u utrobi jedne nevine djevojke, koja se zvala Marija. To je bilo na Blagovijest . . . .

I ja sam se spremao, da počnem o navještenju anđeoskom, pa onda o Betlehemu itd. Ali moj prijatelj musliman prekine me:

— Onda oni imaju pravo.

— Tko bolan? — preupitao sam ga.

— Rusi.

— U čemu misliš, da imaju pravo?

— Dobri su oni ljudi. Uvijek su mi dali komad kruha, kad sam im došao u kuću, ali jednom sam prošao cijelo selo. U gotovo svakoj kući našao sam prostrt stol, gostilo se, pjevalo se, svijeće su gorjele . . . I ja sam morao svagdje sjesti i okusiti od onoga, što je na stolu . . .

Sad sam opet prekinuo ja njega:

— Razumijem ja to. Ali zašto ti kažeš, da oni imaju pravo?

— Pa iz svega toga, što ti tu pričaš, ja nekako zaključujem, da je Blagovijest ono, što smo mi muslimani rekli: Božji svatovi. Bog je izabrao jednu ženu, da bude majka njegovu Sinu. A u svatovima se mora pjevati . . . Zato Rusi pjevaju.

Ostao sam razočaran.

Ja sam bio počeo pomalo vjerovati, da sam mu uspio »natuknuti«, šta je utjelovljenje Riječi Božje. A on shvatio, kao da sam ja htio reći: materijaliziranje Božje.

No svejedno! Ako nije shvatio on, shvatili su ruski seljaci. Oni znaju, da je na Blagovijest početak našega spasenja.

Zato pjevaju i slave taj čas!

R.

Službavka Božja — Kraljica svemira

Malena i velika

Marija je »malo sjemenište«, u kojem je odrastao veliki Bog.

Marija je »mali svijet«, iz kojega je Kralj kraljeva počeo osvajati veliko kraljevstvo Božje.

Marija je »malo prijestolje«, na kojem je prvu deputaciju »kraljeva s istoka« primio Onaj, koji će suditi žive i mrtve.

Marija je »mali oltar«, na kojem je prvu žrtvu prikazao Onaj, koji je »veliki svećenik po redu Melkisedekovu«.

Marija je »služavka«, službenica Gospodinova, ali »na njoj je pokazao velike stvari Onaj, koji je silan, i sveto je ime njegovo«.

Marija je ona, koja je uspjela sastaviti dvije rečenice, koje nitko i nikada ne će moći sastaviti: »Bog je pogledao na svoju malu, sitnu služavku« i »Gle, odsad će me blaženom nazivati sva pokoljenja«.

Marija je uzor kršćanske poniznosti: bez Boga ništa, a s Bogom sve.

Poniznost je, ako je prava, od ljudi nezapažena, dok je Bog ne proslavi. A kad je Bog proslavi, onda svu slavu pripisuje Božjoj milosti.

Trideset punih godina bio joj je poslušan sin Božji; ali kad se je pojavio pred ljudima, onda su ipak pitali: »Je li ovo sin Josipov«, jer Marija je kroz svih 30 godina ostala »sitna«, ljudima nepoznata služavka Božja«.

Tri godine pratila je Isusa po Galileji, ali opet je ostala »sitna služavka Gospodinova«; i majka sinova Zebedejevih i Marija Magdalena i Marija i Marta — sve su one postale »poznate«, samo Marija je ostala nepoznata do Kalvarije.

Ali onda ju je Bog postavio na prijestolje slave, stavio je sve u njezine ruke, i tako će ostati do sudnjega dana.

»Ono, što u očima svijeta izgleda sitno i nejako, izabire Bog, da u nj' stavi veličinu i snagu«.

Makar da nije napisala nikakovu knjigu, Marija će uvijek biti najveći učitelj među ljudima, jer je dala ljudima Istinu, Krista.

Makar da nije otkrila ljudima nikakova novoga lijeka, Marija će ostati uvijek najveći dobročinitelj čovječanstva, jer nam je dala onoga, tko je Zdravlje, Krista.

Makar nije dobila međuarodne nagrade, Marija će uvijek ostati najveći umjetnik čovječanstva, jer nam je dala onoga, tko je Ljepota.

Najponiznija i ujedno najveća i najsilnija: to je Marija.

Puna radosti...

Marija je kratki sadržaj kršćanstva. A kršćanstvo je vesela vijest, religija radosti.

Ni Marijin život nije mogao biti bez čiste radosti, koja izvire iz sretne duše.

Sedam veikih datuma slavimo u krunici od sedam radosti. Podijeljeni su tako, da je početak i svršetak Marijina života, čista i nepomućena radost, a u sredini najprije izmiješana radost i žalost, da na Kalvariji bude samo Majkom boli, Majkom žalosnom.

Sve su te radosti zajedničke radosti Marije i kršćana.

Tjelesna ljubav ugušuje život duše; naprotiv duhovna ljubav oplemenjuje ne samo dušu, nego i tijelo.

Sedam radosti Blažene Djevice Marije:

1. **Naviještenje anđeosko i začeće Isusovo po kreposti Duha Svetoga.**
2. **Pohođenje svete Elizabete.**
3. **Porođenje sina Isusa.**
4. **Poklon kraljeva istočnih.**
5. **Našašće izgubljenog sina Isusa među naučiteljima treći dan u crkvi.**
6. **Viđenje Gospodina Isusa Krista poslije njegova slavnog Uskrsnuća.**
7. **Uznešenje i okrunjenje Gospe na nebu.**

Na Blagovijest: puna poniznosti

D' Annunzio, talijanski književnik, bio je poznat po svojoj slavohlepnosti i oholosti. On je u obožavanju samoga sebe došao dotle, da je na svojoj radnoj sobi napravio vrlo niska vrata. Tako je uživao, što se svatko mora najprije pokloniti pa onda k njemu ući.

Šta bi taj čovjek učinio, da je izabran za »Božjeg roditelja?«

Ne samo on! Da je bilo koja druga žena primila pozdrav i ponudu anđela Gabrijela, pala bi u zanos. Došlo bi joj pred oči, kako će onaj, »za kim čeznu vjekovi«, upravo njoj tepati: »Mama!« Ili bi možda ostala zaprepaštena pred veličinom milosti, pa ne bi mogla ni progovoriti!

Marija je ostala bez ikakova uzbuđenja. Tu, gdje bi svatko drugi na račun osjećaja zanijekao svoj hladni razum, u nje je upravo proradio razum.

— Kako to može biti, kad ja ne ću da znam za muža? Čisto znanstveno pitanje: Je li to, što mi se nudi, spojivo s mojim zavjetom djevičanstva!?

A kad je dobila odgovor, onda je istom došla do izražaja njezina duboka poniznost:

— Ja sam služavka . . . . . .

U času, kad čovjek postaje najbliži Bogu; kad Bog postaje dužnik čovjeku, taj čovjek ostaje u najdubljoj poniznosti.

Zato je Bog i odlučio, bez ikakove bojazni postaviti je za kraljicu neba i zemlje!

Marijina prva radost: biti ponizna »službenica Gospodinova«.

Kod Elizabete: sreća u usrećivanju

Najveća od svih stvorova postala je služavkom budućoj majci. Služavka Gospodinova ne može, a da ne bude služavka i djece Božje.

Postala je puna milosti, puna neba, i ta se punina počela prelijevati i na druge. Ona je postala živi ciborij, ali ne da Isusa krije od ljudi, nego da ga dijeli ljudima.

Pošla je jednoj porodilji u pomoć. Prva kršćanska bolničarka.

Pošla je, da Isusova preteču očisti još u majčinskoj utrobi. Prvi kršćanski apostol i misionar.

Pošla je, da Duh Sveti oblije Elizabetu i njezinu kuću. Prvi kršćanski svećenik, djelitelj Božjih tajna.

Pošla je, da donese radost: zaigralo je i dijete u majčinskoj utrobi, kad se ona približila k Elizabeti. Prvi kršćanski vijesnik vesele vijesti. Propovjednik Evanđelja.

Pošla je, da dadne oduška punini svoga zanosa i zahvalnosti prema Bogu. Zapjevala je Magifikat. Prvi kršćanski pjesnik.

Pošla je, da usrećuje ljude. Otada pa do sudnjega dana hitit će uvijek tamo, gdje treba donijeti sreću i pomoć. Ona je početnik kršćanske ljubavi.

Pošla je kao i svaki, koji je pun Krista: da svojom srećom usreći i sve ljude.

Marijina druga radost: sreća u usrećivanju čovječanstva.

U Betlehemu: ništa ljepše . . .

Evanđelje po sv. Luki pripovijeda nam, nježno, ali jasno, da je Marija rodila bez boli, da je sretnim pastirima novorođenog Spasitelja pružila na poklon, da je anđeoska pjesma o miru: »Ljudima dobre volje na zemlji«, odnosila se u prvom redu na Mariju.

Ali Marija nije nikad živjela samo za sebe. Njezina je sreća uvijek bila sreća svega svijeta.

Zato je ona sreća, kojom cakle oči djece na Božić; onaj mir, koji osjećaju kršćani tog »svetog dana«; odjek, one radosti Marijina srca u svetoj noći.

A to je tako lijepo kao božićna pjesma.

Ništa ljepše ni slađe ni danas još svijet nema.

Kako je istom bilo na izvoru: Marijinu srcu i betlehemskim jaslicama.

Bijeg u Egipat

Davno prije, kad je izabrani narod bio mala obitelj, bježao je u Egipat. Kad je narastao veliki narod, selio je po Božjoj naredbi u obećanu zemlju. I tamo i natrag vodila ga je »ljuta nevolja«.

To se ponovilo i s Božjom obitelji Novoga Zavjeta.

I opet »ljuta muka i nevolja«!

Majka od 7 žalosti

Oni, koji redovno mole Rožarje, sad radosno, sad opet žalosno, lako panu u zabunu. Misle, da je Marijina bol počela istom s Kristovom mukom.

Krivo je to mišljenje. Crkva govori o sedam Marijinih žalosti i o sedam mačeva, koji su proboli njezino srce. Broj sedam u jeziku sv. Pisma znači obilje, puninu, nešto što nema granica, što je neizmjerno.

Takova je i Marijina bol.

Počela je u Betlehemu, kad »nije bilo mjesta« za Majku, koja je imala roditi Sina Božjega. I trajalo je tako neprekidno do dana uznesenja.

Zato se preporučuje vjernicima, da od vremena do vremena mjesto Rožarja izmole krunicu 7 radosti ili 7 žalosti Marijinih.

Sedam žalosti Blažene Djevice Marije:

1. **Proročanstvo Šimunovo:**
(»Tvoju će istu dušu skroz mač proći«)
2. **Bijeg u Egipat.**
3. **Izgubljenje sina Isusa u Jeruzalemu.**
4. **Susretnuće sina Isusa pod križem.**
5. **Propeće istoga Isusa na križu.**
6. **Skinuće mrtva tijela s križa, koje primi na krilo.**
7. **Pokapanje tijela Isusova u grob.**

Kraljica mučenika

Kroz 30 godina nije se nikad nagela, da poljubi čelo svog djeteta, da nije na tom čelu gledala mjesto, gdje će se trnova kruna zabosti.

Kroz 30 godina nije ga nikad uzela na krilo, a da nije osjetila, da će jednom tako na Kalvariji mrtva i mučena držati na krilu.

Znala je, da će doći dani, kad će ruke križa biti jače od ruku te žene.

Kraljica mučenika. Ne samo zato, što je njezina bol bila veća nego i jedne majke, (jer je i Sina imala uzvišenijega i dušu nježniju, nego ostale majke), nego i zato, jer je njezina bol, mučeništvo, trajalo pune 33 godine, bez prestanka.....

Četerdeseti dan . . .

To je ono, što slavimo na svijećnicu. Marija je donijela novorođenog Sina Božjeg u hram jeruzalemski, da ga prikaže Bogu.

Stotine tisuća janjadi žrtvovano je u tom hramu, ali ona je ipak donijela prvo jedino žrtveno janje. Sve ostalo je bilo samo slika njegova.

Marija je morala žrtvovati najprije sirotinjski dar: dvije grlice. Tako je dobila svjedodžbu siromaštva, premda je u svojim rukama držala sve bogatstvo neba i zemlje, Isusa.

Isus je prikazan u hramu kao žrtveni dar, ali je morao čekati 33 godine, da bude žrtvovan na križu. Marija je naprotiv već tu postala žrtvom: dobila je prvi mač boli u srce, kad joj je Šimun starac prorekao: »Tvoju će dušu probosti mač....«

Od Majke radosne tu je postala Majka žalosna. Čuvarica Božjeg Sina pretvorila se u pastira, koji čuva Janje određeno za zaklanje.

To je početak Marijinih žalosti.

Majka boli

»Zamislite ovaj slučaj: 20 godina prije 1941. jedna mlada majka, naslonjena nad kolijevku svog čeda, pjevuši uspavanku. Radosna, kako samo sretna majka može biti radosna. Nepoznati stranac spusti joj ruku na rame i prene je iz sretnog sanjarenja.

Majka podigne glavu i u njemu prepoznaje proroka. A on joj prošapće.

— Majko, čuj sudbinu svoga čeda. Tvoj sin će umrijeti, na dalekom ratištu, sam, raskomadan od granata u najtežim mukama vapeći za tobom i misleći na te . . . . «

Kako bi bilo toj majci pri duši, kad prorok ode, a ona se ponovno prigne nad kolijevku. Bi li nastavila započetu pjesmicu?

Ne bi. Majka je sretna nad kolijevkom, jer ne zna, šta će od djeteta biti. Svaka majka se pomalo pobojava za svoje dijete. Ali nada, da će ono ipak biti sretno, uvijek je jača od straha. Samo je Marija svaki put morala uzdisati nad kolijevkom: »Moj Sin je budući propeti«. »Jer ona je od prvog časa to znala sa sigurnošću!«.

Križni put

Isus je rekao ženama: »Plačite sinove svoje«. Mogao je reći: budite kao moja majka, jer Marija je plakala radi nas, svoje djece.

U hramu: od krvi i mesa

Mi kršćani često puta zamišljamo, da sveci nisu ni tugovali, ni strahovali, ni pjevali ni plakali. Kao da su bili kamen, a ne čovjek.

To pogotovu mislimo o Mariji.

Ali ona je bila prava pravcata majka, žena, od krvi i mesa, od tuge, bojazni, straha, radosti.

Kad je Isusa našla među učiteljima u hramu jeruzalemskom, progovorila je kao i svaka druga majka: »Sinko,zašto si nam to učinio«!?

Radost i tuga u isto vrijeme!

Ima tu žalosti, ima ljubavi, ima nečega, što nije ukor, ali slično tomu....

Peta radost, ali i treća žalost.

To je drugi mač u Marijinu srcu. Dotada je Isus imao u svojim ustima samo jednu riječ: »Mama«. Sad se pojavljuje i druga: »U onom, što pripada mome Ocu«. To je onaj, Otac, koji traži da i Majka i Sin pođu na Kalvariju.

Već se počinju nazirati obrisi Kalvarije na dalekom obzorju.

U Nazaretu: Božji blagajnici

Marija i Josip imali su, izgleda, dužnost, da Isusa sakrivaju, a ne da ga svijetu pokazuju. Kroz svih 30 godina života u Nazaretu, Isus se svijetu objavio samo jedamput, onda, kad su ga Marija i Josip izgubili; kad mu je bilo 12 godina.

Oni su bili Božji blagajnici, koji su Božje blago u svojoj siromašnoj kućici vjerno čuvali od pogleda zlobnih i znatiželjnih ljudi.

Drugi su nazvali Nazaret 30 - godišnjim Marijinim novicijatom, gdje je Marija uz Isusa držala duhovne vježbe.

To bi moglo biti istinito, jer kad se pojavila pred svijetom, u Kani Galilejskoj, pretvorila je svoja dugogodišnja razmatranja u jednu rečenicu: »Činite sve, što vam Isus rekne«.

Ta je rečenica zavrijedila, da se o njoj 30 godina u samoći razmatra.

U Kani: posljednja riječ

Ni jedna riječ, ni jedno djelo Marijino nije nam zabilježeno poslije čudesnog pretvaranja vode u vino u Kani Galilejskoj.

A sigurno je, da je Marija posvuda pratila Isusa i brinula se za njegovo jelo i odijelo.

Vjerojatno je čula, kad je žena iz naroda doviknula Isusu: »Blago Majci, koja te rodila!«

Zašto je Marija tako rano zašutjela?

Ivan Krstitelj je o sebi rekao: »On mora rasti, ja moram opadati«. Kad se kralj pojavi, preteča zamukne. A i majčinska je uloga, uloga preteče.

Kad sunce iziđe, zvijezde izblijede.

To je za svaku majku žrtva. Najveća slava njezina djeteta ne može joj biti dostatan nadomjestak za onu sreću, koju je imala, dok je sina držala na krilu.

Mala djeca, mala briga; velika djeca, velika briga.

To je osjećala i Marija. Zato je njezino putovanje s Isusom kroz Galileju bio već početak križnog puta. Ali i početak njezina suotkupiteljskog djela, kojim je postala našom majkom.

Jakov Tomasović:

Susret na Golgoti: 4. stajalište i 4. mač

Na teškome putu, što krvavo vodi
Golemome cilju,
Dvije se sile srele:
Božanstvena Ljubav, što svemirom kreće,
I stvorenom svemu određuje pute,
I Bol neizmjerna,
Što u vatri svojoj svaku vrijednost kuša
I rđavo gvožđe u čelik pretvara.

Sa Majkom, što silu majčinskoga plama
U jezeru boli prekaljuje vruću,
I iz tog se sraza nova sila rađa,
Pred njom pakao drhće,
Nebo se otvara,
— Susreo se Isus.

Pogledom se traže,
Miluju pogledom,
I pogledom samim sve, htješe reći,
Rekoše u muku.
I taj govor nijemi
Raznio je lahor
Kroz čitavi svemir
U hitrome huku.

— — — — — — — — — —

Mjesto se Lubanja već u suncu kupa,
Ko prostirka zlatna,
Kojom će na prijesto
Kraljevski uzaći
Onaj, što pod stijegom,
U krvavu znoju
Uz strminu stupa.

(Iz ciklusa »Triumfator«)

Pokraj križa: testamenat Božji

Čula je testamenat Boga koji umire; Boga, koji se rodio kao njezin sin;

»Ženo, evo ti sina!«

To je značilo: »Majko, dosada si pazila i ljubila mene, sada pazi i ljubi moje krvnike, grešnike, koji su me doveli na ovaj križ«.

Na Blagovijest je primila od Boga poruku, da u svom Sinu gleda Boga, jer je bio uistinu Bog.

Sad na Veliki Petak prima poruku od propetoga Boga, da u svakom grešniku gleda Krista, svoga i Božjega Sina.

Pilat je izmučio Isusa, i tako pokazao svijetu: »Evo, čovjeka!« Ali Bog s križa je pokazao na Mariju i rekao: »Evo, majke«.

Nikad nešto bolnije, ali ni ljepše nije ljudsko oko doživjelo.

Peti mač u Marijino srce; početak radosti sv. Crkve u Marijinu krilu.

Pod križem: prvi oltar

»Mrtvo tijelo Isusovo predadoše Majci u krilo«.

Tu, u tom krilu, počeo je život Božji na dan Blagovijesti. Tu, eto, i završava.

Marija je okvir, kojim je okvirena slika života Isusova.

Vjerojatno je plakala, ali ne zadugo.

Vjerojatno ga je i ljubila, ali ne očajnički.

Najvjerojatnije je, da je to mrtvo tijelo prikazivala Bogu, kao svoj žrtveni dar, a u ime svih ljudi, svih grešnika.

Njezino je krilo bilo prvi oltar, a njezina duša prvi svećenik, koji je poslije Isusove muke Bogu pružao tu istu muku kao žrtveni dar.

Nad grobom: sedmi mač

U prikazivanju muke Isusove, koja se svakih deset godina odigrava u njemačkom selu Oberammergau, ima jedna divna slika:

Isus je navršio 30 godina zabitnog života i sprema se, da ostavi Nazaret i počne propovijedati. Obraća se svojoj Majci i pita je:

— Majko, kako da ti zahvalim za 30-godišnju ljubav i brigu? Šta želiš, da ti učinim?

— Sine, dozvoli mi, da s tobom smijem trpjeti! — to je Marijina jedina molba.

Dozvolio joj je.

Marijin križni put počeo je još u Betlehemu, prije nego se Isus rodio. One svete večeri, kad u Betlehemu nije bilo mjesta za Majku koja je imala roditi Božjega sina.

Marijin križni put evo završava poslije Isusova: nad otvorenim grobom Isusovim doživjela je ona svoj sedmi, najteži mač.

Poslije uskrsnuća: nastavak prekinutog puta

Vjeruje se, da je njoj prvoj Isus javio svoju slavu. Samo: ona je ostala tiha, nepoznata.
Možda joj se i nije ukazao.
Njezina vjera nije ni trebala tog dokaza! Ali vjerojatno je trebalo Isusovoj ljubavi takovih susreta!
U svakom slučaju: uskrsnuće Isusovo nastavilo je prekinuti put radosti. Onu tamu, koju je u njezino srce unijelo Šimunovo proročanstvo, istjerala je uskrsna svjetlost.
Nije čudo, da je najomiljenija uskrsna pjesma marijanska: »Kraljice neba, raduj se!«

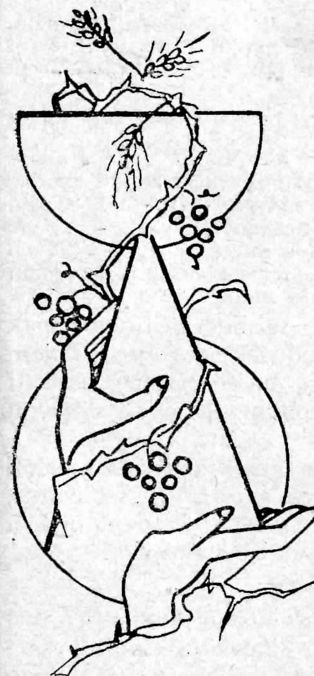
Na nebu

Na našem nebu nas ne čeka samo očinski zagrljaj nego i majčinsko krilo. Ne bdije nad nama samo strogo očinsko oko, nego gore za nas kuca i jedno majčinsko srce. U našem općinstvu svetih, u velikoj obitelji djece Božje, nema siročadi: svi smo mi »kraljevskog roda«, svi mi imamo kraljicu-majku na kraljevskom prijestolju, u našem kraljevskom domu, nebu. U našem općinstvu svetih, katoličkoj Crkvi ne može biti ni »nesretnih« ni »neizdrživih« vremena, jer uz desnicu Boga stoji prijestolje Majke Marije, pa ako bi možda očinska desnica i htjela kazniti i istrijebiti, uz nju je majčinsko srce, koje to ne će nikada dozvoliti.

U Kraljevstvu Božjem nema ni nesreća ni nesretnih vremena. Pače i ono, što mnogom izgleda kao »uništenje vjere i vjernika«, može biti samo dar »dobroga neba«. Bog ne dopušta »muka«, samo zato, da se mučimo. Bog je zato postavio majčinsko srce sa živim i pravim majčinskim srcem uz prijestolje svoje moći, da nas uvjeri, da je sve, što iz njegove ruke dolazi, zgrijano na vatri Marijina srca. Dok Blažena Djevica sjedi uz prijestolje Božje, sve nevolje, koje kršćanstvo stižu jesu samo porođajni bolovi novog sretnog doba, nove slave Kristove.

»Mladi muž i žena morali bi svake večeri zajednički izmoliti krunicu, jer ta zajednička molitva daleko je vrednija, nego kad je svako od njih izmoli napose. A kad im se rodi dijete, onda bi trebalo da mole pored kolijevke: jedno s jedne, drugo s druge strane. Tako su činili Josip i Marija pored jaslica« (Fulton Sheen).

Suotkupiteljica i Posrednica

Dva puta „službenica“

Svaka je majka »služavka« svom djetetu. Kršćanska majka je »služavka djetetu Božjem«. Marija je bila »službenica Božja«, jer je rodila pravoga Boga.

Ali Marija je dva puta primila od Boga poruku, da će postati Majkom: prvi put u Nazaretu, drugi put na Kalvariji. Jedamput joj je anđeo navijestio, da će roditi Božjega Sina, a drugi put joj Sin Božji predao Ivana i sve nas kao njezinu djecu.

Ona je dva puta majka, dva puta služavka. »Službenica Božja« i »službenica sve djece Božje«.

Sina Božjega rodila je u Betlehemu bez boli, uz pjesmu anđela. Ali zato mu je bila pratilicom na Kalvariju, u muku i smrt.

Djecu Božju, nas kršćane, rodila je uz neizmjernu bol srca svog, pod križem, dok se tresla zemlja, a kamenje pucalo od žalosti za njezinim Sinom i njom. Ali zato nam je pratilica u milost i nebo.

Sinu Božjemu je služila kao pratilica kroz 33 godine; djeci Božjoj služit će kao pomoćnica do sudnjega dana.

Jednom istom, majčinski neizmjernom ljubavi služila je i Sinu Božjem i djeci Božjoj. Nije pravila razlike. Prikazala je majčinski velikodušno Sina, da dobije sinove. Žrtvovala je Jedinoga, Svetoga, da spasi mnoge i griješne.

Poznavao sam jednu majku, koja je dane i noći proboravila u bolnici držeći stražu kraj bolesnog sina.

Umrijet će od ljubavi i nespavanja — govorilo se o njoj po bolnici.

Kad je sin ozdravio, oženio se je. Majka je to tražila. Uzeo je upravo onu, koju mu je majka izabrala. I on i njegova mlada žena pazili su majku kao malo vode na dlanu.

— Baš joj ljubav vraćaju s kamatama — govorilo se po čitavom susjedstvu.

Pa ipak, Majka se osjećala nesretnom. Jednog dana pokupila ono malo svojih stvarčica i prešla k zetu i kćerki.

— Ne mogu gledati, koliko se vole — rekla je svojoj kćerki. To joj bio jedini razlog nezadovoljstva.

Mogla bi podnijeti i čistilišne muke za svog sina, pa bi opet bila sretna. Ali jedno nije mogla podnijeti: da njezin sin voli ikoga drugoga osim svoje majke.

Ljubav, makar bila i majčinska, neizmjerna ljubav, ipak ne usrećuje, ako nije spojena s velikodušnošću. Srce, u kojem ima mjesta samo za jedno ili dva bića, ne će potpuno usrećiti ni ta dva. Ali srce, koje je u stanju obuhvatiti cijeli svijet, u stanju je usrećiti cijeli svijet.

A takovo je Marijino srce, Marijina ljubav. U njezinu ljudskom srcu bilo je toliko velikodušnosti i nesebičnosti, koliko samo Bog može dati jednom stvoru. Zato je bila u stanju usrećiti i nebo i zemlju i samoga Sina Božjega.

Ona je sreća, sladost našega života.

»Šta bi nam se koristilo roditi, da nismo imali sreću biti otkupljeni?«. Znate li, da se u misnom kaležu u vino miješa i nekoliko kapi vode; to onda u pretvorbi postane Kristova krv, kojom smo otkupljeni? Tako je i na Kalvariji u krv Isusovu uliveno obilje suza Majke Božje. To je žrtva pomirnica, to je naše otkupljenje.

Zato je Marija naša suotkupiteljica. Suradnica i pratilica jedinoga Spasitelja i Otkupitelja Isusa Krista. Mogla je to postati samo po neizmjernoj velikodušnosti svoje ljubavi. Predala je u smrt svoje sve, da nama mogne postati sve.

I postala je. Ona je posrednica svih milosti, koje nam je njezin Sin na križu zaslužio.

Još u prvom času svog začeća ona je dobila toliko obilje Kristovih milosti, da je mogla i nama od toga udijeliti, koliko nam treba, da ipak rijeke u njezinoj duši ne presuše.

Suotkupiteljica do Kalvarije, posrednica od Kalvarije.

Kako to može biti? Njezine suze nisu Božje suze? Nemaju neizmjerne vrijednosti, da budu otkupiteljske suze!

Istina je. Na vagi Božje pravednosti nemaju neizmjerne vrijednosti. Ali to su suze, koje Majka Božja prikazuje Bogu. Ono, što je sitno na vagi Božje pravednosti, postaje krupno na vagi Božje ljubavi. Nemaju Marijine suze neizmjerne vrijednosti. Nemaju po sebi, ali imaju po Božjem srcu. Ono srce, koje nije htjelo, da se Sin Božji rodi bez Marije; to isto srce ne će, da se djeca Božja rađaju bez Marije.

Zato je ona postala dva puta majka.

Dva puta majka, dva puta služavka.

Suotkupiteljica i Posrednica.

Na izvoru

Suton se hvatao. Sjeli smo kraj izvora pod brdom, na kraj sela. Odmarali smo se.

Dvoje dječice, sitne kao »kokuruščić«, s torbicama na leđima, dođoše, napiše se vode i okrenuše uz brdo, kroz šumu.

— Djeco, noć je, ne idite u šumu!
— Znamo mi put, ne ćemo zalutati.
— Djeco, ima u šumi vukova.
— Ne će oni nas, mi smo maleni.
— Ima hajduka, ubit će vas.
— Ne će oni nas, nemamo mi para.
— Djeco, Bog s vama, šta vam je? Kud ćete u noć u planinu?
— Gore nam je majka.

Pustili smo ih. Kud će dijete, ako ne k majci.

— — —

Kršćani braćo, gore je — na nebu je naša Majka. Kud ćemo, ako ne k njoj?

Nasljedujmo je u životu predanja u volju Božju i nasljedovanja Isusa.

Pozdrav sv. Franje

Zdravo, sveta Gospo, presveta Kraljice,
Majko Božja, Marijo!
Ti si uvijek Djevica,
Izabrana od neba, od presvetog Oca!
On te je posvetio s presvetim svojim Sinom
I Duhom Tješiteljem!
U tebi je punina svake milosti i dobrote!
Zdravo, Božji hrame!
Zdravo, Božji tabernakule!
Zdravo, Božja kućo!
Zdravo, Božja odjećo!
Zdravo, Božja služavko!
Zdravo, Ti si njegova Majka!

Kraljice naša, zdravo!

Prigodom nove svetkovine

Tko časti Sina Božjega, časti i njegovu božansku Majku. Zato katoličko štovanje Marije izvire iz žive vjere u Isusa Krista, Sina Božjega, rođena od Djevice Marije, po Duhu Svetom začeta.

Zato je i nova svetkovina Marije, Kraljice neba i zemlje nova logična karika u neprekidnom lancu katoličkoga kulta Marijina kroz stoljeća pa do naših dana.

I mi sada s nepogrešivim upraviteljem Kristove Crkve na zemlji, nasljednikom sv. Petra, prvog Pape, pred oko dvije tisuće godina, slavno vladajućim Papom Pijom XII. te sa preko pola milijarde kršćana na kugli zemaljskoj pobožno kličemo:

KRALJICE NEBA I ZEMLJE! MOLI ZA NAS!

Najljepša čestitka

Ja ljepše nisam čuo ni vidio.

Djevojčicu od tri godine njezine starije sestre obukle su u bjelinu. Došla je k mami, da joj čestita rođendan. Rekli su joj, da mora biti ozbiljna. A ona ne može pred mamom biti ozbiljna, pa se je onako na pola smiješila.

A onda je počela tepati:

Mamice, ja sam ti mala,
pa nisam znala,
pjesmicu naučiti.
Zato ću te poljubiti.

Dok je zadnje riječi izgovarala, već je letjela majci u krilo.

A mama? I ona, kao i mala, smijala se i plakala. I ljubila je po sto puta.

— — —

Malo je dostatno, da majka bude sretna. Samo ako dolazi iz pravog djetinjeg srca.

Zato i Majka Božja mora biti zadovoljna i s onim, što joj je kršćanstvo pružilo u svetoj godini.

Bila je i sretna. I mi smo djeca! Bar pred njom.

»Činite sve, što vam Isus naredi!«, to je testamenat Marijin. Posljednja njezina riječ, izrečena nekoliko sekunda prije, nego je Isus nastupio svoju učiteljsku službu i prestao joj biti poslušan.

Isus nam daje Mariju; Marija nam pruža Isusa. U tom je sve bogatstvo kršćanstva.

»Ako moram izreći krivu nauku o Mariji, onda ću radije dati joj previše, nego premalo« (Vilim Ware, učitelj Duns Škota).

Ljepa naša domovino

JOSIP BROZ TITO

predsjednik FNRJ, pronio je glas i slavu naše domovine daleko preko granica, ne samo naše zemlje, nego i preko granica Evrope, po cijelom svijetu. Njegova triumfalna putovanja u Englesku, Grčku i Tursku bila su ispunjena iskazima udivljenja, koje svijet iskazuje prema njegovoj osobi i prema našem narodu i njegovoj slavnoj povijesti.

Lijepa naša domovino

Kroz nekoliko godina govoreći u našem kalendaru o našoj domovini iznosili smo uglavnom uspjehe, koje postižu naši ljudi uređujući je i izgrađujući. I imali smo o čemu govoriti! Uistinu veliki su napori, koje ulaže naš narod, da ovaj komad zemlje, koji nam je Božja providnost dodijelila, učine što ljepšim, što ugodnijim i što korisnijim. Mnogo se toga učinilo, mnogo se radi i mnogo će se još graditi. Kad bismo i dalje o tomu pisali, ne bi nam uzmanjkalo materijala. Ipak smo ove godine odlučili više se zadržati na prirodnim ljepotama i bogatstvima lijepe naše domovine. To je podloga, na kojoj počiva izgradnja.

Nitko nam ne će zamjeriti, ako se u ovom kratkom prikazu budemo više zadržavali na područjima, u kojima žive naši čitatelji.

Lijepa naša domovino!

Kad bismo tražili zgodniji prirodni smještaj od ovoga, što ga imamo, teško bismo ga našli. Imamo gore, imamo planine i šume, imamo svih potrebnih ruda, imamo plodne ravnice i polja, imamo prekrasnih jezera, imamo obilje korisnih rijeka. Da je to stvarano po našemu planu, mi bismo štošta ispravili u svemu tomu, ali i tada, što bismo na jednoj strani dobili, na drugoj bismo izgubili. Ako nešto želimo imati drukčije nego jest, to možemo ostvariti; i za to su nam ostavljene mogućnosti. Neke od tih mogućnosti mi smo zapazili i iskorištavamo, a koliko ih se još danas krije pred našim vlastitim očima! Tko bi pred nekoliko desetljeća rekao, da će upravo uski kanjoni naših nekih rijeka omogućiti najveće izvore pogonske snage, električnu struju! A sada mi već vidimo to ostvareno. Suradnja prirode i čovjeka!

Lijepa naša domovina. Mi je zato volimo i ljubimo. Za nas nema i ne može biti ljepše na svijetu: Mila si nam ti jedina!

Mila, kuda si nam ravna . . .

Rugali se Bosanci Hercegovcu, da je idući Bosnom uzdahnuo: »Bože mili, jes' ova Bosna pusta«. »Kako to, bolan ne bio«? upita ga Bosanac. »Pa vidiš i sam, da je pusta, kad u njoj nigdi kamena nema«!

Kad bi to bila istina, šta bi taj Hercegovac rekao, kad bi došao u naše sjeverne i sjeveroistočne krajeve? Šta bi rekao za Slavoniju, Srijem, Banat? Tamo bi mu sigurno bila još veća pustinja!

Sjeverni i sjeveroistočni kraj naše domovine smješten je u plodnoj panonskoj nizini. Ako su panonsku ravnicu nazvali žitnicom Evrope, i to s pravom, onda i mi možemo svoj dio te ravnice nazvati svojom žitnicom. A ona to uistinu i jest. Na ogromnim prostranstvima Posavine i Podravine, u Slavoniji i Srijemu, u Baranji, Bačkoj i Banatu dobro uspijevaju sve vrste žitarica. U velikim se količinama proizvodi krompir i šećerna repa, vrlo važni produkti u narodnom gospodarstvu. Na pašnjacima se vide krave najboljih pasmina, po dvorištima perad najrazličitijih vrsta.

Prevario bi se, tko bi mislio, da su naše ravnice u svim razmjerima potpuno ravne, bez ikakvih uzvisina, a još više bi se prevario, tko bi ustvrdio, da su svi naši ravni krajevi bez šuma. U srcu Slavonije dižu se lijepe planine obrasle šumom: Psunj, Papuk, Krndija i Dilj - gora, a čitavim Srijemom proteže se Fruška gora, puna šume i vinograda. Poznate su nadaleko stare hrastove šume, koje su posijane po Slavoniji kao lijepi zeleni otoci u žutom moru pšeničnog klasja. Po šumama živi divljač raznih vrsta, kroz cijelu jesen tu se žirom hrane brojna krda svinja.

Kamo sreće, da imamo još više ovakve »pustinje«!

Mila, kuda si planina!

Dok je sjeveroistočni dio naše domovine prostrana ravnica, uz Jadransko more pružio se je lanac visokih planina, koje se od mora dižu više ili manje strmo do najviših svojih vrhunaca, pa se onda sve blaže spuštaju kao niže i samostalnije planine, dok preko brežuljaka ne prijeđu u posavsku nizinu. Primorske planine su visoke, strme i pretežno gole. U njima se nađe vrtača i rupa, a između njih se prostiru plodna polja kao Kninsko, Sinjsko, Glamočko, Livanjsko, Duvanjsko, Kupreško, Imotskobekijsko polje, Mostarsko blato, zatim Nevesinjsko i Gatačko, pa Popovo polje.

Planinski predio visokoga krša zahvata Liku, Dalmaciju, Hercegovinu, Crnu Goru i veći dio Bosne. Gole kraške planine, rekao bi čovjek, samo su nam na štetu; od njih nikakove koristi. Međutim i u njima ima blaga. Njihova utroba

puna je boksitne rudače, koja u naše vrijeme postaje sve važnija, a prema razvoju industrije izgleda, da će budućnost biti njezina. Aluminij potiskuje željezo, jer je lakši i izdržljiviji, posebno na vlagi, jer ne hrđa, pa se mnogo upotrebljava za izradu aviona, posuđa i drugih predmeta. Poznati su i rudnici ugljena: Siverić, Sinj, Tušnica, Mostar . . .

O bogatstvu bosanskog rudogorja govore nam naši brojni rudnici i naše nove tvornice, koje se iz dana u dan dižu. O njemu smo čitali u dosadašnjim kalendarima, o njemu neprestano čitamo u dnevnoj štampi.

Za to bogatstvo znali su i naši stari. I oni su ga cijenili i ljubili, ali su žalili, što ga ne mogu iskoristiti. Donosimo jedan njihov opis:

Prirodna bogatstva i ljepote Bosne

(Jedan opis star 200 godina)

Bosna je veoma hladan predio, izložen snijegu i zimskim kišama, na mnogim mjestima gorovit i neplodan, a ipak većim dijelom poljski i po prirodi plodan, a još plodniji radi toga, što ga njegovi stanovnici marljivo obrađuju. Obiluje pšenicom i žitaricama svake vrste, a ima i bogatih pašnjaka za gojenje sitne i krupne stoke. Šume su pune divljači za lov. Nije ni bez rudnika zlata, ali je daleko poznatija po rudnicima srebra, radi čega je nazvana Bosnom Srebrenom. Istina, stanovnici nemaju umijeća ni znanja za pronalazak i kopanje zlata i srebra . . .

Osebine, vrijednost i odlike ove zemlje manje su poznate svijetu, nego se usuđujemo i reći, makar se ovo nekomu činilo pretjerano i kao za ukras rečeno. Sakriveno to drži tiran, koji njome vlada. Radi toga je ne poznaju zemljopisci i, jer je ne poznaju, vrlo malo govore o njezinoj nutarnjoj vrijednosti, osebinama i odlikama. Konačno oni samo nastoje upozoriti na njezino žalosno stanje . . . .

Dopuštamo, da u Bosni ima mnogo planina, ali se varaju pisci, koji, ne poznavajući tla, misle, da su to planine Gelboe, neplodne i neugodne. Bosna ima obilje gora, ali i ravnica i polja, koja su i te kako plodna. Nema u Bosni, posebno u donjoj, planine, makar i visoka bila, a da ne obiluje livadama i šumama, koje se na divan način izmjenjuju, i natapane potocima živih voda odmaraju pogled i pružaju duhu slatki užitak. Nema rijeke, koja nije s obje strane opkoljena vrlo plodnim obrađenim njivama ne samo po ravnicama nego i po brežuljcima. Nije nevjerojatno, da iz nekih brda ove zemlje izviru zlatonosne rijeke. Neka o tome pričaju Epirci, koji su vješti ispirati zlato iz pijeska, pa sa Sultanovom dozvolom češće dolaze, da se obogate ovim zlatom. Veoma ukusne ribe ima u obilju ne samo u većim rijekama nego i u potocima. Bosna, barem donja, oskudnija je vinogradima, ali nije tako gornja, i to ne stoga što bi bila zato nepogodna, naprotiv ta su mjesta vrlo podesna za proizvodnju svih vrsta vina, nego jer je takva odredba vlastodržaca. Što se tiče žita, povrća, jabuka, krušaka, šljiva i drugog voća (izuzevši ono malo, što ne može podnositi veliku zimsku studen),toga ima u izobilju i u bezbroj vrsta. Obiluje svim vrstama stoke, a isto tako i ljetnim pašnjacima i livadama, gdje se skuplja sijeno za njihovu zimsku ishranu..

Posvuda se mogu vidjeti mnogobrojni potoci i izvori živih voda, i dok jedni od njih odmaraju pogled svojom bistrinom, a svježi gutljaji okrepljuju okus svojom ugodnošću, dotle drugi povrh toga mnogim bolesnicima pružaju lijek. Nadalje, na mnogim mjestima izviru veoma dobri kiseljaci, koji su po sudu liječnika, što ovuda prolaze, ili što borave na pašinu dvoru, kao što je dugo godina boravio glasoviti gosp. Dominik Castelli, tako dobri, da im u Evropi jedva ima sličnih. Radi toga su dolazili iz kršćanskih zemalja neki ugledni ljudi, valjda po nagovoru iskusnih liječnika, ne samo da ih vide, nego i da ih piju, i tako se liječe. Dapače neki su ostajali kod njih tjednima i mjesecima i njima se služili. Posebno treba spomenuti onaj, koji divnim žuborom izvire pokraj rijeke Lepenice nedaleko gostionice, koja se po toj vodi naziva Kiseli Han, to jest Kisela gostionica. Leži otprilike na sredini carskog druma, što vodi iz Sarajeva u Travnik. Na mnogo mjesta nalaze se toplice, ne ćemo reći »tople« nego »posve vruće«. Gore spomenuti liječnici smatraju ih tako prikladnima i jakima za liječenje bolesti, da bi naš vladar, kad bi radio, kao što rade kršćanski vladari, vukao iz njih ogromnu korist.

Ovo isto treba reći i o rudnicima, jer koliko ima brda i dolina, skoro toliko ima mjesta, gdje se nalazi ruda, a neiskorištena su iz političkih ili, kako kažu, iz državnih razloga. Usudio bih se reći, da bi se jedva koja ruda dala naći, a da nema u utrobi ove zemlje. Ipak od svih se jedino željezo i čelik na mnogo mjesta i u velikoj mjeri vadi i prerađuje, te se u obilju izvozi u druge zemlje. Zatim zlatna prašina i živa, ali u mnogo manjim količinama.. Nadalje u Gornjoj kao i u Donjoj Tuzli, a i po drugim mjestima, ima dosta bunara sa slanom vodom, koja je, kad se tek iscrpe zelenožućkaste boje, a kad se skuha, daje najbolju so, bijelu kao snijeg,tako da je, dok ne okusiš, ne možeš razlikovati od bijeloga šećera. Ova je so za nas od velike koristi. Ima mnogo pogodnih mjesta, gdje bi se mogli otvoriti rudnici kamene soli, a isto se može reći i o sumporu. Ali spomenuta vlast naredila je, da se o ovomu šuti. Jednom riječju može se zaključiti: Iskusnu čovjeku je jasno, da Bosni ne manjka ni jedne stvari, koja je potrebna za udoban ljudski život.

(Fra Filip Laštrić iz Oćevije u knjizi »Illyricum Sacrum« — Sveta Ilirija, svezak V. str. 40 - 41. Štampano u Mlecima 1765).

Težnja naroda ka velikom idealu mira i međusobnoj saradnji našla je jedan od svojih izraza u Povelji Ujedinjenih nacija, kao osnovi savremenog međunarodnog poretka.

(Tito povodom Dana Ujedinjenih nacija).

Tvoj krš goli Hercegovac voli!

Pred nekoliko godina putovao sam vlakom iz Mostara u Sarajevo. Bilo je ljeto. Mnogi od putnika vraćali su se s godišnjeg odmora, koji su proveli na moru. U kupeu, gdje sam se nalazio, bilo je osoba iz raznih krajeva naše zemlje. Kako se obično u vlaku ljudi brzo upoznaju i započnu razgovor, tako je bilo i sada. Zato se je pričalo. Odmah se primijetilo, da je duša svega razgovora debeljuškast čovjek četrdesetih godina. Lako se je moglo zaključiti, da je po zanimanju profesor, a to je kasnije i sam potvrdio. Uz njega se isticala i jedna gospođa iz Sombora. Zamalo oni su bili jedini govornici, a svi ostali pažljivo smo slušali.

— »Ja ne znam, kako uopće mogu ovdje ljudi živjeti« — primijeti gospođa, kad smo malo prošli stanicu Drežnicu. »Evo, otkako smo pošli iz Dubrovnika, sve jednako brdo. Nema obradive zemlje. a nema ni šume. Dosada se je opet negdje nešto vidjelo, a gledajte ovdje« — i pokaza rukom na nekoliko kuća.

— Gospođo, nije zlato sve, što sja, ni pećina sve, što zja. To je mudrost našega naroda« — primijeti profesor i poče na dugo i na široko svoju obranu krša.

—»Ne ćemo govoriti o hercegovačkim poljima, a i njih ima; ne ćemo govoriti ni o vinogradima, a ima i njih, i to boljih nego drugdje; ne ćemo govoriti o smokvama, kajsijama i drugom voću, to ste mogli vidjeti i sami, ako ste gledali kroz prozor ranije; ne ćemo govoriti o duhanu, sigurno ste o njemu već dosta čuli; ne ćemo govoriti ni o rudnicima, a ima i njih; pogledajte samo ovu dolinu Neretve. »Kamen, kamen — velite — go kamen i samo kamen«. To je istina. Ali, vidite, i taj kamen ima svojih čari, ima svojih ljepota. Ovakovo nešto nema, niti može biti, kod vas u Vojvodini, nema ni u Evropi. Dapače neki učenjaci, koji su proputovali svijetom ispitujući prirodne ljepote, kažu, da ovako jedinstvena kanjona (tijesno i duboko riječno korito) nema na svijetu, osim Kolorado u Sjevernoj Americi. Vidite, kako je Neretva probijala sebi put između ovih gorostasnih pećina. Vidite, kako se ove strane strmo ruše u korito. Vidite ove slojeve kamenja s jedne i s druge strane: jedni točno odgovaraju drugima na suprotnoj strani. To je znak, da su nekada, u davnoj prošlosti naše zemljine kore, ta dva brda bila jedno. Gledajte one borove, kako iz kamena rastu. Gledajte i uživajte u ovom krasnom izvoru, pokraj kojega upravo sada prolazimo. Pa, recite, ima li igdje nešto ovomu slično!?«.

Tako je profesor tumačio stručno i nestručno, napeo je sve snage, upotrijebio svu rječitost — a imao je je dosta, —ali gospođa ostade pri svome:

— Ma, eto, dobro neka bude! Lijepo je doći i pogledati, proći vlakom i otići dalje, ali ovdje živjeti . . . ? Ja bih bježala na kraj svijeta, da ne moram tu biti.

— »Težak je tu život, to nitko ne niječe« — prihvati opet profesor. Još nije izgubio nadu, da će je moći uvjeriti. — »Spomenuo sam polja, lozu, duhan, rudu, pa uza sve to težak je život, i vrlo težak. I nemojte misliti, da ste vi prva osoba, kojoj je pala na pamet misao: »Bježala bih na kraj svijeta«. To će vam reći svatko, tko se nije ovdje rodio. To su govorili i mnogi Hercegovci, pa su išli trbuhom za kruhom. Morali su ići, jer im se nije omogućavalo, da iskoriste mogućnosti svoga kraja, ni onoliko, koliko bi se dale iskoristiti. Išli su ne samo u naše bogatije krajeve, nego i u Ameriku, sjevernu i južnu, pa čak i u Australiju. I znate, šta se događalo? Većina, velika većina je čeznula, da se povrati. Neki su s tom čežnjom i umrli i svoje kosti, protiv svoje volje, ostavili tuđoj majci zemlji. Drugi su se vratili: ostavili Ameriku i vratili se u Hercegovinu! Reći ćete: Bili siromašni i tamo kao i ovamo, pa se vratili, da budu siromašni među siromašnima. Nije isključeno, da ima i takvih. Ali i oni, koji su se tamo i dobro obogatili, i oni se vraćaju, ostavljaju Ameriku i bogatstvo, da dođu i provedu ostatak života ondje, gdje su prvi put ugledali sunce. Sunce tuđeg neba nije ih grijalo, kao što ovo grije — tako je protumačio misli svih Hercegovaca hercegovački pjesnik Šantić«.

— »Ja ne znam, šta te ljude privlači« — opet će gospođa. Sva profesorova izlaganja kao da je nisu ni takla.

— »Oprostite, gospođo, vi to ne znate, niti možete znati. To može osjetiti i doživjeti samo onaj, tko je u ovom kršu rođen. Ovaj krš ima neku čarobnu, neku magnetsku moć, pa privlači k sebi, i to privlači tolikom snagom, da mu se ne može oteti. Magnet ne privlači sve predmete, Isto tako ni ovaj krš ne privlači sve ljude, ali privlači sve Hercegovce. Usput rečeno, to vrijedi i za naše Ličane i Dalmatince. Magnet djeluje samo u magnetskom polju, a magnetsko polje našeg kamena jest čitav svijet. Gospođo, to vam ne govorim, jer sam naučio, nego zato, jer sam i sam osjetio«.

Iz zadnjih profesorovih riječi bilo nam je jasno, da je i on Hercegovac, i da je kao i svi Hercegovci pun ljubavi prema rodnom kamenu.

— — —

Kad sam ove godine prigodom Iseljeničke nedjelje čitao u novinama izjave naših iseljenika - povratnika, sjetio sam se profesora i Vojvođanke i odlučio sam, da zabilježim ovaj doživljaj, koji mi je još i danas tako svjež. Profesor je imao pravo. Uistinu naš kamen ima neku čarobnu moć u sebi, on privlači našega čovjeka sa svih strana i, gdje god se nalazio, podgrijava u njemu rodoljublje. Kad toga ne bi bilo, naši krševiti krajevi davno bi ostali pusti.

Nekada davno čuo sam stih: »Tvoj krš goli Hercegovac voli«. Uzeto je iz jedne pjesme Hercegovini. Pjesme se više ne sjećam. ali ovaj stih mi se je duboko urezao u pamet. Vidio sam i sve više uviđam: Nije to prazna riječ, to je živa stvarnost.

L.

Sporazumom o Trstu postigli smo značajan spoljno-politički uspjeh ne samo za nas nego i za Evropu.

(Ekspoze dr. Aleša Beblera o sporazumu o STT, 8. listopada 1954. u Beogradu).

Naše jadransko more*

Najdragocjeniji dragulj lijepe naše domovine svakako je naš plavi Jadran. Lijepe su i korisne naše ravnice, veličanstvene su naše gore, i one sa šumama i one bez šuma, ali još ljepše, veličanstvenije i korisnije je naše more.

Lijepo je naše more! Kad ga gledamo, kako se mirno i tiho prostire u nedogledne daljine, duša nam se širi, kao što je i ono široko i napunja nas ponosom: Ono je naše. Kad mu, dok je prozirno, motrimo modre dubine, u kojima se skrivaju i žive milijuni i milijarde živih bića, iz dubine duše nam se izvija uzdah: Velik si, Bože, koji si sve ovo stvorio! Hvala Ti, kad si ga nama dao! Kad se dignu bijesni valovi i počnu svom snagom udarati o obale, svojom bukom i lomljavom, podižu u nama osjećaj straha i užasa; govore nam o našoj sićušnosti i o veličanstvu Onoga, koji zapovijeda vjetrovima i moru.

Korisno je naše more! Ono nas doduše odvaja od drugih zemalja, ali nas i spaja sa svim narodima svijeta, jer je ono široko i uvijek otvoren put u svijet. To najbolje znaju naši Primorci, Istrani i Dalmatinci. Koliki su od njih na brodovima obišli sve luke ne samo Sredozemnog mora, nego i Južne Afrike, Indije i Amerikâ.Po moru se vrše najveće izmjene trgovine. Preko mora šaljemo najviše proizvoda, kojih naša zemlja ima u obilju i na pretek, preko mora dobivamo najviše onoga, čega nemamo. More nam daje velike količine ribe, daje nam so, spužve i drugo, a u najnovije vrijeme daje nam i polivinil (najlon). More nam je dakle vrlo korisno.

Naša jadranska obala duga je u zračnoj liniji samo 740 kilometara, ali stvarna njezina dužina iznosi preko 5.600 km. Kako to? Ona je razgranata u bezbroj zaliva, zatona, kanala i draga. Nije to pravac, nego vrlo krivudava crta, a upravo to joj daje ljepotu i čini je veoma korisnom. U zalivima ima prostora za luke, za razvijanje mjesta itd. Na čitavoj našoj obali skupa s otocima ima oko 400 što većih što manjih luka i pristaništa, a od toga u 260 pristaju redovne pruge parobroda i motornih jedrenjaka.

* Podaci u ovom članku odnose se na naše more prije pripojenja Zone B Jugoslaviji. Sada smo konačno sretni, da čitava jadranska obala uz koju se čuje naša materinska riječ, pripada nama.

Na velikom dijelu ove obale viju se strmi gorski lanci: Biokovo i Mosor, Velebit, Hrvatski kras i istarske gore s Učkom.

Brojni otoci nanizali su se uz našu obalu, a neki su i udaljeni od nje prema pučini. Mi imamo 20 većih i 50 manjih otoka i oko 500 otočića. Među naše najveće otoke broje se Krk (410 kvadratnih kilometara površine), Cres (400), Brač (395), Hvar (300), Pag (295)), Korčula (276), Dugi otok (116), Rab (103), Mljet (100).

Otoci i poluotoci, zalivi i drage daju našoj obali ljepotu, kakva se teško gdje može naći. Radi toga k nama dolaze turisti sa svih strana svijeta, radi toga je naše more najomiljelije odmaralište naših radnih ljudi. Lijepo je i nama drago naše Jadransko more. Zato se iz srdaca svih nas, koliko god nas ima, izvijaju riječi, koje dalmatinska narodna pjesma stavlja u usta starom ribaru:

»More divno, more sveto,
Ti si meni drago,
Ti si čežnja srca moga,
Ti si moje blago.
Biseru divni
Rodnog mi kraja
Lipota tvoja me opaja«.

Plitvička jezera

Tko je jedamput bio na Plitvičkim jezerima, taj ih ne može više zaboraviti. Kad god ih se sjeti, u njegovu se srcu rađa želja i čežnja, da ih opet vidi. Lijepa su i veličanstvena ta jezera! Ona daju posebni čar lijepoj našoj domovini. Netko je rekao za njih, da je to »najljepše mjesto pod kapom nebeskom«. I sigurno nije bio daleko od istine.

Između planina Plješivice i male Kapele smjestilo se jedno ispod drugog šesnaest jezera, sve jedno ljepše od drugoga. Voda se iz jednoga u drugo spušta sad mirnijim sad bučnijim vodopadom. Ti slapovi daju jezeru posebni čar: prosiplju se iz jezera u jezero, s hridina skaču u dubinu, pjene se, žubore, grgolje i buče kao da pjevaju jedni borbene junačke pjesme, a drugi tihe uspavanke. A taj čar daje jezerima i sam njihov smještaj. Duboka uvala između gorostasnih planina obrasla je zelenom bukovom i crnogoričnom šumom, koja se

odrazuje u jezeru i daje mu prekrasnu zelenkastomodru boju. Strmine gorskih kosa i okolnih hridina kao da još povećavaju veličanstveni dojam, koji jezera ostavljaju na posjetiocu.

Posebno su lijepa četiri donja jezera. Stisnuta su u guduri veoma strmih, gotovo okomitih strana. Kad čovjek stane dolje pokraj njih, jedva vidi komadić neba nad sobom. A tek njihovi slapovi! Razbijaju velike količine vode u sitne, sitne kapljice, koje kao ugodna kišica neprestano lebde i ispunjaju uski prostor između hridina. Pa ako se i odakle pomoli sunce, iznad jezera kao da je savijeno bezbroj duga. Sliku pojačava i daje joj još veličanstveniji izgled slap Plitvice. Ovaj mali potok strmoglavo se ruši u 78 metara duboku provaliju.

Iz zadnjeg jezera polazi rijeka Korana i odvodi vodu, koja je ovdje oblikovala toliko prirodnih ljepota.

Lijepa su naša Plitvička jezera. Svojom ljepotom privlače naše ljude sa svih strana, a ne samo naše nego i strance. Nema oko njih u blizini stanovnika, ali ljeti na puteljcima oko jezera sreta se mnoštvo izletnika, koji su došli vidjeti i diviti se ovoj ljepoti.

Molitva

O Bože, koji nam dade u baštinu
Najslađu zemlju i more najgorčije,
Daj nam i milost, sveđ da mogli budemo
    Tu masnu grudu orati,
    Taj mermer kamen lomiti,
    Tim sjajnim morem ploviti!
Duboko neka režu naši plugovi,
Visoko nek se dignu naši batovi;
Al naša vesla, sidra i jarboli
    Nek pljuskaju sve valove!
    Nek stružu svim dubinama!
    Nek strše nad svim morima!
O Bože, daj nam ljutih suza potoke,
Da more naše postane još gorčije
Za tuđa usta. — Pa ćemo te slaviti,
    U dane sreće, šuštenjem
    Pješčanih žala, pučinskih
    Oluja divljim pjesmama!

(Vladimir Nazor)

Kamo teku naše rijeke?

Teci, Savo, Dravo, teci,
Nit ti, Dunaj, silu gubi . . .

Na jednom vodopadu u Plitvičkim jezerima stoji izrezano u kamenu:

»Sada mirnim tokom,
Sada hitrim skokom,
S naše gore
U tuđe more«.

To je sudbina vode Plitvičkih jezera, to je sudbina vode gotovo svih naših rijeka. Duž naše zemlje proteže se Jadransko more, ali vrlo se malo naših voda u nj salijeva. Veliku većinu kupi Dunav i nosi u Crno more. Iz Slovenije, iz našeg Zagorja i Podravine teku rijeke i rječice, skuplja ih Drava, daje Dunavu, a on s njima u Crno more. Teče Sava, naša najdulja rijeka (940 km), u čitavom svom toku, Sava kupi preostatak voda Slovenije, Gorskog Kotara, Slavonije, cijele Bosne i Srbije, pa opet s njima u Dunav, a on — u Crno more. Zanimljivo je, da svaka kap vode, što poteče Bosnom, mjesto da preskoći nekoliko kilometara, pa ode u Jadran, putuje stotinama kilometara i ode — s naše gore u tuđe more.

Pa, je li nama žao naše vode? I jest, i nije. Žao nam je, što nas ne spaja s našim morem. Nije htjela barem na nekoliko mjesta prolomiti planine i napraviti nam široke prirodne puteve za Jadran, nego se moramo mučiti i probijati brda, trošiti snagu i materijal, da probijemo koju stotinu kilometara pruge i ceste. Nije nam je opet žao, jer nam je poštedila naše more, pa nam je bistro kao suza i uz obalu duboko, pa je pristupačno i najvećim brodovima, a nije zasuto muljem i nanosom pijeska i kamenja iz unutrašnjosti. Žao nam je, što nam sva voda ode u tuđe more, ali nam je drago, što nam baš ta voda otvara put u druge zemlje i omogućuje nam saobraćaj s njima. Dolinama rijeka idu željezničke pruge i ceste, koje nas vežu s našim susjedima. I same te rijeke dobar su put u svijet, jer po njima mogu ploviti lađe koje prenose robu i putnike.

Rijeke su vrlo važne za zemlju, koja ih ima. Naliče na krvne žile u ljudskom tijelu: Po njima kola život.

Kad bi Sava znala pričati . .

Kad bi nam bilo moguće ustaviti za čas Savu pod Beogradom, pa je upitati, odakle je voda, što je taj čas nosi, čudan bi bio njezin odgovor. Kad bi one kapljice bile žive, i to žive kao što su školska djeca, sve bi poletjele, da u isti čas odgovore: »Ja sam . . . ja sam . . . Ze . . . Pet . . . Tu . . . vent . . . ja . . . ja . . . « i tu zbrku glasova nitko ne bi razumjeti mogao. A kad bismo bili u stanju poredati ih i zapovjediti im, da jedna za drugom točno po redu odgovara, ne bismo nikada dočekali kraja: odgovori bi se redali, sve dok ne bi obišli sva mjesta sjeverno i sjeveroistočno od Velebita i vrhunaca dinarskih planina.

Odakle smo, da smo, kako bi nam bilo ugodno pri duši slušati nama poznata imena: naše rodno mjesto, susjedna sela i gradove, sela i gradove, u kojima smo nekada bili, kroz koje smo prolazili, mjesta gdje žive naši poznanici i prijateji, gdje nam braća vojsku služe ili zemlju izgrađuju, poznata imena iz bliže i dalje povijesti, iz poslovnih veza; imena, što smo ih slušali u školi, koja se sretaju po novinama i tako dalje, i tako dalje . . . Kako bi nas dirnulo, kad bi nam koja kap znala reći, da je protekla pokraj naše kuće, da je pošla upravo s naše njive, da je curila po našoj glavi, kad nas je kiša uhvatila vani na poslu, ili protekla preko nas, kad smo se kupali u Kupi, Vrbasu, Bosni, Orljavi ... . .

To je jezik rijeka, koji bismo mogli razumjeti, kad bismo htjeli. Istina, one nemaju jezika, ali zato mi imamo razum, pa možemo znati, kako to hoda. Znamo glavnu rijeku: To je ovdje Sava. Znamo njezine glavne pritoke: Sutla, Krapina, Lonja, Orljava, Bosut, Kupa, Sunja, Una, Vrbas, Bosna, Tolisa, Tinja, Drina . . . Znamo pritoke njezinih pritoka, odakle teku i kuda protječu, a možemo znati i potoke i potočiće, koje skupljaju. Ako sve to ne znam ja, netko zna, a ako netko zna, mogu i ja naučiti. Međutim nitko ne mora, a i ne može sve znati, ali dobro se je potruditi, da se što više zna.

Lijepa je naša domovina, s koje god je strane promotrimo. Treba nam je sve bolje upoznati, pa ćemo je sve više voljeti. A s druge strane »Sramota je biti stranac u vlastitoj domovini«.

Mi u svojoj zemlji pokazujemo u minijaturi mogućnost saradnje raznih nacionalnosti.
(Tito, Govor u Ostrožnom, 19. IX. 1954).

Naša zemlja

Zemljo naša, zemljo mila,
Slavna majko roda slavna,
Ti kolijevko starodavna,
Gdje se rađa hrabra sila,
Od vjekova koja svеđe
Krstu brani svete međe!

Gizdava si, ponosita
Zatočnika svojih dikom,
A na užas protivnikom
Kao groblje glasovita.
Do dva svijeta, što se kolju,
Mejdan dijele na tvom polju!

Po ravnica' i po gora',
Preko šuma zelenica,
Između rijeka srebrenica,
Pa od mora sve do mora
Ti se stereš divnim sagom,
Ti se kitiš svakim blagom!

Žarkim suncem, modrim zrakom
Smije ti se Otac s neba,
Imaš vina, imaš hljeba,
Imaš svega srcu svakom,
Kom si mila ti u svemu,
Te sve tvoje prija njemu!

Obiluješ svakim miljem:
Milim zvukom guslo-žica,
Milom krvi ljepotica,
Cvateš smiljem i koviljem,
I na uzor u sve glase
Oriš s divnih pjesama se!

Oj sve tvoje krasno li je .
I premilo svakom sinu,
Koj' ne ljubi majku inu,
Koj' pastorkom tebi nije,
Već uz hranu tvojim kruhom
I tvojijem diše duhom.

Zato sinci zemlje ove,
Prionimo k njojzi bolje!
To je naše sveto polje,
Na koje nas život zove,
Da radimo, da tvorimo,
Da se na njem proslavimo!

Stojmo čvrsto na tlu tome,
Stojmo svi u jednom kolu,
Svoju zemlju, makar golu,
Sačuvajmo rodu svome,
Na njoj život da mu pravi
Tuđi korov ne zadavi.

Prah pod našim koracima
Prah slavnih nam pređa to je,
Prah Zrinskoga i Hrvoje
I mnogijeh sličnih njima,
Bud' mo i mi vrijedni dosti
U njem shranit svoje kosti!

(Petar Preradović)

10-godišnjica oslobođenja Sarajeva 6. IV. 1945.

Na današnji dan, prije punih devet godina, nakon uličnih borbi, Sarajevo su oslobodile jedinice Jugoslavenske Narodne Armije.

Sarajevo je nekada bilo grad bez skoro ikakve industrije.Kako to čudno izgleda! U bivšoj Jugoslaviji bio je to mali trgovački i esnafski grad sa ponekom zastarjelom tvornicom i radionicom, iako su mu tako blizu bili brojni i bogati ugljenokopi, neiscrpni izvori hidroenergije, kao i ogromni šumski bazeni. Glavni grad najbogatije pokrajine u državi bio je samo »prva bosanska kasaba«, siromašan i zaostao u svakom pogledu.

Tragovi fašističke najezde i previše su bili upadni u ovom revolucionarnom gradu. Pored toliko prolivene krvi, u gradu su se mogla vidjeti neprolazna brda ruševina. Industriski objekti bili su većim dijelom porušeni.

I tada dolazi ono, što je zadivilo cijeli svijet. Snagom vlastitih ruku Sarajevo se izvlači iz ruševina. One brojne radne brigade i milijoni dobrovoljnih radnih časova snažnim tempom brišu ruševine, dižu nova naselja i ponosno udaraju temelje modernoj industriji.

Sarajevo se brzo pretvara u savremen moderan grad, snažan kulturni i industriski centar. Kroz devet godina u njemu je podignuta dvadeset i jedna tvornica. Broj industriskih radnika je više nego udvostručen. Dvadeset i tri stare tvornice imale su 5.580 radnika, a sada u četrdeset i devet industriskih preduzeća rade 12.662 radnika. U cijeloj gradskoj privredi danas je u Sarajevu uposleno oko 36.000 ljudi. Sarajevo je momentalno grad sa najvećim brojem metalskih radnika u Jugoslaviji. Nije daleko dan, kada ćemo vidjeti, kako se Sarajevo svrstava u broj onih velikih produktivnih gradova. Dovoljno je spomenuti, da vrijednost društvenog proizvoda grada Sarajeva već sada iznosi 4.847,033.000 dinara.

Međutim, dok Sarajevo ulaže ogromne napore za jačanje svog industriskog potencijala, istovremeno odvaja znatne snage kao i materijalna sredstva za unaprijeđenje prosvjete, nauke i kulture. Razumljivo, uspjeh nije izostao.

Nekada skroz zaostale i zapuštene sarajevske mahale, danas imaju svoje škole, biblioteke i kulturno - umjetnička društva. Broj škola u gradu je udvostručen. Broj učenika (uključujući tu i studente) povećan je za dva i po puta u odnosu na 1939. godinu.Od oslobođenja grada pa do danas u Sarajevu je otvoreno osam fakulteta, jedna gimnazija, četiri nove osnovne škole, dvanaest osmogodišnjih škola, četiri srednje stručne škole, tri umjetničke, tri industriske, sedam škola za učenike u privredi i jedna večernja gimnazija. Ako bi htjeli imati jedan opći uvid u školski život Sarajeva, dobili bi slijedeće stanje: danas u Sarajevu postoji univerzitet i 77 raznih škola sa 25.000 učenika. Jednom rječju Sarajevo je univerzitetski grad, i to na zavidnoj visini, grad studenata.

Treba također spomenuti, da je u Sarajevu do danas izgrađeno 3.000 stanova.

Od oslobođenja broj stanovnika porastao je skoro za 100 posto. Prije II. svjetskog rata Sarajevo je imalo svega sedamdeset tisuća stanovnika. Sada se taj broj popeo na sto trideset i pet tisuća.

Nepobitna je dakle činjenica, da je nekadašnja trgovačko - zanatska provinciska varoš snažno i nezadrživo krenula putem progresa. Devetgodišnji džinovski i naporni rad donio je tako lijepe plodove. Uložimo i ubuduće sve svoje snage, modernizirajmo izgrađeno, a izgradimo novo, kako bi u skoroj budućnosti naš grad doživio još veći procvat i bio na ponos cijeloj našoj domovini.

Fabrike su svojina svih naših krajeva bez obzira, gdje se nalaze.

(Titov govor, 3. listopada 1954.).

Pregled važnijih događaja u protekloj godini:

Važniji događaji u prosincu 1953.

4. prosinca počela je Bermudska konferencija sastankom ministara vanjskih poslova Antoni Idna, Džon Foster Dalsa i Žorža Bidoa.

7. ov. mj. počelo je povlačenje italijanskih i jugoslovenskih trupa s jugoslovensko - italijanske granice.

Istog dana predsjednik izraelske vlade Ben Gurion podnio je ostavku.

8. prosinca završena je Bermudska konferencija.

10. ov. mj. završeno je Osmo zasjedanje Generalne skupštine OUN.

9. prosinca u Galcu je otpočelo Deveto redovno zasjedanje Dunavske komisije.

Pretstavnici vlada Jugoslavije i Albanije potpisali su 11. prosinca sporazum o pograničnim pitanjima.

14. ov. mj. u Parizu je otvoreno XII zasjedanje Savjeta Atlanskog pakta.

15. prosinca šest miliona italijanskih radnika stupilo je u dvadesetčetvoročasovni generalni štrajk tražeći da im plata premašuje bar polovinu prosjeka životnih troškova.

23. ov. mj. Rene Koti izabran je za predsjednika Francuske Republike.

24. prosinca sovjetski ministar unutrašnjih poslova Lavrentij Berija osuđen je na smrt i strijeljan.

27. prosinca umro je u Istanbulu bivši predsjednik turske vlade Šukru Saradžoglu.

U godini 1954.:

S i j e č a n j :

16. siječnja u Beogradu je otpočeo rad Treći plenum Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije, na kojem je iznesen i osuđen slučaj Milovana Đilasa.

25. siječnja u Berlinu je započela konferencija ministara vanjskih poslova SAD, SSSR-a, Velike Britanije i Francuske.

29. siječnja Maršal Tito ponovno je izabran za Predsjednika Republike.

V e l j a č a :

9. ov. mj. Šelba je obrazovao italijansku vladu. On je tada sastavio svoj ministarski kabinet.

Osamnaestog veljače održana je posljednja sjednica Berlinske konferencije, kojoj je predsjedavao Molotov.

Poslije dvodnevnog rada u Brislu je 28. veljače zaključena konferencija 14 socijalističkih stranaka Socijalističke internacionale. U donesenoj rezoluciji podvučeno je, da treba nastaviti napore u cilju novih pregovora za ujedinjenje Njemačke.

O ž u j a k :

Grupa Portorikanaca prodrla je 1. ožujka u Predstavnički dom i sa galerije pucala na članove američkog kongresa. Tom prilikom ranjeno je pet članova Predstavničkog doma.

U Ankari su počeli razgovori između predstavnika generalštabova Jugoslavije, Grčke i Turske.

T r a v a n j :

8. travnja otputovao je u prijateljsku posjetu Republici Turskoj Predsjednik Republike Josip Broz Tito.

17. travnja general Nagib podnio je ostavku na položaj predsjednika vlade.

20. travnja u Tuzli je počeo rad IV. kongres Narodne omladine Bosne i Hercegovine.

26. travnja u Ženevi je počela prva sjednica Aziske konferencije.

S v i b a n j :

7. svibnja Ho Ši Minove snage zauzele su francusko uporište Dijen Bijen Fu.

30. svibnja Predsjednik Republike Josip Broz Tito otplovio je ratnim brodom »Galeb« u zvaničnu petodnevnu posjetu prijateljskoj Grčkoj na poziv kralja Pavla i grčke vlade.

L i p a n j :

Predsjednik tuniske vlade Mohamed Salah Mzali podnio je 16. lipnja ostavku svoje vlade.

16. lipnja nad Tuzlom i okolicom došlo je do nezapamćene provale oblaka. Od te orkanske provale stradalo je deset radnika.

21. lipnja u Beograd je doputovala g-đa Viđaja Lakšmi Pandit, predsjednik Generalne skupštine OUN, koja je kao gost sekretara za inostrane poslove Koče Popovića boravila u Jugoslaviji osam dana.

S r p a n j :

Početkom mjeseca srpnja širom SAD počela je intenzivna predizborna kampanja za kongresne izbore, koji će se održati u jesen.

9. srpnja u Zavodu za socijalno osiguranje Bosne i Hercegovine potpisan je ugovor, kojim su članovi Udruženja katoličkih svećenika Bosne i Hercegovine »Dobri Pastir« stekli niz prava iz oblasti socijalnog osiguranja. Ugovor su potpisali ispred Udruženja katoličkih svećenika Fra Bono Ostojić i dr. Karlo Karin, a ispred Zavoda za socijalno osiguranje Mladen Knežević i Branko Tufić.

Koncem prve i u drugoj polovici srpnja došlo je do katastrofalne poplave u Centralnoj Evropi.

U našu zemlju stigao je 20. srpnja Njegovo Veličanstvo Haile Selasje, car Etiopije, kao gost Predsjednika Republike Maršala Tita.

21. srpnja sedam ministara i dva generala svečano su potpisali dokumenat o obustavljanju rata u Indokini.

Predsjednik egipatske vlade pukovnik Naser i britanski ministar rata Anthony Head potpisali su u Kairu 27. srpnja preliminarni sporazum, kojim se konačno, nakon više od pedeset godina, Britanci moraju povući iz posljednjeg dijela Egipta — iz Sueza.

Južno-korejski predsjednik Sing Man Ri posjetio je SAD.

K o l o v o z :

1. kolovoza izvršeno je probno zatvaranje brane hidrocentrale Jablanica.

9. ov. mj. na Bledu je svečano potpisan Ugovor o savezu, političkoj saradnji i uzajamnoj pomoći između Grčke, Turske i Jugoslavije. Ugovor su potpisali ministri spoljnih poslova Stefanos Stefanopulos, Fuad Keprili i Koča Popović.

19. kolovoza umro je bivši predsjednik italijanske vlade Alčide de Gasperi.

24. kolovoza predsjednik Brazilije Getulio Vargas izvršio je samoubistvo.

U Zagrebu je 30. kolovoza počeo rad Svjetski kongres za zaštitu djece.

R u j a n :

1. rujna došao je u zvaničnu posjetu našoj zemlji predsjednik Turske Republike g. Dželal Bajar.

U Beograd je 17. rujna doputovao iz Rima britanski feldmaršal Montgomeri u šestodnevnu privatnu posjetu Jugoslaviji.

21. rujna počela je u Ateni prva sjednica Atenske konferencije načelnika generalštabova Jugoslavije, Turske i Grčke.

24. rujna počelo je Deveto zasjedanje Generalne skupštine UN.

28. rujna počela je u Londonu prva veća međunarodna konferencija za Njemačku sa Njemačkom.

Istog dana sručio se strahoviti tajfun na japansko ostrvo Hokaisat brzinom od 260 km. na sat. Nestalo je 605 brodova sa preko 3.000 putnika.

L i s t o p a d :

Početkom listopada izabrano je novo vodstvo NR Kine. Mao Ce Tung je predsjednik republike, a general Ču De podpredsjednik. Ču En Laj je predsjednik vlade.

U Londonu je, poslije višemjesečnih pregovora, 5. ov. mj. potpisan Sporazum o Trstu.

6. listopada, nakon debate u talijanskom parlamentu, odobren je tršćanski sporazum prilično jakom većinom, kakvu Šelbina vlada dosad još nije dobila.

Savezno izvršno vijeće prihvatilo je 7. listopada sporazum o STT i donijelo rješenje o uvođenju jugoslovenske civilne uprave u našem dijelu bivše STT.

10. ov. mj., u skladu sa Ženevskim sporazumom, Ho Ši Minove trupe preuzele su upravu u glavnom gradu Sjevernog Vietnama.

11. listopada govorima Jules Mocka, Selwyn Lloyda i Višinskog započela je debata o razoružanju u Političkom komitetu UN.

Etiopski car Haile Selasje stigao je 14. ov. mj. u Portsmut u trodnevnu posjetu Velikoj Britaniji.

23. listopada u Parizu je potpisan francusko - njemački Sporazum o Saru, zatim Sporazum o davanju suvereniteta Zapadnoj Njemačkoj, o pristupanju Zapadne Njemačke i Italije Briselskom paktu i o uključenju Zapadne Njemačke u Atlantski pakt.

S t u d e n i :

Početkom studenog vlade Jugoslavije i Italije svoja diplomatska pretstavništva podigle su na rang ambasada.

Zvanična kineska agencija »Nova Kina« objavila je 2. ov. mj. da Kina ima ukupno 601,9 miliona stavnovnika. Tu je uračunato i stanovništvo otoka Formoze, koje se nalazi pod kontrolom Čang Kaj Šeka kao i kineske manjine u zemljama Jugoistočne Azije.

Na izborima za Američki kongres pobijedili su demokrati. Oni su dobili 231 mjesto u Pretstavničkom domu, a republikanci 203.Demokrati su dobili 18 guvernerskih mjesta, a republikanci 15.

Vlade FNR Jugoslavije i Tajlanda uspostavile su 12. listopada normalne diplomatske odnose i odlučile da razmjene diplomatske pretstavnike u rang izvanrednih poslanika.

Na izborima za lokalne organe vlasti, koji su u Turskoj održani 14 studenog. vladajuća Demokratska stranka odnijela je pobjedu. Od ukupno 6126 odborničkih mjesta demokrati su dobili 5083.

Mreža zdravstvenih ustanova u Bosni i Hercegovini

Izgradnji zdravstvenih ustanova u Bosni i Hercegovini poslije oslobođenja posvećena je ogromna pažnja. Puno je toga na tom području već urađeno, ali ipak problem bolničkog prostora još nije potpuno rješen. Stoga su odbori Narodne skupštine Bosne i Hercegovine prilikom svog zadnjeg zasjedanja stvorili plan, kojim se predviđa zaista veliko proširenje zdravstvene mreže u našoj Republici.

Na prvom mjestu najveća pažnja posvećena je izgradnji sarajevskog zdravstvenog centra. To je i shvatljivo, jer taj centar podmiruje potrebe ne samo naše Republike, već donekle i Crne Gore i jednog dijela južne Dalmacije.

Odbori su odobrili investicioni program za grad Sarajevo. Tim je programom predviđeno, da se podigne nova bolnica II ranga sa 500 ležaja, specijalna bolnica za liječenje tuberkuloze pluća pretškolske djece sa 1500 kreveta, kao i proširenje kliničke bolnice sa 1500 na 1700 kreveta. Isto tako odobreno je, da se proširi duševna bolnica sa 90 na 600 mjesta. Programom je također obu-

hvaćeno, da se u sarajevskom srezu izgradi jedna bolnica za liječenje tuberkuloze kostiju sa 300 kreveta, a već postojeća bolnica za liječenje tuberkuloze pluća da se proširi sa 195 na 500 ležaja.

Na drugom mjestu uzeti su u obzir naročito veći gradovi naše Republike. Tako je orijentacionim planom predviđeno, da se u Tuzli podigne bolnica I ranga sa 1000 postelja i specijalna bolnica za liječenje tuberkuloze pluća sa 600 ležaja.

Isto tako u Banjaluci je predviđena bolnica I ranga sa 1100 kreveta, kao i posebna bolnica za liječenje tuberkuloze pluća sa 300 ležaja.

Po orijentacionom planu nadalje je predviđena bolnica I ranga u Mostaru sa 800 kreveta i specijalna bolnica za liječenje tuberkuloze pluća sa 300 kreveta.

Posvećena je velika pažnja i povećanju bolničkog prostora u unutrašnjosti. Tako je usvojeno, da se u Bihaću gradi bolnica sa 500 kreveta i posebna bolnica za liječenje tuberkuloze sa 300 kreveta . U Travniku će se podignuti bolnica sa 520 kreveta, a specijalna bolnica za liječenje tuberkuloze pluća proširit će se na 600 mjesta.

U Doboju će se također graditi bolnica sa 700 kreveta. Bolnica u Zenici imat će 600 kreveta. Ove zdravstvene ustanove biće II ranga.

U Prijedoru će se graditi bolnica III ranga sa 300 ležaja; u Jajcu bolnica istog ranga sa 200 i u Livnu sa 250 kreveta. U Prijedoru će se graditi i posebna bolnica za liječenje tuberkuloze pluća sa 300 kreveta.

Pored toga odbori su mišljenja, da se u Goraždu podigne opća bolnica sa 200 kreveta, a u Foči specijalna bolnica za liječenje tuberkuloze pluća sa 120 kreveta.

U Derventi je predviđen dom narodnog zdravlja sa bolničkim traktom od 100 ležaja. Odobrena je i provizorija za bolesnike od tuberkuloze sa kapacitetom od 55 kreveta.

Istim planom predviđa se i bolnica za tuberkulozu pluća u Tesliću sa 500 kreveta. U kiseljačkom srezu predviđena je bolnica za liječenje tuberkuloze pluća kod djece sa 200 mjesta, kao i specijalna bolnica za liječenje trahoma u Bos. Šamcu sa 100 kreveta. Kasnije će se također odrediti jedno mjesto na moru, gdje će se podignuti bolnica za liječenje tuberkuloze kostiju sa 600 kreveta.

Pored. spomenutog od zdravstvenih ustanova višeg ranga predviđene su gradnje duševnih bolnica sa kapacitetom od po 500 kreveta u Modriču (Odžaku) i Bos. Gradišci.

Vi ste djeca iz raznih zemalja, koja su strahovito pogođena time, što su ostala bez roditelja, a mnogo djece i pobijeno u prošlom ratu. Ali ja vam, mali moji prijatelji, savjetujem da, iako ste izgubili svoje roditelje i najbliže u borbi protiv agresije, ne gajite u svom srcu mržnju prema bilo kome, već gajite ljubav za mir, da bi se sačuvao mir u svijetu i da biste vi, a poslije vas i drugi, mogli bolje i sretnije živjeti.

(Tito, Govor djeci palih boraca iz 14 raznih zemalja, Brioni, 5. VIII. 1954).

Bosna i J. J. Štrosmajer

Ove godine navršava se 50 godina otkako su smrtni ostanci velikog đakovačkog biskupa i dobročinitelja svih slavenskih naroda, a posebno Herceg Bosne, položeni u njegovoj zavjetnoj crkvi u Đakovu na vječni počinak. Za tu zgodu bit će izdane posebne spomen - knjige, posebno će ga se sjetiti i njegovo Đakovo i kulturne ustanove, koje je on osnovao. Naš »Kalendar« o toj godišnjici donosi samo neke važnije činjenice i događaje iz kojih se vidi, kako je veliki đakovački biskup ljubio Bosnu.

Kad je postao biskupom, u svojoj okružnici 1. III. 1851. prožet ljubavlju prema Bosni, a kao naslovni biskup srijemsko-bosanski, podvlači, da ga na isti način bole patnje Bosanaca kao i njih same. Franjevca - književnika i narodnog borca I. F. Jukića, kad je protjeran na samarici iz Bosne u Carigrad, od Omer-paše, prima u svoju biskupiju u Trnavu i Drenje za kapelana, a pred smrt posjećuje u bolnici u Beču, tamo ga je i poslao na liječenje. God. 1855. zauzima se za franjevce: fra Luku Kneževića, fra Nikolu Šokčevića i fra Jakova Džojića. God. 1858. fra Stjepan Mikić pokreće s vjernicima bunu za rješenje kmetskog pitanja u Bos. Posavini, a pomaže ih Štrosmajer. On tada piše: »Brda bi se zaprepastila i zemlja bi se morala tresti, a kamenje raspući, kad bi se čulo i razumjelo, što u ovo vrijeme naša Bosna od svih najbjednija trpi i podnosi«. God. 1878. za berlinskog kongresa, kad se rješavala sudbina Bosne i Hercegovine, Štrosmajer zauzima najradikalnije narodno gledište. Kao i sve druge naše pokrajine, Štrosmajer posebno potpomaže Bosnu i njezine narodne, političke i crkvene potrebe, u nekoliko navrata ih posjećuje. Za turske uprave, da omogući školovanje bosanskih franjevaca dao je sagraditi bogosloviju u Đakovu, a u kojoj su učili bos. franjevci od 1852.—1875. Tu su učili bogosloviju 194 bos. franjevca, a među njima dr. fra Vid Miljanović, dr. fra Danije Ban, dr. Luka Senjak, utemeljitelj Hrvatskog Radiše i dr. Kad su bosanski bogoslovi po zahtjevu Mađara morali otseliti u Pečuh 1876., onda je biskup pisao: »da su mu oni od srca i duše otrgnuti«. Za ovu zgradu on je utrošio 25.000 forinti. Za Nadbiskupsku bogosloviju u Sarajevu dao je 15.200 forinti, a za Zemaljski Muzej kao i za gradnju Franjevačke gimnazije u Visokom po 1000 forinti. Da naša javnost bolje upozna Bosnu slao je ovamo putopisce i književnike: Matiju Topalovića, Nikolu Tordinca i Mihovila Pavlinovića. Njega su posjećivali i boravili u Đakovu bos. franjevci: I. F. Jukić, fra Martin Nedić, fra Grgo Martić s guslarom Perkanom, fra Blaž Josić, fra Anto Knežević i dr. Nedić, Josić i Martić opjevali su ga u nizu prigodnica.

Martić u svojim prigodnicama naziva Štrosmajera dikom sveg »hrvatstva i kršćanstva«, a on je bio uistinu dika i ponos svih slavenskih naroda i katoličke Crkve. O 50-godišnjici njegove smrti za dobročinstva koja je učinio Bosni i njezinom puku, neka mu je trajna uspomena.

Dr. R. Drljić

Po čemu se sve mjeri blagostanje? Netko to mjeri prema tome, koliko se sapuna troši na jednog stanovnika; drugi prema potrošnji čelika u jednoj zemlji; treći prema proizvodnji električne struje; zanimljivo je, da ima mnogo onih, koji tvrde, da je potrošnja novinskog papira najbolji znak razvijenosti ili zaostalosti jednog naroda. A evo, kako stoji potrošnja novinskog papira u nekim državama. Podatke je izračunala Organizacija Ujedinjenih Naroda:

Na jednog stanovnika USA troši 38 kilograma novinskog papira; Kanada, 23; Australija 22; Švedska 18; Velika Britanija 13; Danska također 13; Švicarska 10; Norveška 8; Francuska 7; Čile 4; Japan i Italija 2; ostali još manje.

Vjenčanje snimljeno na gramafonsku ploču. Načelnik jednog malog francuskog gradića odredio je, da se svečana izjava vjernosti snimi na gramafonsku ploču. I muž i žena dobiju na dar takovu ploču. Načelnik misli, da će tim umanjiti broj rastava braka, jer će ploča potsjećivati bračne drugove na njihovo svečano obećanje.

U katoličkoj Crkvi ima još svečanijih stvari (prsten, sakramenat itd.), ali vjernost je krepost, koja se bez Božje milosti i svojevoljne žrtve i kreposti ne postiže!

Sarajevo troši više na duhan i kafu, nego za meso i mesne prerađevine. Točnije izračunato: za kafu se sámu potroši koliko i za svježe meso (oko 35,000.000 dinara za tri mjeseca). Za duhan i kafu skupa potroši se kao za meso i mast i ulje u tri mjeseca). Potrošnja alkohola ne može se točno izračunati, jer se mnogo toga kupuje od privatnika. Ali je potrošnja svakako veća nego kafe.

Bračni razgovori. Neki Amerikanac je izračunao, koliko riječi otpada na muža, a koliko na ženu, kad razgovaraju međusobno.

Prvih dana nakon vječanja:
muž 5 riječi, a žena 10.

Nakon godinu dana:
muž 7 riječi, a žena 8.

Nakon 2 godine:
muž 3 riječi, a žena 13.

Nakon 3 godine žena rekne 20, a muž samo 2, i te dvije su uvijek iste: »Tako je«.

Jedan suncokret za jedan dan iz zemlje izvuče, provede kroz svoje stablo i preko lišća ispari oko 1 litar vode. Jedna breza koja ima na stablu 200.000 listova izcrpi iz zemlje za jedan ljetni dan oko 60—70. l., a za vrijeme velike vrućine i suhog zraka ta se količina znatno poveća, pa nekad dostigne čak i po 400 l. Biljke ovu vodu moraju često puta izvući na visinu od 40—50, a nekad i 100 m. Voda se može kroz stablo krećati raznim brzinama, koje nekad dostižu i do 100 m na sat. — Odkuda snaga biljci, i na koji način izvlači toliku masu vode, takvom brzinom i na toliku visinu, znanost još nije uspjela odgovoriti.

Malo šale

Iz misija

Mala Malunda razbila prozor i samo mislila, kad će je misionar pozvati na odgovornost.

Misionar opet tumačio o stvorenju svijeta i počeo ispitivati:

— Malunda, reci mi, tko je stvorio svijet?

— Ja nisam, velečasni.

Ona je mislila, da je pita za prozor. Ali misionar se uozbiljio i počeo je koriti:

— Malunda, to ne valja. Tako se ne smije odgovarati!

— Jesam, ja sam, velečasni! Ali ne ću više nikada.

Morao se je i on nasmijati.

Iz crkve

Neki župnik je govorio misu, a oko oltara su stajala školska djeca. Naprijed oni najmanji, a ostali iza njih.

Jedamput župnik htjedne poći na drugu stranu oltara, ali osjeti, kako ga jedno dijete drži za misnicu.

Okrene se i ugleda jednog mališana iz prvog razreda, kako razgleda vezivo na njegovoj misnici.

— Zašto me pometaš? Pusti to! — ukori on mališana.

— Zašto pometaš ti mene? Zašto ne staneš mirno, dok izbrojim križiće.

Pustio ga je.

A kad se je mališan povratio k mami, ona ga je pitala:

— Kako je u crkvi?

— Župnik stalno govori; sigurno njemu njegova mama nije kazala, da se ne smije govoriti u crkvi.

Iz Amerike

Neki profesor je tumačio đacima računicu i zadao im slijedeći račun:

— Ako naša zemlja na sjeveru graniči s Kanadom, na jugu s Meksikom, a na istoku i zapadu s oceanom, pogodite, koliko je meni godina!?

Đaci su šutjeli.

Nakon minut šutnje podigne jedan osrednji đak dva prsta:

— Molim ja!

— De, reci!

— Vama je točno 44 godine.

— Točno. Imaš pravo! — iznenadio se profesor. — Ali reci mi, kako si to mogao izračunati!?

— Ja imam jednog rođaka, koji ima 22 godine, a bedast je upola kao Vi.

Među prijateljima

— Šta je to? Ne ćeš ni da me upitaš, kako sam!?

— Dobro. Kako si!?

— Šuti, ne pitaj . . . !

KAZALO